

BIULETYN INFORMACYJNY

POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(19)/2008

JUBILEUSZOWA INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2007/2008

SPOTKANIE SPICHLERZOWE

Drodzy Czytelnicy

W poprzednim numerze „Biuletynu Informacyjnego Politechniki lubelskiej” pisaliśmy o zbliżającej się 55 rocznicy utworzenia naszej Uczelni. Wspominaliśmy okoliczności powstania Politechniki, poznaliśmy historię terenów należących obecnie do naszego kampusu. W bieżącym numerze pisma również nie zabranie akcentów jubileuszowych, z zaznaczeniem, że dotyczyć one będą osób i wydarzeń.

Z przyjemnością przedstawiamy Państwu sylwetkę oraz osiągnięcia prof. Tadeusza Janowskiego, który obchodzić będzie w czerwcu 40-lecie pracy naukowo-dydaktycznej w Politechnice Lubelskiej. Panu Profesorowi składamy serdeczne gratulacje i życzenia.

Swój „mały” jubileusz obchodzi kierunek architektura i urbanistyka. W tym roku mijają 4 lata od przyjęcia na I rok studiów pierwszych studentów. Czas zatem na podsumowanie dotychczasowych dokonań, ale również sprecyzowanie planów rozwoju. W fascynujący świat barw i kształtów zabiera nas prof. Elżbieta Przesmycka.

W czerwcu obchodzilibyśmy 20-lecie powstania Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki Decyzją Senatu Politechniki Lubelskiej z 20 września 2007 r. przekształciła go w Wydział Zarządzania. W tym samym dniu utworzony został Wydział Podstaw Techniki. Mamy zatem 6 wydziałów, z których jeden – Wydział Mechaniczny – obchodzi w maju 55 rocznicę działalności.

Serdecznie zapraszamy do lektury wymienionych oraz pozostałych artykułów!

Redakcja

BIULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(19)/2008

Wydarzenia	2
Kronika rektorska	4
Informacja o pracach Senatu PL	7
Jubileuszowa inauguracja roku akademickiego 2007/2008	10
Gratulujemy nowym profesorom	21
Pożegnania	22
Humanista XXI wieku	25
Spotkanie „spichlerzowe”	27
40 lat w służbie Politechniki Lubelskiej	29
Cztery lata architektury w Lublinie	33
O fizykach i fizyce – inaczej	40
Z kraju kwitnącej wiśni	45
Spodziewaliśmy się jakiegoś mężczyzny	47
Ranking miast według Hirscha	50
Biblioteka	52
Działalność konferencyjna Cyfrowy przebój Politechniki Lubelskiej Politechnika Lubelska na mapie świata	55
Studium Języków Obcych	56
III edycja prezentacji językowych Nasi studenci na olimpiadzie Metodyka publikacji naukowej	57
Biurowo Karier Studenckich	57
Studencie integruj się! Szukamy inżyniera Koniec „kariery” Sposób na porządku... ..	60
Z życia kół naukowych	62
Wydział Mechaniczny	75
Rozwój kadry naukowej Publikacje, patenty, wynalazki Współpraca międzynarodowa Wyróżnienia Wydział Elektrotechniki i Informatyki	79
Rozwój kadry naukowej Współpraca międzynarodowa Konferencje, seminaria Współpraca z przemysłem i programy kształcenia Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	83
Rozwój kadry naukowej Wyróżnienia Konferencje Wydział Inżynierii Środowiska	85
Inauguracja roku akademickiego Rozwój kadry naukowej Inwestycje Konferencje, warsztaty, spotkania Współpraca międzynarodowa Nagrody, wyróżnienia Wydział Zarządzania	90
Konferencje Wydarzenia Wydział Podstaw Techniki	92
Wybór Dziekana i Prodziekanów Nowy wydział – nowe wyzwania Rozwój kadry naukowej Dydaktyka Współpraca międzynarodowa Wydarzenia Życie studenckie	96
Kulturalny student „Teatr Tańca – koniec roku... początek roku...” Wyspiewali Złoty Medal Zapraszamy do tańca Ciągłe tańcząca Formacja StuArt Studio fotograficzne dla SAF-u Okiem i uchem instruktora zespołów muzycznych Szermierka Historyczna Mistrzostwa Polski Kick-Boxing Full-contact w Lublinie Bo z nami trzeba się liczyć „Piraci z Karaibów” Turniej Mikołajkowy Próby twardości metali	108

Wydarzenia

LIPIEC 2007

17 lipca w Politechnice Wrocławskiej została podpisana umowa konsorcjum naukowego, w skład którego wchodzi Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź SA oraz 30 uczelni oraz instytutów badawczo-rozwojowych i laboratoriów z całej Polski. Do konsorcjum przystąpiła również Politechnika Lubelska, w imieniu której umowę podpisał Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk. Celem umowy jest zintensyfikowanie realizacji projektów badawczych i rozwojowych w takich obszarach, jak: doskonalenie technologii górniczych i hutniczych, zagospodarowanie odpadów, ochrona środowiska, poprawa warunków i bezpieczeństwa pracy oraz rozwój nowych technologii.

WRZESIEŃ 2007

15 września członkowie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej wybrali się na wycieczkę szlakiem Puławy-Janowiec-Kazimierz Dolny. Pod opieką przewodnika zwiedzili najatrakcyjniejsze miejsca i zabytki znajdujące się w wymienionych miejscowościach. Wieczorem na wycieczkowiczów czekało ognisko, poczęstunek oraz muzyka.

Prof. dr hab. Lucjan Pawłowski został wiceprzewodniczącym Komitetu Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2007-2010.

20-21 września w Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej odbyły się warsztaty pt. „Metodyka publikacji naukowej” poprowadzone przez dr Gordona Filby. Udział w spotkaniu wzięli pracownicy naukowcy wszystkich wydziałów oraz wolni słuchacze.

→ Metodyka publikacji naukowej

22 września odbyła się inauguracja IV Lubelskiego Festiwalu Nauki „Humanista XXI wieku”. Uroczystość miała miejsce w Filharmonii Lubelskiej. Następnego dnia na Starym Mieście zorganizowany został Piknik Naukowy, podczas którego zaprezentowała się również Politechnika Lubelska. Festiwal trwał do 28 września.

→ Humanista XXI wieku

Chcesz studiować na ciekawych kierunkach i zdobyć atrakcyjny zawód inżyniera? Wybierz Politechnikę Lubelską! Tak przekonywali pracownicy i studenci Uczelni podczas

DRZWI OTWARTYCH, które odbyły się 26 września. Młodzież spotkała się z władzami Uczelni, wydziałów i przedstawicielami studentów. Obecnych w auli powitał Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk. Po części ogólnej osoby zainteresowane zwiedzały laboratoria i pracownie w poszczególnych wydziałach Uczelni. Kandydaci mogli uzyskać informacje o kierunkach i specjalnościach studiów, zasadach przyjęć na pierwszy rok studiów oraz szeroko pojętym życiu studenckim, a więc o warunkach socjalno-bytowych, formach zajęć naukowych oraz artystycznych i sportowych.

☞

20 września podjęta została przez Senat Politechniki Lubelskiej Uchwała Nr 24/2007/VI w sprawie utworzenia Wydziału Podstaw Techniki oraz przekształcenia Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki w Wydział Zarządzania. Swoją działalność nowe wydziały rozpoczęły 28 grudnia.

☞

20-26 września w miejscowości Murzasichle w Tatrach odbył się obóz adaptacyjny studentów Politechniki Lubelskiej. Impreza ta jest corocznym przedsięwzięciem Biura Karier Studenckich PL, mającym na celu ułatwienie wejścia w życie studenckie nowoprzyjętych osób. Była to już V edycja „Adapciaka”.

→ Biuro Karier Studenckich

☞

Sekcja kolarstwa górskiego Politechniki Lubelskiej odniosła znaczące sukcesy w dwóch prestiżowych zawodach – XXIV Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych w Kolarstwie Górskim, które odbyły się w Cieszynie oraz Akademickim Pucharze Polski w Maratonach MTB, który miał miejsce 15 września w Polanicy Zdrój.

→ Bo z nami trzeba się liczyć

PAŹDZIERNIK 2007

4 października odbyła się 55 inauguracja roku akademickiego w Politechnice Lubelskiej.

→ Jubileuszowa inauguracja

☞

10 października na cmentarzu w Konopnicy pożegnaliśmy śp. Krystynę Wojciechowską, wieloletnią kierowniczkę Działu Spraw Studenckich Politechniki Lubelskiej, która zmarła tragicznie 3 października 2007 roku.

→ Pożegnania

Dominika Szymoniuk, Przewodnicząca Samorządu Studenckiego PL oddaje swój głos podczas prawyborów

16 października w Politechnice Lubelskiej odbyły się prawybory 2007. Ich organizatorem był Samorząd Studencki. Na 378 osób głosujących oddano 339 głosów ważnych, w tym zdecydowaną większość na PO – 148. Kolejne miejsca zajęły: PiS – 79 głosów, LiD – 41, PSL, Partia Kobiet – 28, LPR – 4, Samoobrona – 3, PPP – 2, inny KW – 6.

23 października w czytelni Wydziału Mechanicznego otwarta została wystawa literatury zagranicznej. Jej organizatorem był International Publishing Service Sp. z o.o. z Warszawy.

Publikacja elektroniczna pt. „Graficzny zapis konstrukcji: przewodnik do zajęć projektowych”, umieszczona w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Warszawskiej, znajduje się na 4 miejscu najczęściej czytanych publikacji. Autorami są pracownicy Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Mechanicznego: dr inż. Krystyna Schabowska, dr inż. Przemysław Filipek, mgr inż. Jakub Gajewski, a redaktorem prof. Józef Jonak (kierownik katedry).

→ Biblioteka

24-27 października odbyło się V Sympozjum „Wpływy środowiskowe na budowę i ludzi – obciążenia, oddziaływania, interakcje, dyskomfort”.

→ WIBiS – konferencje

LISTOPAD 2007

9 listopada w Politechnice Lubelskiej rozpoczął się cykl wykładów otwartych, na które zapraszani będą wybitni naukowcy z różnych dyscyplin nauk technicznych. Pierwszy wykład dotyczył automatycznego rozumienia obrazu, a wygłosił go prof. Ryszard Tadeusiewicz z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Spotkanie miało miejsce w auli Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

27 listopada w auli E 301 Wydziału Elektrotechniki i Informatyki przy ul. Nadbystrzyckiej 38A odbyły się dwa kolejne wykłady z cyklu wykładów otwartych w Politechnice Lubelskiej.

O godz. 10.00 wykład pt. „Energetyka jądrowa, podstawy fizyczne, istota i specyfika, charakterystyka rozwiązań, zasadnicze problemy, czynniki stymulujące i hamujące rozwój, perspektywy” wygłosił prof. dr hab. inż. Włodzimierz PIHOWICZ z Politechniki Wrocławskiej, natomiast o godz. 12.15 odbył się wykład pt. „Pompy w energetyce jądrowej”, który wygłosił prof. dr inż. Robert NEUMAIER – Konzern Lederle – Hermetic z Freiburga, Niemcy (wykład prowadzony był w języku niemieckim z tłumaczeniem na język polski).

GRUDZIEŃ 2007

1 grudnia rozpoczął się Turniej Mikołajkowy.

→ Turniej Mikołajkowy

4 grudnia studenci Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej wzięli udział w konkursie prezentacji z zakresu architektury i budownictwa w j. angielskim i niemieckim.

→ Studium Języków Obcych

5-7 grudnia odbyła się w Nałęczowie IV Konferencja Szkołeniowo-Techniczna „Nowoczesna energetyka NOE 2007”.

→ WEil – konferencje

6 grudnia decyzją Ministra Obrony Narodowej medale „Za zasługi dla obronności kraju” otrzymali: srebrny medal – prof. Edward Śpiewła, brązowy medal – prof. Henryk Komsta, prof. Lucjan Pawłowski, prof. Witold Stępniewski, prof. Wiesław Weroński oraz prof. Waldemar Wójcik. Aktu dekoracji dokonał płk dypl. Sławomir Wierzbieniec, Zastępca Dowódcy 3 Brygady Zmechanizowanej.

17 grudnia odbyło się uroczyste zakończenie projektu „Przystanek Kariera – doradztwo zawodowe dla studentów PL”.

realizowanego przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej. Spotkanie miało miejsce w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.

→ Biuro Karier Studenckich

0320

260 osób powitało Nowy 2008 Rok na balu sylwestrowym w Politechnice Lubelskiej. Bal uroczystie otworzył Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk,

który następnie zaprosił uczestników do walca. Gości bawił do białego rana zespół Ex-Azja z Zamościa.

STYCZEŃ 2008

Od lewej: prof. J. Kuczmaszewski, prof. J. Pawłowski, prof. A. Zoll

17 stycznia gościem Politechniki Lubelskiej był prof. Andrzej Zoll. Profesor przyjechał do Lublina na zaproszenie Rektora oraz Rady Klubu Forum-Politechnika.

→ Spotkanie „spichlerzowe”

Kronika rektorska

- 17 lipca 2007 r. w Politechnice Wrocławskiej została podpisana umowa konsorcjum naukowego, zrzeszającego około 30 podmiotów, w sprawie platformy współpracy z Grupą Kapitałową KGHM Polska Miedź SA. W imieniu Politechniki Lubelskiej umowę podpisał Prorektor ds. Studenckich prof. Andrzej Wac-Włodarczyk.
- 15 sierpnia 2007 r. Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski oraz Kanclerz mgr inż. Mieczysław Hasiak uczestniczyli w obchodach Święta Wojska Polskiego w Lublinie.
- 21 sierpnia 2007 r. Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski wziął udział w uroczystości przekazania obowiązków Komendanta Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. Nowym Rektorem został gen. bryg. płk pil. dr Jan Rajchel.
- 28-31 sierpnia 2007 r. Rektor uczestniczył w I Kongresie Mechaniki Polskiej. Obrady odbyły się w gmachu głównym Politechniki Warszawskiej.
- 3 września 2007 r. Rektor uczestniczył w XIV Konferencji pt. „Tendencje kształtujące zarządzanie współczesnymi organizacjami w Polsce”. Konferencja miała miejsce w Kazimierzu Dolnym.
- 6-7 września 2007 r. Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski wziął udział w XVII Forum Ekonomicznym pt. „Europa – kryzys, zmiany czy szanse?”. Forum zorganizowane zostało przez Instytut Wschodni w Krynicy Zdroju.
- 6-7 września 2007 r. Rektor uczestniczył w międzynarodowym sympozjum nt. „Własność przemysłowa w innowacyjnej gospodarce – transfer technologii z uniwersytetów do przemysłu”. Sympozjum odbyło się w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

- 10 września 2007 r. Rektor uczestniczył w konferencji pt. „Nauka dla Biznesu”, której organizatorem była Fundacja Polskiej Akademii Nauk Oddział Lublin „Nauka i Rozwój Lubelszczyzny”.
- Prof. dr hab. inż. Marek Opielak został wybrany do Komitetu Techniki Rolniczej PAN na kadencję 2007-2010.
- 18 września 2007 r. Rektor spotkał się z obecną Przewodniczącą Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego Dominiką Szymoniuk oraz jej poprzedniczką Ksenią Siadkowską. Pani Ksenia otrzymała podziękowanie za dotychczasową pracę w Samorządzie, natomiast Pani Dominica Rektor życzył sukcesów w pełnieniu nowej funkcji.

Od lewej: K. Siadkowska, prof. J. Kuczmaszewski, D. Szymoniuk

- 21 września 2007 r. Rektor spotkał się z prof. Kazimierzem Szabelskim, twórcą i wieloletnim kierownikiem Katedry Mechaniki Stosowanej oraz pracownikami katedry. Spotkanie było okazją do podziękowania profesorowi Kazimierzowi Szabelskiemu za dotychczasową pracę na stanowisku kierownika katedry.

Od 1 października 2007 r. kierownikiem Katedry Mechaniki Stosowanej jest prof. Jerzy Warmiński.

- 22 września 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji IV Lubelskiego Festiwalu Nauki. Uroczystość miała miejsce w Filharmonii Lubelskiej. Natomiast 23 września Rektor wziął udział w Pikniku Naukowym na Starym Mieście.
- 25-28 września 2007 r. Rektor uczestniczył w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, której organizatorem była Politechnika Koszalińska.
- 1 października 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Akademii Medycznej w Lublinie.
- 2 października 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Akademii Rolniczej w Lublinie.
- 3 października 2007 r. Rektor prof. Józef Kuczmaszewski i Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski wraz z innymi rektorami polskich uczelni spotkali się z premierem Jarosławem Kaczyńskim w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.
- 5 października 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Politechnice Rzeszowskiej.
- 10 października 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Politechnice Świętokrzyskiej.
- 11-12 października 2007 r. Rektor uczestniczył w obchodach 145-lecia Politechniki w Rydze.

- 17-18 października 2007 r. Rektor uczestniczył w prezentacji naszego regionu pt. „Lubelszczyzna – legenda i przyszłość”, która odbyła się w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

- 19 października 2007 r. Rektor wziął udział w inauguracji XXIV Forum Uczelni Technicznych pt. „Lotnicze techniki śmigłowcowe jako przykład niebanalnych studiów, czyli co studiować i kogo rekrutować, aby uczelnie techniczne nie świeciły pustkami”. Organizatorem Forum był Samorząd Studencki Politechniki Lubelskiej.
- 23 października 2007 r. Rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
- 23 października 2007 r. Rektor wziął udział w uroczystości pożegnania Pana Iwana Hrycaka z funkcją Konsula Generalnego Ukrainy w Lublinie w związku z końcem Jego czteroletniej kadencji.
- 25-27 października 2007 r. Rektor uczestniczył w konferencji European University Association (EUA), która odbyła się w Politechnice Wrocławskiej. W obradach wzięło udział blisko 300 naukowców i rektorów szkół wyższych z całej Europy. Tematem konferencji było kierowanie i zarządzanie uniwersytetami europejskimi, a w szczególności zróżnicowanie ich zadań, autonomia oraz odpowiedzialność.
- 6 listopada 2007 r. Rektor uczestniczył w ogólnopolskiej konferencji pt. „Nauka dla edukacji zawodowej”. Konferencja, zorganizowana przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w Warszawie, dotyczyła współpracy naukowo-badawczej między CKE a światem nauki.
- 11 listopada 2007 r. Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski oraz Prorektor ds. Ogólnych prof. Marek Opielak uczestniczyli w obchodach Święta 11 Listopada – Narodowego Święta Niepodległości w Lublinie.
- 12 listopada 2007 r. w Politechnice Lubelskiej odbyło się zebranie Zarządu Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej, w którym uczestniczył także Rektor prof. Józef Kuczmaszewski. Głównym tematem spotkania był udział Towarzystwa w organizacji konferencji „Edukacja – Inżynier – Praca” (21.11.2007 r.) oraz Wielkiego Zjazdu Absolwentów (2008 r.).

- 13 listopada 2007 r. odbyło się spotkanie Rektora prof. Józefa Kuczmaszewskiego i Prorektora ds. Studenckich prof. Andrzeja Wac-Włodarczyka z kierownikami zespołów artystycznych oraz Radą Uczelnianą Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej.
- 15 listopada 2007 r. Rektor wziął udział w spotkaniu profesorów zatrudnionych w Politechnice Lubelskiej. Program spotkania obejmował informacje na temat badań naukowych, współpracy z zagranicą i polityki naukowej w Uczelni.
- 22-23 listopada 2007 r. Rektor uczestniczył w Zgromadzeniu Plenarnym Konferencji Rektorów Akademickich

Szkół Polskich, które odbyło się w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

- 29 listopada 2007 r. Rektor wziął udział w otwarciu II Konferencji Międzyregionalnej „Monitoring i Ewaluacja RSI Lubelskie”, organizowanej w ramach projektu RSI EVALLUB.
- 5 grudnia 2007 r. Prorektor ds. Studenckich uczestniczył w obchodach 10-lecia Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Lublinie.
- 5 grudnia 2007 r. Rektor uczestniczył w IV Konferencji Szkoleniowo-Technicznej „Nowoczesna energetyka NOE 2007”, zorganizowanej przez Politechnikę Lubelską oraz LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o. w Lublinie. Obrady odbyły się w Nałęczowie.

Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską a LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o. Od lewej: J. Kuczmaszewski, M. Zawisza, M. Lenart

- 12 grudnia 2007 r. Rektor uczestniczył w posiedzeniu Kapituły Konkursu „Lubelski Orzeł Biznesu”.
- 13 grudnia 2007 r. Rektor podpisał umowę o współpracy między Politechniką Lubelską a prywatnym Uniwersytetem Sojo w Kumamoto. Umowa przewiduje m.in. wymianę kadry naukowo-dydaktycznej i studentów, wymianę prac naukowych, publikacji, organizację wspólnych seminariów i sympozjów oraz współpracę w dziedzinie technologii plazmowych, laserowych i nanotechnologii.

- 20 grudnia 2007 r. Rektor spotkał się z przedstawicielami społeczności Uczelni przy wigilijnym stole w Stołówce Politechniki Lubelskiej.
- Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 grudnia 2007 r. dr hab. inż. Józef

Kuczmaszewski, prof. PL otrzymał tytuł naukowy profesora nauk technicznych.

Od lewej: prof. J. Gliński, prof. Z. Targoński, abp J. Życiński, prof. J. Kuczmaszewski

- 2 stycznia 2008 r. Rektor uczestniczył w spotkaniu noworocznym w Lubelskim Towarzystwie Naukowym.
- 3 stycznia 2008 r. Rektor wziął udział w spotkaniu noworocznym w Lubelskim Związku Pracodawców.
- 5 stycznia 2008 r. Rektor spotkał się z emerytowanymi pracownikami Politechniki Lubelskiej.
- 7 stycznia 2008 r. Rektor uczestniczył w spotkaniu noworocznym Zarządu i Komisji Rewizyjnej Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej.
- 9 stycznia 2008 r. odbyło się spotkanie Rektora z byłymi Rektorami Politechniki Lubelskiej – prof. W. Sitko, prof. A. Werońskim, prof. K. Szabelskim oraz prof. W. Kroloppem. Podczas spotkania omawiano bieżące oraz przyszłe sprawy Uczelni.

Od lewej: prof. W. Sitko, prof. J. Kuczmaszewski, prof. A. Weroński, prof. K. Szabelski, prof. W. Krolopp

- 24 stycznia 2008 r. Rektor prof. Józef Kuczmaszewski oraz Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski wzięli udział w dyskusji społecznej pod hasłem „Nowe finansowanie. Większa dostępność. Lepsza jakość”. Spotkanie, w którym uczestniczyło kierownictwo Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz przedstawiciele środowiska naukowego, akademickiego, związków zawodowych, studentów, odbyło się w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.
- 24-26 stycznia 2008 r. Rektor uczestniczył w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, której organizatorem był Uniwersytet Zielonogórski.

Informacja o pracach Senatu PL

(wrzesień 2007–styczeń 2008)

Przedmiotem obrad były następujące sprawy i zagadnienia:

- przedstawiono informację dotyczącą przygotowań do rozpoczęcia roku akademickiego 2007/2008;
- omówiono wyniki rekrutacji na I rok studiów;
- utworzono w Politechnice Lubelskiej Wydział Podstaw Techniki oraz przekształcono Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki w Wydział Zarządzania;
- zgłoszono kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- wybrano podmiot do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Politechniki Lubelskiej na lata 2007-2009;
- uzupełniono składy komisji senackich;
- zmieniono Uchwałę Nr 16/2007/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009;
- przyjęto do realizacji „Ramowy program posiedzeń Senatu Politechniki Lubelskiej w roku akademickim 2007/2008”;
- oceniono funkcjonowanie administracji Politechniki Lubelskiej;
- wyrażono zgodę na utworzenie Lubelskiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Lubelskiej oraz zasięgnięto opinii Senatu w sprawie regulaminu tej jednostki;
- podjęto uchwałę w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki;
- zmieniono „Regulamin Wyborczy Organów Kolegialnych i Jednoosobowych Politechniki Lubelskiej na okres 1.09.2005 r. - 31.08.2008 r.”;
- uzupełniono skład Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2005-2008;
- zatwierdzono korektę planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2007 r.;
- wyrażono zgodę na utworzenie Muzeum Politechniki Lubelskiej oraz uchwalenia regulaminu tej jednostki;
- zmieniono Statut Politechniki Lubelskiej;
- ustanowiono Medal Politechniki Lubelskiej oraz regulamin jego przyznawania;
- utworzono nowy kierunek studiów;
- powołano Uczelnianą Komisję Wyborczą na kadencję 2008-2012;
- wszczęto postępowanie o nadanie prof. zw. dr hab. inż. dr h. c. Ryszardowi Tadeusiewiczowi tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Lubelskiej;
- wyrażono zgodę na podpisanie umów o współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską a:
 - Uniwersytetem Sojo w Kumamoto (Japonia),
 - Politechniką Żytomierską, Żytomierz (Ukraina),
 - Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad (Indie),
 - Instytutem Cybernetyki im. Wiktora Głuszki, Narodowej Akademii Nauk, Kijów (Ukraina).

Przyjęto do realizacji uchwały m.in. w sprawie:

- utworzenia w Politechnice Lubelskiej Wydziału Podstawowych Problemów Techniki (Wydziału Podstaw Techniki) oraz przekształcenia Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki w Wydział Zarządzania;
- zgłoszenia kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- wyboru podmiotu do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Politechniki Lubelskiej na lata 2007-2009;
- warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009;
- oceny funkcjonowania administracji Politechniki Lubelskiej;
- wyrażenia zgody na utworzenie Lubelskiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Lubelskiej oraz zasięgnięcia opinii Senatu w sprawie regulaminu tej jednostki;
- zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki;
- zmiany „Regulaminu Wyborczego Organów Kolegialnych i Jednoosobowych Politechniki Lubelskiej na okres 1.09.2005 r. - 31.08.2008 r.”;
- uzupełnienia składu Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2005-2008;
- zatwierdzenia korekty planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2007 r.;
- wyrażenia zgody na utworzenie Muzeum Politechniki Lubelskiej oraz uchwalenia regulaminu tej jednostki;
- zmian Statutu Politechniki Lubelskiej;
- ustanowienia Medalu Politechniki Lubelskiej oraz regulaminu jego przyznawania;
- utworzenia kierunku studiów;
- powołania Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2008-2012;
- wszczęcia postępowania o nadanie prof. zw. dr hab. inż. dr h. c. Ryszardowi Tadeusiewiczowi tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Lubelskiej.

Rektor przedstawił informacje o podjętych decyzjach dotyczących spraw osobowych:

- prof. dr inż. Kazimierz SZABELSKI został zatrudniony na stanowisko profesora zwyczajnego w Zakładzie Mechaniki Ogólnej Katedry Mechaniki Stosowanej w Wydziale Mechanicznym;
- prof. dr hab. Roman TATSIY został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Matematyki Stosowanej w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki;
- dr hab. inż. Zbigniew PATER, prof. PL został powołany na kierownika Katedry Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej w Wydziale Mechanicznym;

- dr inż. Andrzej TETER został powołany na kierownika Zakładu Wytrzymałości Materiałów w Katedrze Mechaniki Stosowanej w Wydziale Mechanicznym;
- prof. dr hab. inż. Piotr KACEJKO został powołany na kierownika Katedry Sieci Elektrycznych i Zabezpieczeń w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki;
- dr Zbigniewowi ŁAGODOWSKIEMU powierzono pełnienie obowiązków kierownika Katedry Matematyki w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki;
- dr inż. Annie HALICKIEJ powierzono pełnienie obowiązków kierownika Katedry Konstrukcji Budowlanych w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej;
- dr hab. Marka KOSMULSKIEGO, prof. PL powołano na kierownika Katedry Energetyki i Elektrochemii, po uprzednim odwołaniu go z funkcji kierownika zniesionej Katedry Elektrochemii;
- na stanowisko Dziekana Wydziału Podstaw Techniki na kadencję 2005-2008 został wybrany prof. dr hab. inż. Mykhaylo PASHECHKO;
- Na stanowiska Prodziekanów Wydziału Podstaw Techniki na kadencję 2005-2008 zostali wybrani:
 - dr inż. Franciszek DZIUBIŃSKI na stanowisko Prodziekana ds. Ogólnych,
 - dr Mirosław MALEC na stanowisko Prodziekana ds. Studenckich,
- dr hab. inż. Józef WANIURSKI, prof. PL na stanowisko Prodziekana ds. Nauki;
- dr hab. inż. arch. Zbigniew RADZIEWANOWSKI został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Architektury i Urbanistyki Katedry Architektury i Planowania Przestrzennego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej;
- prof. dr hab. inż. Volodymyr HARBARCHUK został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego w Zakładzie Ochrony Informacji Instytutu Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki;
- dr hab. inż. Jerzemu WARMIŃSKIEMU, prof. PL przedłużono mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Mechaniki Ogólnej Katedry Mechaniki Stosowanej Wydziału Mechanicznego;
- dr inż. Beacie KOWALSKIEJ nadano stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn w specjalności przetwórstwo i stosowanie tworzyw wielkocząsteczkowych;
- dr hab. inż. Ewa KLIMIUK została zatrudniona na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska;
- prof. dr hab. inż. Jan SIKORA został zatrudniony na stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze Elektroniki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

Wykaz uchwał Senatu PL

1. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 września 2007 r. w sprawie utworzenia w Politechnice Lubelskiej Wydziału Podstawowych Problemów Techniki (Wydziału Podstaw Techniki) oraz przekształcenia Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki w Wydział Zarządzania.
2. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 września 2007 r. w sprawie zgłoszenia kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
3. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 września 2007 r. w sprawie wyboru podmiotu do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Politechniki Lubelskiej na lata 2007-2009.
4. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 września 2007 r. zmieniająca Uchwałę Nr 16/2007/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009.
5. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie oceny funkcjonowania administracji Politechniki Lubelskiej.
6. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Lubelskiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Lubelskiej oraz zasięgnięcia opinii Senatu w sprawie regulaminu tej jednostki.
7. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki.
8. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zmiany „Regulaminu Wyborczego Organów Kolegialnych i Jednoosobowych Politechniki Lubelskiej na okres 1.09.2005 r. - 31.08.2008 r.”.
9. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie uzupełnienia składu Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2005-2008.
10. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zatwierdzenia korekty planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2007 r.
11. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Muzeum Politechniki Lubelskiej oraz uchwalenia regulaminu tej jednostki.
12. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej Senat z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zmian Statutu Politechniki Lubelskiej.
13. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej Senat z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie ustanowienia Medalu Politechniki Lubelskiej oraz regulaminu jego przyznawania.
14. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów.
15. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2008-2012.
16. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie prof. zw. dr hab. inż. dr h. c. Ryszardowi Tadeusiewiczowi tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Lubelskiej.

Wykaz zarządzeń Rektora PL

1. Zarządzenie Nr R-41/2007 z dnia 3 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia Cennika usług i innych opłat w Bibliotece Politechniki Lubelskiej.
2. Zarządzenie Nr R-42/2007 z dnia 17 września 2007 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej.
3. Zarządzenie Nr R-43/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie powołania Zespołu ds. tworzenia Muzeum Politechniki Lubelskiej.
4. Zarządzenie Nr R-44/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie wydawania „Biuletynu Informacyjnego Politechniki Lubelskiej”.
5. Zarządzenie Nr R-45/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie stwierdzenia wyboru Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów oraz powołania rzecznika dyscyplinarnego do spraw doktorantów.
6. Zarządzenie Nr R-46/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Politechniki Lubelskiej.
7. Zarządzenie Nr R-47/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów Politechniki Lubelskiej.
8. Zarządzenie Nr R-48/2007 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie przyjęcia jednolitego tekstu Uchwały Nr 16/2007/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009.
9. Zarządzenie Nr R-49/2007 z dnia 1 października 2007 r. w sprawie powołania rzecznika dyscyplinarnego dla nauczycieli akademickich.
10. Zarządzenie Nr R-50/2007 z dnia 1 października 2007 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Rektora Politechniki Lubelskiej ds. organizacji Wydziału Podstaw Techniki.
11. Zarządzenie Nr R-51/2007 z dnia 1 października 2007 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej.
12. Zarządzenie Nr R-52/2007 z dnia 8 października 2007 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-30/2006 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 18 września 2006 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej.
13. Zarządzenie Nr R-53/2007 z dnia 10 października 2007 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-21/2005 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
14. Zarządzenie Nr R-54/2007 z dnia 10 października 2007 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-24/2002 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 22 listopada 2002 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
15. Zarządzenie Nr R-55/2007 z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej.
16. Zarządzenie Nr R-56/2007 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie przyznania bezzwrotnej pomocy finansowej.
17. Zarządzenie Nr R-57/2007 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie utworzenia Lubelskiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Lubelskiej.
18. Zarządzenie Nr R-58/2007 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia progów i wysokości świadczeń socjalnych dla studentów obowiązujących w roku akademickim 2007/2008.
19. Zarządzenie Nr R-59/2007 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia progów i wysokości świadczeń socjalnych dla doktorantów obowiązujących w roku akademickim 2007/2008.
20. Zarządzenie Nr R-60/2007 z dnia 3 grudnia 2007 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla studentów oraz doktorantów.
21. Zarządzenie Nr R-61/2007 z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziałach Politechniki Lubelskiej.
22. Zarządzenie Nr R-62/2007 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie utworzenia Muzeum Politechniki Lubelskiej.
23. Zarządzenie Nr R-63/2007 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej.
24. Zarządzenie Nr R-64/2007 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej gospodarki kasowej w Politechnice Lubelskiej.

Wykaz pism okólnych

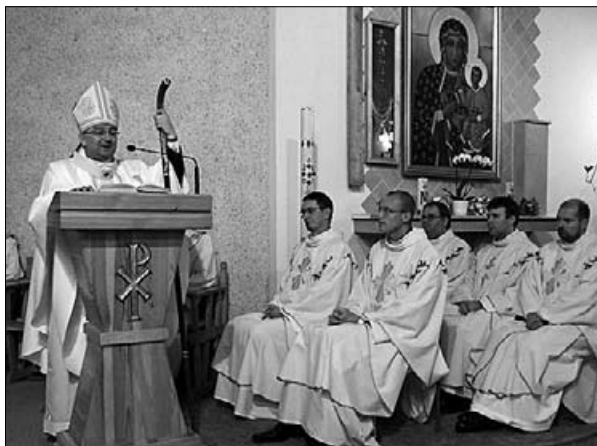
1. Pismo okólnie Nr 1/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie zasad delegowania i rozliczania krajowych i zagranicznych podróży służbowych.
2. Pismo okólnie Nr 2/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 23 marca 2007 r. zmieniające Pismo okólnie Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie zasad delegowania i rozliczania krajowych i zagranicznych podróży służbowych.
3. Pismo okólnie Nr 3/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie powołania w ramach Święta Politechniki Lubelskiej zespołów odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie przewidzianych programem uroczystości.
4. Pismo okólnie Nr 4/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 2 października 2007 r. w sprawie powołania komisji senackich Senatu Politechniki Lubelskiej.

Jubileuszowa inauguracja roku akademickiego 2007/2008

Dnia 4 października 2007 r. odbyła się 55 inauguracja roku akademickiego w Politechnice Lubelskiej.

*

O godz. 10.00 rozpoczęła się **msza święta** w intencji pracowników, studentów i doktorantów naszej Uczelni w Kościele pw. Przemienienia Pańskiego, której przewodniczył Jego Ekscelencja ks. prof. Józef Życiński. Zwracając się do wiernych, powiedział: *Potrzeba nam wszystkim wrażliwości oraz franciszkańskiej postawy wobec świata, zwłaszcza w świecie, który tak goni za sukcesem.*

*

O godz. 11.00 odbyło się uroczyste **otwarcie nowego budynku Wydziału Inżynierii Środowiska**. Dziekan Wydziału prof. Lucjan Pawłowski witając gości, podkreślił, że nowy obiekt będzie służył kształceniu inżynierów wg zasady: „Postępuj tak, aby zapewniając godne warunki życia obecnie żyjącej generacji, nie pozbawiać możliwości godnego życia przyszłych pokoleń”. Prosząc o poświęcenie budynku oraz błogosławieństwo dla pracowników i studentów Wydziału, zapewnił: *Będziemy starali się kształtować środowisko człowieka, czerpiąc z inspiracji chrześcijańskich.*

Poświęcenia obiektu dokonał Ksiądz Arcybiskup Józef Życiński. *To radosna chwila dla Uczelni, jak i całego miasta,*

bowiem identyfikujemy się z tymi, którzy w sposób pozytywny dają wyraz trosce o to, co następnym pokoleniom przejmą po nas – powiedział.

*

O godz. 12.00 Rektor prof. Józef Kuczmaszewski rozpoczął **inaugurację roku akademickiego 2007/2008 w Politechnice Lubelskiej**.

Wielce Szanowni i Drodzy nam Goście!

Wysoki Senacie, Szanowne Koleżanki i Koledzy, Droga Młodzieży!

Otwieram uroczystość inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Politechnice Lubelskiej, pięćdziesiątej piątej inauguracji w naszej historii. Spotykamy się w tej auli na uroczystości inauguracyjnej nowego roku akademickiego od wielu lat, ale jak co roku, z taką samą radością i wzruszeniem nasza *universitas* od nowa wita naszych studentów, kadre akademicką i naszych przyjaciół, którzy doceniając znaczenie edukacji i nauki dla przyszłości narodu, przyjmują nasze zaproszenie, za co jesteśmy im szczerze i serdecznie wdzięczni. Dostojne i radosne *Gaudeamus* po raz kolejny przywoła nam wielowiekowe tradycje naszej akademickiej korporacji, w których Ojczyzna, honor, prawda, uczciwość, dobre obyczaje zawsze stanowiły podstawowy kanon wartości.

Wiedza i mądrość Narodu to fundament rozwoju, który budują pokolenia. Nasze dzisiejsze dokonania nie byłyby możliwe bez pracy naszych poprzedników. Zawsze w tym dniu z szacunkiem ich wspominamy, zwłaszcza tych, których już nie ma wśród nas. To im zawdzięczamy nasze dziedzictwo kultury, tożsamość i bogactwo narodowe. Szanowni Państwo, w minionym roku akademickim odeszli od nas na zawsze następujący członkowie naszej akademickiej społeczności: Tadeusz Czajka, inż. Kazimierz Drożak, Krystyna Gilas, Wiesława Klępka, Teodora Kowalczyk, mgr inż. Marian Łozak, Teresa Pabiniak, Henryk Pawłowski, Antonina Szewczyk, dr Anna Szynal, Janina Tomaszewicz oraz student Tomasz Podolak. Ich odejście uświadamia nam, że w logikę wieczności wpisany jest także, skłaniający do wielowymiarowej refleksji, proces naszego przemijania. Powstańmy i uczcijmy Ich pamięć chwilą wspomnienia i zadumy.

Ten wieloaspektowy wymiar naszej egzystencji inspiruje nas do ważnych refleksji nad naszą przeszłością i przyszłością, istotą kształcenia i wychowania, problemami naszej cywilizacji, także z jej eschatologicznym wymiarem. W tym tkwi także piękno naszej pracy, której istotą jest stawianie pytań i poszukiwanie na nie odpowiedzi. Cieszymy się, że wrócili z wakacji nasi studenci, z radością witamy

tych, którzy na dzisiejszej uroczystości złożą dopiero swoje studenckie ślubowanie. Dziś otwieramy nowe szanse na zdobywanie wiedzy, umiejętności, nowych doświadczeń w sferze kultury, kształtowania mądrości. To wyzwanie i szansa dla nas, ale także szansa dla regionu, miasta, także naszej umiłowanej Rzeczypospolitej.

Szanowni Państwo!

Rok 2006, który Senat akademicki podsumował w czerwcu bieżącego roku, był dla Uczelni pomyślny. Był to bez wątpienia okres dobrze wykorzystanych szans we wszystkich sferach działalności, a także czas bardzo intensywnych prac w obszarze legislacji wewnętrznej, praktycznie zakończyliśmy okres dostosowywania najważniejszych aktów prawnych do nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. W 2006 roku Senat przyjął 39 uchwał, w tym kilka o znaczeniu fundamentalnym, jak: Statut PL, Regulamin Studiów, Regulamin Studiów Doktoranckich, powołanie i regulamin Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii, formalne powołanie i regulamin Lubelskiego Centrum Transferu Technologii i wiele innych. Wewnętrzne życie Uczelni regulowały także, wydane w 2006 roku, 44 zarządzenia rektora.

Z ważniejszych wydarzeń 2006 roku w obszarze dydaktyki należy podkreślić rozpoczęcie kształcenia na kierunku *inżynieria materiałowa*, przygotowanie nowego kierunku studiów *fizyka techniczna* (serdecznie witamy pierwszych studentów), uruchomienie studiów drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji*, wprowadzono także wiele nowych specjalności, są to: techniki komputerowe w technologii metali, transport samochodowy, inżynieria komputerowa, inżynieria oprogramowania, telekomunikacja i sieci komputerowe, ochrona i konserwacja zabytków, drogi, eksploatacja zasobów budowlanych, instalacje i sieci sanitarne, komputerowe systemy zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzanie finansami, zarządzanie rozwojem regionalnym.

W dziedzinie nauki i rozwoju kadry szczególnie warte podkreślenia jest uzyskanie uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie *mechanika*. Bardzo interesujący jest fakt, że stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2006 roku w grupie profesorów i doktorów habilitowanych osiągnął, pierwszy raz w historii Uczelni, dokładnie 100. W 2006 roku 3 osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, 2 osoby stopień naukowy dr hab., 18 osób stopień naukowy doktora. Realizowaliśmy 68 projektów badawczych MNiSzW, na kwotę o około 1 mln zł wyższą niż w 2005 roku. Na badania naukowe wydaliśmy ponad 11 mln zł, warto podkreślić znaczny w tym udział środków pochodzących z UE oraz projektów celowych. Nasze zasoby biblioteczne wzbogaciły się o 3083 jednostki biblioteczne, prenumerujemy 258 tytułów czasopism krajowych, 43 zagraniczne, posiadamy komputerowy dostęp do pełnych wersji ok. 7300 tytułów. W 2006 roku przenieśliśmy nasze zasoby biblioteczne z UMCS do nowej siedziby przy ul. Nadbystrzyckiej.

Szczególnie pomyślny był rok 2006 w dziedzinie inwestycji. Przede wszystkim Rada Ministrów zaakceptowała trzy projekty naszej Uczelni w ramach programu *Rozwój Polski Wschodniej*. To inwestycje o wartości przekraczającej

100 mln zł. W 2006 roku zakończyliśmy budowę Centrum Doskonałości *Aspect*, wielki projekt termomodernizacji, 8 obiektów oraz rozbudowę Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki, a także rozpoczęliśmy rozbudowę Wydziału Inżynierii Środowiska (aktualnie jest już ukończona). Zakupiono urządzenia za kwotę 4.175.494 zł. Na inwestycje budowlane w 2006 roku wydano 11,6 mln zł, a na remonty 1,8 mln. Suma bilansowa Uczelni w porównaniu do 2005 roku wzrosła o 12,5%, wzrosły zarówno aktywa trwałe, jak i obroty. Rok budżetowy zamknęliśmy zyskiem netto w wysokości 236.731 zł. Gdyby uwzględnić rezerwę celową w wysokości 400 tys. zł dla WEil na remont obiektu przy ul. Okopowej to rzeczywisty zysk netto przekroczyłby 600 tys. zł. Nawiasem mówiąc, w 2006 roku podpisaliśmy z Prezydentem Lublina umowę notarialną na 20-letnie, beczynszowe użytkowanie kamienicy przy ul. Okopowej, do tej pory płaciliśmy czynsz, nie znając perspektywy dotyczącej czasu dzierżawy. Wykonaliśmy wiele prac remontowych, szczególnie ważne są inwestycje porządkujące instalacje podziemne, konieczne dla dalszych inwestycji ujęcia wody, prace w obszarze bazy socjalnej studentów i bazy sportowej (nowe korty wyglądają naprawdę pięknie) i inne.

Możemy stwierdzić, że pozycja i prestiż naszej Uczelni są sukcesywnie umacniane. W 2006 roku naszą Uczelnię odwiedzili między innymi: Premier Tadeusz Mazowiecki, Ministrowie Michał Kleiber i Krzysztof Kurzydłowski, Vice Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Janusz Onyszkiewicz, liczni przedstawiciele uczelni zagranicznych i wiele innych, ważnych osobistości.

Szanowni Państwo!

Fundamentem pozycji Uczelni i jej pomyślnej przyszłości jest dobra edukacja. To także podstawa pomyślnej przyszłości naszego kraju. Może to wielkie słowa, ale dzisiaj potrzebny jest swoisty alarm dla intensyfikacji kształcenia w zakresie nauk ścisłych i technicznych. Można zaryzykować twierdzenie, że kraj, który pozostaje w tyle w zakresie nanotechnologii, nowoczesnej inżynierii materiałowej, genetyki, biologii komórki czy fizyki atomowej naraża się na dominację innych krajów, niezależnie jak daleko wyobrazimy sobie ideę solidarności międzynarodowej. Wierzę, że nikt już nie zmieni decyzji o wprowadzeniu obowiązkowej matury z matematyki w 2010 roku, dziś o tym należy mówić

nawet w kategoriach racji stanu. Uczelnie techniczne oraz uniwersytety na kierunkach ścisłych od lat mają problemy z pozyskaniem najlepszych absolwentów ze szkół średnich. Ten trend należy koniecznie odwrócić, jeżeli mamy mówić o poważnym włączeniu kraju w wyścig technologiczny, który na naszych oczach polaryzuje świat na dostarczycieli i odbiorców innowacji. Jeszcze nigdy gospodarka tak wiele i tak bezpośrednio nie czerpała z nauki jak obecnie, niezależnie od tego, jakie jest nasze rzeczywiste miejsce w tym procesie. Proszę zwrócić uwagę, że wielkie koncerny, które inwestują w Polsce nie przenoszą do nas swoich biur projektów, zakładów doświadczalnych i sfery badań. Nasi inżynierowie i pracownicy nauki pracują bezpośrednio dla jednostek ulokowanych poza Polską, nawet mieszkając i pracując w Polsce. To bardzo niekorzystne zjawisko hamujące upowszechnianie kultury innowacji w kraju.

Szanowni Państwo!

Warunkiem stabilnej przyszłości jest nauka, a tym samym rozwój kadry nauczycieli akademickich. W warunkach uczelni technicznych jest to szczególnie ważny problem, tempo zmian techniki i technologii często nas zaskakuje, a to przecież my powinniśmy być nie tylko na bieżąco z osiągnięciami techniki i technologii w edukacji, ale też wyznaczać nowe obszary aktywności w sferze nauki i innowacji, tak niezbędne dla rozwoju naszej młodej kadry. Pilnie potrzebna jest w tym zakresie mądra, długofalowa i wieloaspektowa polityka.

Pamiętajmy jednak, że nauka i technika, jak mylnie sądzono w okresie pierwszej rewolucji przemysłowej, same z siebie, w sposób naturalny nie uszczęśliwią ludzkości. Dziś wiemy, że niosą one także wiele zagrożeń, dlatego tak ważne dla nas jest tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju osobowości naszych studentów, kształtowania kultury, estetyki, humanistycznego aspektu twórczości technicznej. Wiemy jednak również, że nie można dziś rozwijać współczesnej cywilizacji bez edukacji technicznej całego społeczeństwa. Teraz, jak nigdy dotąd, wydaje się pewne, że kultura techniczna staje się elementem kanonu kultury człowieka, ważnym, bo ułatwiającym obiektywną ocenę rzeczywistości. Wszyscy odpowiadamy za to, jakie miejsce w hierarchii priorytetów publicznych zajmie nasza nauka. Warto przytoczyć w tym miejscu Alberta Einsteina: *Cała nasza nauka, w porównaniu z rzeczywistością, jest prymitywna i dziecinna – ale nadal jest to najcenniejsza rzecz jaką posiadamy.* To ważne i jakże ciągle aktualne.

Szanowni Państwo!

Uczelnia musi być strażnikiem najwyższych standardów etycznych w nauce, kształceniu, działaniu na rzecz społeczności lokalnych. Zmiany, jakie zaszły w ostatnich kilkunastu latach w systemie szkolnictwa wyższego, przyniosły także wiele negatywnych zjawisk. Doprowadziły do obniżenia standardów nie tylko w edukacji, ale także w obszarze etyki i dobrych obyczajów akademickich. Dostrzegając te zjawiska, kilka miesięcy temu Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich na swoje 10-lecie przyjęła kodeks

dobrych praktyk. To tylko jeden z elementów koniecznych działań, aby społeczność akademicka zachowała należyty etos i szacunek publiczny. Umocnijmy naszą *universitas*, może jedyną już dziś korporację, która swojej siły nie buduje na podziałach rasowych, narodowościowych, religijnych, kulturowych, materialnych, stosunku do orientacji seksualnej i dziedzictwa historii, a wprost przeciwnie, w różnorodności, wymianie międzynarodowej, wielokulturowości widzi nowe siły vitalne dla swojego rozwoju. Rozwój może się dokonywać tylko w warunkach wolności, dlatego tak ważne jest umacnianie autonomii Uczelni we wszystkich obszarach jej działalności.

Autonomii nie można jednak budować bez stabilnych ram prawnych dotyczących finansów Uczelni. Nasze poczucie misji publicznej, pomimo trudności finansowych, nakazuje nam utrzymywać liczne zespoły artystyczne i sportowe, organizować wiele projektów kierowanych także poza sferę akademicką, nasze kulturo- i miastotwórcze oddziaływanie jest aż nadto oczywiste. Nie trzeba wielkiej wyobraźni, aby ocenić jak funkcjonowałby Lublin bez swoich uczelni. Środków na funkcjonowanie uczelni na poziomie wyższym jest mało, wszyscy to wiemy, statystyki europejskie i światowe wskazują to bardzo wyraźnie. Wierzymy, że będzie ich więcej, to obiektywna konieczność. Problem jednak zaczyna mieć szerszy wymiar, coraz wyraźniej zaczyna się formułować tezy o konieczności walki z egalitaryzmem w finansowaniu szkół wyższych, twierdzi się, że czas na różnicowanie uczelni w finansowaniu dydaktyki w oparciu o bliżej niesprecyzowane kryteria jakościowe. Rywalizujemy na tych samych zasadach, jeżeli spełniamy przewidziane prawem standardy, to fundament państwa prawa. Uczelnia lepsza powinna więcej środków uzyskać z programów międzynarodowych, ze sprzedaży licencji, prac dla jednostek gospodarczych. W dotacji budżetowej na kształcenie musi być egalitaryzm, w przeciwnym przypadku zagrazi to tak ważnej jedności naszego środowiska. Celowo to podkreślam, wystąpienia inauguracyjne rektorów są zamieszczane w naszych uczelnianych czasopismach i docierają do wszystkich środowisk akademickich, kierują tę refleksję przede wszystkim do swoich kolegów rektorów, szczególnie tych, którzy zasiadają w prezydium KRASP.

Szanowni Państwo!

To absolwenci stanowią nasz społeczny kapitał, pozdrawiamy ich dzisiaj serdecznie. Wierzymy, że swoimi kwalifikacjami, tak jak dotąd, będą promować naszą Uczelnię nie tylko na rynku krajowym. Uczelnia musi także mieć dla nich atrakcyjną ofertę do kształcenia ustawicznego. Absolwenci powinni do nas wracać nie tylko w okazji okolicznościowych zjazdów, na sentymtalne spotkania po latach, ale także po to, by okresowo odnawiać wiedzę i umiejętności. Wyrażam głęboki szacunek dla działalności Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej. Jesteście dla nas ważnym partnerem we wszystkich aspektach naszej działalności, ważnym źródłem informacji o oczekiwaniach sektora gospodarczego wobec naszej Uczelni, także ważnym ogniwem w naszej działalności marketingowej.

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

Studenci to najgłębszy sens naszego istnienia i naszej pracy, ale także obszar naszych trosk, czasem kłopotów. Chcielibyśmy, aby czas, który spędzają w naszej Uczelni był najważniejszy w ich życiu, nie tylko dlatego, że przypada na szczególnie okres młodości, ale także dlatego, że zdobyta tu wiedza, doświadczenie i życiowa mądrość oraz ukształtowane wzorce zachowań publicznych są inwestycją, która Uczyni ich życie mądrym i godnym, co jest fundamentem także szczęśliwego życia. Temu mają sprzyjać nasze pracownice, biblioteki, nasza kadra akademicka, nasze tradycje, nasze zespoły artystyczne i sportowe, a także studencki i doktorancki Samorząd, nasz partner w całym obszarze życia akademickiego. To także dla Was przede wszystkim Senat naszej Uczelni na swym ostatnim posiedzeniu podjął decyzję o utworzeniu szóstego wydziału – Wydziału Podstaw Techniki. Chcielibyśmy widzieć w Was, drodzy Studenci, podmiotowych partnerów w procesie edukacji, ale ta podmiotowość łączy się także z odpowiedzialnością. Musicie przyjąć na siebie część odpowiedzialności za własne wykształcenie. Wprowadzany w tym roku powszechnie stopniowy system studiów otwiera przed Wami nowe szanse.

Drodzy Studenci pierwszego roku, to przede wszystkim dla Was ta dzisiejsza uroczystość, dla Was radosne Gaudeamus, to przede wszystkim dla Was przybyli tak licznie nasi Goście. Jesteśmy tu wszyscy, aby radować się, że kolejny rocznik przybywa w mury Uczelni. Mądrzy, wykształceni i świątliwi obywatele to gwarancja pomyślności naszego Narodu.

Szanowni Państwo!

Trzeba jasno definiować cele do jakich zdążamy. Głęboka mądrość tkwi w powiedzeniu Seneki: *Jeśli nie wiesz do jakiego portu zmierzasz, wiatry pomyślne nie będą ci wiatry*. W naszej społeczności wiemy, co i jak czynić, aby zapewnić Uczelni stabilny rozwój, a studentom i pracownikom dobre warunki nauki i pracy. To jednak zależy od wielu czynników, ale przede wszystkim od nas samych. Życzymy wszystkim naszej Uczelni na nowy rok akademicki pomyślnego rozwoju, pracownikom i studentom spełnienia wszystkich planów, także w wymiarze osobistym. Niech towarzyszy nam mądrość wielowiekowych tradycji akademickich. Nie zgadzajmy się także na przypadki postaw sprzecznych z etosem nauczyciela akademickiego, miejmy odwagę bronić prawdy i dobrego imienia Uczelni, bądźmy wzorem dla naszych studentów, z dezaprobatą reagujmy na przypadki jawnego szkodenia Uczelni, na wzajemną nieżyczliwość, na szkodliwą działalność konkurencyjną, przypadki jakże często nieuzasadnionych konfliktów. Niech w rozpoczynającym się roku akademickim towarzyszy nam dobre zdrowie, a nasza Uczelnia niech nadal pięknieje i umacnia się we wszystkich sferach swojej, tak potrzebnej w życiu publicznym, działalności.

Jest wiele na świecie miejsc ważnych i pięknych, ale to miejsce, w którym realizujemy nasze akademickie powołanie jest dla nas najważniejsze i najpiękniejsze.

Przed nami ostatni rok kadencji władz akademickich, kolejną inaugurację poprowadzi demokratycznie wybrany mój

następca. Mam szczególne powody, aby serdecznie dziś dziękować drogim nam Gościom, którzy jak zawsze, także przez dwie ostatnie kadencje przyjmowali nasze zaproszenia i tak licznie towarzyszyli naszej społeczności w uroczystościach inauguracyjnych. O tej serdecznej więzi, o dowodach sympatii w stosunku do Uczelni i do mnie osobiście będę zawsze pamiętał. Będę także zawsze wdzięczny naszej społeczności akademickiej, naszym pracownikom i studentom, zespołom artystycznym, którzy szczerze wypełniali tę aulę na uroczystościach inauguracyjnych. Niech rok akademicki 2007/2008 będzie kolejnym rokiem dobrze wykorzystanych szans.

Dziękuję Państwu za wysłuchanie mojego wprowadzenia.

*

Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla Oświaty i Wychowania otrzymał dr hab. inż. Zdzisław Krzowski, prof. PL. Medal wręczył Kurator Oświaty w Lublinie Marek Błaszczak.

Rektor J. Kuczmaszewski gratuluje prof. Z. Krzowskiemu

*

Wojewoda Lubelski Wojciech Żukowski, dziękując Politechnice Lubelskiej za wieloletnią działalność naukową i społeczną, wysoki poziom kształcenia kadry inżynierskiej oraz działania na rzecz tworzenia nowych technologii, będących elementem rozwoju województwa lubelskiego, przekazał na ręce Rektora **Medal Wojewody Lubelskiego**.

*

Podczas uroczystości wręczone zostały **medale i dyplomy najlepszym absolwentom Uczelni**. Wyróżnienia otrzymali:

- mgr inż. Konrad Firlej – najlepszy absolwent Wydziału Mechanicznego na kierunku mechanika i budowa maszyn;

- inż. Katarzyna Gumieniuk – najlepsza absolwentka Wydziału Mechanicznego oraz Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji;
- mgr inż. Michał Kusio – najlepszy absolwent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki na kierunku elektrotechnika;
- mgr inż. Stanisław Kurasiewicz – najlepszy absolwent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki na kierunku informatyka;
- mgr inż. Małgorzata Snela – najlepsza absolwentka Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej na kierunku budownictwo;
- mgr inż. Marta Korniluk – najlepsza absolwentka Wydziału Inżynierii Środowiska na kierunku inżynieria środowiska;

- mgr inż. Anna Siemińska – najlepsza absolwentka Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki na kierunku zarządzanie i marketing;
- mgr Anna Gajór – najlepsza absolwentka Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki na kierunku edukacja techniczno-informatyczna.

*

Wydarzeniem godnym odnotowania podczas uroczystości było wręczenie **dyplomu ukończenia studiów z numerem 30 tys.** Trzydziestotysięczną absolwentką okazała się Pani mgr inż. Joanna Jacak z Wydziału Inżynierii Środowiska.

*

Do aktu immatrykulacji przystąpiło 11 przedstawicieli młodzieży przyjętej na I rok studiów:

- Izabela Bilaska, inżynieria środowiska;
- Ryszard Flis, architektura i urbanistyka;

- Szymon Greszta, elektrotechnika;
- Albert Kowalik, budownictwo;
- Grzegorz Kubik, informatyka;
- Małgorzata Osiak, zarządzanie i inżynieria produkcji;
- Katarzyna Pełka, edukacja techniczno-informatyczna;
- Jakub Pizoń, zarządzanie;
- Arkadiusz Świstak, inżynieria materiałowa;
- Adrian Szatraj, fizyka techniczna;
- Grzegorz Winiarski, mechanika i budowa maszyn.

Do złożenia uroczystego ślubowania przystąpili również przedstawiciele doktorantów przyjętych na I rok studiów doktoranckich:

- mgr inż. Jakub Szabelski – dyscyplina budowa i eksploatacja maszyn;
- mgr inż. Michał Kusio – dyscyplina elektrotechnika.

*

Następnie głos zabrała Pani Dominika Szymoniuk, Przewodnicząca Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej. *Zachęcam studentów do aktywnego włączania się w działalność zarówno naukową, jak i sportową czy kulturalną. Polecam liczne koła naukowe, proponuję udział w klubach i sekcjach sportowych. Na młodzież uzdolnioną artystycznie czekają zespoły studenckie.*

*

Uroczystość zakończył **wykład inauguracyjny prof. Franciszka Ziejki** pt.: „Relikwiarzem cała ziemia wasza”.

Historia nie była łaskawą dla naszych praocjów w XIX wieku. Wojny napoleońskie, kolejne powstania narodowe, prześladowania i represje zaborcze zmuszały ich do składania kolejnych ofiar. Przelewali więc krew w bitwach. Kładli się do mogił, często zbiorowych. Tracili wielkie majątki, ale i skromne, kryte strzechą

chaty. Opłakiwali zabitych i wygnanych. Bohatersko znosili przesładowania. Ale bez względu na okoliczności pieczołowicie kultywowali jeden zwyczaj. Ilekroć los (często w postaci zaborczej władzy!) skazywał ich na opuszczenie kraju rodzinnego, zawsze zabierali ze sobą garść ojczyźnej ziemi jako najpiękniejszą, ale i najcenniejszą pamiątkę.

Lektura pamiętników i opracowań dziejów polskiego wychodźstwa w wieku XIX pozwala odnaleźć sporo dowodów żywotności tego zwyczaju. Jeden z pierwszych historyków Wielkiej Emigracji, Lubomir Gadon, pisze na przykład o tym, że garść ziemi ojczyźnej wrzucono w majowy dzień 1842 roku na cmentarzu w Montmorency pod Paryżem do wspólnego grobu dwóch wielkich Polaków: Juliana Ursyna Niemcewicza i gen. Karola Kniaziewicza. Działo się to w dniu pogrzebu gen. Kniaziewicza, który o rok przeżył swego wielkiego przyjaciela.¹ Podtrzymywano ten zwyczaj w środowisku polskich wygnańców we Francji przez wiele dziesięcioleci. Symbolicznym świadectwem jego trwałości jest wydarzenie z 1908 roku. W styczniu tego roku zmarł w Paryżu, w wieku 103 lat, Józef Kownacki, ostatni powstaniec z 1831 roku. Wśród żegnających go na cmentarzu był m.in. Władysław Mickiewicz, syn Adama. Mowę swoją – o czym można przeczytać w jego *Pamiętnikach* – zakończył słowami: *Polska odrodzona zachowa wieczną wdzięczność dla dzieci swych, które walczyły aż do końca, nie podały się obcemu jarzmu przez miłość do niej i umarły z dala od ojczyzny. Przekazali oni swym dzieciom tradycję patriotyzmu, który oczyszczony przez naukę nieszczęścia, zwycięży największe mocarstwa. Rzucam na trumnę Kownackiego garść tej ziemi polskiej, którą zabierał ze sobą każdy z naszych emigrantów, aby kiedyś cząstka prochu ziemi ojczyźnej zmieszała się z jego prochem.*²

Znali ten zwyczaj syberyjscy zesłańcy. Potwierdza to świadectwo jednego z nich, Szymona Tokarzewskiego. Za udział w spisku ks. Ściegiennego sąd wojenny skazał go w 1846 roku na pozbawienie praw stanu, konfiskatę majątku, 2 tysiące pałek i 10 lat katorgi na Syberii. Po wykonaniu w twierdzy w Modlinie kary pałek (ilość ich zmniejszono do 500, żaden skazaniec nie był bowiem w stanie przeżyć kary 2 tysięcy pałek!) przewieziono go kibitką do Tobolska, skąd pieszo w kajdanach – w towarzystwie innych 11 Polaków – dotarł w styczniu 1849 roku do Ust'Kamieniogorska w Syberii Zachodniej. Tutaj w lipcu tego roku zmarł jeden z jego współtowarzyszy niedoli, niejaki Feliks Fijałkowski.

1 Lubomir Gadon pisze: *W rok później [po pogrzebie Niemcewicza], gdy nadchodziła pora, w której dwaj towarzysze wybierali się zwykle na wieś, smutno było osamotnionemu Kniaziewiczowi bez starego druha, który już spoczywał na zawsze w obcej ziemi; 28-go kwietnia był on jeszcze na posiedzeniu Rady Bibliotecznej; po sesji, z Księciem Adamem [Czartoryskim] poszedł oglądać nowe mieszkanie dla Biblioteki. Były to już ostatnie jego kroki, bo nazajutrz ciężko zastabł i 9-go maja 1842 oddał Bogu walecznego ducha. Ciało jego złożone zostało obok trumny Niemcewicza; do wspólnego grobu wsypano wziętą z mogiły Kościuski garść ziemi polskiej – tej ziemi, co ich łączyła przez cały długi ich żywot [w:] L. Gadon, *Z życia Polaków we Francji. Rzut oka na 50-letnie koleje Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1832 – 1882*, Paryż 1883, s. 38.*

2 W. Mickiewicz, *Pamiętniki*. T. III (ostatni) 1870 – 1925. *Z dodaniem Wspomnienia pośmiertnego o autorze oraz Skorowidza nazwisk do całego dzieła* przez Stanisława Piotra Koczorowskiego, Kraków 1933, s. 385.

W pamiętniku zatytułowanym *Siedem lat katorgi* Tokarzewski tak opisał te chwile: *Ubraliśmy go i włożyli do ubogiej, drewnianej trumny. Prawie wszyscy mieliśmy na piersiach w woreczkach zaszytą ziemię polską ukochaną. Więc każdy ze szczęśliwych posiadaczy tego skarbu użył z niego po kilka pyłków, i te zmarłemu położyliśmy na sercu. Sami wykopaliliśmy grób dla niego, sami wynieśliśmy go na barkach. Odszpiewaliśmy egzekwie, „Salve Regina”.*³

Woreczek z garścią rodzinnej ziemi był – jak się okazuje – w epoce rozbiorów najcenniejszą pamiątką polskich tułaczy i wygnańców. Z tym bagażem szli oni na wygnanie, do krajów Zachodniej Europy, ale także na bezkresne stepy Syberii. Z nim płynęli także do Ameryki. Ziemia rodzinna, ojczyzna, była dla nich skarbem, który starali się zachować aż do ostatnich dni życia. Była im potrzebna, aby – jak pisze Tokarzewski – z chwilą, gdy przyjdzie czas ostatniego pożegnania z życiem doczesnym, towarzysze niedoli mogli tę właśnie ziemię złożyć na ich sercu lub posypać nią ich trumnę, albo – jak pisze Władysław Mickiewicz – by zmieszała się kiedyś z ich prochami. Był to symboliczny znak powrotu do ziemi ojców.⁴

3 S. Tokarzewski, *Siedem lat katorgi. Pamiętniki S... T... 1846-1857*, Warszawa 1907, s. 104.

4 Symbol to bardzo trwały, skoro odnajdujemy go jeszcze w serialach telewizyjnych *Sami swoi* oraz *Boża podszewka*, w których twórcy pokazali dramaty Polaków wskutek poczdamskich układów wyrzucanych z Kresów Wschodnich i zmuszonych do osiedlenia się na tzw. ziemiach odzyskanych, na zachodzie Polski. O żywotności tego zwyczaju pisze w liście z dnia 6 czerwca 2004 roku do autora tego szkicu krakowski językoznawca, prof. Marian Kucala: *Zwyczaj zabierania i przechowywania w woreczkach ziemi z rodzinnym stron jest do dziś żywy u ludności pochodzącej z Kresów Wschodnich. Wysiedleni z Wołynia, Polisia, a prawdopodobnie również z innych terenów brali ze sobą ziemię z cmentarzy, z grobów swoich najbliższych, także z opuszczanych zagród. Nie mieli czasu na to uciekający wcześniej przed napadami i mordowaniem Polaków. Od lat osiemdziesiątych dotąd, kiedy jest możliwość odwiedzania Kresów, wyjeżdżający tam zabierają ziemię z cmentarzy, dawnych zagród, miejsc zamordowania ich bliskich i przywożą do Polski na groby swoich rodziców i krewnych. Przechowują ją także z przeznaczeniem na swoje groby. W czasie pogrzebów jej garść się wysypuje na trumnę w grobie, nierzadko z jakimiś słowami nawiązującymi do rodzinnym stron zmarłych. Sam byłem świadkiem zabierania ziemi z cmentarza w Zasmykach pod Kowlem w 1992 r. Jeszcze w zeszłym roku znajomi przywieźli ziemię z Litynia, z miejsca, gdzie zamordowano ich rodziców. Kobieta urodzona w Kowlu przywoziła ziemię z grobu swoich dziadków na grób rodziców pochowanych w Krakowie. Na pogrzebach kresowian widzi się zwykle wysypywanie garści ziemi kresowej do grobu (m.in. pod Malborkiem, koło Lublina, w Krakowie). Urna z ziemią z różnych okolic Wołynia, głównie z pól bitewnych 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty, znajduje się w klasztorze w Częstochowie, a urny z ziemią ze wszystkich 11 powiatów Wołynia – w Warszawie pod Płonnikiem Tragedii Wołyńskiej 1943-1944.” (List w posiadaniu autora szkicu). O trwałości tej tradycji świadczyć może także inny fakt, z najnowszej naszej historii: oto w latach 2000-2004 grupa studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła siedem wypraw śladami męczeństwa polskich uczonych, odwiedzając m.in. Sachsenhausen, Dachau, Oświęcim, Lwów, Katyń, Kuropaty, Poznań, Warszawę, Nowy Wiśnicz etc. Studenci każdą z tych wypraw rozpoczęli od pobrania do woreczków ziemi pod Dębem Wolności rosnącym od 1918 roku przed Collegium Novum. Ziemię tę następnie rozsypywali w miejscach kaźni polskich uczonych. Z tamtych miejsc każdorazowo przywozili woreczki z tamtejszą ziemią. Tę swoistą pamiątkę narodową w dniu 6 listopada 2004 r. złożyli pod tymże samym Dębem Wolności. W ten symboliczny sposób nawiązano jeszcze jedną nić wiążącą polskich uczonych – ofiary mordów nazistowskich i stalinowskich z Krajem Rodzinnym, z Jagiellońską Matką Żywicielką.*

Ważnymi świadkami potwierdzającymi żywotność tego zwyczaju są poeci. Motyw garści polskiej ziemi – relikwii narodowej – powraca też w ich dorobku raz po raz, nadając naszej poezji czasów niewoli szczególne znamię. Jednym z pierwszych, który pisał o tym zwyczaju, jest Kazimierz Brodziński. W *Wierszu pisanym na Alpach przy powrocie z Włoch* (1826) wspomina on o Polakach, którzy wraz z Napoleonem poszli aż do Hiszpanii, by – walcząc o jego cele – wywalczyć wolność dla Polski. Poeta nie szczędzi gorzkich słów pod adresem cesarza Francuzów, który nie zawahał się wykorzystać Polaków do walki z ludami walczącymi o wolność. Tragizm naszych przodków ma zobrazować wzmiankowany wyżej zwyczaj. Czytamy więc u tego poety:

*Kiedy nasze ojczyznę łudzone szeregi
Szły w ofierze krwią broczyły iberyjskie brzegi,
Każdy garść ziemi polskiej w zaszcyciu wynosił,
A konając wśród bojów towarzysza prosił,
By tą ziemią ojczystą zasął mu powieki:
Tak się lżej z miłym słońcem rozstawał na wieki.⁵*

Zna ten piękny zwyczaj stary ułan z czasów powstania listopadowego, o którym wspomina Wincenty Pol w wierszu zatytułowanym: *Stary ułan pod Brodnicą*. Poeta przypomina w tym wierszu, powstałym ok. 1833 roku, a ogłoszonym drukiem w 1835, ostatnie chwile powstania, kiedy to oddziały wojska polskiego, otoczone zewsząd przez armię rosyjską, zmuszone zostały do przekroczenia granicy pruskiej w okolicach Brodnicy i poddania się Prusakom. Zanim nasz tytułowy ułan przekroczy pruską granicę, rozdziera biało-czerwoną chorągiewkę, by jednym kawałkiem owinać ranę, a w drugi nabrać ojczystej ziemi, która ma stać się dlań najdroższą pamiątką:

*I zapłakał na boje,
I o lancę thukł głową;
Chorągiewkę zdarł w dwoje
I tzy otarł połową,
I zawiązał garść ziemi,
Drugą ranę owinał;
I w świat ruszył z młodszymi,
I jak wszyscy gdzieś zginął...⁶*

Przywołany tu motyw garści polskiej ziemi podjął po latach Mieczysław Romanowski, żołnierz-poeta, który

5 K. Brodziński, *Wiersz pisanym na Alpach przy powrocie z Włoch* [w:] *Dzieła*. Pod red. Stanisława Piłonia. *Poezje. T.I: Utwory wydane za życia poety*. Opracował i wstępem poprzedził Cz. Zgorzelski, Wrocław 1959, s. 224. Znamienne, że Brodziński przypominał ten zwyczaj w mowie *O narodowości Polaków* z 3 maja 1831 roku. W przypisie do owej mowy zanotował: *Żołnierze polscy w tych czasach, wychodząc pod chorągwie Napoleona, brali w woreczek, na szyi zawieszony, garść ziemi polskiej, którą poległym w krajach dalekich towarzysze oczy zasypywali.* (K. Brodziński, *O narodowości Polaków* [w:] *Mowy i pisma patriotyczne*. Opr. I. Chrzanowski, Kraków 1926, BN I 94, s. 86.

6 W. Pol, *Stary ułan pod Brodnicą* (z cyklu: *Pieśni Janusza*) [w:] *Dzieła W... P... wierszem i prozą*. Pierwsze wydanie zupełne, t. IX, s. I: *Poezje*. T.V, Lwów 1878, s. 89. W poemacie tego autora pt.: *Pieśń o Krakusowym grodzie wracający z Krakowa pielgrzym przynosi „pamiątki”*: *szmat sztandaru, trumien szczytki; I z trzech mogił głośnej sławy // Trzy przygarście ziemi łzawej* (tamże, s. 103). Inny poeta, Edmund Wasilewski, w wierszu z 1842 roku zatytułowanym *Pielgrzymi*, zabrany z rodzinnej ziemi w podróż „na świata manowce” kamień nazywa „szkaplerzem pielgrzymim” (E. Wasilewski, *Pielgrzymi* [w:] *Antologia romantycznej poezji krajowej*, Warszawa 1958, s. 63).

za Polskę oddał życie w czasie jednej z bitew powstania styczniowego. W 1854 roku napisał on poemat pt. *Posłannik*, w którym przedstawił historię spiskowca-emisariusza, pragnącego przygotować rodaków do powstania. Poeta prowadzi nas w swym poemacie do rodzinnych stron bohatera, na groby jego rodziców, do chłopskich chat, szlacheckich dworów i pańskiego pałacu. Píše także o osobistej tragedii *posłannika* (każe mu oglądać ślub jego ukochanej z największym osobistym jego wrogiem). Wreszcie spotykamy Zoriana, bo takie jest imię bohatera poematu, w górach Kaukazu. Wcielony do armii carskiej otrzymał dopiero co w czasie bitwy śmiertelny cios kindzałem od Czerkiesa, którym okazuje się przyjaciel z czasów spiskowych, walczący obecnie w szeregach broniących swojej wolności ludów kaukaskich. Przed śmiercią Zorian ma jeszcze tyle sił, aby z tornistra wydobyć *jakiś zwitek*. Do przyjaciela dawnych lat powiada:

*„To serca najdroższy zabytek!”
Otwiera – cóż tam? Garść ojczystej ziemi
Całuje Zorian usta spalonymi! – –
Potem [obaj] spokojnie na zachód patrzali...
I Zorian skonał. Czerkies poszedł dalej.⁷*

Godzi się w tym miejscu przywołać jeszcze dwie inne poetyckie realizacje tego pięknego motywu. Z 1899 roku pochodzi wiersz pt. *Garść ziemi* pióra Aleksandra Kraushara, znanego badacza dziejów naszej kultury a także krytyka literackiego. Okazuje się, że przez wiele lat Kraushar uprawiał także twórczość poetycką (pod pseudonimem *Alkar*). W przywołanym tu wierszu autor odstępkuje od jakichkolwiek realiów historycznych. Tworzy wzorcowy, anonimowy żywot Polaka z czasów niewoli. Wiemy o nim tylko jedno: że zmuszony został porzucić kraj rodzinny, że wiele lat życia spędził z dala od Ojczyzny, w wiecznej tęsknocie i cierpieniu, że przebył lądy i morza,

*A gdy już śmierci godzina
Dni wędrownika przecięła
I zimna, obca mogiła,
W łono go swoje przyjęła;
Do grobu bratniej drużyny,
Nad brzegiem góry śnieżystej,
Dano mu klejnot jedyny -
Garść czarnej ziemi ojczystej...⁸*

Z kolei dla Kazimierza Laskowskiego, innego poety z przełomu wieków XIX-XX, garść ziemi staje się materialnym a zarazem duchowym znakiem ojczyzny. W wierszu pt. *Ojczyzna* poeta pisze zatem:

*Ojczyzna! Grudkę ziemi związał w zgrzebne szmaty,
Z poświęconym szkaplerzem złożył na pierś gotą,
I o północnej dobie wyszedł z ojców chaty,
Wygnanem na obczyźnie znoić smutne czoło...
Wygnaniec w grudce ziemi, co ją wziął na ciało,
Widzi duszą ojczyznę i ma z sobą, całą.⁹*

7 M. Romanowski, *Posłannik* [w:] tegoż, *Poezje*, Lwów 1883, T. IV, s. 179.

8 A. Kraushar, *Garść ziemi* [w:] tegoż, *Strofy Alakra*, Kraków-Warszawa 1925, s. 57.

9 K. Laskowski, *Ojczyzna* [w:] tegoż, *Choć jeno Polska chodzę...*, Warszawa 1912, s. 128.

W ten oto sposób garść czarnej polskiej ziemi stała się nie tylko najcenniejszym klejnotem, swoistą „przepustką” do Polski walczących o jej odbudowanie żołnierzy, wypędzonych z kraju zesłańców i tułaczy, tych wszystkich, którzy nie doczekali się wolności, ale którzy, umierając, wierzyli, że Polska będzie symbolem ojczyzny, ale zarazem samą ojczyzną. Gdzie tkwi źródło tej symboliki garści (grudki) ziemi? W jaki sposób doszło do tej niespotykanej w innych kulturach sakralizacji ziemi? Oto pytania, na które należy szukać i warto szukać odpowiedzi.

Wiele wskazuje na to, że geneza tego pięknego motywu ma korzenie w naszej historii narodowej. Z całą pewnością ma korzenie w naszej narodowej hagiografii czasów Jagiellonów. Okazuje się, że to właśnie jeszcze w czasach ostatnich Piastów – Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta – w polskiej hagiografii pojawił się motyw przesiąkniętej krwią męczeńską ziemi polskiej, która miała być najświętszą relikwią. Motyw ten odnajdujemy z czasem we wszystkich wielkich kompendiach wiedzy o polskich świętych. Znajdujemy go m.in. w *Żywotach świętych*, jakie w latach 1735-1739 ogłosił Stefan Wielowiejski. Szeroko upowszechnił go młodszy nieco od Wielowiejskiego franciszkanin-reformata, Florian Jaroszewicz. W 1767 roku wydał on w Krakowie obszerne dzieło pod długim, ale bardzo charakterystycznym tytułem: *Matka Świętych Polska albo żywoty świętych, błogostawionych, wielobnych, świątobliwych, pobożnych Polaków i Polek. Wszelkiego stanu i kondycji każdego wieku od zakrzewionej w Polsce chrześcijańskiej wiary osobliwą doskonałością słynących. Z różnych autorów i pism tak polskich jako i cudzoziemskich zebrane i spisane przez O. Floriana Jaroszewicza, reformatę. Dla zbudowania żyjących i potomnych, dla pociechy duchownej swoich krewnych*. Dzieło to stało się na co najmniej dwa stulecia głównym podręcznikiem hagiografii polskiej. W wieku XIX było dwukrotnie wznawiane: w Piekarach Śląskich (zwanych wówczas: Niemieckimi) w 1850 r. oraz w Poznaniu w latach 1893-1896. Autor umieścił w tym dziele blisko czterysta życiorysów Polaków i Polek, którzy – jego zdaniem – dobrze zasłużyli się Kościołowi i Ojczyźnie. Pod datą 2 czerwca (życiorysy powiązane zostały bowiem z kalendarzem; na każdy dzień wypada też jeden, a niekiedy nawet dwa życiorysy!) Jaroszewicz opowiedział *życiorys i męczeństwo błogostawionego Piotra Kmity i innych niezliczonych Sandomierzanów*. Przywołał tu legendarną opowieść o zdobyciu Sandomierza przez Tatarów w 1251 roku. Walecznym mieszkańcom miasta miał w owych trudnych dniach przewodzić starosta Piotr Krempa. Gdy mimo ponawianych ataków tatarskich najeźdźców oblężeni nie poddali się, ci posłużyli się podstępem: zwabili (za pośrednictwem ruskich królewiczów: Leona i Romana) Krempę oraz innych dowódców sandomierskiej załogi do siebie pod pozorem rozpoczęcia rozmów o rozejmie. Natychmiast po przybyciu do obozu tatarskiego wszyscy sandomierscy dowódcy zostali zamordowani. W tej sytuacji miasto nie mogło się dłużej bronić. Tatarzy zdobyli więc Sandomierz, a dzielni jego obrońcy ciężko opłacili swój opór, najeźdźcy wymordowali bowiem wszystkich mężczyzn. Po opuszczeniu miasta przez wrogów ciała bohaterskich obrońców miasta matki, żony i córki pochowały na przykościelnym cmentarzu przy kościele Panny Maryi. Na zakończenie swej opowieści O. Jaroszewicz powiada: *Jest*

*albowiem dawna tradycja, że gdy niektórzy Polacy, będąc w Rzymie prosili Ś. Piusa V o jakie relikwie świętych, miał im odpowiedzieć: przywieźcie mi z Sandomierza jaki kosz ziemi z cmentarza kościoła Panny Maryi, co gdy uczynili, Ojciec Ś[więty] wziąwszy garść onej ziemi, ścisnął ją w rękę, aż natychmiast krew z niej jako z gąbki pociekła. Zatem rzekł: na cóż wam relikwii innych Męczenników ŚŚ[więtych], kiedy macie w domu tak wielu, że waszą ziemię krwią swoją oblali i napoili. Szuszną tedy ich przyczyny nabożnie wzywać, którzy i w kościele wojującym taką mają sławę i w tryumfującym odebrali korony od Boga chwalebne na wieki.*¹⁰

Znana hagiografom legenda w epoce niewoli dość nieoczekiwanie nabrała zupełnie nowych znaczeń: stała się jedną z legend patriotycznych, które stały się w owej epoce ważnym pokarmem duchowym Polaków. Zwrócił uwagę na owo przekształcenie legendy czysto hagiograficznej w patriotyczną wzmiankowany już tutaj Kazimierz Brodziński. Przypomniał on znaną hagiografom legendę o świętej ziemi z Sandomierza w słynnej mowie: *O narodowości Polaków*, odczytanej na posiedzeniu Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie w dniu 3 maja 1831 roku. Mowa ta kilkakrotnie była ogłaszana drukiem w XIX wieku i najprawdopodobniej to ona upowszechniła w świadomości naszych przodków motyw świętej ziemi polskiej.¹¹

Kreśląc losy narodu polskiego w perspektywie dziejowej Brodziński, nie omieszkiał przywołać jego zasług dla obrony chrześcijańskiej Europy, dla której był on prawdziwym przedmurzem. Dla wsparcia tej tezy znany poeta i krytyk nawiązał bezpośrednio do przywołanej wyżej legendy z dzieła O. Jaroszewicza. Czytamy więc u niego, że *Spokojna Europa ledwo zasłyszała, jakie to morza barbarzyńców odbijały się w swoje wskazane łóża o piersi Polaków. Dawniej nie było czasu ich czynów rozstawiać, później nie było wolno. Nienawidząc twierdz obronnych, jakby więzienia, ufni w osobistą waleczność, wystawując siedziby swoje na zniszczenie tatarskie, nie przywiązywali się do wygod domowych. Kraj ich był tylko obozem straży europejskiej. Kiedy, oddawszy sztandary pogańskie papieżowi Pawłowi V [sic!], w prostopole o relikwie go prosili, rzekł im: „Czyż każda garść ziemi*

10 O. F. Jaroszewicz, *Matka Świętych Polska albo Żywoty świętych, błogostawionych, wielobnych, świątobliwych, pobożnych Polaków i Polek. Z różnych autorów i pism tak polskich jako i cudzoziemskich zebrane i spisane przez...*, Niemieckie Piekary (Śląskie) 1850, t. II, s. 361. Autor ten podaje także inny przykład symboliki garści ziemi. W *Żywocie Świątobliwego Stanisława Przyjemskiego* (14 marca) przypomina piękną postać marszałka koronnego Stanisława, który zmarł, trwale zapisawszy się w dziejach Polski. Píše dalej O. Jaroszewicz: *Po szczęśliwej śmierci pokazał się drugiej żonie swojej Annie z domu Opalińskiej, jakoby na nią sypał ziemię garścią. Na co Anna przez sen do niego rzekła: „Któż to widział takie żarty, ziemię na kogo rzucać.” Mąż odpowiedział: „Nie dziwuj się, prawi, tak to umarli żartują.” Porwała się wtem ze snu Anna, a znalazłszy doprawdy proch i popiół na sobie: „Już to widzę nie żart! Bóg mię znać tym sposobem przestrzega, że to mizernie ciało moje wkrótce się w proch rozsypie.” I przygotowawszy się do szczęśliwej śmierci należycie, wkrótce potem życia swego dokonała i do towarzystwa przyjaciela swego na szczęśliwą przeniosiła się wieczność* (T. I, s. 404).

11 Rozprawę Brodzińskiego w 1831 roku wydano trzykrotnie; następnie wznawiano ją w latach: 1833 (Lwów), 1850 (Paryż), 1861 (Paryż), 1867 (Paryż) 1878 (Lwów) 1880 (Poznań).

waszej nie jest relikwią męczeńską?¹² Jak widać, Brodziński nawiązuje może nie tyle bezpośrednio do dzieła O. Jaroszewicza (pomylił imię papieża: Piusa V „podmienił” na Pawła V), ale najprawdopodobniej do wersji opowieści upowszechnianej zapewne w ówczesnym kaznodziejstwie. Jak zaznaczono, wiele wskazuje, że *Mowa* Brodzińskiego stała się inspiracją do rozwinięcia tego motywu przez polskich poetów czasów niewoli. Tak, jak w wypadku przywołanego wyżej zwyczaju zabierania z sobą na tułaczkę woreczka z ziemią, był pierwszym, który ów zwyczaj opisał wierszem, tak i teraz to on, Kazimierz Brodziński, najprawdopodobniej zachęcił poetów polskich do rozwijania motywu polskiej świętej ziemi.

Znamienne, że ta stara legenda hagiograficzna stała się teraz znakomitym źródłem, z którego zaczynają czerpać i które na swój sposób zaczynają interpretować poeci. Starą, „hagiograficzną” wersję legendy o uświęconej, męczeńskiej ziemi podaje zapomniany dziś poeta Adam Garczyński (często posługiwał się pseudonimem: Jadam z Zatora). W wierszu z początkowych lat trzydziestych XIX w. zatytułowanym: *Cmentarz w Sandomierzu* powtarza on wersję legendy znaną z żywotów świętych, właściwie w niczym jej nie modyfikując. Czytamy więc o wyprawie pątników polskich do Rzymu z prośbą o relikwie dla zbudowanego przez króla Zygmunta kościoła, a papież w odpowiedzi każe sobie przynieść kosz ziemi z Sandomierza. Gdy to uczynili, miał ów Namiestnik Chrystusa wziąć garść ziemi i ścisnąć ją, a wówczas popłynęła z niej krew. Garczyński kończy swój utwór słowami papieża:

*To jest męczeńska, to jest krew święta,
Królowi swemu ponieście ją.*¹³

W wierszu tym próżno szukać jakiegokolwiek odniesienia do rzeczywistości czasów niewoli. Bo też poeta to pośledni, małego formatu.

Zupełnie inaczej podchodzi do tej sprawy w tym samym czasie młody Juliusz Słowacki. W akcie II *Kordiana* (1833) poeta prowadzi tytułowego bohatera do papieża. Kordian przybywa do Namiestnika Chrystusowego...z garścią polskiej ziemi. Powiada do Ojca Świętego:

*W darze niosę ci, Ojcze, relikwią świętą,
Garść ziemi, kędy dziesięć tysięcy wyrżnięto
Dziatek, starców i niewiast... Ani te ofiary
Opatrzono przed śmiercią chlebem eucharystii;
Złóż ją tam, kędy chowasz drogie carów dary,
W zamian daj mi łzę, jedną łzę...*

Jak widać, poeta „uaktualnił” starą legendę. Zamiast ziemi z cmentarza w Sandomierzu przynosi on garść ziemi przesiąkniętej krwią dziesięciu tysięcy ofiar rzezi warszawskiej Pragi, jaką w 1794 roku przeprowadziły wojska rosyjskie. Niestety, niechętny Polakom papież nie ma słów współczucia ani dla Konrada ani dla reprezentowanego przez niego narodu. Nie tylko w czasie audyencji prowadzi lekceważącą naszego bohatera „rozmowę” z towarzyszącą mu papugą, ale – co ważniejsze – odmawia udzielenia błogosławieństwa polskiemu narodowi. Samego zaś Kordiana zbywa

zachętą do zwiedzenia Rzymu i zaproszeniem na publiczną audyencję, w czasie której udzieli błogosławieństwa Rzymowi i światu. W odpowiedzi na ponowioną przez naszego bohatera prośbę o litość dla Polaków i błogosławieństwo skrwawionej polskiej ziemi grozi:

*No, mój synu, idź z Bogiem, a niechaj wasz naród
Wygubi w sobie ogniów jakobińskich zaród,
Niech się weźmie psalterza i radeł, i sochy...*

[.....]

Na pobitych Polaków pierwszy kłótwę rzucę.

W tej sytuacji zrozpaczony Kordian *rzuca na powietrze garść polskiej ziemi i z bólem oświadcza:*

*Ze skalanymi usty do kraju powrócę...*¹⁴

Scena z dramatu Słowackiego miała obrazować negatywny stosunek papieża Grzegorza XVI do powstania listopadowego. Wydana przez tego papieża w dniu 9 czerwca 1832 roku bulla potępiająca Polaków walczących o wolność Ojczyzny (*Cum primum*) była bolesnym ciosem dla katolickiego narodu polskiego. Z różnych stron posypały się też pod adresem papieża ostre słowa oskarżenia. W szeregu oskarżycieli Grzegorza XVI znalazł się także Słowacki. Dla wzmocnienia wymowy tych słów poeta sięgnął po przywołaną wyżej legendę hagiograficzną, znamienne ją jednak zmieniając. U Jaroszewicza to papież Pius V przekonuje pielgrzymów polskich, że ich ziemia jest świętą relikwią. U Słowackiego Kordian wie, że garść ziemi, którą przyniósł z sobą do Rzymu, została przesiąknięta krwią współczesnych obrońców ojczyzny. Przypomina o tym papieżowi. Ten jednak nie reaguje. Nie tylko lekceważy swego gościa, ale jeszcze go karci. Stosując ten chwyt literacki, autor uzyskał wielokrotnienie efektu swego oskarżenia, za co przyszło mu „płacić” jeszcze długo po śmierci.¹⁵

Dawną wersję przywołanej tu hagiograficznej legendy przypomniał w 1861 roku inny polski poeta: Mieczysław Romanowski. W wierszu pt. *Legenda* poeta ten stworzył opowieść o wyprawie polskich pątników do Rzymu. Nie jest to jednak ta wyprawa, o której pisał O. Jaroszewicz. Romanowski pisze o tym, jak to polscy pielgrzymi, po modlitwie przy grobie św. Piotra w rzymskiej bazylice, udali się do mieszkającego gdzieś w okolicach Rzymu, w skalnej grocie, Pustelnika. Poszli do niego z prośbą o relikwię, bowiem – jak pisze poeta – wiadomo powszechnie, że:

*Kogo mąż ten relikwią obdarzy,
Tego szatan tknąć się nie poważy.*¹⁶

14 J. Słowacki, *Kordian. Część pierwsza trylogii Spisek koronacyjny* [w:] tegoż, *Dzieła*. Pod red. J. Krzyżanowskiego, T. VI: *Dramaty*, Wrocław 1959, s. 215-216.

15 M. Bizan, P. Hertz, *Komentarz do „Kordiana”* [w:] J. Słowacki, *Kordian*, Warszawa 1959, s. 234 *passim*; Wiadomo, że scena z *Kordiana* była jedną z przesłanek decyzji bpa Jana Puzyny o odmowie w 1909 roku zgody na pochówek doczesnych szczątków Słowackiego w podziemiach katedry wawelskiej (zob.: S. Kasztelowicz, S. Eile, *Stefan Żeromski. Kalendarz życia i twórczości*, Kraków 1961; *Sprawa sprowadzenia do kraju prochów Juliusza Słowackiego w roku 1909* [w:] *Miscellanea z pogranicza XIX i XX w.*, Wrocław 1964 (nadbitka). Zupełnie inaczej potraktował tę sprawę bp Adam Stefan Sapieha, toteż w 1927 roku prochy autora *Kordiana* znalazły się w Krypcie Wieszczów.

16 M. Romanowski, *Legenda* [w:] tegoż, *Poezje*, Lwów 1883, T. IV, s. 144.

12 K. Brodziński, *O narodowości Polaków* [w:] tegoż, *Mowy i pisma patriotyczne*. Opr. I. Chrzanowski, Kraków 1926, s. 82-83 (BN I 94).

13 A. Garczyński, *Wiersze*, Kraków 1883, s. 119.

Po odnalezieniu grotty wywiązuje się między pątnikami i Bożym mężem znamienna rozmowa. Pątnicy proszą Pustelnika o cudowne relikwie, ten zaś odpowiada:

„Macież z sobą garść rodzinnej ziemi?”

Mąż ich Boży spytał zadumany.

Białowłosa [przewodnik gromady – F.Z.] rękami drżącemi

Wnet mu bryłkę podaje z sukmany:

„Z sobą – rzecze – wzięliśmy po bryle,

By w obczyźnie mieć ją na mogile.”

Mąż tę bryłkę wziął i ścisnął w dłoni,

Ścisnął, – a krwi kropla na głaz ścieka;

Nad krwią słychać jęk – w powietrzu dzwoni

Skarga duchów leczących z daleka -

A pątnicy klękają dokoła,

I gdzie spadła krew, schylają czoła.

Więc mąż rzecze: „Czemuż was przestrasza

Ta krew ręką moją wyciśnięta?

Relikwiarzem cała ziemia wasza,

Krew relikwią, którą Bóg pamięta.

Idźcie z Bogiem! w miłującej dłoni

*Ziemia wasza krew cudowną roni”.*¹⁷

W ten sposób Romanowski nadał garści polskiej ziemi wartość narodowej relikwii. W znaczący sposób przyczynił się też swoim dziełem – wielokrotnie wznawianym – do utrwalenia procesu sakralizacji polskiej ziemi w świadomości swoich współczesnych oraz potomnych.

Piękna hagiograficzna legenda o „świętej” ziemi polskiej ożyła z wielką siłą w II połowie XIX wieku. Stało się tak za sprawą papieża Piusa IX, wielkiego przyjaciela Polaków. Jak pisał Krzysztof Lis w 1996 roku *U żadnego z papieżów XIX w. nie obserwujemy tak dużego zainteresowania sprawami polskimi jak u Piusa IX, niewątpliwie darzącego Polaków osobistą sympatią i dużym zatroskaniem o losy Kościoła na ziemiach polskich.*¹⁸ Dowodów owej niezwyklej sympatii Piusa IX dla Polaków można byłoby tu przytoczyć wiele. Jemu zawdzięczali Polacy nie tylko powstanie w Rzymie Papieskiego Kolegium Polskiego (Collegium Polonicum Pontificium), ale nade wszystko podtrzymywanie wśród Polaków przez cały długi pontyfikat (od 1846 do 1878 r.) nadziei na odrodzenie ich ojczyzny. Już jego wybór na Stolicę Piotrową z wielką radością witał jeden z ówczesnych poetów polskich przebywających na wygnaniu we Francji, Konstanty Gaszyński. Z 1847 roku pochodzi jego sonet pt. *Pius IX*, w którym czytamy m.in.:

Patrzcie! ot zasiadł w świętym Watykanu grodzie

Syn światła, mąż, co czując duch i prąd wiekowy,

Na opoce wolności oparł krzyż Piotrowy -

I na lud swój radosny zlewa łask powodzie!

I oto na głos Jego, italskie narody

Ocknęły się z letargu – i biegną w zawody,

Kto większy plon uzbiera w tym żniwie swobody!

¹⁷ Jw., s. 145-146.

¹⁸ Por.: K. Lis, *Pius IX a Polska w dobie powstania styczniowego*, Lublin 1996, s. 21.

Ojczyźnie! kończ dzieło godne Twojej cnoty!

Niewola – to zabytek pogańskiej ciemnoty -

*A wolność – to kwiat wzrosły pod krzyżem Golgoty!*¹⁹

Nie zawiódł się polski poeta na Piusie IX, nie zawiódł się na nim także Polacy. Nadzieja na wsparcie Piusa IX sprawy polskiej wkrótce przybrała bowiem kształty realne. Przypomnijmy: już w 1853 roku podjął papież Pius IX decyzję o beatyfikacji Andrzeja Boboli, a w 1867 roku kanonizował innego bohatera polskiego Kościoła: Józefata Kuncewicza. Co jednak ważniejsze, papież ten przy różnych okazjach dawał dowody swojego poparcia dla sprawy polskiej. Do legendy przeszło jego spotkanie z grupą ok. 600 polskich pielgrzymów ze wszystkich trzech zaborów w dniu 6 czerwca 1877 roku, w dniach jubileuszu 50-lecia święceń biskupich papieża. To wówczas Pius IX wypowiedział słynne słowa błogosławieństwa dla całego Królestwa Polskiego, co doprowadziło, że moralnie uznawał [on] jedność rozdartego pomiędzy trzech zaborców narodu polskiego.²⁰

Okazywana Polakom przez Piusa IX życzliwość sprawiła, że wkrótce po jego śmierci w 1878 roku w Krakowie pojawił się zamiysł uczczenia go pomnikiem w Katedrze Wawelskiej. Pomnik taki rzeczywiście powstał (dłuta znanego rzeźbiarza, Walerego Gadomskiego, we współpracy z Michałem Korpalem), ale ustawiono go ostatecznie w Kościele św. Piotra i Pawła, gdzie dotąd zdobi tę świątynię. Tego wielkiego przyjaciela Polaków uczcili także nasi poeci. Co jednak znamienne, dla podkreślenia szczególnych jego zasług dla Polski i Polaków wykorzystali oni przywołaną tu starą legendę o świętej, przesiąkniętej krwią polskiej ziemi.

W taki właśnie sposób pisał o tym papieżu Władysław Bełza, znany do dziś szerokim rzeszom czytelników jako autor *Katechizmu dziecka polskiego*. W wierszu z 1877 roku, pt. *Proroctwo Piusa IX*, opisaną niegdyś przez O. Jaroszewicza legendę stara się on wykorzystać dla nowych celów. Słynną wyprawę Polaków do Rzymu po relikwie umieszcza on w czasach zyguntowskich. Na dobrą sprawę poeta idzie w tym wypadku wiernie za O. Jaroszewiczem, który wszak dowodził, że to Pius V miał pierwszy mówić o uświęconej krwią męczenników ziemi polskiej. Pius V zasiadał na stolicy Piotrowej w latach 1566-1672, tzn. w czasach, gdy Polska rzeczywiście przeżywała czasy rozkwitu, gdy budowano w niej wiele nowych świątyń. Poeta pisze:

Bogato było w tej ziemi laszej,

Jak w pełnej miodu złotego czaszy.

Więc i pielgrzymi nieśli w dniach owych

Liczne klejnoty, złota, purpury,

Tam na Watykan, do tego, który

*Sam zwie się sługą sług Chrystusowych.*²¹

¹⁹ K. Gaszyński, *Poezje*. Wydanie zupełne, Lipsk 1868, s. 25.

²⁰ K. Lis, jw., s. 27. Pełny tekst przemówienia Piusa IX w tłumaczeniu na język polski ukazał się drukiem na łamach „Przeglądu Lwowskiego” z 15 czerwca 1877 roku. Por. także: O. Hołyński, *Pamiętka polskiej pielgrzynki do Rzymu w maju 1877 r. z powodu 50-letniego jubileuszu Ojca w. Piusa IX*, Lwów 1877; J. S. Pelczar, *Pius IX i jego pontyfikat na tle dziejów Kościoła w XIX wieku*. T. III, Przemyśl 1908; NN., *Najnowsze proroctwo Ojca Św. Piusa IX o Polsce, nadzwyczaj ważne z dodatkiem kilku innych proroctw i przepowiedni*, Poznań 1877.

²¹ W. Bełza, *Poezje*, Lwów 1892, s. 65.

Bogaci w dobra doczesne Polacy proszą papieża o relikwie:

*Brak nam relikwii do świętyń naszych,
Brak widomego łask bożych znaku,
Więc z dalekiego ciągniemy szlaku,
Błagać o dar ów dla dzieci laszych.* ²²

Po wysłuchaniu tej prośby papież powstał i rzekł: „O dzieci!
Błogosławione słońce co świeci,
I śniegi, które niwy wam chłodzą,
I ziemia wasza błogosławiona,
I matek waszych i niewiast łona,
Co takich synów jako wy rodzą.

*Dajcież mi świętą garść polskiej ziemi,
Niech ją przeżegnają dłońmi drżącymi”.*
*I wziął w swe ręce garsteczkę małą
I błogosławił z ojca szczerotą,
Aż z poświęconej ziemi się oto
Kilka krwi kropel na dół polało.*

„Oto wasz chryzmat, rzekł, a nim zbrojni,
W błogosławieństwie idźcie spokojni.
I garść tej ziemi krwią przesiąkniętej
Żłóście na świętyń waszych ołtarzu,
Bo ja już nie mam w swym relikwiarzu,
Bardziej, nad ową, relikwii świętej” ²³

Legenda ta stała się tłem dla drugiej części poematu, w którym Bełza opisuje pielgrzymkę rodaków do Rzymu w 1877 roku. Oni także przybyli do Ojca Świętego z *garścią polskiej ziemi krwią przesiąkniętej*. Ci jednak nie przyszli po relikwie. Przyszli do Ojca Świętego z gorącą prośbą o litość dla umęczonego narodu polskiego. I nie zawiedli się. Otrzymują od Piusa IX słowa otuchy i prorocтво przyszłego zwycięstwa:

*A teraz, wierna Piotrowej nawie,
Polsko! po trzykroć cię błogosławię:
Na bliskie dziejów nowych zaranie,
Na twe rodziny i mienie twoje,
Na dni zwycięstwa, na krwawe znoje,
Po których przyjdzie zmartwychpowstanie!* ²⁴

Inny poeta lwowski, Stanisław Rossowski, w wierszu pt. *Relikwia* odstępnie od osadzania legendy w konkretnych realiach historycznych, choć i on pisze o pielgrzymujących do Rzymu przedstawicielach panów i szlachty:

*Łby podgolone do czuba,
Sumiaste wąsy i brody,
Tu delia pyszna, tam szuba
Z kontuszem idą w zawody.
Napatrzeć się dość nie można
Jak dzielna ta brać pobożna.* ²⁵

Pielgrzymi polscy proszą papieża o relikwie dla *nowego domu Bożego*, papież zaś – zgodnie z pierwotną wersją legendy – prosi przybyłych o podanie mu czary z przyniesioną przez nich polską ziemią:

*I szczyptę czarnego miatu
W palcach ugniata pomatu,
I nagle z tej czarnej ziemi,
Zgniecionej – o, co za dziwa! –
Kroplami jak groch wielkimi
Czerwona, wrąca krew spływa...*

*I rzecze papież: – „Wam trzeba
Relikwii jeszcze na wiano?
Przysiłka skrós wasza gleba
Męczeńską krwią nieskalaną;
Ona jej tyle wessała,
Że już relikwią jest cała!”* ²⁶

Przywołane tu przykłady przekonują o jednym: że proces sakralizacji ziemi polskiej powiązany został w czasach narodowej niewoli z jakże wzruszającym, nieznanym innym narodom zwyczajem (woreczek rodzinnej ziemi na piersiach wygnańca czy sybiraka!). Wsparty on został jednak także piękną legendą hagiograficzną. W ten sposób czarna ziemia ojczysta stała się bezcennym skarbem każdego polskiego patrioty. Pamiętał o tym Wiktor Gomulicki, gdy w 1917 roku, w krwawej epoce Wielkiej Wojny, zanosił do Boga wspinałą poetycką modlitwę:

*Podjąłem garstkę polskiej, świętej ziemi,
Przysiąkłej krwią;
Pozdrowiłem ją słowy gorącymi,
Uczciłem tąż.
Potem, wzywając, rzekłem: „Panie! Panie!
Żywym, nie zmarłym, daj odpoczywanie!”* ²⁷

Stwórca wysłuchał prośby poety. W 1918 roku podniosła się też z gruzów wolna Polska. Ale Polakom nie było dane „odpoczywać”. Już w 1920 roku musieli stanąć do walki w obronie Ojczyzny. Dziesiątki tysięcy z nich na nowo złożyło w ofierze ojczyźnie swoje życie. Tym razem w obronie przed nawałnicą bolszewicką. Potem przyszła kolejna wojna światowa. Kolejne pokolenie złożyło w ofierze ojczyźnie ofiarę najdroższą: ofiarę życia. Na nowo polska ziemia uświęcona została krwią tych, którzy jej bronili, którzy o nią walczyli.

Godzi się nam dziś pamiętać o tym, że polska ziemia od zarania dziejów została uświęcona krwią naszych przodków. Nie wolno nam zapominać, że garść tej ziemi była niegdyś dla tychże przodków najcenniejszym skarbem. Niech będzie nim także i dziś, w naszych, jakże trudnych czasach.

²² Jw., s. 66.

²³ Jw., s. 66-67.

²⁴ Jw., s. 69.

²⁵ S. Rossowski, *Relikwia* [w:] tegoż, *Chwile. Wybór poezji*, Lwów 1923, s. 132.

²⁶ Jw., s. 135. Godzi się tu odnotować, że śmierć Piusa IX w lutym 1878 roku odbiła się znaczącym echem na ziemiach polskich. Znana dramatopisarka historyczna, Anna Karwat, uczciła śmierć papieża wierszem, w którym podkreślała siłę charakteru Zmarłego (*Wśród tylu potęg starzec tylko biały // Śmiało opór stawić sile zwierza, // Choć siebie skrzwawił cały, // Do śmierci jeszcze zmiernia // Ratować wiernych!* – A. Karwat, *Z mojej teki. Utwory ulotne*, Kraków 1907, s. 34).

²⁷ W. Gomulicki, *Podjąłem garstkę ziemi...* (1917) [w:] tegoż, *Poezje wybrane*, Warszawa 1978, s. 136.

Gratulujemy nowym profesorom

Prof. dr hab. inż. Klaudiusz Zygmunt Lenik

Dnia 29.01.2008 r. w Pałacu Prezydenckim Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński wręczył akt nominacyjny profesorowi Klaudiuszowi Lenikowi.

Data urodzenia: 28.02.1943 r.

Stopnie i tytuły

- 1967 – magister inżynier, Politechnika Śląska
- 1980 – doktor nauk technicznych
- 1990 – doktor habilitowany nauk technicznych
- 1992 – profesor Politechniki Lubelskiej
- 22.10.2007 – tytuł naukowy profesora nauk technicznych

Funkcje i działalność na Politechnice Lubelskiej

- Dziekan Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki w latach 1993-1999,
- wieloletni członek Senatu PL,
- Przewodniczący Komisji ds. Kształcenia na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki,
- organizator i koordynator działalności naukowo-dydaktycznej na kierunku edukacja techniczno-informatyczna,
- opiekun Sekcji Brydża Sportowego AZS Politechniki Lubelskiej.

Przynależność do organizacji zawodowych i naukowych

Członek Sekcji Tworzyw Metalicznych Komitetu Nauki o Materiałach PAN, członek Sekcji Inżynierii Powierzchni Komitetu Nauki o Materiałach PAN, członek Polskiego Towarzystwa Tribologicznego, członek – korespondent Akademii Transportu Rosji, członek Stowarzyszenia Kuzienników Rosji, członek Polskiego Komitetu Normalizacyjnego – Komitet Techniczny nr 299 ds. Technologii maszyn do obróbki plastycznej, członek SIMP, Przewodniczący Sądu Koleżeńckiego ZO, członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, członek komitetu naukowego czasopisma „Problemy Tribologii”.

Obszar badań

Tribologia, inżynieria powierzchni, organizacja i zarządzanie procesami wytwórczymi, wspomaganie komputerowe w technice.

Liczba publikacji

Dorobek naukowy obejmuje ponad 120 publikacji naukowych, autor lub współautor, redaktor 6 wydawnictw zwartych książkowych i skryptów (w tym ponad 70 publikacji po otrzymaniu mianowania na profesora nadzwyczajnego PL), 8 patentów oraz 7 wniosków racjonalizatorskich. Promotor zakończonych 3 prac doktorskich oraz kilku w toku. Sprawował opiekę naukową nad 3 pracami habilitacyjnymi. Kierownik wielu prac naukowych oraz badawczych dla przemysłu.

Adres służbowy:

Katedra Podstaw Techniki
Politechnika Lubelska
20-618 Lublin
ul. Nadbystrzycka 38
tel.: 081 538-44-89, 081 538-46-74
fax 081 538-46-71
e-mail: wz.kpt@pollub.pl

Prof. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 grudnia 2007 r. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, prof. PL otrzymał tytuł naukowy profesora nauk technicznych.

Sylwetkę prof. J. Kuczmaszewskiego przedstawimy w kolejnym numerze naszego pisma, po odebraniu przez Profesora nominacji od Prezydenta RP.

Pożegnania

Zuzanna Karcz z d. Rozmej (1936-2007)

Pani Zuzanna Karcz przepracowała w Politechnice Lubelskiej 40 lat, ucząc przede wszystkim studentów geometrii wykreślnej oraz rysunku technicznego i odręcznego. Studia wyższe na kierunku górnictwo i geologia w AGH w Krakowie ukończyła w 1961 roku. Swoją karierę zawodową rozpoczęła w Przedsiębiorstwie Geologicznym w Krakowie, biorąc udział między innymi w badaniach geologicznych terenów pod przyszłą Rafinerię Płocką. Ciężka choroba uniemożliwiła Jej dalszą pracę w terenie. Pani Zuzanna, zwana przez studentów „Zuzią”, nie zalała się i wzięła udział w konkursie na stanowisko asystenta w macierzystej Uczelni. Pracowała również jako wykładowca na Politechnice Łódzkiej. W 1966 r. wróciła do swojego rodzinnego Lublina i podjęła pracę w ówczesnej WSI, w Zakładzie Geometrii Wykreślnej i Rysunku Technicznego, nauczając studentów wszystkich kierunków. Niezwykle lubiana i ceniona za umiejętność jasnego przedstawiania nawet najtrudniejszych zagadnień, wysoką kulturę

osobistą, optymizm i wielką pogodę ducha, wielokrotnie była nagrodzona przez studentów, zajmując pierwsze miejsce w konkursie Homo Didacticus na najlepszego nauczyciela. Dla studentów była nie tylko nauczycielem, ale również doradcą i powiernikiem.

Pani Zuzanna Karcz ze swoim optymizmem, głęboko zakorzenionym poczuciem prawdy i sprawiedliwości, zaangażowała się w działalność społeczną, będąc współzałożycielką Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na Politechnice Lubelskiej, kontynuując pracę społeczną w czasie stanu wojennego, co groziło represjami ze strony ówczesnych władz. W ciągu 40 lat pracy na Uczelni

Pani Karcz wielokrotnie pełniła obowiązki opiekuna grup studenckich i praktyk zawodowych. W latach późniejszych na prośbę Dyrektora Zakładu dla Nieślyszących sprawowała opiekę dydaktyczną i pedagogiczną nad studentami niesłyszącymi. Pani Zuzanna sama dotknięta ciężkimi chorobami znajdowała czas i siłę na to, aby wesprzeć w walce o zdrowie i życie innych cierpiących.

Pani Zuzanna Karcz pozostanie w naszych sercach i pamięci, idąc pogodnie pod rękę ze swoim ukochanym mężem. Cześć Jej Pamięci.

Przyjaciele

Dr Wiesław Gustaw (1939-2008)

W dniu 14.02.2008 r. pożegnaliśmy w głębokim żalu i smutku dra Wiesława Gustawa i Jego Małżonkę Wiesławę, którzy zginęli tragicznie w wypadku drogowym w dniu 9.02.2008 r.

Dr Wiesław Gustaw urodził się 2.05.1939 roku we wsi Olszanka, w powiecie bychawskim. Po ukończeniu studiów w zakresie fizyki doświadczalnej podjął pracę w charakterze nauczyciela fizyki w Technikum Chemicznym nr 2 w Lublinie. Od 1.12.1966 roku pracował w naszej Uczelni, kolejno na stanowiskach: asystenta, starszego asystenta, wykładowcy i starszego wykładowcy. Od ukończenia studiów współpracował z Katedrą Fizyki Jądrowej UMCS w Lublinie i tam zrealizował swoje zasadnicze badania, finalizując je rozprawą doktorską. Tam też współuczestniczył w budowie i uruchamianiu spektrometru do badań widm anihilacyjnych

pozytonów oraz elektronicznej automatyki tego spektrometru.

W całym okresie pracy zawodowej szczególną wagę przywiązywał do nauczania i w zabezpieczeniu, i doskonaleniu procesu dydaktycznego realizował się najlepiej. Pełnił więc obowiązki Z-cy Kierownika Zakładu Fizyki w okresie, gdy Zakład ten funkcjonował w strukturze organizacyjnej Wydziału Elektrycznego, był członkiem Rady Wydziału Elektrycznego, później pełnił też obowiązki kierownika Grupy Problemowej „Fizyki Ogólnej”. Pracował w komisjach wydziałowych, współtworzył programy nauczania, był opiekunem lat i grup oraz prac dyplomowych i praktyk studenckich.

Jako Z-ca Kierownika Zakładu Fizyki i później Kierownik ww. Zespołu Problemowego współorganizował seminaria naukowe i szkolenia pracowników, nadzorował planowanie zakupów aparatury i urządzeń, wnioskował o staże naukowe, stypendia pracowników i ich udział w konferencjach i zjazdach naukowych. Przede wszystkim jednak koordynował – we współpracy z Kierownikiem Zakładu doc. dr Januszem Skierczyńskim – wszelkie działania organizacyjne związane z realizacją dydaktyki. Uczestniczył w hospitacjach

dydaktycznych, udzielał rad o sposobach prowadzenia zajęć i efektywnego nauczania, opiekował się dydaktycznie młodymi pracownikami.

Dr Wiesław Gustaw był przez wszystkich współpracowników i studentów zawsze oceniany jako wzorowy dydaktyk. Jego studenci do dziś ujmują rzecz krótko: był surowy, wymagający, ale sprawiedliwy. On sam ze wszystkich wyróżnień i nagród najwyżej cenił sobie Medal Komisji Edukacji Narodowej, który otrzymał w roku 1983. Do zajęć dydaktycznych był zawsze doskonale przygotowany i realizował je na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Wykłady prowadził głównie dla studentów kierunku elektrotechnika i wykształcił dziesiątki pokoleń inżynierów w zakresie fizyki. Czynił to zawsze z wielkim zaangażowaniem, głębokim znawstwem przedmiotu i zawsze z ogromną życzliwością dla słuchaczy.

Dr Wiesław Gustaw był bardzo oddany rodzinie. Wraz z Małżonką Wiesławą – będącą również nauczycielem akademickim UMCS w Lublinie – stanowili wyjątkowe małżeństwo, pełne godności i skromności, a równocześnie rozczulające tak wiele radości i optymizmu. W takiej atmosferze wychowali dwóch synów – Roberta i Pawła, będących ich dumą i największą radością. Ich równoczesne wyrwanie spośród żyjących ma charakter niemal symboliczny, a jednocześnie przytłacza tak mocno, że wypadaloby po prostu milczeć, gdyż żadne słowa nie wydają się być odpowiednie, aby wyrazić to, co chciałoby się powiedzieć.

W pamięci przyjaciół i współpracowników pozostaną na zawsze jako osoby niezwykle rzetelności i szlachetności, którzy całe swoje życie poświęcili nauczaniu i przekazywaniu wiedzy.

Edward Śpiewla

Henryk Pawłowski (1952-2007)

Heniu – tak właśnie do Ciebie zwracaliśmy się wszyscy. Byłeś z nami przez całe nasze zawodowe życie – 35 lat pracy w Politechnice Lubelskiej. Byliśmy grupą chemików, której rodzinnej atmosfery zazdrościli nam wszyscy. Dla niezapomnianego śp. profesora Iwo Pollo, długoletniego kierownika naszej Katedry Technologii Chemicznej byłeś też Heniem. Profesor zdziwi się pewnie bardzo, widząc Ciebie tam u Pana, bo odszedłeś od nas tak nagle, nieoczekiwanie, tak wcześnie bo w wieku 55 lat. Twego odejścia nikt się nie spodziewał, było to dla nas wszystkich ogromnym ciosem. Współtworzyłeś z nami pracownię plazmy niskotemperaturowej, gdzie Twoja Heniu, wydatna i ofiarna pomoc studentom była powszechnie znana. Ponad 150 prac dyplomowych z tego zakresu – to w dużej mierze Twoja zasługa. Dla nich

zawsze miałeś dużo cierpliwości i taktu. Twoja wiara w ich możliwości mobilizowała do pracy i pomagała w pokonywaniu trudności. Często po wielu latach absolwenci przychodzili do Ciebie z podziękowaniem za okazaną życzliwość i serce. Ostatnio pracowałeś jako specjalista razem z nami w laboratorium chemicznym w Zakładzie Budownictwa Ogólnego. Zajęcia w tym laboratorium dla studentów pierwszych lat nie należą do łatwych. Ci młodzi ludzie nie mają bowiem żadnego doświadczenia laboratoryjnego, a dzięki Twojej Heniu cierpliwości i życzliwości ćwiczenia te były o wiele łatwiejsze. Ty Heniu, jak zwykle wtedy stawałeś przy nich z uśmiechem przekonując, że pokonywanie trudności jest zawsze możliwe. To zjednywało Ci szacunek i uznanie. Dla każdego z nas miałeś zawsze uśmiech na twarzy, na Twoją bezinteresowną pomoc można było w każdej chwili liczyć. Ujmowałeś nas życzliwością, cierpliwością i kulturą bycia. Bardzo nam Ciebie Heniu brakuje, Twojego ciepła i uśmiechu. Pozostaniesz dla nas na zawsze wzorem szlachetnego człowieka, którego nigdy nie zapomnimy. Heniu, nasz Przyjacielu – do zobaczenia!

Przyjaciele

Dr Ryszard Żołnierczuk (1940-2008)

W dniu 21.01.2008 r. pożegnaliśmy na zawsze dra Ryszarda Żołnierczuka, fizyka specjalizującego się w zakresie biofizyki. Po 43 latach pracy w naszej Uczelni i 1,5 roku przebywania na emeryturze został nagle wyrwany spośród żyjących,

pozostawiając u przyjaciół i współpracowników odczucie straty, smutku i zwyczajnie po ludzku odczuwanego żalu.

Urodził się w Zawalowie, w powiecie hrubieszowskim 21.12.1940 r. Studia w zakresie fizyki doświadczalnej ukończył 15.09.1963 r. i podjął pracę w Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie, w województwie białostockim. Od 15.09.1964 r. pracował w naszej Uczelni, zajmując kolejno stanowiska: asystenta, starszego asystenta, adiunkta, starszego wykładowcy oraz od 1985 roku – starszego specjalisty naukowego.

Jako pracownik naukowo-dydaktyczny realizował zajęcia dydaktyczne na wysokim poziomie, pozostając wychowawcą i przyjacielem wielu pokoleń studentów. Tworzył programy nauczania, opiekował się dyplomantami, doradzał wielu inżynierom – już absolwentom – w zakresie konkretnych rozwiązań projektowych. Był współautorem skryptów dotyczących fizycznych pomiarów laboratoryjnych oraz współorganizatorem pracowni studenckich z fizyki. Swoją docieklivość i wyjątkowe zdolności eksperymentatorskie umiał przekazać w procesie dydaktycznym w taki sposób, że musiały one u słuchaczy duże zainteresowanie i ich aktywność. Wobec studentów był skromny a równocześnie serdecznie życzliwy. Zawsze rzetelny, sumienny i obowiązkowy, zawsze czujny intelektualnie zyskał duże uznanie młodzieży studenckiej i współpracowników.

Jako jeden z kilku pierwszych fizyków zatrudnionych w Uczelni, uczestniczył we wszystkich przedsięwzięciach związanych z organizowaniem zaplecza dydaktycznego i naukowego Pracowni Fizyki, przekształconej następnie w Zespół Fizyki, a później w Zakład Fizyki Technicznej, Zakład Fizyki, Katedrę Fizyki i 10 lat temu – w Instytut Fizyki. Początkowo prowadził badania tzw. „efektu twistorowego”, a po roku 1967 włączył się w badania Międzyuczelnianego Zespołu Biofizyki, funkcjonującego w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie pod kierunkiem prof. Jadwigi Skierczyńskiej. Zespół ten zapoczątkował elektrofizjologiczne badania komórek roślinnych w środowisku lubelskim i kraju. Uczestnicząc w pracach Zespołu, zaproponował cały szereg nowych technik

pomiarowych i analitycznych, uściślających interpretację wyników otrzymywanych w badaniach elektrofizjologicznych. Opracował m.in. metodę uwzględniania tzw. „efektu kablowego rozptyłu prądu” w wydłużonych komórkach roślinnych (Characeae).

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, rozwijał badania biofizyczne w Politechnice Lubelskiej, uzyskując liczące się efekty. Opublikował kilkadziesiąt samodzielnych i współautorskich prac, w tym kilkanaście o obiegu międzynarodowym. Uczestniczył w realizacji badań w ramach problemów węzłowych oraz zleczanych bądź koordynowanych przez PAN, IPIŚ PAN i MEN. Współorganizował konferencje naukowe, działał w Polskim Towarzystwie Fizycznym oraz w Polskim Towarzystwie Biofizycznym.

Do końca swojej aktywności zawodowej budował nowe stanowiska pomiarowe i z niezmienną perfekcją planował i realizował prace badawcze. W ostatnich kilku latach projektował i zestawiał stanowiska do badań zjawiska ultrasłabej luminescencji komórek roślinnych i ich substruktur w warunkach fizjologicznych i zaburzonych.

Całym swoim życiem dowiódł, że praca naukowa nie była dla Niego drogą osobistej kariery, ale sensem samym w sobie, intelektualną przygodą.

W ostatnich latach życia borykał się z problemami zdrowotnymi. Pomimo to do końca wykazywał bardzo miłe usposobienie i bezinteresowną życzliwość. W pamięci przyjaciół i współpracowników pozostanie na zawsze jako człowiek mądry i serdeczny, skromny i szlachetny.

Edward Śpiewła

Krystyna Wojciechowska

(1955-2007)

„Skrzydła Anioła”

Opiekuńcze skrzydła mgr Krystyny Wojciechowskiej, wieloletniego Kierownika Działu Spraw Studenckich rozpostarte nad życiem studenckim już nie będą.

Trzeciego października, w przeddzień oficjalnych uroczystości inauguracyjnych rok akademicki 2007/2008, tragiczna śmierć odebrała na zawsze czas, jaki spędziłaby, pracując na rzecz społeczności studenckiej naszej Uczelni. Zawsze obecna tam, gdzie studenckie życie potrzebowało jej wsparcia. Prawie codziennie można było od rana do wieczora liczyć na jej obecność w „trójce”. Żyła z nami i dla nas. Poświęciła najlepsze lata Politechnice Lubelskiej oraz studentom.

Jej odejście jest wielką stratą dla nas wszystkich.

Dzisiaj, pogrążeni w smutku, żegnając Krystynę Wojciechowską wyrażamy nadzieję, że ogromna część jej ducha, osobowości pozostanie w pamięci tych, którzy ją znali, współpracowali z nią, mieszkańców domów studenckich, studentów, działaczy, artystów Politechniki Lubelskiej.

dla Krystyny

*przez tak wiele lat
chodziliśmy po tych samych
ścieżkach schodach chodnikach
nad Bystrzycą
a gdy się czasem krzyżowały
nasze szlaki
to zawsze zostawało
wspomnienie
Twoich pszenicznych włosów
Twoich błyszczących oczu
Twojego uśmiechu
Twojego zabiegania
i nad Bystrzycą
los
wyznał Ci Krysiu
golgotę
gwałtowniejszą niż krzyk
i nie pozwolił Ci
tego ranka
przyśpieszyć kroku
zapomnieć kluczy
kupić gazety*

Studenci

Piotr Kacejko

Humanista XX wieku

W dniach 22-28.09.2007 r. odbył się w Lublinie kolejny, IV Festiwal Nauki, organizowany przez wszystkie uczelnie, instytuty i placówki naukowe Lublina. Głównym organizatorem w 2007 r. był Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Od początku w pracach przygotowawczych uczestniczyła również Politechnika Lubelska. Przewodniczącym Uczelnianego Zespołu ds. Lubelskiego Festiwalu Nauki 2007 na Politechnice Lubelskiej był Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Witold Stępniewski, natomiast koordynatorem prac festiwalowych została dr inż. Małgorzata Ciosmak.

Festiwal jest przedsięwzięciem mającym na celu popularyzację zagadnień naukowych i przedstawienie ich w przystępny, zrozumiały dla przeciętnego widza i słuchacza sposób. Jak co roku przygotowano wiele interesujących wykładów, a także prezentacji w laboratoriach i plenerze. Uczestnicy mieli również możliwość wykazania się znajomością wielu zagadnień oraz spróbowania swoich sił w różnych dziedzinach. Politechnika Lubelska przygotowała bardzo bogaty program, który cieszył się zainteresowaniem przez cały tydzień trwania Festiwalu. W wystawach, prezentacjach i konkursach uczestniczyło kilka tysięcy osób. Przekrój wiekowy był bardzo szeroki, od wieku przedszkolnego, po emerytalny. Najwięcej jednak pojawiło się młodzieży gimnazjalnej, licealnej i z techników, która stała przed decyzją, jaki wybrać kierunek dalszego kształcenia. Przybywali z opiekunami uczniowie z Lublina i szkół całego województwa lubelskiego oraz województw sąsiednich. Najdalszą odległość pokonali uczniowie technikum z miejscowości Przysucha koło Radomia.

Uroczysta inauguracja Festiwalu miała miejsce 22.09.2007 r. w Filharmonii Lubelskiej, a już w niedzielne przedpołudnie 23.09.2007 r. parada samochodów zabytkowych, terenowych zorganizowana przez Koła Naukowe Samochodiarzy i Inżynierii Materiałowej zainaugurowała Piknik Naukowy na Rynku Starego Miasta. W paradzie

brało udział 9 załóg Volvo (36 osób), 12 załóg 4x4 (28 osób) i 8 motocykli, razem 56 uczestników, którzy po zakończonej wystawie na Placu Zamkowym, przejechali przez Rynek, a następnie głównymi ulicami Lublina skierowali się na ulicę Nadbystrzycką w okolice akademików Politechniki. Na terenie Parku Politechniki ponownie można było obejrzeć prezentowane pojazdy. Następnie wszyscy udali się na tor przy ulicy Zemborzycykiej, gdzie wzięli udział w punktowanej imprezie motoryzacyjnej. Paradę samochodów relacjonowała TVP 3 Oddział Lublin, a także lokalne rozgłośnie radiowe. Wystawę na Placu Zamkowym, Rynku Starego Miasta, Parku Politechniki i przy ul. Zemborzycykiej odwiedziło razem około 1300 osób.

Piknik Naukowy na Starym Mieście zorganizowany był wokół Trybunału Koronnego. Politechnika, jak w roku ubiegłym, zajmowała pierzeję Rynku między ulicą Złotą a Gretz-Grulla. Zapewniało to, oprócz wspaniałej słonecznej pogody, warunki do realizacji zamierzonych prezentacji i happeningów. Każdy z wydziałów naszej Uczelni przygotował stoisko i tak między innymi na uwagę zasługiwał pokaz prototypu nowoczesnej samobieżnej kosiarki, paneli fotowoltaicznych i służących podgrzewaniu wody użytkowej oraz kamery termowizyjnej. Studenci i asystenci z Katedry Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, pod kierunkiem opiekuna prof. Elżbiety Przesmyckiej, zorganizowali ponownie plener malarski, którego tematem były obiekty zabytkowe Lublina. W plenerze uczestniczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 43 w Lublinie.

Politechnika to jednak nie tylko nauka i dydaktyka, dlatego dla uświetnienia prezentacji i innych przedsięwzięć przygotowanych na Piknik Naukowy zespoły artystyczne i sportowe zaprezentowały dwugodzinny program pokazów, które były prawdziwym przebojem tegorocznego Festiwalu Nauki. Politechnika zaprezentowała się wszechstronnie i ponownie

wyraźnie wyróżniała się spośród wszystkich uczelni i innych instytucji naukowych, skupiając na sobie uwagę licznych odwiedzających. Reasumując, 23.09.2007 r. prezentacje Politechniki Lubelskiej odwiedziło około **1700** osób.

Kolejne dni Festiwalu na Politechnice dawały szansę na zaprezentowanie się poszczególnym wydziałom. Każdego dnia inny wydział zachęcał do obejrzenia prezentacji i wysłuchania specjalnie przygotowanych wykładów.

Poniedziałek 24.09.2007 r. poświęcony był Wydziałowi Zarządzania i Podstaw Techniki. Koordynatorem wydziałowym był dr Tomasz Cieplak. Wydział przygotował 4 prezentacje, które odwiedziło 160 osób.

25.09.2007 r. to dzień Wydziału Inżynierii Środowiska. Koordynatorem wydziałowym był dr inż. Bernard Polednik. Zaprezentowano 6 tematów, w których uczestniczyło łącznie 223 odwiedzających.

26.09.2007 r. przewidziany został przez organizatorów jako dzień Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Prace organizacyjne przygotowanych 9 pokazów koordynował dr inż. Jerzy Adamczyk. Zainteresowanie kształtowało się na poziomie 88%, co odpowiadało liczbie 480 uczestników.

26.09.2007 r. wieczorem Politechnika przygotowała „Wieczór Humanistyczny”, podczas którego studenci Dariusz Kwiatkowski i Agata Klimczak wykonywali poezję śpiewaną autorów: K. I. Gałczyńskiego, J. Brzechwy, E. Stachury

i własną. Równolegle Yacht Club Politechniki Lubelskiej przed Wydziałem Mechanicznych zapraszał do uczestniczenia w Wieczorze Szantowym połączonym z prezentacją łodzi i filmów wyświetlanych na rozpostartym żaglu. W wieczorze uczestniczyły 123 osoby.

Dzień 27.09.2007 r. poświęcony był Wydziałowi Mechanicznemu, który przygotował 7 prezentacji. Koordynatorem wydziałowym była dr inż. Małgorzata Ciosmak, pełniąc jednocześnie funkcję koordynatora uczelnianego. Dzień Wydziału rozpoczął przylot śmigłowca MI-2. Wszystkie przygotowane prezentacje odwiedziło 430 osób.

28.09.2007 r. prezentował się Wydział Elektrotechniki i Informatyki. Koordynatorem wydziałowym był dr inż. Piotr Filipek. Przygotowano 4 prezentacje, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Wiele grup poprosiło o umożliwienie obejrzenia prezentacji w innym, dodatkowym terminie. Razem w pokazach na tym wydziale uczestniczyło 120 osób. Spośród przygotowanych 43 prezentacji, nie odbyło się zaledwie 6, które były powtórzeniami proponowanych pokazów. W ich miejsce niektóre, cieszące się wyjątkowym zainteresowaniem, były kilkakrotnie powtarzane również w terminach niezwiązanych z czasem trwania Festiwalu. Na osobną uwagę zasługują również wystawy i prezentacje towarzyszące Festiwalowi, między innymi obecność Biura Karier Studentkich, wystawa fotografii przygotowana z dużym zaangażowaniem przez Studencką Agencję Fotograficzną, a także inne organizacje artystyczne i sportowe, których koordynatorem była Pani Danuta Grzywna-Gągoł. Jak to stwierdził jeden z odwiedzających nasze pokazy na Starym Mieście i podczas wieczoru humanistycznego, *na Politechnice Lubelskiej jest więcej humanizmu niż na wydziałach humanistycznych uniwersytetów*. Podsumowując przygotowania i przebieg Festiwalu Nauki na Politechnice Lubelskiej, należy również podkreślić zaangażowanie wykładowców, osób prezentujących zjawiska, studentów i służb administracyjnych, bez których wiele przedsięwzięć po prostu by się nie udało zrealizować, a było ich tyle, że nie sposób wymienić z nazwiska i funkcji. Festiwal Nauki zakończył się w auli im. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w KUL występem Waldemara Malickiego z „Filharmonii uśmiechu”, który zaprezentował satyryczną, tematycznie związaną wersję, przygotowaną specjalnie na nasz Festiwal.

Małgorzata Ciosmak

Spotkanie „spichlerzowe”

Dnia 17 stycznia 2007 r. gościem Politechniki Lubelskiej był prof. Andrzej Zoll. Profesor przyjechał do Lublina na zaproszenie Rektora oraz Rady Klubu Forum-Politechnika.

*

O godz. 12:30 spotkał się z członkami Kolegium Rektorskiego.

Na wstępie Rektor Politechniki Lubelskiej przedstawił najważniejsze fakty z działalności zawodowej Profesora. W latach 1989-1993 prof. Andrzej Zoll był sędzią, w 1990 r. został przewodniczącym Państwowej Komisji Wyborczej, a od roku 1993 przez cztery lata pełnił funkcję prezesa Trybunału Konstytucyjnego. W 1998 r. został przewodniczącym Rady Legislacyjnej przy premierze. W latach 2000-2006 pełnił funkcję Rzecznika Praw Obywatelskich IV kadencji. Obecnie jest kierownikiem Katedry Prawa Karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Następnie Rektor przybliżył Profesorowi naszą Uczelnię. Mówił o dokonaniach w zakresie nauki, dydaktyki i inwestycji. Prof. Andrzej Zoll podziękował Rektorowi za zaproszenie, podkreślając, że Lublin jest mu bardzo bliski z dwóch powodów: mieszkał tutaj w okresie dzieciństwa oraz obecnie prowadzi seminarium doktoranckie na KUL. *Wizyta na Politechnice to dobra okazja, aby wezwać młodzież do mądrej pracy dla dobra wspólnego. Na tym polega patriotyzm* – dodał Profesor.

W dalszej części spotkania prof. Andrzej Zoll rozmawiał ze studentami na temat demokracji i jej zagrożeń. Zaczynając wykład, wyjaśnił pojęcie demokratycznego państwa prawa. *Oznacza ono, że w państwie tym każda władza działa na podstawie prawa i w jego granicach. Odnosi się to tak-*

*

że do władzy ustawodawczej, nad działalnością której sprawuje kontrolę niezależny sąd konstytucyjny, badający zgodność stanowionego prawa z konstytucją. Odnosi się to także do władzy wykonawczej, której aktywność pozostaje pod kontrolą sądów administracyjnych i powszechnych. Miejsce sądownictwa w demokratycznym państwie prawa jest kluczowe, ale tylko wtedy może ono wypełniać swoje zadania, gdy ustrojowe jest ono w pełni niezależne od innych władz, a w szczególności jest niezależne od politycznej gry o sprawowanie władzy w państwie.

Poruszając temat gwarancji ustrojowych niezależności organów państwa, prof. Zoll wymienił następujące organy w Polsce, które taką niezależność i autonomię mają: Trybunał Konstytucyjny, bank centralny, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaznaczył jednocześnie, iż podejmowane były liczne próby opanowania i towarzyszące im ataki m.in. na Trybunał Konstytucyjny czy Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

Nawiązując do swojej byłej funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich, wyraził opinię, że ponowne kandydowanie przez piastującego urząd Rzecznika uzależnia go od siły politycznej, która zgłosi jego kandydaturę i będzie miała wpływ na powołanie. Rzecznik powinien być powoływany tylko na jedną kadencję.

*

Część wieczorna – „spichlerzowa” przebiegała pod hasłem *Karać czy wychowywać*. Na początku swego wystąpienia prof. Zoll podziękował za zaproszenie na spotkanie ze społecznością Politechniki, która w swym działaniu na co dzień zajmuje się zupełnie inną tematyką aniżeli prawo karne. Podkreślił jednak, że to właśnie prawo karne stanowi obecnie temat wielu dyskusji, stało się ono również składnikiem programów politycznych. Mówił jak wiele uwagi poświęca się środkom, jakimi dysponuje prawo karne. Są one najbardziej drastyczne z punktu widzenia praw człowieka. Prawo karne ingeruje w sferę godności, czci i majątku.

Kara stanowiąca zadanie dolegliwości, dotyka zarówno samego człowieka popełniającego wykroczenie, ale też jego otoczenie, rodzinę. Jest to uboczne działanie kary, na które również należy zwrócić uwagę, np. otaczając opieką rodzinę skazanego. Nie należy zapominać, że kara zawsze powinna być uzasadniona etycznie.

Profesor mówił również o różnych poglądach na temat problemu kary. Wśród nurtów odnoszących się do tego zagadnienia są i takie, które negują potrzebę zadawania jej. Dotyczy to nie tylko kary śmierci, od której świat już odchodzi, ale kary w ogóle. Poglądy te oparte są na założeniu, że częstokroć osoby, które podlegają karze, powinny być poddawane leczeniu a nie karaniu.

Jednak kierunki negujące potrzebę karania nie uwzględniają istnego faktu, że karanie jest potwierdzeniem odpowiedzialności człowieka. Jeżeli neguje się odpowiedzialność, to również zaprzecza się przyrodzonej, niezbywalnej wartości, jaką jest godność człowieka. Stanowi to więc powód do odrzucenia tych kierunków, które proponują całkowitą rezygnację z karania.

W ostatnim czasie pojawił się w kryminologii bardzo interesujący nurt określany terminem sprawiedliwości naprawczej. Polega on na wprowadzeniu mediatora, którego zadaniem jest próba rozwiązywania konfliktu zaistniałego pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą jeszcze przed rozprawą sądową. Jeżeli zaistnieje akt wybaczenia, to często kończy on traumę ofiary.

Odpowiadając na pytanie, gdzie szukać usprawiedliwienia dla zadanych przestępcy dolegliwości, jeżeli zgodzimy się z potrzebą stosowania kary, profesor Zoll powiedział, że w nauce istnieją dwa zasadnicze nurty odpowiadające na to pytanie.

Pierwszy z nich uzasadnienia stosowania kary upatruje w samym fakcie popełnienia przestępstwa. Utożsamia to Temida z zawiązanymi oczami, która nie wie kogo karze. Jej zadanie to wyważyć ciężar przestępstwa i ciężar zadanej dolegliwości, który jest odpłatą za czyn przestępcy. Nurt ten jest obecny w całej historii cywilizacji społeczeństw. Jednak rodzi się pytanie, jak wyliczyć ciężary w wadze Temidy. Czy np. pół roku pozbawienia wolności za spowodowanie wypadku samochodowego to jest wystarczająca dolegliwość, czy też powinien to być jeden rok? Innym jeszcze zagadnieniem jest znaczna, „ciemna” liczba przestępstw, które nie zostają wykryte – w Polsce jest to ok. 47%. Sprawcy unikają odpowiedzialności. Powoduje to, że sprawcy przestępstw wykrytych karani są niejako na konto tych wszystkich, którzy pozostają nieznanymi.

Drugi z kierunków nastawiony jest na prewencję. Zastosowana represja ma zapobiegać przestępstwu w przyszłości. I tu można wyróżnić dwa odłamy. Pierwszy z nich to prewencja ogólna, która zakłada, że zastosowana kara będzie działać odstraszająco na ewentualnych sprawców, co zapobiega popełnieniu przez nich przestępstwa. To powoduje, że skazanego traktuje się jednak przedmiotowo. Stanowi on niejako środek zapobiegający popełnianiu czynów przestępczych przez innych. Inny nurt prewencji to oddziaływanie indywidualne. Ukaranie sprawcy stanowi zabezpieczenie przed popełnieniem przez niego przestępstwa w przyszłości. Należy jednak pamiętać zawsze, że karze się konkretnego człowieka.

Można więc powiedzieć, że w tym przypadku zostaje zdjęta opaska z oczu Temidy i widzi ona, kto podlega karze. Stąd niezmiernie ważnym staje się zagadnienie resocjalizacji. Oprócz przestępców, których bezwzględnie należy izolować od społeczeństwa, jest grupa skazanych, których należy poddać resocjalizacji. Długa izolacja nie przynosi dobrych efektów, powinna być stosowana w ostateczności. Zwolniony z więzienia po wielu latach człowiek nie potrafi już żyć w społeczeństwie. Stąd też orzekane np. warunkowe zawieszenia kary, które w sposób istotny pełnią swą rolę.

Na zakończenie prof. A. Zoll odniósł się do sytuacji w polskim więziennictwie, gdzie odbywa karę obecnie 90 000 więźniów wobec 65 000 miejsc w więzieniach. Oczekujących na miejsce w więzieniu, z prawomocnymi wyrokami jest kolejne 61 000 osób. Tłok w polskich zakładach karnych powoduje, że zlikwidowano już wszystkie biblioteki i świetlice, zamieniając je na cele więzienne. Możliwości podjęcia działań resocjalizacyjnych są więc znikome. Wobec tego, sprawą niezmiernie wagi staje się rozważenie innych sposobów oddziaływania na ludzi popełniających przestępstwa – szczególnie te mniejszej wagi, aby nie zachodziła potrzeba pełnej izolacji.

Jeżeli stawiamy pytanie – karać czy wychowywać – zdaniem prof. Zolla należy odpowiedzieć, że i karać i wychowywać, nie naginając prawa karnego do żadnego programu politycznego, co ostatnio ma miejsce.

Problemy, o których mówił profesor Andrzej Zoll wzbudziły duże zainteresowanie wśród uczestników spotkania, o czym świadczyła ożywiona dyskusja, w której zabrali głos, wyrażając własne opinie: prof. K. Łukasik, prof. E. Bojar, prof. R. Sikora, prof. H. Kaproń, prof. W. Janik oraz prof. Z. Rutka.

Kontynuując tradycyjną formułę spotkania w koncercie dedykowanym gościowi wieczoru, wystąpili uczniowie Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola Lipińskiego w Lublinie – Marcin Kozieł (kl. IV a) oraz Mateusz Rusiński (kl. II a).

Krystyna Schabowska

40 lat w służbie Politechniki Lubelskiej

Pracę w lubelskiej Wyższej Szkole Inżynierskiej profesor Tadeusz Janowski rozpoczął w 1967 r., przenosząc się z Politechniki Łódzkiej, gdzie pracował bezpośrednio po ukończeniu studiów w roku 1961. W Lublinie zaczynał jako magister inżynier, ale już z ukończoną rozprawą doktorską, którą obronił w czerwcu 1968 r. Praca została wyróżniona i nagrodzona przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Studiował na Politechnice Łódzkiej w latach 1955-1960, a magisterską pracę dyplomową na temat: „Transformator bezjarzmy” wykonał pod opieką profesora Eugeniusza Jezierskiego, twórcy polskiej szkoły transformatorowej. Wyniki pracy magisterskiej zostały opublikowane w Zeszytach Naukowych Politechniki Łódzkiej, a przedstawiona tam metoda pomiaru reaktancji pojedynczych X_1 i X_2 impedancji zwarcia została zastosowana w praktyce.

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Janowski

Badania w Politechnice Łódzkiej prowadził pod kierunkiem Profesora Janusza Turowskiego, który był promotorem Jego rozprawy doktorskiej dotyczącej „Metod doświadczalnego wyznaczania strat obciążeniowych w transformatorze, występujących poza uzwojeniami” obronionej w 1968 r., i który tak pisze w jednej z recenzji o profesorze Janowskim: *Rozwój działalności naukowo-badawczej prof. T. Janowskiego miałem możliwość obserwować z bliska od samego początku, aż do Jego pracy w Politechnice Lubelskiej. Dzięki wyróżniającej go wśród innych pracowników dojrzałości życiowej i zawodowej oraz wytrwałości badacza, już jego praca dyplomowa nosiła cechy samodzielnej pracy naukowo-badawczej. I następnie: Wytrwały i konsekwentny badacz, o rzadko spotykanej intuicji, logice i syntetycznym umyśle prawdziwego eksperymentatora i wynalazcy.*

„Łódzki okres naukowy” prof. Janowskiego we współpracy z zespołem kierowanym przez profesorów Jezierskiego i Turowskiego, to rozwiązanie wielu ważnych problemów związanych z obliczeniami elektromagnetycznymi transformatorów, z których najważniejsze to:

- analiza i weryfikacja lokalizacji i strat mocy w stalowych elementach konstrukcyjnych z uwzględnieniem nieliniowej przenikalności magnetycznej stali, której wyniki cytowane były przez wielu autorów, także zagranicznych;
- zbudowanie i opatentowanie oryginalnej przystawki watomierzowej umożliwiającej pomiary mocy przy bardzo małych współczynnikach mocy i bardzo niskich napięciach;
- pierwsze badania i ustalenie wartości zastępczych współczynników odbicia zwierciadlanego prądu przemiennego w masywnej ścianie stalowej, umożliwiających

komputerowe obliczanie pól za pomocą uproszczonej metody odbić zwierciadlanych;

- pierwsze zweryfikowanie i przebadanie koncepcji „krytycznej odległości kadzi od uzwojeń”, umożliwiającej wyznaczanie, niemierzalnych wcześniej, strat mocy w kadziach wielkich transformatorów.

Wymienione cechy Profesora, Jego konsekwencja, intuicja, logika i syntetyczny umysł badacza, a nade wszystko rozumienie zadań, nie tak dawno powstałej w Lublinie wyższej szkoły technicznej, były zaczątkiem szkoły naukowej, której trzonem był własny zespół naukowo-badawczy, zorganizowany natychmiast po przyjeździe do pracy w Lublinie w roku 1967. Liczący wówczas 3 nauczycieli i 2 pracowników technicznych Ze-

spół Elektrotechniki rozwinął się do 30-osobowego Zakładu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii w roku 1990. Obecny Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii liczy 21 osób, z których prawie wszyscy to uczniowie, dyplomanci i doktoranci Profesora.

Tadeusz Janowski wypromował 12 doktorów nauk technicznych, wśród których 5 osób zdobyło stopnie doktora habilitowanego. Był także promotorem dwóch doktoratów honoris causa.

Profesor Tadeusz Janowski od pierwszych miesięcy swojej pracy w ówczesnej Wyższej Szkole Inżynierskiej, młodej rozwijającej się uczelni technicznej, wprowadził utrzymany do dzisiaj zwyczaj zebrań naukowych. Wymagania stawiane pracownikom, nie tylko w sferze pracy dydaktycznej i organizacyjnej, doprowadziły do wypracowania własnej tematyki badań naukowych.

Pierwszym wypromowanym przez profesora Tadeusza Janowskiego był mgr inż. Jan Wawszczak, który w 1976 r. obronił pracę pt. *Analiza obciążalności transformatorowego potrajacza częstotliwości* w Politechnice Łódzkiej. Kolejnym doktorantem Profesora był mgr inż. Andrzej Nafalski, który w 1978 r. przedstawił i obronił pracę pt. *Analiza własności magnetycznego mnożnika częstotliwości do zasilania jednofazowych silników indukcyjnych* w Politechnice Warszawskiej.

Pierwszym doktorantem prof. Tadeusza Janowskiego, który obronił pracę przed radą własnego wydziału w roku 1982, był mgr inż. Zygmunt Dresler. Praca dotyczyła również tematyki powielania częstotliwości i nosiła tytuł *Regulacja napięcia wyjściowego magnetycznego potrajacza częstotliwości*.

Kolejni doktorzy nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika wypromowani pod opieką prof. Tadeusza Janowskiego, to:

- mgr inż. Ryszard Goleman – *Straty mocy w transformatorowym potrójniku częstotliwości*, 1983 r.,
- mgr inż. Andrzej Wac-Włodarczyk – *Analiza pracy magnetycznego dziewięciokrotnika częstotliwości*, 1983 r.,
- mgr inż. Jan Guz – *Analityczne wyznaczanie prądów i napięć magnetycznego pięciokrotnika częstotliwości*, 1984 r.,
- mgr inż. Elżbieta Ratajewicz-Mikołajczak – *Wpływ geometrii układu na rozkład gęstości prądu w procesie elektrolizy przy współdziałaniu pola ultradźwiękowego*, 1985 r.,
- mgr inż. Henryka Danuta Stryczewska – *Analiza pracy magnetycznego potrójnika częstotliwości jako źródła zasilania odbiornika nieliniowego na przykładzie wytwornicy ozonu*, 1986 r.,
- mgr inż. Sławomir Kozak – *Obliczanie parametrów elektromagnesów nadprzewodnikowych dla separatorów typu OGMS*, Instytut Elektrotechniki w Warszawie, 1990 r.,
- mgr inż. Paweł Surdacki – *Stany przejściowe w elektromagnesach nadprzewodnikowych*, 1993 r.,
- mgr inż. Dariusz Czerwiński – *Analiza strat mocy w przepustach prądowych elektromagnesów i transformatorów nadprzewodnikowych*, 2001 r.,
- mgr inż. Janusz Kozak – *Analiza skuteczności działania nadprzewodnikowych ograniczników prądu typu indukcyjnego z rdzeniem bezjarzmowym*, 2007 r.

Prof. Tadeusz Janowski wraz z wypromowanymi doktorami: Henryką D. Stryczewską, Andrzejem Wac-Włodarczykiem, Janem Guzem, Elżbietą Ratajewicz-Mikołajczak i Ryszardem Golemanem po promocji doktorskiej w 1986 r.

Ponadto Profesor Janowski jest promotorem otwartych przewodów doktorskich:

- mgr inż. Michała Łanczonty – *Schematy zastępcze nadprzewodnikowych ograniczników prądu w stanach ustalonych i przejściowych*,
- mgr inż. Grzegorza Wojtasiewicza – *Siły dynamiczne i naprężenia w uzwojeniach nadprzewodnikowych transformatorów*,

– mgr inż. Joanny Kozieł – *Analiza wpływu impedancji uzwojenia wtórnego na parametry nadprzewodnikowych ograniczników prądu typu transformatorowego*.

Dzięki inicjatywie i zaangażowaniu profesora Tadeusza Janowskiego w roku 2000 Wydział Elektrotechniki PL uzyskał prawa nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie elektrotechnika. Fakt ten pozwolił na utworzenie Studium Doktoranckiego, którego organizatorem i pierwszym kierownikiem w latach 2000-2006 był prof. T. Janowski.

Kierując zespołem pracowników naukowo-dydaktycznych, prof. T. Janowski nadał mu wspólny kierunek badań, tworząc ośrodek naukowo-badawczy o wyraźnie zarysowanej własnej specjalizacji. Obecnie Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii jest liczącym się w kraju ośrodkiem badań w zakresie technologii nadprzewodnikowych, plazmowych, technologicznych zastosowań elektromagnetyzmu, odnawialnych źródeł energii, kompatybilności elektromagnetycznej i pomiarów właściwości miękkich materiałów magnetycznych. Do najważniejszych prac wczesnego okresu badań prof. Janowskiego w Lublinie należy zaliczyć:

- rozwinięcie teorii magnetycznych powielaczy (mnożników) częstotliwości, a zwłaszcza opracowanie metod ich obliczania i projektowania,
- opracowanie koncepcji i konstrukcji rodziny oryginalnych (patenty) wzbudników kolumnowych do wstępnego podgrzewania matryc kuziennych i stalowych form odlewniczych,
- prace badawcze i wdrożeniowe nad rozwijaniem i doskonaleniem kompensacyjnych przystawek watomierzowych do pomiaru mocy przy małych $\cos \varphi$ i małych napięciach (patenty),
- prace z zakresu indukcyjnych wzbudników taśmowych do podgrzewania rozjazdów kolejowych,
- cykl prac z zakresu układów zasilania generatorów plazmy niskotemperaturowej we współpracy i na zamówienie Laboratorium Fizyki Plazmy w Orleanie (Francja) z magnetycznymi mnożnikami częstotliwości (patenty); prace realizowane we współpracy z Uniwersytetem w Orleanie (Francja),
- prace nad wykorzystaniem nadprzewodników w separatorach magnetycznych zanieczyszczeń wody, modele fizyczne i skomputeryzowane układy pomiarowe do badania stanów nieustalonych w kriomagnesach.

Prace badawcze prowadzone pod kierownictwem prof. T. Janowskiego uzyskiwały wysokie oceny w konkursach prowadzonych od 1993 r. przez Komitet Badań Naukowych, a następnie Ministerstwo Nauki, dzięki czemu Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii otrzymywał nieprzerwane finansowanie 22 kolejnych projektów badawczych. Prof. T. Janowski był kierownikiem dziesięciu spośród nich, natomiast w większości pozostałych był głównym wykonawcą.

Profesor Janowski zawsze przykładął należną wagę do współpracy naukowo-badawczej z przemysłem i posiada w tym względzie znaczny dorobek. Wiele prac wykonanych dla przemysłu ma cechy oryginalności i są objęte ochroną patentową. Szereg prac zostało wdrożonych w zakładach

przemysłowych, nie tylko na Lubelszczyźnie, takich jak: Zakłady EDA-PREDOM w Poniatowej, WSK PZL SA w Świdniku, zakłady maszynowe URSUS w Nisku, PONAR w Pruszkowie, czy Wytwórnia Wód Mineralnych w Grodzisku Wielkopolskim.

Profesorowie O. B. Benda, P. P. Biringer i T. Janowski podczas konferencji INTERMAG w Hamburgu w 1984 r.

Od początku na uwagę zasługuje bardzo aktywna współpraca prof. T. Janowskiego i pracowników kierowanej przez Niego jednostki organizacyjnej z ośrodkami zagranicznymi. Prof. Janowski jest inicjatorem współpracy Politechniki Lubelskiej z Uniwersytetem Kanazawa w Japonii. Uczestniczył w 1984 r. w Kanazawa w Japonii w ceremonii podpisania umowy o współpracy wspólnie z ówczesnym Rektorem Politechniki Lubelskiej prof. Andrzejem Werońskim. Poniżej wymieniono najważniejsze ośrodki, nazwiska przedstawicieli i główne dziedziny współpracy międzynarodowej, które nawiązano dzięki inicjatywie i staraniom prof. Janowskiego i kierowanego przez Niego zespołu:

- Uniwersytet Kanazawa w Japonii (mnożniki magnetyczne – prof. K. Bessho, prof. S. Yamada),
- Uniwersytet Kumamoto w Japonii (technologie plazmowe – prof. K. Ebihara),
- Uniwersytet w Saga w Japonii (prof. Ch. Yamabe),
- Uniwersytet Cardiff (mnożniki magnetyczne, pomiary magnetyczne, wspólna realizacja programu TEMPUS – prof. A. Moses),
- Uniwersytet Cambridge (nadprzewodnictwo stosowane, materiały nadprzewodnikowe – prof. B. Głowacki),
- Uniwersytet w Orleanie we Francji (układy zasilania plazmotronów – prof. A. Czernichowski, prof. H. Lesuer),
- Physikalisch-Technische Bundesanstalt w Brunzshwiku, Niemcy (pomiary magnetyczne w programie TEMPUS – dr J. Sievert),
- Uniwersytet Techniczny w Bratysławie (materiały magnetyczne – prof. O. Benda, prof. J. Slama),
- Instytut Fizyki i Elektrotechniki Słowackiej Akademii Nauk (nadprzewodniki – prof. I. Chovanec),
- Zjednoczony Instytut Badań Jądrowych w Dubnej w Rosji (nadprzewodniki – prof. V. Szyszow, prof. V. Dackow),
- Uniwersytet w Southampton – Wielka Brytania (maszyny nadprzewodnikowe – prof. J. Sykulski),
- University of South Australia (prof. A. Nafalski),
- University of Auckland w Nowej Zelandii (dr D. Kacprzak).

Rezultatem tej współpracy są wspólne badania, publikacje, staże naukowo-badawcze pracowników i studentów odbywane w wymienionych ośrodkach naukowych.

Dzięki aktywnej współpracy z zagranicą większość współpracowników T. Janowskiego przebywała na stażach za granicą w Japonii, Wielkiej Brytanii, Włoszech, Austrii, Rosji, Niemczech, Szwajcarii.

Profesor Janowski był i wciąż jest aktywnym organizatorem życia naukowego nie tylko we własnej jednostce organizacyjnej, ale także na Wydziale i Uczelni. Był Dziekanem Wydziału Elektrycznego w latach 1973-1975 i 1982-1987 i przez trzy kadencje Prorektorem ds. Nauki Politechniki Lubelskiej (1975-1981 oraz 1996-1999). Działalność ta w sposób istotny przyczyniła się do wzrostu autorytetu zawodowego i naukowego Politechniki Lubelskiej. To z inicjatywy i przy znacznym udziale profesora Janowskiego Wydział Elektryczny jako pierwszy w Politechnice Lubelskiej uzyskał w 1982 r. prawa doktoryzowania, a potem w 2000 r. jako drugi po Wydziale Mechanicznym, prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Prof. Janowski jest inicjatorem i przewodniczącym komitetu naukowego i organizacyjnego cyklicznej międzynarodowej konferencji ELMECO (Electromagnetic Devices and Processes in Environment Protection) oraz krajowego Seminarium Zastosowań Nadprzewodników (ZN), członkiem komitetów naukowych wielu konferencji krajowych i międzynarodowych. W dniach 24-28.06.2008 r. odbędą się połączone: 6. konferencja ELMECO i 9. seminarium ZN.

Działalność dydaktyczna profesora Janowskiego została zapoczątkowana w 1961 r. w Politechnice Łódzkiej w katedrze profesora E. Jezierskiego, pod którego kierownictwem zdobył dostateczne umiejętności i doświadczenie. W Lublinie, jako kierownik katedry, obok własnej pracy dydaktycznej organizował pracę dydaktyczną młodszych kolegów. Zorganizował od początku laboratorium elektrotechniki teoretycznej oraz opracował wraz ze swoimi współpracownikami 4 skrypty do tych laboratoriów i jeden do wykładów. Jako jeden z pierwszych w kraju wprowadził do ćwiczeń laboratoryjnych z elektrotechniki teoretycznej modelowanie pól potencjalnych na papierze półprzewodzącym. Już w roku 1970 wprowadził w laboratoriach równoległy system prowadzenia ćwiczeń, co pozwoliło bieżąco ściągać ze sobą treść wszystkich form zajęć tj.: wykładów, ćwiczeń rachunkowych, laboratoryjnych i wykładów, co przyczyniło się do lepszej percepcji trudnych treści tego podstawowego na kierunku elektrotechnika przedmiotu. Prof. T. Janowski również jako jeden z pierwszych wprowadził do ćwiczeń z elektrotechniki teoretycznej mikrokomputery, a organizowane przez niego konkursy na programy mikrokomputerowe z elektrotechniki popularizowały stosowanie informatyki wśród studentów i aktywizowały szczególnie uzdolnionych.

W latach 1977-1979 prof. T. Janowski był członkiem Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego dla kierunku Elektrotechnika przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a w latach 1978-1981 był członkiem prezydium Komisji Prognoz Oświatowych przy Ministerstwie Oświaty i Wychowania.

W latach 1990-1993 T. Janowski wprowadził do kształcenia inżynierów elektryków nową specjalizację: technologie i urządzenia elektromagnetyczne w ochronie środowiska, a w ramach programu TEMPUS JEP-0112-90 nową specjalizację Modernization of postgraduate courses in engineering and staff development at Lublin Technical University.

Program był realizowany z pomocą Uniwersytetu Cardiff (Wielka Brytania) i Physikalisch-Technische Bundesanstalt w Brunshwiku (Niemcy). Modernizacja kształcenia była następnie kontynuowana w programie TEMPUS – Joint European Network jako JEN-00112-93. Realizacja programu pozwoliła zakupić i uruchomić cenny sprzęt laboratoryjny.

W latach 1996-2000 przez projekty TEMPUS JEP 11030/96 „Highly-Processed Electromagnetic Technologies and Devices” i JEP 11088/96 „High Performance Computing in Electrical Engineering” wprowadził nowe specjalności na dziennych studiach inżynierskich: elektromagnetyczne urządzenia i technologie oraz informatyka w elektrotechnice realizowane do 2006 roku. Projekty realizowane były z udziałem Uniwersytetów: Cardiff i South Bank University w Wielkiej Brytanii i Uniwersytetem w Orleanie, Francja.

W latach 2003-2006 koordynował projekt Centrum Doskonałości Zastosowań Technologii Nadprzewodnikowych i Plazmowych w Energetyce (Centre of Excellence for the Application of Superconducting and Plasma Technologies in Power Engineering), co pozwoliło przebudować tzw. Żółtą Halę na Centrum Doskonałości ASPPECT, w którym znalazły miejsce laboratoria technologii nadprzewodnikowych, technologii plazmowych, kompatybilności elektromagnetycznej oraz Biblioteka Politechniki.

Profesor Tadeusz Janowski od ponad 20 lat współpracuje z Instytutem Elektrotechniki w Warszawie i kieruje laboratorium zastosowań nadprzewodników zlokalizowanym w Politechnice Lubelskiej. Laboratorium zastosowań nadprzewodników jest jednostką wspólną Politechniki i Instytutu Elektrotechniki w Warszawie. W laboratorium prowadzone są badania nad urządzeniami nadprzewodnikowymi, separatorami magnetycznymi, ogranicznikami prądów zwarcia, magnetycznymi zasobnikami energii, elektromagnesami o silnych polach magnetycznych. Laboratorium aktywnie współpracuje z Europejskim Centrum Badań Naukowych (CERN) w Genewie.

Budynek Centrum Doskonałości ASPPECT

Monografie, skrypty i wydawnictwa konferencyjne opracowane przez prof. T. Janowskiego

Z inicjatywy profesora Janowskiego powstał w 2000 r. Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS), którego jest Przewodniczącym Zarządu oraz członkiem Zarządu Głównego.

Jest również członkiem wielu organizacji naukowych, takich jak: Lubelskie Towarzystwo Naukowe (LTN), Stowarzyszenie Elektryków Polskich (SEP), Polska Unia Elektrotechnii, Komitet Elektrotechniki PAN – Sekcja Teorii Elektrotechniki i Sekcja Elektrotechnologii, Polskie Towarzystwo Zastosowań Elektromagnetyzmu (PTZE), Komisja Chemii Plazmy PAN, koordynatorem podsekcji naukowej Technologii Nadprzewodnikowych, przewodniczącym Sekcji Elektrotechniki Komisji Nauk Technicznych PAN – Oddział Lubelski, członkiem amerykańskiego Towarzystwa Inżynierów Elektryków i Elektroników (IEEE), amerykańskiego towarzystwa Materials Research Society (MRS).

Profesor Tadeusz Janowski jest autorem bądź współautorem ponad 300 publikacji naukowych, 8 książek, 21 patentów. Za osiągnięcia był nagradzany 9-krotnie przez Ministra, ponad 30-krotnie przez Rektora Politechniki Lubelskiej. Otrzymał również liczne odznaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal Zasłużony dla Lublina i dla Lubelszczyzny.

Henryka D. Stryczewska
Andrzej Wac-Włodarczyk
Paweł Surdacki

Cztery lata architektury w Lublinie

Mija już cztery lata od uruchomienia na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej nowego kierunku architektura i urbanistyka – czteroletnich studiów inżynierskich (zgodnie z decyzją MENiS DSW-2-AS//4002/68a/2003 z dnia 31.10.2003 r.). Pierwszy nabór na studia nastąpił w czerwcu 2004 r. Za pół roku naszą Uczelnię opuszczą pierwsi absolwenci tego kierunku. Pora więc przedstawić dotychczasowe osiągnięcia, jak też perspektywy rozwoju powyższego kierunku.

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura i urbanistyka została opracowana zgodnie z ówczesnie obowiązującymi wytycznymi Rozporządzenia MENiS w sprawie warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów. Przy ustalaniu szczegółowego planu studiów brano pod uwagę kryteria akredytacji w FEANI dotyczące wymiaru godzin. Uwzględniano również minima programowe ustalone przez Zespół Ekspertów KAUT dla kierunku architektura i urbanistyka. Proponowany program czteroletnich studiów inżynierskich opracowany został zgodnie z zaleceniami zawartymi w Dyrektywie 85/384/EWG z dnia 10 czerwca 1985 roku (Artykuł 3).

Zajęcia kierunkowe prowadzone są głównie przez architektów, artystów plastyków, w tym profesorów, adiunktów

i asystentów, pracowników Katedry Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego (działającej jako odrębna jednostka od 2005 roku) oraz inżynierów budownictwa specjalizujących się głównie w konserwacji i ochronie zabytków. Wiedza przekazywana jest studentom w formie wykładów, ćwiczeń, zajęć projektowych i laboratoryjnych oraz w trakcie zajęć seminaryjnych.

Zajęcia prowadzone w pracowni komputerowej umożliwiają osiąganie lepszych wyników pracy przy rozwiązywaniu problemów projektowych. Dzięki pomocy Rektora Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Józefa Kuczmaszewskiego kierunek otrzymał środki na sfinansowanie wyposażenia dydaktycznej sali projektowo-komputerowej na 12 stanowisk (oprogramowanie: system operacyjny Windows XP z aplikacjami AUTOCAD 2004, Photoshop i CorelDraw, MicrosoftWord 2000 z programami wspomagającymi projektowanie – BENTLEY MicrostationV8, BENTLEY Architecture) wraz z ploterownią oraz salą rysunku i malarstwa.

Zajęcia na kierunku architektura i urbanistyka odbywają się w aulach i innych udostępnionych na potrzeby zajęć dydaktycznych salach Wydziału IBiS. Ponadto katedra dysponuje kilkoma salami ćwiczeniowymi i dwoma pomieszczeniami do prowadzenia prac naukowych, mieszczącym się w budynkach Zespołu Pałacowego Sobieskich zlokalizowanych przy ul. Bernardyńskiej 13. W niedalekiej przyszłości, po przeprowadzeniu remontu i adaptacji, właśnie do Zespołu Pałacowego zostaną przeniesione zajęcia prowadzone na kierunku architektura i urbanistyka.

Przy Katedrze AUiPP działają dwa studenckie koła naukowe: Koło Naukowe Architektury Współczesnej „ABiK” i Międzyuczelniane Koło Naukowe Malarstwa i Rysunku „MiR” (PL, AR, UMCS, KUL).

Studenckie koła naukowe prowadzą aktywną działalność, która koncentruje się między innymi na:

- organizowaniu przy współpracy z biurami architektonicznymi i firmami budowlanymi spotkań i wykładów poszerzających zakres wiedzy studentów,
- organizacji wyjazdów o charakterze naukowo-dydaktycznym,
- udziale w plenerach malarskich krajowych i zagranicznych,
- organizacji wystaw poplenerowych,
- udziale w międzyuczelnianych warsztatach projektowych i artystycznych.

W ramach plenerów rysunkowych dla studentów po pierwszym roku studiów katedra zorganizowała dotychczas trzy zagraniczne dwutygodniowe wyjazdy plenerowe: w 2005 r. i 2006 r. do Wenecji i na Lazurowe Wybrzeże (Antibes), a w 2007 r. na Krym (Eupatoria).

W czasie plenerów studenci mogli się zapoznać z zabytkami i współczesną architekturą, jak też historią i kulturą odwiedzanych regionów. Wymiernym efektem plenerów były corocznie organizowane wystawy poplenerowe. Ponadto

Zajęcia dydaktyczne-projektowanie i zajęcia terenowe – inwentaryzacja kościoła Wzytek w Lublinie, fot. Archiwum KAUiPP

na podstawie prac studenckich powstał album *Architektura Lublina w malarstwie i rysunku w polsko-angielskiej wersji językowej*.

W ramach praktyk wakacyjnych organizowanych przez pracowników katedry po drugim roku studiów, studenci odbywają architektoniczne praktyki inwentaryzacyjne, zaś ich dorobek (inwentaryzacja kościołów Lublina i inwentaryzacje urbanistyczne miasteczek Lubelszczyzny) stanowi

I Plener Malarski, Wenecja – Plac Św. Marka; Antibes 2005 r., fot. Archiwum KAUiPP

II Plener Malarski, Wenecja-Antibes 09.2006 r., fot. M. Sosnowska

Plener na Krymie: wyprawa na Czatyrdah, 09.2007 r., fot. E. Przesmycka

uzupełnienie utworzonej strony internetowej katedry www.arch.pollub.pl, zawierającej dokumentację aktualnego stanu wielokulturowego dziedzictwa architektonicznego Lubelszczyzny. Zarówno studenci, jak też pracownicy katedry włączają się chętnie w życie kulturalne Uczelni i miasta. Wiele pomysłów jest inicjowanych przez młodych pracowników naukowych katedry i samych studentów. Brali oni udział w organizacji Lubelskiego Festiwalu Nauki w 2006 i 2007. Plener malarski dla dzieci na Starym Mieście budził ogólne zainteresowanie. Pod okiem studentów z Koła MiR najmłodszy rozwijali swoje talenty, malując architekturę zabytkowego Lublina. Jednocześnie prezentowana była wystawa prac malarskich studentów kierunku architektura i urbanistyka oraz prac dzieci.

Studenci zorganizowali już kilka wystaw rysunku i malarstwa połączonych z aukcjami swoich prac. Pracownicy Katedry AUiPP współpracują z Ośrodkiem „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie.

W ramach organizacji cyklicznego Forum Dobrej Przestrzeni 2006-2007, zorganizowano spotkania studentów architektury z wieloma interesującymi osobami. W 2007 roku wspólnie z Fundacją Twórców Architektury oraz sponsorami organizowane są cykliczne wykłady wybitnych architektów polskich i zagranicznych dla naszych studentów i lubelskiego środowiska architektonicznego. Do tej pory odbyły się wykłady arch. Christiana Kereza (22.05.2007 r.), A. Domicza, arch. Marka Szcześniaka (17.10.2007 r.), Aleksandry Zdziechowskiej i Mateusza Stolarskiego (TAMIZO), Agaty Mierzwy i planowane są następne.

Rozpoczęcie pleneru we Lwowie, w drodze na cmentarz Łyczakowski, poniżej – wizyta w Jalcie, 09.2007 r., fot. E. Przesmycka

Wykład arch. Marka Szcześniaka (biuro architektoniczne Szcześniak Denier Architektki, Warszawa), 17.10.2007 r., Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN, fot. M. Fedorowicz

Wykład arch. Aleksandry Zdziechowskiej, Mateusza Stolarskiego (Tamizu Architects Groups, Łódź), 12.06.2007 r., Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN, fot. P. Sztajdel

I Międzynarodowe Warsztaty Architektoniczne – Równe, Ołyka – spotkanie ze studentami z Wydziału Architektury PK, 07.2007 r., obok – dr arch. Jan Wrana ze studentami w Krzemieńcu, fot. E. Przesmycka

14.11.2007 r. – wykład arch. Antoniego Domicza – MiA. Domicz – Pracownia Architektury, Opole – Teatr NN, fot. J. Zętar

Katedra inicjuje także wykłady firm wykonawczych i producentów wielu technologii i materiałów stosowanych w projektowaniu architektonicznym dla studentów. Takie firmy, jak: Semmelrock Stein+Design (14.03.2007 r.), FAKRO, Aquapol (25.04.2007 r.), Koło (16.05.2007 r.), Roca, dopełniają praktyczną wiedzę przyszłych architektów.

Współpraca krajowa i zagraniczna

Pracownicy i studenci rozwijają kontakty naukowe, organizując konferencje, seminaria i warsztaty naukowe.

W roku 2004 prowadzono obóz naukowy na zamku we Wleniu z pracownikami i studentami Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej i Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

W 2007 r. odbyły się Warsztaty Architektoniczne w Brzegu (mgr inż. arch. Elżbieta Pytlarz), a ich wynikiem była koncepcja zagospodarowania północnego brzegu Odry na cele przystani rzecznej dla MOSiR.

W roku 2007 podjęto się także organizacji I Międzynarodowych Warsztatów Architektonicznych dla studentów Politechniki Lubelskiej i Państwowego Uniwersytetu Gospodarki Wodnej i Zasobów Przyrody w Równem na Ukrainie. Zrealizowano dwa warsztaty: jeden w Czemiernikach i Kazimierzu (25-30.06.2007 r.), drugi zaś w Równem na Ukrainie (9-15.07.2007 r.).

Wynikiem warsztatów były wspólne projekty koncepcyjne oraz kontynuacja warsztatów w formie prac dyplomowych. Trzeci warsztat zorganizowano dzięki wsparciu finansowemu Rektora PL i Fundacji „Krok Po Kroku” w Zamościu. Efektem tych warsztatów będą opracowania projektowe na rzecz dzieci niepełnosprawnych, tj. ośrodka w Bondyrzu i w Szczebrzeszynie.

II Międzynarodowe Warsztaty Architektoniczne, Zamość, Fundacja Krok po Kroku, na zaproszenie dr Marii Król, grudzień 2007 r., fot. M. Sosnowska

Katedra wraz z firmą Leica Geosystems (23-24.05.2007 r. – Kazimierz Dolny) zorganizowała także dwa szkolenia z zakresu skanowania 3D obiektów zabytkowych; jedno w klasztorze oo. Dominikanów (luty 2007) i na zamku w Kazimierzu (maj 2007). Z innych inicjatyw należy wymienić warsztaty w Kazimierzu – projektowanie pomnika bocznopłotowca czy ogródków kawiarnianych na Rynku.

Także warsztaty wikliniarskie w Bolestraszczykach, wyjazd kół naukowych do Krakowa, Bieszczad czy Lwowa dają obraz niezwykle zainteresowania studentów swoim kierunkiem studiów.

Konkursy architektoniczne

Mimo krótkiego okresu działania kierunku nasi studenci uczestniczyli już w kilku regionalnych i krajowych konkursach architektonicznych.

- W 2007 roku w konkursie Koła na toaletę publiczną w Kazimierzu brało udział kilka osób.
- W konkursie zorganizowanym przez prof. Dobrosława Bagińskiego na koncepcję Exploratorium w Parku Ludowym nagrodę Rektora Politechniki Lubelskiej otrzymał projekt Sebastiana Łucjana, Przemysława Metko oraz Doroty Flor – studentów I roku studiów. Nagrodę Prezydenta

Prof. Dobrosław Bagiński i arch. Ewa Kipta prezentują prace laureatów konkursu na bryłę Exploratorium-Ośrodek Brama Grodzka-Teatr NN, fot. J. Zętar

Studencki Konkurs na Park Wiedzy – Exploratorium w Lublinie; wręczenie nagród – Prorektor A. Wac-Włodarczyk – wręczenie Nagrody Rektora, W-ce Prezydent Stanisław Fic – wręczenie Nagrody Prezydenta Miasta Lublin, 14.11.07 r.

Laureaci, od lewej stoją: Sebastian Łucjan, Dorota Flor, Sebastian Metko, Wiktor Anyż, Patryk Turewicz, Andżelika Sierpień, Marlena Boczek, Mateusz Pakuła, Kszysztof Jaraszkiwicz, fot. J. Zętar

Lublina zdobył Mateusz Pakuła, a wyróżnienia: Adam Spychała, Marlena Boczek, Andżelika Sierpień, Wiktor Anyż i Patryk Turewicz.

- Drugim konkursem był otwarty konkurs ogłoszony przez „Gazetę Wyborczą” na wizję zagospodarowania Podzamcza. Na 32 prace 28 przedstawili studenci naszego kierunku. Autorką zwycięskiego projektu została Alicja Kołodziej, wyróżnienia otrzymali: Patrycja Steć, absolwentka Politechniki Krakowskiej oraz Przemysław Metko, Sebastian Łucjan, Oskar Ciuryła, Damian Hołownia – studenci II roku PL.

Prezentacja projektów konkursowych dotyczących zagospodarowania Lubelskiego Podzamcza, 5.12.07 r. Prezentuje mgr arch. H. Trammer, mgr M. Skrzypek, prof. E. Przesmycka, fot. J. Zętar

Działalność naukowa katedry

W skład Katedry Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego wchodzi trzy jednostki różnorodnej pod względem profilu naukowego oraz nowoutworzona pracownia Architektoniczno-Planistyczna. Są to:

Zakład Architektury i Urbanistyki prowadzi badania obejmujące różnorodne zagadnienia architektoniczne, planistyczne i urbanistyczne ze szczególnym uwzględnieniem problematyki dziedzictwa architektonicznego regionu. W wyniku grantu ministerialnego powstało syntetyczne opracowanie prezentujące wielokulturowość architektury Lubelszczyzny, zapoczątkowujące utworzenie bazy danych internetowych, dostępne na stronie katedry. Tworzona jest baza danych zasobów ginącej zabytkowej architektury wschodnich regionów Polski i terenów państw przyległych, charakteryzujących się wspólnymi korzeniami kulturowymi. W przyszłości ma to być podstawowa baza danych umożliwiająca uzyskanie informacji naukowej dotyczącej bogatego dziedzictwa kulturowego tego regionu.

Prowadzone badania naukowe mają doprowadzić do opracowania skutecznych programów ochrony dziedzictwa kulturowego w dobie globalizacji oraz określenia możliwości rewitalizacji architektoniczno-urbanistycznej terenów zabudowanych regionów pogranicza.

Zakład Rysunku, Malarstwa i Rzeźby dotychczas zorganizował cztery wystawy prac studenckich z zakresu rysunku odręcznego i jest w trakcie tworzenia przestrzeni ekspozycyjnej oraz modelarni.

Główne kierunki działań naukowych w **Zakładzie Instalacji i Urządzeń Sanitarnych** to: ekonomika i niezawodność pracy miejskich systemów ciepłowniczych, wykorzystanie

odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła), problemy systemowego zaopatrywania w wodę, a specjalizacja w zakresie: urządzenia sanitarne oraz ciepłownictwo, ogrzewnictwo, wentylacja i klimatyzacja oraz ochrona powietrza.

W czerwcu 2007 roku w katedrze powołano **Pracownię Architektoniczno-Planistyczną** w miejsce Zakładu Planowania Przestrzennego i Studiów Krajobrazowych. Pracownia kontynuuje dotychczas prowadzone badania naukowe, poszerzając je o praktyczne wykorzystanie w pracach projektowych, a umożliwiając studentom i młodym pracownikom naukowym odbywanie praktyk i stażów zawodowych, które przygotowują ich do działalności zawodowej.

Konferencje naukowe

W listopadzie 2004 roku katedra przy współudziale władz miasta, województwa, PAN Oddział Lublin i Rektora Politechniki Lubelskiej zorganizowała I Międzynarodową Konferencję Naukową *Architektura bez granic (Architecture Without Limits)* w ramach unijnego programu GAUDI. Obrady plenarne odbywały się w Trybunale Koronnym, zaś obrady kulturalne w Grand Hotelu Lublinianka. Wśród zagranicznych gości byli przedstawiciele Białorusi, Czech, Izraela, Francji, Szwecji, Rosji i Ukrainy. Z uczelni krajowych w konferencji brali udział pracownicy naukowcy większości kierunków AiU politechnik. W 2005 roku katedra zorganizowała ogólnopolską konferencję naukową *Przyrodnicza rewitalizacja miast*.

I Międzynarodowa Konferencja „Architektura bez Granic”, Lublin 4.11.2004 r., w ramach projektu GAUDI, obok zaproszeni goście, od lewej: Prezydent Perdeus, Dziekan WIBiS – prof. Z. Krzowski, Prorektor dr. inż. A. Wasilewski, Rektor PL prof. J. Kuczmaszewski, fot. Archiwum KAUiPP

W 2006 roku katedra zorganizowała II Międzynarodową Konferencję Naukową z cyklu *Architektura bez Granic* pt. *Rola architektury sakralnej w kształtowaniu tradycji i krajobrazu kulturowego*. Konferencja odbyła się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Arcybiskupa Metropolity Lubelskiego, Rektora Politechniki Lubelskiej, PAN i Prezydenta Miasta Lublin. Udział wzięło ponad 100 gości reprezentujących wszystkie uczelnie kształcące studentów na kierunku architektura w kraju i innych państwach europejskich. Obrady plenarne odbywały się w salach Ratusza Miejskiego, zaś obrady kulturalowe w Krużgankach Klasztoru Dominikanów.

II Międzynarodowa Konferencja Architektura bez Granic – Rola architektury sakralnej w kształtowaniu tradycji i krajobrazu kulturowego, 18-19.09.2006 r., fot. Archiwum KAUiPP

W 2006 roku zespół pracowników katedry – arch. B. Kwiatkowski, dr inż. arch. J. Wrana, dr inż., mgr inż. arch. N. Przesmycka i mgr inż. arch. E. Pytlarz, pod kierunkiem Elżbiety Przesmyckiej, Pełnomocnika Rektora ds. rewitalizacji opracował koncepcję programowo-przestrzenną *Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury. Rozbudowa i wyposażenie kompleksu naukowego dla kierunku Architektura i Urbanistyka*. W oparciu o tę koncepcję złożony został wniosek projektu do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Wniosek został zaakceptowany i włączony do Planu Inwestycyjnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013.

Nagrody

Pracownicy naukowcy katedry otrzymują corocznie nagrody za swoją pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W roku 2007 dr arch. B. Kwiatkowski za pracę doktorską

Stan zachowania i metody rewitalizacji zabudowań folwarcznych na terenie Lubelszczyzny – otrzymał wyróżnienie Ministra Budownictwa (promotor otrzymał wyróżnienie za prowadzenie pracy).

W chwili obecnej troje pracowników katedry ma otwarte przewody doktorskie na innych uczelniach i należy sądzić, że już wkrótce Politechnice Lubelskiej przybędą nowi pracownicy ze stopniem doktora architekta.

Pracownicy naukowcy katedry biorą udział w międzynarodowych programach badawczych Unii Europejskiej „Architecture: a shared culture” i CULTURE 2000 – Vivre les Ville – GAUDI (Governance, Architecture and Urbanism as Democratic Interaction).

Współpraca międzynarodowa

W ramach programu SOCRATES/ERASMUS katedra prowadzi badania interdyscyplinarne nad rewitalizacją europejskiego dziedzictwa kulturowego we współpracy z Fachhochschule Hildesheim (Niemcy). W ramach współpracy z HAWK (Hochschule für Angewandte Wissenschaft und Kunst) Fachhochschule Hildesheim/Holzminden/Göttingen w Hildesheim w Niemczech w lutym 2006 r. w programie uczestniczyli: dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL

Pierwsze spotkanie Stadslab w Lublinie, 10.09.07 r. – prof. Didier Rebois, Juiliette van der Meijden, Elżbieta Przesmycka, grupa architektów z Tilburgu, pracownicy Urzędu Miasta Lublin oraz Politechniki Lubelskiej

Zajęcia w Tilburgu, 10.10.07 r., fot. Archiwum KAUiPP

Prezydent Miasta Lublin Adam Wasilewski na prezentacji wyników pracy StadsLab – European Urban Design Laboratory Trybunał Koronny, fot. M. Mysiak

Architekt Miasta Lublin arch. Jacek Gurbiel ogląda efekty pracy StadsLabu, Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN, 13.12.07 r., fot. J. Zętar

oraz dr arch. B. Kwiatkowski, a w marcu 2007 r. – dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL i dr inż. J. Wrana.

Ponadto pracownicy katedry prowadzili wykłady w ramach programu SOCRATES/ERASMUS – Fontys Academy of Architecture and Urbanism, Tilburg (Holandia) – dr inż. arch. B. Kwiatkowski, dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL.

Pracownicy katedry biorą udział w licznych międzynarodowych inicjatywach na rzecz zrównoważonej architektury, takich jak:

- *Architecture: a shared culture w European Festival of Architecture* (15-17 October 2004), organizowany przez Ministry of Culture and Communication, Paryż – dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL;
- program badawczy Unii Europejskiej CULTURE 2000 – *Vivre les Ville – Gaudi* (Governance, Architecture and Urbanism as Democratic Interaction) – 2003-2004-2005 – dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL;
- StadsLab European Urban Design Laboratory w Tilburgu (Holandia) – dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL jest członkiem Rady Ekspertów miast współpracujących ze StadsLab, zajmującym się projektowaniem urbanistycznym;
- międzynarodowy program badawczy tworzony z inicjatywy francusko-brytyjskiej przez “Commission pour

l’architecture et l’environnement bâti” (CABE) i DAPA – dr hab. inż. arch. E. Przesmycka, prof. PL.

Ponadto rozpoczęto współpracę w ramach programu ERASMUS z Uniwersytetem La Sapienza (Rzym), a od 2008 roku z uniwersytetami w: Sewilli, Reggio Calabria (Sycylia) i Selcuk (Turcja).

W latach 2006-2007 opracowano wspólnie z konsorcjum Uniwersytetu w Seville i Uniwersytetu w Calabrii projekt studiów magisterskich w ramach programu Erasmus-Mundus, Akcja 1 EMDIREB – European Master in Diagnosis and Repair of Buildings – (koordynator strony polskiej – dr hab. inż. arch. Elżbieta Przesmycka, prof. PL), który w drodze konkursu zaakceptowany został w Brukseli do realizacji od roku akademickiego 2008/2009. Stawia to naszą Uczelnię wśród 4 najlepszych polskich uniwersytetów i politechnik, biorących udział w organizowaniu studiów międzynarodowych w naszym kraju – www.emdireb.eu.

Pracownicy katedry należą do wielu organizacji naukowych i stowarzyszeń. Najważniejsze z nich to: IFHP – Międzynarodowa Federacja Mieszkalnictwa i Planowania, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, ICOMOS, SARP.

W ramach oddziału Lubelskiego PAN została utworzona XVII Komisja Architektury, Urbanistyki i Studio Krajobrazowych PAN. Od roku 2006 wydaje cykliczną publikację – *Tekę Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych*

Prezentacja prac projektowych StadsLab Mastersclass przy udziale władz miasta w Ośrodku Brama Grodzka – Teatrze NN, 13.12.2007 r., fot. J. Zętar

– pierwszą tego typu na Lubelszczyźnie o zasięgu międzynarodowym (LE NORTE Project Landscape Education New Opportunities for Teaching and Research in Europe).

Perspektywy

Z uwagi na ministerialne zmiany w zakresie wytycznych dotyczących standardów nauczania, dotychczasowe studia 8-semesterne na kierunku inżynierskim muszą być zastąpione studiami 7-semesternymi. Należy tutaj jednocześnie nadmienić, iż w czerwcu 2008 roku Politechnikę Lubelską opuszczą pierwsi absolwenci studiów inżynierskich kierunku architektura i urbanistyka. Ambicją władz Wydziału jest

stworzenie studiów II stopnia (magisterskich), co niewątpliwie wkrótce nastąpi.

Został już opracowany program dla studiów I stopnia (inżynierskich), obejmujący 7 semestrów zajęć dydaktycznych oraz dla studiów II stopnia program 3-semesteralny.

Należy zdawać sobie jednocześnie sprawę z faktu, iż organizacja studiów II stopnia pozwoli na racjonalne wykorzystanie istniejącego już potencjału naukowego, a także zasobów lokalowych Wydziału. Proponowana forma studiów nie wymaga zmian organizacyjnych Uczelni, tworzenia nowych struktur i dużych nakładów finansowych.

Elżbieta Przesmycka

O fizyce i fizykach – inaczej

Od około 200 lat działalność naukowa stanowi podstawowy element kultury i polega na odkrywaniu nowych zasad i praw, zjawisk i obiektów oraz wyjaśnianiu ich struktury i występujących między nimi związków. Uczy rygorystycznego myślenia i sposobów postrzegania świata; pozwala coraz lepiej rozumieć człowieka i rzeczywistość otoczenia. Przynosi także coraz większą pewność i skuteczność działań, oswaja i wyjaśnia wszystko to, co dotąd było niezrozumiałe, przekształca więc człowieka i „otwiera mu oczy” na coraz nowe prawdy.

Fizyka jest podstawową nauką przyrodniczą, obejmującą całą przyrodę (naturę) i zajmującą się badaniem właściwości każdej formy materii (i próżni) oraz zjawiskami, w których biorą one udział. Nazwa „fizyka” wywodzi się z języka greckiego (physis) i pierwotnie oznaczała „przyrodę – naturę”. Rozwój fizyki rozpoczął się bowiem już w starożytności, chociaż z całą pewnością nie był to okres jej rozkwitu. Starożytni Grecy opierali swoją wiedzę – w tym fizyczną – na obserwacjach i rozmyśleniu; byli przekonani, że całą prawdę o przyrodzie można poznać za pomocą umysłu, wyciągając logiczne wnioski z tego, co się słyszy, widzi i odczuwa. W zasadzie obca była im celowość weryfikowania swoich przemyśleń na drodze eksperymentalnej.

Dzisiaj wiemy – i jest to spuścizna fizyki starożytnej – że istnieje wspólna abstrakcja w ogromnej złożoności i różnorodności konkretnych bytów przyrody. Istnieje „coś wspólnego” co porządkuje zjawiska, obiekty, struktury czy oddziaływania. Obecnie powszechna jest wiedza, że w przyrodzie istnieje nie tylko „jedność składników” (cały świat zbudowany jest z elektronów i kwarków), ale również „jedność

praw i zasad”. Dla poszczególnych grup zjawisk można znaleźć wspólny schemat, który pokazuje zależności pomiędzy wielkościami, które to możemy zmierzyć i przedstawić odpowiednim wyrażeniem analitycznym – wzorem. Wyrażenia te mają charakter ogólny, ale zależności pomiędzy poszczególnymi wielkościami są jednoznaczne i ścisłe. Tak powstają prawa podstawowe, którymi zajmuje się fizyka.

Gdyby w przyrodzie nie obowiązywały niezmiennie ogólne prawa, nie moglibyśmy stworzyć teorii fizycznych, kosmologicznych oraz biologicznych i stosować ich w praktyce. Nie byłoby możliwe tworzenie np. rozwiązań technicznych pod żadną postacią, gdyż zbudowany most, samolot czy inne urządzenie wg najlepszych prawideł sztuki rozpadłoby się natychmiast po zmianie któregoś z fundamentalnych praw przyrody.

Jeśli spojrzeć na fizykę historycznie (na miarę charakteru tego opracowania), to rozważając idee fizyczne, należy to czynić w kontekście historii ludzi, którzy ją tworzyli. Postać uczonego (pracownika naukowego) otaczała zawsze i otacza obecnie migotliwa aura – czasem podziwu i wyjątkowego uznania, niekiedy nieufności bądź niechęci, w skrajnych zaś przypadkach – wrogości. Należy bowiem pamiętać,

że w swoich eksploracjach badawczych w zasadzie nie jest on kontrolowany przez społeczeństwo i jego prace podlegają weryfikacji „świata nauki” dopiero z pewnym opóźnieniem. Tak więc naruszenie zasad etycznych bądź nierzetelność badań są trudne do wykrycia, a tym samym szczególnie groźne.

Ponadto wybitnych uczonych, w tym również fizyków, przedstawia się zwykle jako postaci niedostępne, odległe,

O NATURZE WSZECHRZECZY

(fragment księgi II)

We wszystkie strony świata przestrzeń niezmierzona

Ciągnie się nieskończona i nieogarniona (...)

*W tej się próżni małeńkie ciała poruszają
I w swoim zmiennym pędzie nigdy nie ustają.*

Albo samotnie biegnąc w dużych oddaleniach

Lot swój zmieniają tylko w nieczęstych zderzeniach,

Lub też blisko ściśnięte, miejsc mają zbyt mało.

Ażebym się z nich każde swobodnie ruszało

I licznymi ramiony z sobą posplatane

Lite żelazo tworzą albo skalną ścianę (...)

*Lukrecjusz (Titus Lucretius Carus
ok. 97-65 p.n.e., poeta rzymski)*

niekiedy „zimne” lub „prześludzone” nadmierną ekspozycją jakiejś cechy osobowościowej. W tym eseju pragnę przybliżyć normalny, ludzki, bardziej codzienny obraz chociaż wybranych – najwybitniejszych fizyków.

Fizyka starożytności

Ponad milion lat temu nasz przodek (*Australopithecus*) używał pierwszych narzędzi – kamieni z ostrymi krawędziami, około 400 tysięcy lat temu człowiek pekiński (*Pitcantropus*) „oswoił ogień”. W kulturach starożytnych powstawały mity o początku świata i istotach zamieszkujących go. Mity mają niewiele wspólnego z działalnością naukową, ale w każdym miecie można odnaleźć pewne formy postępowania, które dziś nazwalibyśmy metodologią badawczą, umożliwiającą poznawanie otaczającego nas świata. Wg J. G. Frazera, W. Wilkosza i innych powstawanie takich pojęć, jak: hipoteza, celowość, konieczność, obiektywizacja itp., rodzą ciekawość i są typowe zarówno dla mitologii, jak i działań poznawczych.

Za pierwszego greckiego filozofa przyrody, a niekiedy fizyka, uważa się Talesa z Miletu (620-540 p.n.e.). Był to sprytny, bogaty i wiele podróżujący kupiec, który w trakcie swych podróży wzbogacał swą wiedzę i opisywał wszystkie nowe spostrzeżenia. Zetknął się też z wiedzą egipską z zakresu astronomii i matematyki. W Egipcie zaskoczył faraona i uczonych kapłanów umiejętnością obliczania wysokości piramidy na podstawie długości rzucanego przez nią cienia oraz znajomością właściwości trójkątów podobnych. Jako pierwszy objaśniał występowanie zjawisk elektrycznych i magnetycznych. Wg opisu Herodota (w „Dziejach”) Tales przewidział zaćmienie Słońca w 585 r. p.n.e., co przesądziło o losach bitwy kończącej prowadzoną przez kilka lat wojnę Lidyjczyków i Medów. Wykorzystał tę okoliczność „iście po kupiecku”, zyskując wielki splendor i majątek.

Nie był pierwszym myślicielem zastanawiającym się nad początkiem wszechrzeczy, ale jako pierwszy nie objaśniał go interwencją istot nadprzyrodzonych, lecz głosił jego powstanie z prątworkiwa, tj. z wody. Prawdopodobnie swoją tezę oparł na obserwacji, że woda jest konieczna dla istnienia wszelkich form życia. Przytacza się o nim anegdotę, że kiedy obserwując gwiazdy, wpadł do głębokiego dołu, jego służąca skomentowała ten fakt krótko: „chce poznać to, co jest na niebie, a nie potrafi dostrzec tego, co ma pod nogami”.

Pozostańmy w tym samym obszarze kulturowym i geograficznym, gdyż to stąd, z południowej części Półwyspu Bałkańskiego pochodzą ci „najwcześniejsi intelektualisci” – pierwsi badacze natury, fizycy. Powszechnym bowiem i szeroko udokumentowanym jest przeświadczenie, że starożytni Babilończycy czy Egipcjanie wnieśli ogromny wkład we wczesny rozwój matematyki i astronomii, ale niemal żadnego w rozwój fizyki. Wiąże się to prawdopodobnie z faktem, iż bóstwa babilońskie i egipskie istniały gdzieś wysoko

między gwiazdami, zaś bogowie starożytnych Greków rezydowali na szczytach Olimpu (~ 3000 m n.p.m), byli więc bliżsi Ziemi, ludzi i ich problemów.

Do najwybitniejszych badaczy starożytnych należy niewątpliwie Pitagoras, urodzony na wyspie Samos (ok. 580-497 r. p.n.e.). Wiele podróżował po Mezopotamii i Egipcie, a około 530 r. p.n.e. osiedlił się w Krotonie, w jednym z największych skupisk greckich w południowej Italii. Tutaj założył związek o charakterze religijnym, który stopniowo stał się ośrodkiem badań naukowych, nazywany szkołą pitagorejczyków. Od pitagorejczyków pochodzi nazwa „filozofia” oraz „kosmos”, rozumiany jako wszechświat (z gr. kosmos oznacza ład, porządek – przeciwieństwo chaosu). Ich zasługi na polu rozwoju matematyki są znaczące, jako pierwsi wprowadzili również pojęcie częstości drgań np. struny. W badania drgających strun Pitagoras zaangażował się szczególnie i szerzył teorię, że skoro ruchy planet „muszą być harmonijne”, to ich odległości od Ziemi (jak wówczas sądzono – centralnego punktu Naszego Układu Planetarnego) muszą pozostawać w takich stosunkach jak długość strun wytwarzających siedem tonów podstawowych liry – greckiego narodowego instrumentu muzycznego. Ten wniosek uznaje się obecnie za pierwszy historyczny przykład tzw.

„patologicznych teorii fizycznych”, których to nie ustrzegli się w swoich badaniach najwięksi fizycy.

Nie sposób nie wspomnieć pierwszego atomisty Demokryta z Abdeiry (ok. 460-370 r. p.n.e.). Koncepcję atomowej struktury materii Demokryt podchwycił prawdopodobnie od swojego nauczyciela Leukipposa z Miletu. Wg Demokryta i tzw. grupy atomistów wszystkie substancje zbudowane są z atomów – niepodzielnych, niezniszczalnych, niezmiennych i wiecznych cząstek o różnych kształtach

i wielkościach. Cząstki te nieustannie się poruszają i zderzają ze sobą. Był to pogląd czysto teoretyczny, wręcz intuicyjny – nie znano bowiem wówczas żadnych przesłanek eksperymentalnych.

Demokryt zaproponował istnienie czterech rodzajów atomów i tutaj zaczyna się infantylne wręcz błędzenie tego genialnego wizjonera. Przyjął istnienie atomów kamienia – suchych i ciężkich, atomów wody – ciężkich i mokrych, atomów powietrza – zimnych i lekkich oraz atomów ognia – suchych i gorących.

Ziemia miała być kombinacją atomów kamienia i wody, rośliny – atomów kamienia, wody (z gleby) i ognia (ze Słońca). Palić się mogą tylko suche szczapy drewna czy innych roślin, kiedy utraciły wszystkie atomy wody. Jeśli pewne rodzaje kamieni (rud metali) włożyć do ognia, to atomy kamieni połączą się z atomami ognia i utworzą metale. Złoto miało zawierać najwięcej atomów ognia spośród wszystkich metali i dlatego jest najbardziej błyszczące i cenne. Dodając więc odpowiednio dużo atomów ognia do zwykłego żelaza, można otrzymać złoto. Jakie to piękne, szkoda, że bezsensowne! Ta koncepcja stała się podstawą całej alchemii dominującej do końca XIX stulecia.

BURZA

*Przed burzą bywa chwila cicha i ponura;
Kiedy nad głowy ludzi przyleciawszy chmura
Stanie i grożąc twarzą, dech wiatrów zatrzyma,
Milczy, obiega ziemię błyskawic oczyma,
Znacząc miejsca, gdzie wnet ciśnie grom po gromie (...)*

*Adam Mickiewicz (1798-1855,
„Pan Tadeusz”, Księga VIII)*

Chcąc być sprawiedliwym, należy przypomnieć, że idea niepodzielności atomu przetrwała do 1898 r., a pierwsze koncepcje wewnętrznej budowy atomu powstały w 1911 r. (E. Rutherford) i w 1913 r. (N. Bohr). Poświęcając sporo miejsca temu badaczowi, chciałem pokazać, że ten sam człowiek genialny w pomysłach atomowej struktury materii, może głosić piramidalne głupstwa w innych obszarach wiedzy.

Arystoteles (384-322 r. p.n.e.) ze Stagiry na półwyspie Chalcydyckim, to chyba największy i najwszechstronniejszy uczonej starożytności. Był nauczycielem, doradcą i przyjacielem Aleksandra Macedońskiego, utworzył własną Akademię konkurencyjną w stosunku do Akademii Platonińskiej, stworzył spójny – na owe czasy – system wiedzy, tłumaczący świat martwy i ożywiony. Swoje poglądy fizyczne wyłożył m.in. w traktatach: „Mechanika”, „Metafizyka”, „O niebie”, „Fizyka”, „Meteorologia” i innych. Sformułował podstawowe prawa mechaniki (pisał m.in. „nikt nie potrafi wyjaśnić, wskutek czego ciało wprawione w ruch, gdzie musi się zatrzymać” – „Fizyka”). Dowodził niemożności istnienia próżni; uważał, iż Wszechświat musi być kulisty i skończony; wykładał własną „czworaką teorię przyczynowości”, logikę, etykę, politykę, sztukę, retorykę, biologię i psychologię. System Arystotelesa przetrwał niemal niezmienny prawie dwa tysiące lat.

Do Aten po nauki na Akademii Platonińskiej rodzice wysłali go jako 17-letniego chłopca, słabo rozwijającego się fizycznie i niewymawiającego trudniejszych głosek. W Akademii spędził niemal 20 lat. Ubrał się wykwintnie, wręcz krzykliwie, nosząc kolorowe szaty i biżuterię. Był dwukrotnie żonaty – podobno żartował, że to na przekór innym uczonym, którzy uważali, iż małżeństwo „rozprasza i obniża możliwości twórcze”.

Archimedes (287-212 r. p.n.e.) jako pierwszy w dziejach ludzkości bywa nazywany inżynierem. Zajmował się matematyką, fizyką i rozwiązaniami technicznymi. Za największe swoje osiągnięcie matematyczne uważał dowód, że stosunek objętości kuli i opisanego na niej walca wynosi $2/3$. Mało kto o tym wie, a on kazał to sobie wyryć na nagrobku.

Swoje dociekania z zakresu fizyki zawarł w dwóch dziełach: „O równowadze płaszczyzn” i „O ciałach pływających”. W pierwszym z nich analizował zasady statyki, w drugim zaś – podstawy hydrostatyki wraz ze słynnym prawem jego imienia. Długie lata zajmował się dźwigniami, machinami obronnymi i maszynami prostymi. Miał powiedzieć: „dajcie mi punkt podparcia a uniosę Ziemię”, dlatego nazywano go olbrzymem z Syrakuz. Jemu przypisuje się wynalezienie zwierciadła wklęsłego, za pomocą którego skupione promienie słoneczne miały podpalić (na odległość) okręty rzymskie, oblegające Syrakuzy. Zginął w roku 212 p.n.e. i stało się to podobno w taki sposób, że oddział rzymskich żołnierzy zastał go na podwórzu jego domostwa, kiedy był zajęty rysowaniem skomplikowanych figur geometrycznych na specjalnym piaskowym

poletku. Archimedes miał krzyknąć ostrzegawczo, aby nie niszczyli jego rysunku i w tym samym momencie został przeбит wólczią.

Kiedy po około 150 latach Cycero zwiedzał Syrakuzy i odnalazł zapomniany grób Archimedes, zapisał nieskromnie: „to najsłynniejsze i niegdyś najuczciwsze miasto greckie nie wiedziałoby nic o grobie swego najgenialniejszego obywatela, gdyby nie ja!”.

W latach 323-322 r. p.n.e. znaczenie Aten jako centrum kultury greckiej wyraźnie słabnie. W roku 322 p.n.e. Aleksander Wielki zakłada na egipskim wybrzeżu Morza Śródziemnego nowe miasto Aleksandrię. Aleksandria szybko staje się ważnym portem między Europą i Wschodem. Rozwija się w piękne i duże miasto (4000 pałaców, 4000 łaźni, 400 teatrów i innych miejsc rozrywki, 12000 ogrodników oraz 40000 handlowców pochodzenia żydowskiego, którzy za możliwość handlowania płacili odpowiedni haracz) z najznamienitszym uniwersytetem i wspaniałymi bibliotekami. Tutaj, w tej tzw. Szkole Aleksandryjskiej, działali: wybitny astronom i fizyk Hipparch (II w. p.n.e.), później Heron zajmujący się mechaniką i optyką, Ptolemeusz zajmujący się na polu fizyki przechodzeniem światła przez granice ośrodków i załamaniem światła. Wydaje się, że prace K. Ptolemeusza (ok. 100-178 r. n.e.) – ale dotyczące systemu geocentrycznego – stanowią

„ostatni akord” dorobku starożytnych Greków.

Po śmierci cesarza rzymskiego J. Apostaty, który jako ostatni próbował chronić dorobek kulturalny Greków, w 415 r. n.e. wybuchła rewolta antygrecka, a „rozfanatyzowany motłoch chrześcijański rozszarpał Hypatię (przyrodniczka – córka Theona) gołymi rękoma i zniszczył resztki Biblioteki Aleksandryjskiej” (cytat z dzieł Kartezjusza). Po osłabieniu znaczenia kultury greckiej nastąpił zastój rozwoju nauk ścisłych i w szczególności fizyki, na okres kilkuset lat.

W pewnym stopniu kontynuację nauki greckiej i badania natury przejęło nowopowstające wówczas imperium arabskie, które w ciągu siódmego stulecia naszej ery objęło wszystkie kraje na południe od Morza Śródziemnego i Hiszpanię. Harun Al-Raszyd znany z opowieści „Księgi tysiąca i jednej nocy” oraz jego syn Al-Ma'mun nie tylko się zabawiali, ale odczuwali także potrzebę wiedzy o świecie. W 800 roku Al-Ma'mun założył Szkołę Nauk Ścisłych w Bagdadzie, a Kordoba w Hiszpanii stała się ośrodkiem kultury arabskiej na kontynencie europejskim. Kiedy Europa dusiła się w okowach średniowiecznej scholastyki, Arabowie stworzyli algebrę i wprowadzili system cyfrowy funkcjonujący do dziś – zdecydowanie ułatwiający obliczenia w porównaniu z systemem cyfr rzymskich. Nie zajmowali się jednak badaniem przyrody, nie rozwijali fizyki.

W wieku XII Imperium Arabskie nie wytrzymało ustawicznych wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej i ostatecznie uległo Dżyngis-Chanowi, a państwa europejskie zaczęły

SZEŚĆ DEFINICJI DOŚWIADCZENIA

*O! Doświadczenie – ty jesteś panczerem
Dla piersi, w której serce nie uderza;
Jesteś latarnią, nad morskim wybrzeżem,
Do której człowiek w dzień pochmurny zmierz-
rza;
O! Doświadczenie – jesteś ciepłem pierzem
Dla samolubów; tyś gwiazdą rycerza,
Bawelną w uszach od ludzkiego jęku –
Dla mnie, wśród ciemnej nocy świecę w ręku.
Juliusz Słowacki (1809-1849;
„Beniowski”, Pieśń I)*

się wynurzać z mrocznego średniowiecza. We Francji (państwie Franków) powstał system szkolnictwa, a w Paryżu, Bolonii, Oxfordzie i Cambridge powstały uniwersytety. Tak, umownie około 1450 roku, rozpoczyna się etap nauki nowożytnej.

Fizyka nowożytna

Nie sposób nie dostrzegać związku tego etapu rozwoju nauki z przewrotem kopernikańskim. Wg przekazu M. Kopernik (1473-1543) wydrukowany egzemplarz „De revolutionibus orbium coelestium” zobaczył tuż przed śmiercią, tj. 24.05.1543 r. Wiele lat wcześniej (ok. 30) wygłosił jednak kilka wykładów, dotyczących podstawowych tez z tego dzieła. Bardzo ważną dla rozwoju fizyki była hipoteza wielu centrów grawitacji, którą to negowało przyjęte w systemie Arystotelesa założenie o „ciągnięciu ku środkowi świata”. Należy też podkreślić, że teoria Kopernika mogła być zrozumiała tylko dla uczonych biegłych w matematyce, więc początkowo cenzorzy i autorytety kościelne nie widziały w niej nic groźnego. Toteż dzieło to umieszczono w Indeksie Ksiąg Zakazanych dopiero w roku 1616.

Idee „De revolutionibus orbium coelestium” poznał i zaakceptował całkowicie Galileo Galilei znany w Polsce jako Galileusz (1564-1642). Biorąc za podstawę „Almagest” Ptolemeusza, „Elementy” Euklidesa, niektóre rozważania Arystotelesa i dzieło Kopernika, stworzył podstawy nowożytnej dynamiki. Wiele kwestii potwierdził w bezpośrednich obserwacjach, za pomocą zbudowanej przez siebie lunety. Za jej pomocą przeglądał naszą galaktykę – Drogi Mleczną, wykrył góry na Księżycu, satelity obiegające Jowisza, plamy na Słońcu, pierścienie Saturna, fazy planety Wenus itp. Jego odkrycia poruszyły podstawy ówczesnych wyobrażeń o ciałach niebieskich i oddziaływaniach między nimi. Odkrycia Galileusza tylko w sposób pośredni wiązały się z problematyką fizyczną, ale mówimy tutaj o nich, gdyż wskazywały, że kosmos jest bardzo odmienny od arystotelesowskich wyobrażeń – obowiązujących przecież kilkanaście stuleci. W zgoła innym świetle ukazała się też teoria Kopernika.

Galileusz swoje odkrycia i poglądy okupił odsunięciem od pracy na stanowisku profesora i badań oraz skazaniem na dożywotni areszt domowy. Dopiero 31.10.1992 r. papież Jan Paweł II zrehabilitował Galileusza w swym wystąpieniu w Papieskiej Akademii Nauk w Watykanie, uznając, że uczony doznał wielkich krzywd ze strony instytucji kościelnych.

Uczniem Galileusza był m.in. matematyk i fizyk Ewangelista Toricelli (1608-1647), odkrywca ciśnienia atmosferycznego, nazywany też odkrywcą próżni (nad słupkiem rtęci barometru zbudowanego przez siebie).

We Francji w tym czasie podstawy fizyki cząsteczkowej tworzył René Descartes-Kartezjusz, znany ze swej słynnej maksymy „Cogito, ergo sum” – „Myślę, więc jestem”. W młodości był wojskowym; podobno brał udział w działaniach wojennych także na terenach Polski. W latach późniejszych osiadł w Holandii, gdzie ciągle jeszcze panowała atmosfera tolerancji i swobody badań. Tutaj stworzył swoje najważniejsze dzieła; wszystkie – oprócz traktatu o sztuce pojedynkowania się – zostały po śmierci Kartezjusza włączone do Indeksu Ksiąg Zakazanych.

W Holandii działał też jeden z najwybitniejszych uczonych XVII wieku – Christiaan Huygens (1629-1695). Wykrył falową naturę światła, pierwszy polaryzował światło. W roku 1657 zbudował zegar wahad-

łowy, toteż żartobliwie bywa nazywany „wynałazcą wahadła”. Odkrył największego satelitę Saturna – Tytana, podał wyrażenie na siłę odśrodkową, badał zjawiska rezonansowe.

Huygens spotykał się wielokrotnie z Izaakim Newtonem (1642-1727) i współpracował z nim. Tego rodzaju współpraca i wymiana doświadczeń stawały się normą, w miarę jak przybywało fizyków i ośrodków badawczych. Badania fizyczne zmieniały się permanentnie i tak jest do dziś. Szczególnie znaczące ich przeobrażenia zaszły w ostatnich kilkudziesięciu latach. Wystarczy przypomnieć, iż w latach 40. ub. stulecia nic nie wiedzieliśmy o kwarkach, gluonach czy bozonach; nie korzystano z energii jądrowej; nie znano tranzystorów, komputerów, laserów, kwazarów itd. Wiemy również, że świat cząstek – świat w mikroskali – rządzi się prawami kwantowymi, a nie tymi, które obowiązują w otaczającym makroświecie.

Pozostawmy jednak jeszcze trochę przy fizyce klasycznej i jej najwybitniejszym przedstawicielu Izaaku Newtonie. Objaśniając pojęcia: ciężaru, masy, siły, prędkości, przyspieszenia, ciężenia powszechnego, wielu problemów optycznych oraz współtworząc z Leibnizem rachunek różniczkowy i całkowity – wpłynęła zasadniczo na nasz ogląd świata i zmianę naszej świadomości.

Urodził się na farmie w Woolsthorpe, w środkowo-wschodniej Anglii. Ojciec umarł przed jego urodzeniem się. Wychował się u babki, gdyż matka pozostawiła go i założyła nową rodzinę. Te uwarunkowania rodzinne wywarły duży wpływ na jego psychikę. Miał nieznośny charakter, który dawał się we znaki wielu ludziom z jego otoczenia w życiu dorosłym. Studiował w Cambridge, w okresie kiedy to w Anglii, w dużych skupiskach ludzkich wybuchła epidemia dżumy. Wrócił więc na 1,5 roku do Woolsthorpe i tu na wiejskim ustroniu stworzył swoje najważniejsze prace.

Dnia 29.10.1669 r. 26-letni Newton został profesorem i przez 20 lat wykładał matematykę, optykę i mechanikę. Był pracoholikiem, nie pozwalał sobie na chwilę odpoczynku czy rozrywki. Publikował kolejne prace i w 1685 roku

LOKOMOTYWA

*To para, co z kotła rurami do toków,
A tloki kołami ruszają z dwóch boków
I gnają i pchają i pociąg się toczy,
Bo para te tloki wciąż tłoczy i tłoczy (...)
Julian Tuwim (1894-1953)*

BARWY

*Oto jest fiolet, drzewa cień idący żwirem
Fiolet łączący miłość czerwieni z szafirem –
Tam brzoź różowa kora i zieleń wesola
A w jej ruchliwej sukni nieb błękitne koła
(...)
Maria Pawlikowska – Jasnorzewska
(1891-1945)*

wydał „Zasady matematyczne filozofii naturalnej”. Zasady Newtona nie oczarowały jednak świata i ich akceptacja następowała bardzo powoli.

Nie jesteśmy w stanie nawet wymienić jego dokonań naukowych, ale ospałe reakcje otoczenia na jego pomysły sprawiły, że stał się jeszcze bardziej kłótlivy i złośliwy niż dotąd, postanowił też porzucić karierę akademicką. Po różnych perypetiach i niezręcznościach zostaje inspektorem, a następnie dyrektorem mennicy londyńskiej. W roku 1705 otrzymał upragniony tytuł szlachecki; zmarł w roku 1727 w wieku 85 lat. W ostatnim ćwierćwieczu nie tworzył nauki i rodzi się pytanie, czy przyczyną tego były jego cechy osobowościowe, czy może fakt, iż wyczerpał on wszystkie możliwe idee, które mogły zaistnieć w jego epoce – ja jestem za tą drugą ewentualnością.

W szczególny sposób eksponuję znaczenie I. Newtona, gdyż jego dynamika była pierwszą wielką teorią fizyczną – unifikacyjną. Cała historia fizyki jest bowiem poszukiwaniem unifikacji: rozpoznawaniem jedności w zjawiskach, które wydają się nie być między sobą powiązane. Teoria Newtona stanowiła przełom w świadomości; przez długie stulecia nasi przodkowie byli przeświadczeni, że zjawiska ziemskie i niebieskie rządzą się zgoła różnymi prawami. Newton dowiódł, że na podstawie określonych danych empirycznych można tworzyć pewne koncepcje myślowe, czyli teorie, a na ich podstawie objaśniać znane zjawiska i przewidywać istnienie innych, nieznanych dotąd – w konsekwencji zrodziła się konstatacja, że świat jest racjonalnie i empirycznie poznawalny.

Kolejną wielką unifikacją było wykazanie przez Jamesa Clerka Maxwella (1831-1879), że znane od starożytności zjawiska elektryczne i magnetyczne można opisać za pomocą jednej teorii – elektrodynamiki. Teoria ta umożliwiła zrozumienie, czym jest światło i przewidywała istnienie fal elektromagnetycznych. Maxwell był bardzo wszechstronnym badaczem, zasłużonym także w zakresie tworzenia teorii kinetycznej budowy materii oraz termodynamiki.

Teorie elektrodynamiki – Maxwella i mechaniki – Newtona wydawały się stanowić podstawę dla stworzenia jednej teorii obejmującej obie te teorie. Analiza takiej możliwości prowadzona przez najwybitniejszego fizyka XX wieku Alberta Einsteina (1879-1955) doprowadziła do powstania teorii względności, według której grawitacja utożsamiona została z geometrią czasoprzestrzeni. Teoria ta przybliżyła zrozumienie struktury i ewolucji Wszechświata.

Kolejne syntez dokonywane na gruncie fizyki wskazywały na korzyści teoretyczne i praktyczne wynikające z unifikacji. Od lat prowadzone są więc intensywne prace nad

tw. wielką unifikacją, a więc „teorią wszystkiego”, obejmującą wszystkie rodzaje oddziaływań. Taka teoria miałaby odpowiedzieć na pytania np.: jakie procesy zachodzą we wnętrzu „czarnej dziury”, jak wyglądał Wszechświat w swoim „wczesnym początku”, jaka jest struktura przestrzeni i czasu, itp. Od ponad 20 lat rozwijana jest tzw. „teoria strun”, którą chce się postrzegać jako prawzór „teorii wszystkiego”. „Teoria strun” nie wniosła jednak nic spektakularnego do rozwoju fizyki i być może jest kolejnym rodzajem mitu i wyrazem tęsknoty człowieka za ostatecznym poznaniem i zrozumieniem natury oraz przewyciężeniem lęku egzystencji – chociaż w jakimś stopniu.

Nawiązując do tytułu tego eseju, należałoby zadać pytanie – jacy więc są fizycy. Odpowiedź jest oczywista – tacy jak inni badacze, jak inni ludzie. Najwybitniejsi z nich są niekiedy bardziej neurotyczni, roztargnieni; zachowują się niekiedy jako nieszkodliwi dziwacy. Napisano wiele tomów anegdot o uczonych nieprzystosowanych do życia i zafrapowanych bez reszty swoimi dociekaniami. Fizycy jednak tworzą także muzykę, poezję i literaturę, szpiegują na rzecz obcych mocarstw (sic!), realizują się (nie bez trudu!) w życiu rodzinnym itp.

Obecnie działalność naukowa, w tym fizyków, jest ważnym celem społecznym w większości państw świata. W zakresie każdego działu fizyki publikowanych jest kilkadziesiąt tysięcy oryginalnych prac rocznie. Przybywa również baz danych o charakterze naukowym, e-książki i mnóstwo informacji, które wytwarzamy i którymi się posługujemy. Tylko w „Community of Scholars” zamieszczono dane o ponad milionie naukowców z 10 krajów świata. W „Papers Invited” – największym na świecie serwisie „Calls for Papers”, aktualizowanym 3 razy w miesiącu ogłasza się m.in. 8-12 tysięcy konferencji naukowych we wszystkich dziedzinach, itd. Pojawia się więc nowy poważny problem, jak uchronić się przed utratą tych ogromnych ilości informacji, jeśli „padnie” twardy dysk lub skutek zmian technologicznych i oprogramowań nie można będzie ich odczytać. Formują się więc dość liczne grupy badaczy, pracujące nad stworzeniem odpowiednich procedur i materiałów, z których produkowane są twarde dyski i inne nośniki. Jest to poważne zagrożenie i kosztowna uciążliwość, ale równocześnie ewidentny dowód, że ciągle się rozwijamy!

Na koniec warto choć na krótką chwilę zatrzymać się nad postrzeganiem problemów fizycznych przez poetów, poszukujących także prawdy, ale za pomocą własnego zbioru reguł i języka, z wykorzystaniem przeczcucia, zdumienia i zachwyty nad dziwnością Wszechświata.

Edward Śpiewła

SŁOŃCE

*Barwy ze słońca są. A ono nie ma
Żadnej osobnej barwy, bo ma wszystkie.
Czesław Miłosz (1911-2004)*

GLÓD

*(...)
pojawiają się pierwsze
zmętnienia rzeczy
widać je nawet
przez zaciśnięte powieki*

*ślepnie od nich serce
które dotychczas nie pytało
o sens cel i przyczynę*

może nie było tak głodne (...)

*Grzegorz Białkowski
(1932-1989, „Całopalenie”,
prof. fizyki teoretycznej i poeta)*

których nie sposób było zapamiętać, a tym bardziej dopasować później twarzy do ich japońskich imion. Moi nowi znajomi ukradkiem spoglądali na tę europejską niebieskoką zjawę z kręconymi włosami, ale powoli zaczęliśmy się zaprzyjaźniać. Długie rozmowy o własnych krajach dowodziły każdego dnia, że podróże kształcą, a czasem mocno zadziwiają. Udało mi się na przykład dowiedzieć, że na Sri Lance narzeczoną wybierają rodzice i narzeczeństwo trwa miesiąc, potem ślub już na całe życie. W Tajlandii autobus nigdy nie zatrzyma się na przystanku, aby wysadzić jednego pasażera, zwalnia tylko, by ten mógł wyskoczyć. W Bangladeszu w fotelach w kinie często znajdują się pchły, dlatego najlepsza akcja zazwyczaj rozgrywa się na widowni, a nie na ekranie.

W najbliższą sobotę czekało mnie, jak się okazało, karkołomne zadanie zrobienia zakupów. Bo jak tu zakupić cokolwiek, gdy produkty na półkach są w połowie niezidentyfikowanymi obiektami o bliżej nieokreślonej konsystencji, smaku i zapachu. Opis produktu nie pomoże, gdyż jest cały po japońsku. Wpadłam zatem na wspaniały pomysł: „Zapytam kogoś!”. Zaczęłam zatem od najbliższej młodej dziewczyny, „Do you speak English?”, odpowiedź brzmiała: „hęęę?”. Niestrudzenie pytam po raz drugi: „Do you speak English?”, tutaj nastąpił znany nam już uśmiech i kiwanie głową: „No”. Za trzecim razem się udało. W mojej podróży między półkami z radością odkryłam włoski makaron, oliwę z oliwek i sos z włoską flagą. Wolę nie opisywać smaku tego sosu, ale jedyne co miał w sobie włoskiego i w ogóle europejskiego to tę flagę na opakowaniu. Kolejnym wyzwaniem było kupienie śmietany. Po przewędrowaniu całego sklepu odnalazłam coś w plastikowym, białym opakowaniu, przelewało się w środku, na wieczku – krowa. W domu okazało się, że kupiłam kefir, śmietany japończycy nie znają. Pierwsze zakupy zajęły mi około pół dnia. Nauczyłam się tej trudnej sztuki po jakimś miesiącu, choć do końca, gdy wracałam z zakupów zawsze okazywało się, że coś jest niezjadliwe.

Skoro doszliśmy już do czytania. W japońskim są 3 alfabety, tj. 2 sylabiczne: katakana i hiragana oraz znaczeniowy, chiński – kanji. Katakana posiada mniej więcej tyle znaków co nasz alfabet i służy do zapisywania głównie słów obcego pochodzenia. Podobnie jest z hiraganą tylko, że ta służy do zapisywania japońskich końcówek i odmian (w połączeniu z kanji) oraz można nią zapisać każde japońskie słowo.

Np. książki dla dzieci pisze się hiraganą dopóki nie zna się kanji. Aby przeczytać ok. 90% japońskiej gazety, trzeba znać około 2000 kanji. Każde z nich ma kilka czytań i znaczeń. Jedyna zasada, która tu obowiązuje to taka, że trzeba się ich nauczyć na pamięć. Tak poza tym japoński nie jest językiem szczególnie trudnym, ma dość jasne zasady. W języku polskim posiadamy prawie wszystkie głoski używane w japońskim. Trudnością są „setki” form grzecznościowych w zależności od stopnia formalności naszej wypowiedzi. Np. zwykle dziękuję możemy wyrazić w postaci: „domo, domo arigatou, arigatou gozaimasu, domo arigatou gozaimasu, domo arigatou gozaimachita, sumimasen” w zależności od sytuacji. Gdy udało mi się już zapamiętać słowa, takie jak: „gaikokujintoorokushou”, „atakakunakatta”, „chuushajou” i przestały mi się już mylić: kaisha, kaishain i kyoushi, kyoushitsu z kenkyuusha, kenkyuushitsu zaczęłam się porozumiewać i rozumieć to co mnie otacza. Oczywiście nie obyło się bez „wpadek”. Panu w autobusie zamiast powiedzieć, żeby uważał na mój bagaż powiedziałam, że przepraszam, był troszkę zdziwiony. Mój kolega natomiast zamiast mówić, że „Nihongo de hanashimasen”, czyli „nie mówię po japońsku”, twierdził „Nihongo ga jya arimasen” co oznacza, że nie ma japońskiego.

Artykuł już jest poważnych rozmiarów, a ja wciąż nie powiedziałam, po co tam tak naprawdę się znalazłam i co robiłam. Moim głównym celem była praca w laboratorium. Zajmowałam się zagadnieniami z zakresu bioelektromagnetyzmu. Mój temat pracy dotyczył dokładnie pomiarów bardzo małych pól magnetycznych wokół modelu komórki nerwowej. Pomiary wykonywane były za pomocą nowego igłowego czujnika SV-GMR (Spin valve giantmagneto-resistance). Temat był zatem ciekawy i intrygujący. Przez pierwsze 2 miesiące czytałam, czytałam i czytałam. Potem zaczęła się walka z materią. Dość znane powiedzenie głosi, że „Teoria jest wtedy, gdy wszystko wiadomo, ale nic nie działa. Praktyka jest wtedy, gdy coś działa, ale nikt nie wie dlaczego”. W moich pierwszych starciach z badaniami naukowymi nic nie działało i nie miałam pojęcia dlaczego. Ale powolutku, powolutku, około sierpnia mogłam pochwalić się ciekawymi wynikami.

W moich badaniach pomagał mi wcześniej już wspomniany doktorant Lankijczyk. Ja natomiast pomagałam w jego doświadczeniach dotyczących leczenia raka metodą hipotermiczną. Niejednokrotnie burza mózgow przyprawiała nas

o zawrót głowy, a dyskusje na „uczone” tematy uświadamiały więcej niż niejedna książka. Koledzy żartowali czasem, że nagroda Nobla jest już blisko! Praca w laboratorium wymaga poza tym całkowicie niespodziewanych umiejętności, musiałam np. ugotować krochmal, żeby przygotować modele komórek rakowych w ciele.

Pod koniec wyjazdu przyszedł czas na wielkie podróże podczas japońskich, czyli weekendowych wakacji. Tokio jest zatłoczone, wielkie i nudne, ale wycieczka do Kioto to było to! Kioto to stara stolica Japonii tak jak nasz Kraków. Pomimo około 40 stopniowego wilgotnego upału, było pięknie. Wielkie, zabytkowe świątynie buddyjskie i shinto zanurzone w przestronnych, cienistych i egzotycznych ogrodach.

Rozświetlony, nocny świat dzielnic rozrywkowych jak z filmu o jakuzie, śpiewające podłogi pałacu szogunów i tajemniczy świat Gionu z „Wyznań gejszy”. Ale zanim wybrałam się do Kioto, zwiedzałam moje Kanazawa. Miasto wielkości Lublina, nazywane małym Kioto. Słynie z jednego z 3 najpiękniejszych ogrodów w Japonii „Ken roku en”, czyli ogrodu sześcioletniej wspaniałości oraz ze złota, którego drobne listki można znaleźć nawet w lodach i perfumach. Kanazawa ma swoje własne dzielnice gejsz i samurajów, zamek, fabrykę kimon i teatr Noh oraz wspaniały targ pełen egzotyki. Ehhh...

Pewnego wieczoru po powrocie z laboratorium po długim dniu pracy, jak zwykle zmęczona, siadam z kawą do komputera. A tu podłoga zaczyna się kołysać. Szybko stwierdziłam, że to chyba moje pierwsze w życiu trzęsienie ziemi. Poszło sobie tak szybko, jak i przyszło, ale strachu się trochę najadłam. Zapewniam, że po kilku przestaje się na nie zwracać uwagę.

O tym niesamowitym pół roku mogłabym opowiadać jeszcze dłużej. Chociażby opisać jak pyszne są surowe kalmary, suszone rybki, lody z czerwoną fasolą, owinięte w glony kulki ryżowe, jak chrupiące są nóżki małych krabów i jak wyciągnąć pałeczkami ślimaka morskiego ze skorupki. Nie chcę jednak nikogo zniechęcać do tego przewspaniałego, uroczonego i egzotycznego kraju, a ze względu na ograniczoną objętość „Biuletynu Informacyjnego”, pogratuluję tylko Czytelnikowi, że dotarł, aż do tego momentu. HAPPY END!

Agnieszka Łękawa

Spodziewaliśmy się jakiegoś mężczyzny...

Rozmowa z Dominiką Szymoniuk,
Przewodniczącą Rady Uczelnianej Samorządu
Studenckiego Politechniki Lubelskiej

– We wrześniu 2007 r. została Pani wybrana na Przewodniczącą Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej, czego Pani serdecznie gratuluje. To duże wyróżnienie. Jak Pani czuje się w nowej roli?

Dziękuję, bardzo dobrze. Minął właśnie cały semestr odkąd objęłam tę funkcję. Chociaż przyznaję, że początek był dla mnie dość trudny, nie kryłam zdziwienia. Zaskoczyła mnie ogromna ilość przydzielonych nowych obowiązków i wiedza, jaką trzeba posiadać. W pracy w Samorządzie przydaje się znajomość prawa, księgowości, zarządzania zasobami ludzkimi. Wszystkie te obawy udało się pokonać, dzięki wsparciu zespołowi samorządowców, z którym świetnie mi się pracuje. Nawet trudne rzeczy, według niektórych nawet niemożliwe do zrobienia, są do wykonania.

– Jest Pani drugą kobietą, która sprawuje na naszej Uczelni funkcję Przewodniczącej RUS. W zasadzie nie powinno to nikogo dziwić w dobie równouprawnienia. Jednak na Politechnice, uczelni uznawanej stereotypowo za uczelnię typowo męską, jest to w pewien sposób fenomen. Mężczyźni nie czują się zagrożeni? Proszę opowiedzieć, jak układają się relacje między Państwem? Czy koledzy chętnie wykonują Pani polecenia?

To chyba w dużej mierze zależy od osobowości. Nie chciałabym generalizować, to nie zawsze chodzi o płęć. Wydaje się mi, że kobiety lepiej potrafią zorganizować sobie czas. Rok temu jak trafiłam do Samorządu, to również zostałam wrzucona na głęboką wodę. Byłam przewodniczącą Komisji Kultury. Wówczas usłyszałam od paru mężczyzn, że sobie nie poradzę, że dziewczyny powinny zająć się nauką, powinny być pokorne i nie wychodzić przed przysłowiowy szereg. Nie poddałam się jednak. Wzięłam wzór z mojej poprzedniczki Kseni Siadkowskiej

i to od niej uczyłam się, w jaki sposób można przełamywać pewne bariery. Obecnie wykorzystuję doświadczenie zdobyte przy jej boku.

Koledzy chyba już zdążyli się przyzwyczaić do tego, iż kieruje nimi kobieta. Zaskakuję tym natomiast przedstawiciele firm, potencjalnych sponsorów, z którymi się spotykam. Po przedstawieniu się, widzę zdziwienie i słyszę: „spodziewaliśmy się jakiegoś mężczyzny...”

Jest wiele stereotypów, które trzeba przełamywać. Większość przewodniczących samorządów w pozostałych lubelskich uczelniach to mężczyźni, więc staram się nawiązać z nimi kontakt, by nasza współpraca przynosiła obopólne korzyści.

– Czy funkcja przewodniczącej Samorządu, a także Samorządu w ogóle, wiąże się z jakąś rzeczywistą władzą, czy też jest to jedynie zapis w regulaminie? Bierze Pani bezpośrednio udział w podejmowaniu ważnych decyzji dotyczących samych studentów, ich kontaktach z Uczelnią?

Oczywiście. Poczynając od organów kolegialnych tj. rad poszczególnych wydziałów, Senatu Politechniki Lubelskiej. Mamy swoich przedstawicieli-studentów, którzy stanowią min. 20% tych organów. Podczas obrad zapadają najważniejsze decyzje dotyczące Uczelni. Uczestniczymy także w pracach poszczególnych komisji senackich, gdzie np. opiniujemy dokumenty prawne. Władze Politechniki Lubelskiej zgadzają się również na uczestnictwo studentów w rozstrzygnięciu różnorodnych konkursów, nawet przy zatrudnianiu pracowników.

Ważną sprawą dla studentów jest pomoc materialna. W Samorządzie powołana jest odwoławcza komisja stypendialna, której zadaniem jest m.in. przydzielanie stypendiów. Razem z Panią Hanną Strzemiecką włożyliśmy dużo pracy, aby sprawiedliwie rozdzielić przeznaczone na ten cel środki.

Posiadamy także komisję kształcenia, kultury, mediów i promocji, sportu, wyborczą, więc w zasadzie uczestniczymy w każdej dziedzinie funkcjonowania Uczelni oraz mamy na nie naprawdę realny wpływ, co jest coraz bardziej widoczne.

– W styczniu zostało podpisane, już po raz drugi, porozumienie między lubelskimi uczelniami w sprawie zorganizowania wspólnych Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2008. Które uczelnie połączą swoje siły? Czy został nakreślony ogólny program tych wydarzeń kulturalnych? Co planujecie w związku z Juwenaliami na naszej Uczelni?

W organizację tego wydarzenia włączyła się oczywiście nasza Uczelnia – Politechnika Lubelska oraz UMCS, KUL, AR, AM, WSPiA oraz WSEiI. Jak co roku, Dni Kultury Studenckiej rozpoczniemy wspólnym korowodem. Tym razem tematem przewodnim będzie starożytność. Na pewno będą rydwany, sfinks i inne elementy kojarzące się właśnie z tym tematem. Na Placu Zamkowym zostanie zorganizowany koncert z zagraniczną gwiazdą. Ogólnie Dni Kultury Studenckiej będą trwały dwa tygodnie, u nas na Uczelni od 5 do 11 maja.

Na Politechnice Lubelskiej odbędą się dwa duże koncerty: w czwartek i piątek. Przygotowujemy koncert reggae,

a następnie rockowy koncert finałowy. Chcielibyśmy także rozbudować małą scenę, zostanie ona przeniesiona sprzed stołówki na tereny zielone PL i właśnie tam planujemy inaugurację z kabaretonem. W planach jest również zorganizowanie przeglądu kapel studenckich, koncertu muzyki irlandzkiej, góralskiej czy też brazylijskiej. W tej sprawie jednak nie podjęliśmy jeszcze decyzji.

Odbędą się także wydarzenia wpisane już na stałe w scenariusz Juwenaliów, m.in.: Dni Sportu, Akcja Honorowego Krwiodawstwa. Pojawi się dużo nowości, w celu zaprezentowania alternatywnych sposobów spędzania czasu. Zostaną zaproszone znane osoby czy nawet studenci, którzy mogą się pochwalić różnorodnymi osiągnięciami, dając pomysły naszym studentom na ekscytujące życie. Niepotrzebne są duże pieniądze, żeby spełniać swoje marzenia.

Pragniemy także zorganizować inżynierski tor przeszkód oraz poprosić o wspólne odbijanie rąk na pamiątkowych kartonach. Być może uda się to potem przekazać do Muzeum Politechniki Lubelskiej. Nasza koleżanka zajęła się organizacją wystawy psów nierasowych, która również znajdzie się w programie Juwenaliów. Odbędą się także zawody skate'owe, przeprowadzimy wybory Miss Politechniki Lubelskiej. Liczymy na to, że nasze studentki nabiorą odwagi i nie będzie problemu z pozyskaniem kandydatek. W planach mamy także zaadaptowanie stołówki do przeprowadzenia warsztatów tańca, czy też zawodów karaoke, warsztatów z garncarstwa. Mamy dużo ciekawych pomysłów, więc myślę, że każdy znajdzie w tych propozycjach coś interesującego dla siebie.

– Co roku przed Samorządem stoi szereg wyzwań związanych z działalnością organizacyjno-kulturalną. Jakie obowiązki czekają Was w tym roku oraz jakich imprez kulturalnych mogą się spodziewać studenci?

Oprócz Juwenaliów planujemy np. zorganizować turniej karaoke. Świeżą inicjatywą jest przeprowadzenie wspólnymi siłami z innymi lubelskimi uczelniami eliminacji do konkursu Miss Studentek Polski oraz Lublina. Będą w tym roku także takie imprezy jak otrzęsiny czy ostatki.

Samorząd ciągle się doksztalca, a w tym roku po raz pierwszy zorganizowaliśmy szkolenie medyczne, aby zwiększyć bezpieczeństwo podczas Juwenaliów. Chcemy również przeszkolić się z pozyskiwania środków unijnych, co może pomóc zarówno Samorządowi, jak i samej Uczelni.

Co więcej, reprezentujemy naszych studentów na różnych konferencjach ogólnopolskich. Obecnie głównie dyskutujemy na temat odpłatności za studia oraz promocji zawodu inżyniera. To są sprawy, na których skupiamy uwagę. Wyjeżdżamy do szkół ponadgimnazjalnych promować uczelnie techniczne, a w szczególności Politechnikę Lubelską.

– Imprezy kulturalne większości studentom kojarzą się z koncertami, imprezami tanecznymi. A przecież kultura to także kino, teatr, wieczory poetyckie, wernisaże. Czy studenci Politechniki chętnie uczestniczą w takich wydarzeniach? Czy zastanawiała się Pani, w jaki sposób można ich do tego zachęcić?

Zgadzam się, że studenci powinni uczestniczyć także w takich spotkaniach kulturalnych. Jako Samorząd pragniemy

promować alternatywne sposoby spędzania czasu. Współpracujemy już od dawna ze Studencką Agencją Fotograficzną i po ciekawych wydarzeniach wspólnie organizujemy wystawy, np. na stołówce. Obserwuję, że budzą w młodych ludziach zainteresowanie fotografią, ale też pozwalają zatrzymać się im na chwilę i spojrzeć na pewne sprawy z innej strony.

Podczas Nocy Kultury w Lublinie zostały zrobione przez uczestników tego wydarzenia zdjęcia, z których zostanie przygotowana wystawa. To dobra promocja ciekawych zakątków miasta. Pragniemy organizować spotkania z artystami. Staramy się nawiązać współpracę z Wydziałem Artystycznym UMCS i wspólnie przygotować inne wystawy, wernisaże.

Będziemy także organizować pokazy kina, zarówno alternatywnego – tak jak w roku ubiegłym, jak i bardziej komercyjnego. Wydaje nam się, że studenci powinni iść właśnie w tę stronę – kontemplowania sztuki, która nie jest banalna.

Wiem też, że studenci z innych organizacji myśleli o założeniu teatru, ale niestety nie znam dokładnie szczegółów organizowania tej grupy.

Możemy się też pochwalić redagowaniem czasopisma studenckiego „Plagiat”. Zachęcamy wszystkich do pisania, czytania, a także do uczestnictwa w konkursach.

– Praca w Samorządzie to jednak nie tylko organizacja imprez kulturalnych. Jak często i z jakimi sprawami przychodzi najczęściej do Was studenci?

Najczęściej studenci przychodzą do nas w okresach przedświątecznych z pytaniem o godziny rektorskie. Niestety nie potrafią często zrozumieć, że takie decyzje nie zależą od nas. Osoby, które angażują się w życie studenckie, narażone są na krytykę ze strony innych. Zatem studenci przychodzą w związku z godzinami rektorskimi, dziekańskimi, których de facto nie ma, a nie wszyscy o tym wiedzą. Pytają o rozkład planów zajęć, stypendia naukowe i socjalne, numer konta bankowego. Niektórzy przychodzą z prośbą o pomoc przy napisaniu odwołania.

Wśród spraw, z którymi zwracają się studenci znajdują się problemy z poprawkami, powtarzaniem roku, ze wznowieniem studiów. Prowadzący są wymagający i część studentów nie radzi sobie z zaliczeniami. W momencie kiedy widzimy, że student sam nie poradzi sobie z problemem, staramy się rozwiązać sprawę poprzez np. rozmowę, porady, mediacje. Musimy jednak zachowywać należyty szacunek do naszych nauczycieli. Zazwyczaj udaje nam się rozwiązywać problem, nie angażując w to władz Uczelni. Na tym bardzo nam zależy. Staramy się być łącznikiem między studentem a prowadzącym zajęcia i mam nadzieję, że to nam się udaje.

Odpowiadamy również na dużą liczbę pytań na forum internetowym, czasami banalnych np. pytań o siedzibę Działu Spraw Studenckich, czy Biblioteki PL – często dziwimy się, że studenci na 5 roku tego nie wiedzą.

Studenci przychodzą do nas, aby podbić obiegówki, czego my nie robimy. Pytają także o imprezy, o wymiany studenckie, nasi samorządowcy pomagają im przejść przez ciężki proces załatwiania spraw związanych z wyjazdami.

Zwracają się do nas po różnorodne materiały typu zdjęcia, filmy z ciekawych wydarzeń kulturalnych. Zgłaszają się też, co nas bardzo cieszy, do pomocy, żeby móc wspólnie coś zorganizować.

Dostajemy również dużo maili o zespołach, które studenci chcieliby zobaczyć na Juwenaliach, o założenie skrzynki pocztowej. Wiele jest też pojedynczych abstrakcyjnych przypadków, które powodują, że czasami uśmiecham się pod nosem. Jednak zawsze odpisujemy na maile. To ważne, żeby studenci naszej Uczelni czuli, że jesteśmy zainteresowani ich problemami, sprawami.

– Czy pozostali studenci, którzy nie należą do RUSS, uczestniczą w pracach Samorządu?

Mamy bardzo dużo osób tzw. członków stowarzyszonych, którzy nie zostali wybrani, ale chcą pracować w Samorządzie. Mają świetne pomysły.

– Czyli pracują jako wolontariusze?

Tak, my wszyscy pracujemy w Samorządzie na zasadzie wolontariatu. Ochotnikom, aby czuli się w jakiś sposób docenieni, przekazujemy np. darmowe wejściówki na imprezę.

Bardzo często do pracy w organizacji imprez przyłączają się inni znajomi, spoza Politechniki. Namówiłam swoją koleżankę do pomocy i obecnie studiuje na naszej Uczelni, jest przewodniczącą samorządu u siebie na wydziale. Pomagają współlokatorzy, przyjaciele, sympatie, a nawet rodziny, zwłaszcza przed Juwenaliami, gdzie każda para rąk jest na wagę złota. Ludzie naprawdę chętnie pomagają, co nas ogromnie cieszy.

– W listopadzie 2007 r. odbyło się w Politechnice Forum Uczelni Technicznych. Pojawiła się na nim również dyskusja na temat ciągle malejącej liczby kandydatów na studia techniczne. Wiem, że Samorząd naszej Uczelni zareagował na tę sytuację i podjął w tej sprawie inicjatywę. Proszę o niej opowiedzieć.

Tak, podjęliśmy decyzję o zorganizowaniu wyjazdów do uczniów szkół średnich. Przygotowaliśmy ciekawą prezentację, aby uczniowie mogli zrozumieć najistotniejsze sprawy dotyczące systemu kształcenia. Nauka i kierunki studiów, informacje o wydziałach, sylwetki absolwentów to główne tematy, o których mówimy. Jednak nie zapominamy o zwykłym życiu studenckim. Przedstawiamy korzyści, pomoc jaką niesie Uczelnia dla studentów, czyli: pomoc materialna, zaplecze socjalne, akademiki, stołówka, stypendia naukowe, których wysokość może zachęcić do studiowania na kierunkach technicznych. Pokazujemy także możliwości, jakie daje im państwo, czyli np. kredyty studenckie. Wiele osób nie podejmuje studiów właśnie z obawy natury finansowej.

Oczywiście stawiamy też na kulturę, organizacje studenckie. Można się więc rozwijać poza sferą nauki. Samorząd od przyszłego roku będzie starał się otworzyć kursy językowe dla studentów.

Zaznaczamy również problem zapotrzebowania na inżynierów. Podkreślamy, że inżynier to tytuł konkretny, pozwalający na uzyskanie pracy w wielu branżach, nie tylko technicznych, technologicznych.

– 11 lutego 2008 r. rozpoczyna się w Polsce akcja „Dziewczyny na politechniki”, w którą zaangażowane są zainteresowane uczelnie techniczne, a 10 kwietnia br. zostanie zorganizowany na naszej Uczelni Dzień Otwarty wyłącznie dla uczennic. Co Pani sądzi o tym pomysle?

Przede wszystkim samą akcją gorąco popieram, jako że sama jestem kobietą studiującą na Politechnice. Kobiety mają predyspozycje, by zostać doskonałym inżynierem, co nawet obserwuje się już w szkołach podstawowych. To dziewczyny są bardziej systematyczne i bardziej skrupulatne niż chłopcy. Posiadają takie cechy, które dla inżyniera mają duże znaczenie.

Obserwując swoich znajomych, zauważam, iż faktycznie koleżanki potrafią poświęcić więcej uwagi na naukę. Jednak nadal panuje stereotyp, że uczelnia techniczna jest dla mężczyzn. Widać taką tendencję na Wydziałach: Mechanicznym i Elektrotechniki i Informatyki, gdzie współczynnik feminizacji jest niewielki. Mam koleżanki na tych wydziałach i osiągają dużo lepsze wyniki od swoich kolegów, otrzymują stypendia naukowe. Także każda dziewczyna, która chce studiować na Politechnice nie powinna mieć kompleksów.

A jak możemy włączyć się w akcję „Dziewczyny na politechniki”? Kobiety zajmują w naszym Samorządzie większość stanowisk, więc chętnie spotkamy się z uczennicami, które stoją

przed wyborem szkoły wyższej, na Dniach Otwartych i powiemy im na naszym przykładzie, jak wygląda studiowanie na Politechnice oraz będziemy się starać przekonać, że studiowanie można pogodzić z działalnością studencką, uczestnictwem w życiu kulturalnym. Wystarczy tylko chcieć.

– Jeszcze jedno pytanie, tym razem skierowane bezpośrednio do Pani: skąd czerpie Pani tyle energii na tak intensywne życie? ☺

Szczerze powiedziawszy – nie wiem, ale myślę, że dom rodzinny jest dla mnie taką ostoją. Mam bliskich, którzy mnie wspierają i to w domu wyciszam się wieczorami. Staram się właśnie, aby wieczory i weekendy należały tylko do mnie, żeby wychodzić z Uczelni najpóźniej o 22:00 – bo właśnie między godz. 18:00 a 22:00 kończymy nasz dzień pracy, który rozpoczynamy między 8:00 a 10:00. Na pewno pomocni są przyjaciele. Miło jest usłyszeć, że coś zostało dobrze zrobione. Takie pochwały, ciepłe słowa dają bardzo dużo motywacji. Czasami zwykle słowo dziękuję potrafi zdziałać cuda...

– To ja też dziękuję za rozmowę i życzę Pani osiągnięcia dalszych sukcesów.

Rozmawiała: Milena Jagiełło

Ranking miast według Hirscha

Wkrótce AM i AR zostaną przemianowane na uniwersytety. Entuzjaści świętują, a sceptycy mówią, że od samego mieszania herbata nie staje się słodsza i podają przykłady uczelni ze światowej czołówki (MIT, Caltech, Imperial College), które słowa „uniwersytet” nie mają w swoich nazwach. Biorąc pod uwagę liczbę uniwersytetów, Lublin znajdzie się wkrótce w krajowej czołówce. Spróbujmy ocenić, czy odpowiada to rzeczywistej pozycji naukowej Lublina.

W Polsce jest 17 miast o ludności powyżej 200 000 i wśród nich znajdują się najsilniejsze ośrodki naukowe. Jest też kilka stosunkowo silnych ośrodków o mniejszej liczbie mieszkańców (np. Gliwice), ale żaden z nich nie dorównuje Lublinowi pod względem potencjału naukowego, więc niniejszą analizę ograniczymy do 17 największych miast. Za pomocą bazy danych Thomson Institute, biorąc pod uwagę wyłącznie prace opublikowane w XXI wieku, określimy wartości kilku parametrów charakteryzujących aktywność naukową:

P – liczba publikacji w bazie danych Thomson Institute (stan na 30.01.2008 r.), w których afiliacja wskazuje na instytucję naukową z danego miasta.

H – współczynnik Hirscha tych P publikacji. Oznacza on, że wśród tych publikacji jest H publikacji, z których każda była cytowana co najmniej H razy (ale nie ma wśród nich H+1 publikacji, z których każda była cytowana co najmniej H+1 razy). Współczynnik ten zaproponowano początkowo do oceny dorobku naukowego indywidualnych osób. Potem stosowano analogiczne współczynniki do oceny czasopism,

instytucji naukowych, a nawet całych państw. Dzięki łatwości obliczeń współczynnik Hirscha zyskuje na popularności i pomimo wszelkich jego wad – osiągnięcia naukowe są i będą oceniane w taki właśnie sposób.

HPL – współczynnik Hirscha tych P publikacji, ale z wyłączeniem publikacji mających również autorów zagranicznych. Prace autorów polskich opublikowane w XXI wieku o największej liczbie cytowań mają na ogół wielu współautorów zagranicznych. Na przykład z ponad 100 prac z ośrodka warszawskiego mających ponad 100 cytowań, tylko 6 nie ma współautorów zagranicznych, a wszystkie prace z innych polskich ośrodków bez autorów zagranicznych mające ponad 100 cytowań można policzyć na palcach jednej ręki (w tym jest jedna praca prof. Andrzeja Dąbrowskiego z Lublina). Współczynnik HPL jest bardzo radykalnym (ale obiektywnym) środkiem mającym na celu odrzucenie prac, które w niewielkim stopniu świadczą o sile naukowej danego ośrodka, na przykład kiedy pochodzi z niego tylko jeden z 20 lub więcej współautorów (sic! są setki takich prac). Z drugiej strony – współczynnik HPL odrzuca także prace ze współautorami zagranicznymi, w których autorzy polscy stanowią większość. Prawda o rzeczywistym wkładzie polskich współautorów leży gdzieś pomiędzy H i HPL, raczej bliżej HPL.

HM – współczynnik Hirscha tych P publikacji, ale z wyłączeniem publikacji mających również autorów z innych ośrodków (polskich lub zagranicznych). Najczęściej cytowane prace autorów z małych ośrodków mają na ogół współautorów

z innych ośrodków. Współczynnik HM zakłada, że tylko prace mające wyłącznie autorów z jednego ośrodka jednoznacznie świadczą o jego sile naukowej. Współczynnik HM podobnie jak HPL jest bardzo radykalnym środkiem i prawda o rzeczywistym wkładzie współautorów z danego ośrodka leży pomiędzy H i HM, raczej bliżej HM.

Żaden z powyższych współczynników nie oddaje w pełni cytawalności prac z danego ośrodka i najlepszym sposobem wydaje się uwzględnienie wszystkich trzech jednocześnie. Współczynnik H daje wynik mniej wiarygodny niż HPL i HM, ale to właśnie współczynnik H jest znany i stosowany – często w sposób bezrefleksyjny.

Iloraz H/HPL jest miarą udziału danego ośrodka w programach międzynarodowych. Najlepsze rezultaty mają Warszawa, Kraków i Katowice, a Lublin zajmuje 6 miejsce od końca i wyprzedza pod tym względem tylko Białystok i kilka miast, które we wszystkich rankingach okupują najniższe miejsca. Iloraz HPL/HM jest miarą współpracy krajowej. Pod tym względem Lublin zajmuje ostatnie miejsce wspólnie w Warszawie. Podobieństwo do lidera wszystkich rankingów nie przynosi w tym wypadku powodu do chwały ze względu na efekt asymetrii. Na współczynnik HPL wpływają tylko prace o największej liczbie cytowań i im silniejszy ośrodek, tym trudniej ten współczynnik poprawić. Dlatego też

		publikacje	H	HPL	HM	H ² /P	H/HPL	HPL/HM
1	Warszawa	31123	101	46	44	0,33	2,2	1,05
2	Kraków	17241	79	37	34	0,36	2,14	1,09
3	Łódź	8224	45	30	28	0,25	1,5	1,07
4	Wrocław	11712	47	32	30	0,19	1,47	1,07
5	Poznań	10525	52	34	31	0,26	1,53	1,1
6	Gdańsk	6469	45	26	22	0,31	1,73	1,18
7	Szczecin	2728	32	19	17	0,38	1,68	1,12
8	Bydgoszcz	1511	28	18	13	0,52	1,56	1,38
9	Lublin	5391	33	23	22	0,2	1,43	1,05
10	Katowice	4039	38	19	17	0,36	2	1,12
11	Białystok	2880	34	25	22	0,4	1,36	1,14
12	Gdynia	588	16	13	8	0,44	1,23	1,63
13	Częstochowa	1157	17	14	11	0,25	1,21	1,27
14	Radom	150	6	5	4	0,24	1,2	1,25
15	Sosnowiec	830	16	12	9	0,31	1,33	1,33
16	Toruń	2314	33	22	18	0,47	1,5	1,22
17	Kielce	808	25	16	9	0,77	1,56	1,78
	miejsce Lublina	7	9-10	8	6-8	16	12	16-17

Miasta w tabeli uporządkowano według liczby mieszkańców. Niekwestionowanym liderem we wszystkich naukowych rankingach jest Warszawa, a drugie miejsce zajmuje Kraków. O trzecie miejsce walczą Poznań (który ma nieco wyższą cytawalność prac) i Wrocław (który ma wyższą liczbę publikacji). Piąte miejsce zajmuje Łódź, a szóste Gdańsk. Na kolejnych miejscach różnice między poszczególnymi ośrodkami są niewielkie i kolejność zależy od przyjętych kryteriów. Pozycja Lublina pod względem siły naukowej z grubsza odpowiada liczbie mieszkańców. W liczbie publikacji zajmujemy 7 miejsce i wyprzedzamy większe od Lublina Szczecin i Bydgoszcz, ale już współczynnik H spycha nas na 9-10 miejsce, wspólnie z mniejszym od Lublina Toruniem oraz za mniejszymi od Lublina Katowicami i Białymstokiem. Współczynnik H jest piątą achillesową Lublina i w żadnej innej klasyfikacji nie zajmujemy tak fatalnego miejsca. Warto dodać, że na współczynnik H Lublina składa się 17 prac z byłej AM, 11 prac z UMCS, 4 z Politechniki, 2 z Instytutu Medycyny Wsi i 1 z PSK 4 (suma jest większa od 33 ze względu na podwójne afiliacje).

Porównując poszczególne wskaźniki, można zauważyć kilka niezwykłych cech, które wyróżniają Lublin spośród innych ośrodków. Lublin ma bardzo niski iloraz H²/P, który jest miarą cytawalności opublikowanych prac. Pod tym względem wyprzedzamy tylko Wrocław. Najwidoczniej naukowcy z obu ośrodków poszli na ilość, zaniedbując przy tym jakość. Toruń i Białystok mają podobną do Lublina liczbę cytowań przy dwukrotnie niższej liczbie publikacji.

dzięki współpracy, swój współczynnik HPL może poprawić przede wszystkim słabszy partner. Warszawa potrzebuje prac cytowanych co najmniej 47 razy, aby poprawić swój współczynnik HPL, a Lublinowi wystarczy do tego jedna cytowana na 24 razy. Prace wspólne z lubelskimi autorami miały znikomy wpływ na HPL najsilniejszych ośrodków, natomiast poprawiły HPL Częstochowy. Z kolei współpraca z Częstochową nie przysporzyła punktów Lublinowi.

Powyzsza analiza wskazuje na przyczyny słabej cytawalności prac lubelskich autorów. Sami bez pomocy innych radzimy sobie nieźle i pod względem współczynnika HM zajmujemy 6-8 miejsce wraz z Gdańskiem i Białymstokiem – tuż za ścisłą krajową czołówką. Niestety nie potrafimy nawiązać korzystnej dla nas współpracy z innymi ośrodkami. Najwidoczniej źle dobieramy sobie partnerów i na tym przegrywamy z Gdańskiem i Katowicami, które dzięki współpracy, głównie zagranicznej mają wyższy współczynnik H niż Lublin. Oczywiście współpraca ze słabszymi partnerami Lublinowi nie zaszkodzi, ale przede wszystkim powinniśmy poszukać szans podciągnięcia się przez współpracę z lepszymi od nas.

Warto dodać, że pochodzący z Lublina, a pracujący w USA profesor Mieczysław Jaroniec (notabene promotor mojej pracy doktorskiej) uzyskał za analogiczny okres OSO-BISTY współczynnik H równy 31, a więc prawie taki, jak wszyscy naukowcy z miasta czterech uniwersytetów razem wzięci.

Marek Kosmulski

Biblioteka

Działalność konferencyjna

Praca takiej jak nasza instytucji nie skupia się wyłącznie na opracowywaniu i udostępnianiu księgozbioru, lecz obejmuje także szereg innych działań, takich jak: współpraca przy tworzeniu portali nauk technicznych, doskonaleniu terminologii haseł przedmiotowych czy poszerzaniu sfery wolnego dostępu (*Open Access*) do publikacji naukowych.

*

W pierwszych dniach lipca 2007 r. odbyła się w Warszawie Konferencja Ligi Europejskich Bibliotek Naukowych, zorganizowana przez Bibliotekę Narodową i Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie, poświęcona integracji europejskiej, warunkom i wyzwaniom współczesnych bibliotek. Jej czynnym uczestnikiem był Dyrektor BPL dr Henryk Hollender, który wygłosił referat pt. *Who will take over the libraries of the New Europe?* Referat ten jest już wydrukowany w "LIBER Quarterly" (odbitka dostępna w Czytelnii Technicznej); na druk czeka też wersja polska, zatytułowana *Kto przejmie biblioteki w Nowej Europie?* Do najciekawszych wystąpień tej konferencji, zdaniem H. Hollendra, należał przegląd norm ISO dotyczących jakości procesów dokumentacyjno-informacyjnych oraz przedsięwzięcie bibliotek brytyjskich, poświęcone uporządkowaniu kryteriów, jakie musi spełniać uczelniana kolekcja książek istniejących i udostępnianych w postaci elektronicznej.

Przedstawiono również nowy model finansowania czasopism elektronicznych, wydawanych zgodnie z zasadą *Open Access*, tak by grupę czasopism z zakresu fizyki wysokich energii, związanych z ośrodkiem CERN w Genewie, można było dostarczać bezpłatnie do rąk użytkownika. Chodzi tu nie tylko o koszty techniczne, ale o znaczne koszty recenzji, bez ponoszenia których nie można wydawać czasopisma na odpowiednio wysokim poziomie. Przedsięwzięcie zostało podjęte w przekonaniu, że książki i czasopisma elektroniczne będą w niedalekiej przyszłości stanowić większość w zbiorach bibliotecznych.

Zajmująca, zdaniem uczestnika, była również relacja z planowania i budowy nowego gmachu Ośrodka Konserwacji Zbiorów w Bibliotece Brytyjskiej, który wzniesiono tak, aby wspomagał zmiany organizacyjne i był ich symbolem wobec użytkowników Biblioteki.

*

W dniach 10-11.09.2007 r. w gmachu Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie miało miejsce kolejne ze spotkań uczestników porozumienia bibliotek technicznych POLBIT (w liczbie 22), tworzących bazę zawartości polskich czasopism technicznych BazTech. Omówiono stan finansowania prac (MNiSW) i inne liczne sprawy organizacyjne. W spotkaniu jako przedstawiciele BPL uczestniczyli: Dyrektor BPL dr H. Hollender i Z-ca Dyrektora mgr H. Celoch (pełnomocnik).

W dużej mierze spotkanie poświęcone było także nowemu przedsięwzięciu, jakim jest BazTol – portal nauk

technicznych, powstający w ramach tego Porozumienia. Zasadniczą część prac będzie polegała na katalogowaniu polskich zasobów Internetu, aby uzyskać bazę danych obejmującą strony www z zakresu nauk technicznych. Taki serwis (ang. subject gateway) zawdzięcza swoje istnienie pracownikom nazywanym redaktorami, którzy dobierają i opisują źródła posługując się schematem danych Dublin Core, znanym także z bibliotek cyfrowych. Oczywiście uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele BPL zadeklarowali zgodnie udział w tworzeniu gatewaya. Jako dziedziną przypadnie nam fizyka. Dyr. H. Hollender został powołany do zespołu recenzentów (weryfikatorów) opisów tworzonych dla portalu. Dodatkowe informacje o Porozumieniu Bibliotek i bazie BazTech znajdują się na stronie <http://baztech.icm.edu.pl>. Zachęcam do zapoznania się również z nową wersją BazTech na stronie <http://yadda.icm.edu.pl>. Baza nie jest jeszcze doskonała, trwają cały czas prace nad jej poprawianiem, więc wszelkie uwagi są mile widziane. Pierwowzorem BazTol jest natomiast TOL – Technika Online (<http://www.ml.put.poznan.pl/TOL/index.html>), informator Politechniki Poznańskiej, gdzie powstaje oprogramowanie dla gatewaya.

*

W dniach 25-28.09.2007 r. w Zakopanem odbyło się IX Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej *Wymiana informacji i rozwój profesjonalnych usług informacyjnych w edukacji, nauce i kulturze na rzecz społeczeństwa opartego na wiedzy*. Organizacja Forum zbiegła się z 15-leciem istnienia Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej. Sesje naukowe w większości poświęcone były historii i działalności towarzystwa oraz organizacjom i stowarzyszeniom z zakresu informacji naukowej i bibliotekarstwa. Była także sesja poświęcona doświadczeniom bibliotek i ośrodków informacji naukowej, w której zaprezentowane zostały dwa referaty przygotowane przez pracowników Biblioteki Politechniki Lubelskiej. Pierwszy prezentowała mgr Hanna Celoch *Trzech uczonych, trzy bazy, jeden bibliotekarz. O korzyściach i metodzie uczelnianej analizy naukometrycznej*. Drugi referat prezentowała mgr Małgorzata Jaworowska *E-learning*

dla przyszłych inżynierów. Dwa lata działania e-edukacyjnego programu autorskiego.

Przez wiele lat (w Bibliotece Politechniki Lubelskiej od 1995 roku) do analizy publikacji naukowych, a konkretnie ich cytowań, wykorzystywano bazę Science Citation Index Instytutu Informacji Naukowej w Filadelfii. Była to wówczas jedyna baza notująca cytowania i chociaż obecność autorów Politechniki Lubelskiej w bazie była znikoma, a możliwości wyszukiwawcze bazy niedoskonałe, analizy przeprowadzano co roku. W 2004 roku pojawiły się dwie konkurencyjne dla SCI bazy – Scholar Google i SCOPUS. Referat niniejszy jest próbą porównania tych trzech baz. Do przeprowadzenia próby wybrano trzech autorów: dwóch chemików (elektrochemia i ochrona środowiska) i jednego fizyka. Wyboru dokonano głównie ze względu na nazwisko (niepowtarzające się w danej dziedzinie wiedzy i nie posiadające polskich liter) oraz liczbę publikacji autora – nie mniej niż 50 i nie więcej niż 100, aby materiał porównawczy nie był zbyt obszerny, ale jednocześnie żeby było widać różnicę, co przy zbyt niskiej liczbie publikacji nie jest wyraźnie zauważalne. Wszyscy trzej autorzy publikują co najmniej od 15 lat – analiza obejmuje okres od 1996 r. do chwili obecnej.

*

Dnia 8.11.2007 r. odbyło się III Seminarium Infobroker *Narzędzia Informatyczne w pracy brokera informacji*, zorganizowane przez warszawskie Centrum Promocji Informatyki. Nazwa cyklu zajęć tego seminarium pochodzi od nazwy zawodu konsultanta informacyjnego – przedsiębiorcy sprzedającego wyniki wyszukiwania informacji, zwłaszcza o charakterze gospodarczym.

Na spotkaniu dr Henryk Hollender, Dyrektor BPL, wygłosił referat, w którym podtrzymał tezę, że biblioteki mogą i powinny zarabiać na informacji dla wybranych grup odbiorców, ale podstawowym źródłem ich finansowania muszą pozostać środki publiczne, a jeśli prywatne, to nie pochodzące ze sprzedaży usług, ale ze współorganizowania bibliotek przez samorządy, jednostki budżetowe, przedsiębiorstwa prywatne, instytucje państwowe, fundacje itp. Obserwuje się zresztą obecnie, iż coraz więcej materiałów, zwłaszcza z dziedziny rozrywki, dostępnych jest bezpłatnie; ceny dla kupujących są bardzo wysokie, ale te same produkty można nieraz znaleźć za darmo lub uzyskać je także za darmo po pewnym czasie. Sprzyja temu narastający społecznościowy charakter Internetu, który stwarza coraz rozleglejszą platformę do wymieniania się ideami i dobrami oraz uruchamia nowe mechanizmy finansowania (np. serwis Sellaband). Wśród wielu interesujących wystąpień najwyższe noty otrzyma zapewne referat Lidii Derfert-Wolf (UP-T Bydgoszcz), która wskazała na powstawanie pierwszych serwisów, wyszukujących wizerunki, filmy i nagrania nie ze względu na towarzyszące im w przestrzeni cyfrowej słowa (najprostsze przykłady: Google Grafika; YouTube), ale na podstawie ubogich na razie algorytmów rozpoznawania obrazu lub dźwięku. Podała także interesujące adresy serwisów dostarczających wykłady akademickie.

*

Kolejnym istotnym wydarzeniem był udział mgr Stanisławy Pietrzyk (Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej)

w XII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Informacja patentowa dla nauki i przemysłu*, zorganizowanej przez Urząd Patentowy RP w dniach 21-23.11.2007 r. w Ośrodku Doskonalenia Zawodowego Kadr Celnych i Skarbowych w Otwocku.

Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele Duńskiego Urzędu Patentów i Znaków Towarowych, z którymi to wspólnie Politechnika Lubelska realizuje program twinningowy *Wzmacnianie przestrzegania praw własności intelektualnej*. W ramach tego programu analizowanego w toku konferencji mgr Stanisława Pietrzyk omówiła prezentację warsztatów szkoleniowych, zorganizowanych przez Urząd Patentowy RP i OIN-T BPL.

Na konferencji zaprezentowano również specjalistyczny program IP-score, który stanowi narzędzie wyceny rozwiązywania technicznego chronionego patentem, przedstawiono najnowsze rozwiązania w zakresie informacji patentowej oraz promocji innowacji w Europie i na świecie. Kolejne punkty programu odnosiły się do pomocy dla ośrodków informacji patentowej na lata 2007-2009 w zakresie szkoleń i poprawy infrastruktury technicznej, umożliwiającej dostęp do zasobów informacji patentowej, w ramach współpracy z Europejskim Urzędem Patentowym.

*

Pod koniec listopada 2007 r. miały miejsce jeszcze dwa ważne wydarzenia, w których brali udział pracownicy Biblioteki PL.

W Krakowie odbyło się – w ramach zebrania IATUL (International Association of University of Technology Libraries) – spotkanie bibliotek grupy POLBIT. Podczas obrad oceniano współpracę bibliotek oraz zastanawiano się nad nowymi formami działalności Stowarzyszenia.

W Warszawie odbyła się Ogólnopolska Konferencja *Pracuj lokalnie, myśl globalnie – opracowanie i wyszukiwanie informacji w bibliotekach*, w której uczestniczył pracownik BPL, mgr Jarosław Gajda. Tematyka przedstawionych referatów oraz dyskusja była zdominowana głównie przez zagadnienia związane z językami haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej i KABA oraz Uniwersalną Klasyfikacją Dziesiątą (oba są naszymi narzędziami!).

Konferencję rozpoczęła prof. Jadwiga Woźniak-Kasperek *Refleksjami o przyszłości języków informacyjnych*. Jest raczej pewne, że dopóki katalogi biblioteczne będą zamknięte dla zewnętrznych narzędzi wyszukiwawczych oraz standardem opisu bibliograficznego będzie jego kompletność, dopóty istnienie języka informacyjno-wyszukiwawczego nie jest zagrożone.

Bardzo ciekawie przedstawiona została historia powstania Klasyfikacji Biblioteki Uniwersyteckiej UMK, która jest oryginalnym rozwiązaniem służącym do oznaczania miejsca książki w wolnym dostępie. Obecnie oznaczonych tą klasyfikacją i udostępnionych jest ok. 50 tys. książek. Docelowo ma to być około 300.000 egzemplarzy. Problemy z reklasyfikacją działów 502/504 UKD zaprezentowała przedstawicielka Biblioteki Politechniki Białostockiej. Szczególnie interesujące było to, że białostocka biblioteka jako jedyna w kraju od połowy lat 90 buduje kartotekę wzorcową

UKD i z powodzeniem wykorzystuje ją do opracowywania własnych zbiorów.

*

Konferencje są dla nas ważne. Żadna biblioteka nie wypracuje już sama swoich rozwiązań, a większość przedsięwzięć ma charakter zespołowy. Poza ustaleniami praktycznymi,

w czasie spotkań bibliotek oddajemy się także refleksjom bibliotekoznawczym, teoretycznym. Czujemy, że bez nich nasza praca byłaby płytsza i mniej otwarta na ulepszenia. A może czasem udaje nam się też trochę posunąć do przodu stan wiedzy naukowej.

Katarzyna Weinper

Cyfrowy przebój Politechniki Lubelskiej

Elektroniczna publikacja skryptu pt. „Graficzny zapis konstrukcji: przewodnik do zajęć projektowych”, znajdująca

się w Kolekcji Politechniki Lubelskiej, umieszczonej w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Warszawskiej – cieszy się wielką popularnością wśród czytelników.

Jest to przewodnik przeznaczony dla studentów kierunków niemechanicznych uczących się projektowania i kreślenia w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn.

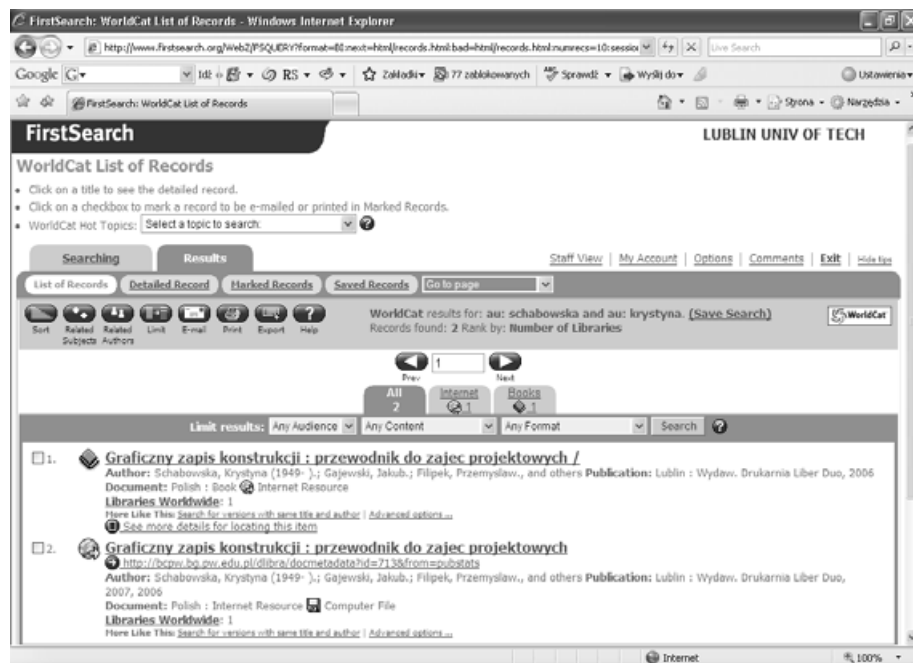
Autorami dzieła są pracownicy katedry: dr Krystyna Schabowska, dr Przemysław Filipek, mgr inż. Jakub Gajewski, a redaktorem prof. Józef Jonak.

Biblioteka Cyfrowa Politechniki Warszawskiej liczy sobie ponad 500 pozycji i dostępna jest pod adresem: <http://bcpw.bg.pw.edu.pl>.

Publikacja w krótkim czasie (ok. 6 miesięcy) osiągnęła ponad 6700 wejść, co upoważnia do stwierdzenia, że jest absolutnym przebojem wśród użytkowników Biblioteki Cyfrowej Politechniki Warszawskiej. Obecnie znajduje się na drugim miejscu rankingu najczęściej czytanych publikacji i nieuchronnie zbliża się do miejsca pierwszego.

Od publikacji lokalnej do globalnej

Dzięki umieszczeniu w bibliotece cyfrowej i odpowiedniemu skatalogowaniu w polskim katalogu centralnym NUKAT niskonakładowa publikacja osiągnęła zasięg globalny. Informację bibliograficzną oraz dostęp do niej znajdziemy w katalogu Biblioteki PL, katalogu

Publikacja w światowym katalogu „WorldCat”

„Graficzny zapis konstrukcji...” w Bibliotece cyfrowej PW

Opis w „Google Book Search”

Indeks „Google Scholar”

centralnym, katalogach bibliotek cyfrowych stosujących oprogramowanie dLibra i centralnej wyszukiwarce Federacji Bibliotek Cyfrowych oraz na najważniejszych światowych indeksach: WorldCat, Google Book Search oraz Google Scholar.

W każdym z tych indeksów znajdziemy także ścieżkę dostępu do pełnotekstowej wersji elektronicznej.

Równoczesna publikacja książki w wersji tradycyjnej i elektronicznej stworzyła nowe możliwości dla promocji i dotarcia do czytelników. Radykalnie zmieniła się struktura źródeł informacji bibliograficznej i jej przebieg pomiędzy katalogami lokalnymi i globalnymi.

Publikacja jest łatwa do znalezienia i dostępna z każdego miejsca na kuli ziemskiej.

Stwarza to nowe możliwości dla literatury niskokładowej, a w szczególności dla publikacji dydaktycznych i naukowych.

Jarosław Gajda

Politechnika Lubelska na mapie świata

Współpraca z zagranicą Politechniki Lubelskiej przybiera różne formy. Na pierwszym miejscu należy wymienić współpracę z zagranicznymi jednostkami naukowo-badawczymi i przemysłowymi w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej Badań Rozwoju Technicznego i Prezentacji (6 Program Ramowy UE: TRANSFER OF KNOWLEDGE, 5 PR: ASPPECT, 6 PR: NEPIRC, 6 PR: RIS LUBELSKIE; 6 PR: WSTESAFE II, RAPIDO; a także BISNEP) oraz Międzynarodowe Programy Edukacyjne (Program LLP – Erasmus, Program Bałtycki, Program Leonardo da Vinci II, Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej – Central European Exchange Programme for University Studies (CEE-PUS)) obecnie realizowane przez Politechnikę Lubelską.

Przychody z poszczególnych programów międzynarodowych w roku ubiegłym wyniosły ponad 2 858 tys. zł (na dzień 31.10.2007 r.).

Inne formy międzynarodowej współpracy naukowo-badawczej PL to projekty badawcze prowadzone przez wydziały PL, a także współpraca z międzynarodowymi instytucjami naukowymi z całego świata. Są to m.in.: **Wydział Mechaniczny**: projekty “Study of Drift in Latch Systems” (Magna Clausers –USA), “Adaptive Control of the Fuel Cell System” (Universita Degli Studi di Trieste, Włochy), Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny, Drohobycz (Ukraina); **Wydział Elektrotechniki i Informatyki**: współpraca w ramach umów bilateralnych z Kanazawa, Saga i Sojo University (Japonia), Cardiff Univerisity (UK), Zjednoczonym Instytutem Badań Jądrowych w Dubnej (Rosja), CERN (Szwajcaria); **Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej**: współpraca w ramach umów bilateralnych z Samarskim Państwowym Uniwersytetem Architektoniczno-Budowlanym (Rosja);

Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki: współpraca w ramach umowy bilateralnej z University of Illinois, USA; **Wydział Inżynierii Środowiska**: współpraca w ramach umów bilateralnych z Politechniką Brandenburską w Cottbus (Niemcy), Uniwersytetem w Wageningen (Holandia), Politechniką Czeską w Pradze (Czechy), Christian Albrecht Universität zu Kiel (Niemcy), Saga University (Japonia), Sophia University, Tokio (Japonia), University of Oslo (Norwegia) oraz Państwowym Uniwersytetem Gospodarki Wodnej i Zasobów Przyrody w Rivne (Ukraina). Ponadto, Politechnika Lubelska posiada podpisanych **49** umów o współpracy międzynarodowej z ośrodkami uczelnianymi całego świata.

W ramach Programu LLP-Erasmus Politechnika Lubelska współpracuje z **60** uczelniami wyższymi Europy. Program Erasmus promuje wymianę międzynarodową studentów, pracowników naukowych oraz zagraniczne praktyki dla studentów. Liczba wyjazdów pracowników naukowych w roku 2006/2007 to 24 osoby, zaś liczba wyjazdów studentów PL to 54 osoby.

Wspomożeniem pracy i promocji Biura Współpracy z Zagranicą PL jest zaktualizowana strona www.pollub.pl. W zakładce „współpraca z zagranicą”, znajdą Państwo m.in. informacje nt. 7 Programu Ramowego, stypendiów zagranicznych dla kadry i studentów PL, ofert pracy zagranicznej dla naukowców, aspektów prawnych dla wyjeżdżających, źródła pozyskiwania środków finansowych, finansowanie współpracy zagranicznej (MNiSW) oraz niezbędnych linków do zagranicznych portali i instytucji wspomagających w pisaniu wniosków UE i zawieraniu współpracy międzynarodowej.

Beata Kijak-Mitura

Studium Języków Obcych

III edycja prezentacji językowych

Dnia 4.12.2007 r. w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej odbył się konkurs prezentacji z zakresu architektury i budownictwa w języku angielskim i niemieckim pod nazwą **The Old and The New In Architecture and Civil Engineering** pod honorowym patronatem Dziekana Wydziału dr hab. inż. Bogusława Szmygina, prof. PL.

Konkurs został zorganizowany przez Studium Języków Obcych Politechniki Lubelskiej oraz Samorząd Studencki WIBiS. Uczestnikami owego wydarzenia byli studenci kierunków: architektura i urbanistyka oraz budownictwo, którzy przez kilka tygodni poprzedzających konkurs przygotowali prezentacje w wybranym przez siebie temacie. Ideą przyswiecającą organizatorom było popularyzowanie nauki języków obcych oraz zainteresowanie studentów artykułami i pracami z zakresu budownictwa i architektury w zagranicznych pismach technicznych.

Zainteresowanie samym konkursem było bardzo duże. Aula WIBiS wypełniona była po brzegi. Uczestników oceniali

grono jury, w skład którego weszły następujące osoby: mgr B. Blaim, mgr A. Nikitiuk, dr inż. M. Grudzińska, mgr inż. N. Przesmycka oraz przedstawiciel Samorządu Studenckiego WIBiS D. Kucharczyk.

Nagrodami głównymi przyznanymi przez jury były urządzenia wielofunkcyjne. I miejsce z pośród 15 kandydatów zajęła M. Jurkowska za prezentację "Petronas Tower" II miejsce przypadło P. Pięcińskiemu za prezentację "Reconstructions", miejsce III zajęła B. Kowalczyk i M. Jurkowska za pracę „Der Reichstag“.

Publiczność także miała swoich faworytów. Według nich najlepszą prezentację przedstawił M. Stachurski o tytule "How to Combine the old and the New While designing a building? Bogusław Stelmach's Works".

Sponsorami głównymi imprezy byli: Dziekan WIBiS, firma Stelmach i Partnerzy oraz wydawnictwa Longman i Polanglo.

Karolina Stulka

Nasi studenci na olimpiadzie

Dnia 30.11.2007 r. w godz. 10⁰⁰-11³⁰ w Studium Języków Obcych, tak jak i we wszystkich uczelniach biorących udział, odbyła się III Ogólnopolska Olimpiada Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych.

Test został przygotowany przez Komitet Główny Olimpiady, mający swą siedzibę w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz zespół lektorów języka niemieckiego. Miał on na celu sprawdzenie umiejętności studentów uczelni wyższych w zakresie leksykalno-gramatycznym i kulturowym oraz znajomości fachowego języka technicznego.

Celem Olimpiady było zachęcenie przyszłych inżynierów do poszerzania i ciągłego wzbogacania swojej wiedzy o języku niemieckim, kulturze i zwyczajach krajów niemieckojęzycznych, ale także, a może i przede wszystkim, ukazanie im wagi znajomości i przydatności języka technicznego w ich zawodzie.

Wg regulaminu, w Ogólnopolskiej Olimpiadzie mogą wziąć udział wyłącznie studenci kierunków technicznych Wyższych Szkół i Uczelni Technicznych.

W tym roku z naszej Uczelni w Olimpiadzie udział wzięło 4 studentów:

- Grądkowski Marcin z Wydziału Mechanicznego
- Kopińska Joanna z Wydziału Mechanicznego
- Podsiadło Katarzyna z Wydziału Mechanicznego
- Sokołowska Krystyna z Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.

Przebieg Olimpiady z ramienia Politechniki Lubelskiej, jako Przewodniczący, monitorował mgr Andrzej Nikitiuk.

Testy zostały odesłane do Gliwic – czekamy na wyniki i zakwalifikowanie się studentów do II etapu.

Andrzej Nikitiuk

Metodyka publikacji naukowej

W dniach 20-21.09.2007 r. w Wydziale Inżynierii Środowiska odbyły się warsztaty pt. „Metodyka publikacji naukowej” poprowadzone przez dr Gordona Filby. Udział w spotkaniu wzięli delegowani przez dziekanów Politechniki Lubelskiej pracownicy naukowcy wszystkich wydziałów oraz wolni słuchacze.

Spotkanie podzielone zostało na 4 bloki warsztatowe w przeciągu dwóch dni roboczych, podczas których dr Gordon Filby wyjaśnił i przedstawił poprzez przykłady językowe z życia codziennego niezbędną do profesjonalnego redagowania pracy naukowej angielską gramatykę.

Dr Filby szczegółowo prześledził i wyjaśnił uczestnikom warsztatów następujące zagadnienia:

- metoda korzystania z edycji internetowej: MS Word Track Changes, Open Office, Google, Docs i Tables;
- zasada IMRAD;

- najczęściej używane struktury gramatyczne w pracach naukowych na przykładach prac własnych uczestników szkolenia, przesłanych wcześniej w formie elektronicznej prowadzącemu;
- cel i porządek analizowania zebranych materiałów literatury zagranicznej;
- zasady konstruowania planu pracy;
- zasady formułowania tekstów i ich niezbędne elementy;
- a także tworzenie zewnętrznej formy pracy, czyli układ części – strona tytułowa i wydruk.

Warsztaty metodyczne zaznajomiły kursantów z zagranicznymi wymogami stawianymi pracom naukowym, a także udoskonaliły praktyczne umiejętności stawiania problemów naukowych i rozwiązywania ich przez poszukiwanie źródeł, dobór i analizę tekstów, wreszcie formułowanie tez i ich prezentację w formie pracy pisemnej.

Seminarium zakończono przeprowadzeniem ankiety, wyniki której jednoznacznie wskazują na potrzebę powtórzenia podobnych warsztatów na każdym z wydziałów naszej Uczelni w celu poszerzenia liczby beneficjentów tej formy szkolenia.

Każdy zainteresowany korektą swojej publikacji może kontaktować się bezpośrednio z doktorem Filby pod adresem filby@innovedit.com. Usługi takie są odpłatne i w przypadku większej liczby publikacji np. wydania całego tomu, cena usługi podlega negocjacji.

Beata Kijak-Mitura

Biuro Karier Studenckich

Studencie integruj się!

W dniach 20-26.09.2007 r. pod honorowym patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej, odbył się już po raz piąty obóz adaptacyjny Politechniki Lubelskiej „Adapciak 2007”. Organizatorem było Biuro Karier Studenckich we współpracy z Samorządem Studenckim. W wyjeździe uczestniczyło 23 nowoprzyjętych studentów, 3 tutorów – studentów starszych lat oraz 3 organizatorów – pracowników Biura Karier Studenckich.

Studencka integracja miała miejsce w Tatrach w miejscowości Murzasichle. Podczas trwania obozu przyszli studenci mieli możliwość uczestniczenia w następujących zajęciach:

- Bankomania – spotkanie z przedstawicielami Banku PKO BP S.A.
- Arrindal – pokaz oraz warsztaty tańca z ogniem
- Spotkanie z Biurem CCUSA – wyjazdy zagraniczne dla studentów

- Warsztaty – „Współpraca w grupie”
- Konwersacje „Only English”
- Zawody sportowe – sumo, siatkówka
- Warsztaty myślenia kreatywnego
- Kompendium wiedzy o uczelni oraz mieszkaniu w Lublinie
- Zorganizowanie „pierwszej sesji”, podczas której studenci ubiegali się o otrzymanie „indeksów” w „dziekanacie”
- Konwersacje dotyczące Politechniki Lubelskiej (akademiki, możliwość zajęć pozauczelnianych – AZS, Koła Naukowe, Samorząd Studencki, Chór Akademicki, Zespoły taneczne, Biuro Karier i inne)
- Makulatura Fashion – pokaz mody.

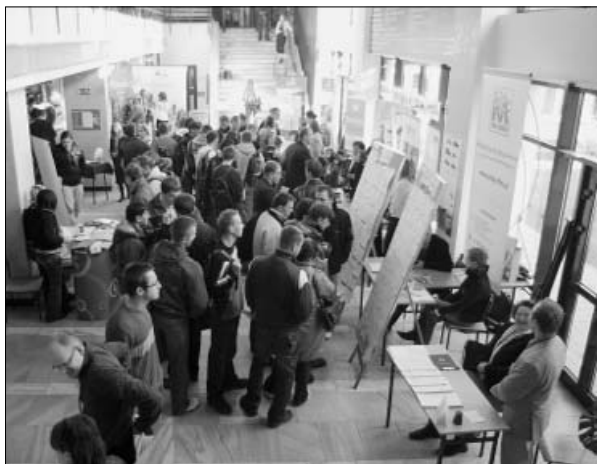
Szukamy inżyniera

Po raz siódmy, 21.11.2007 r., pod honorowym patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej, odbyły się targi pracy „Inżynier na rynku pracy”.

W czasie trwania tej edycji targów miała miejsce również konferencja „Edukacja-Inżynier-Praca”, której pomysłodawcą był Zbigniew Kmicic, Prezes Lubelskiego Związku Pracodawców. Oba wydarzenia, zorganizowane przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej na Wydziale Mechanicznym, były spotkaniem studentów ostatnich lat oraz absolwentów Politechniki Lubelskiej, poszukujących pracy z przedstawicielami pracodawców oraz instytucji pośrednictwa pracy, a także urzędów pracy.

Celem targów było m.in. umożliwienie podjęcia pracy, a także uzyskania stażu, praktyk studenckich w lubelskich, ogólnopolskich firmach oraz za granicą, przybliżenie warunków panujących na polskim i europejskim rynku pracy, a także płynących z niego szans i zagrożeń.

Celem konferencji była wymiana informacji pomiędzy trzema stronami rynku pracy – uczelnią, pracodawcami oraz studentami i absolwentami. Ze strony przemysłu celem dodatkowym była diagnoza profilu inżyniera – umiejętności, wiedzy oraz nowoczesnych narzędzi pracy. Ze strony uczelni przedstawienie cech otoczenia systemowego dla sektora nauki i edukacji oraz przybliżenie metod kształcenia kadr inżynierskich dla przemysłu. Ze strony studentów i absolwentów były to oczekiwania wobec przyszłych pracodawców.

Obóz to przede wszystkim integracja uczestników, a więc: piesze wycieczki w góry, turnieje siatkówki, tenis stołowy, gry planszowe, grill w szałasie regionalnym, wieczór filmowy (projekcja filmów), konkursy karaoke, dyskoteki, gry i zabawy grupowe.

A jakie są efekty organizowanego przedsięwzięcia? Z pewnością są to:

- sprawne poruszanie się w strukturze Uczelni;
- integracja uczestników;
- orientacja w schemacie roku akademickiego;
- możliwość zaplanowania kierunku rozwoju;
- znajomość organizacji studenckich i pozauczelnianych.

Edyta Prządka

Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej przygotowało omówienie wyników „Kwestionariusza perspektyw zatrudnienia inżynierów”. Miały one przybliżyć słuchaczom zainteresowanie przedsiębiorców różnych branż, absolwentami uczelni technicznej, ich wymagania, potrzeby i postrzeganie przyszłych pracowników.

Tegoroczne targi zorganizowane były w formie indywidualnych spotkań pracodawców z osobami zainteresowanymi ofertą firm.

Oprócz pracodawców prezentowały się także lubelskie instytucje rynku pracy: agencje pośrednictwa pracy, urzędy pracy (wojewódzki, miejski, powiatowy), Ochotnicze Hufce Pracy, agencje pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.

Do udziału zaproszeni zostali także przedstawiciele Europejskich Służb Zatrudnienia EURES, zatrudnieni przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, którzy przybliżyli studentom i absolwentom warunki zatrudnienia i życia w wielu krajach Unii Europejskiej.

Jak co roku, na targach obecni byli przedstawiciele organizacji studenckich oraz umożliwiających wyjazdy na praktyki i staże zarówno w kraju, jak i za granicą (AIESEC, CCUSA, Youth Travel Polska i inne).

Po raz pierwszy swoją ofertę kursów doszkalających dla studentów i absolwentów zaprezentowała Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn z Wydziału Mechanicznego, a Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej „Dokumentaliści Strefy 505”

zachęcało studentów do przyłączenia się oraz wsparcia działalności.

Udział w spotkaniu wzięło prawie 40 przedsiębiorstw i instytucji rynku pracy (m.in. MAN Star Trucks & Buses, CE-MEX Polska, Procter&Gamble, Faurecia, Emperia Holding, PKN Orlen).

Po zakończeniu konferencji przedsiębiorcy nadal pozostają w kontakcie z Biurem Karier i studentami Uczelni, poprzez

możliwość zaprezentowania ofert pracy czy staży na stronie internetowej Biura Karier. Zaproponowano kilkaset ofert pracy stałej i dodatkowej, staży, praktyk oraz wolontariatu.

Targi pozwoliły przybliżyć oferty pracy różnym osobom poszukującym zatrudnienia pokazując, że pod względem miejsc pracy Lubelszczyzna może być konkurencyjna wobec innych regionów.

Anna Mazur

Koniec „kariery”

Dnia 17.12.2007 r. miało miejsce uroczyste zamknięcie projektu realizowanego przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej „Przystanek Kariera – doradztwo zawodowe dla studentów PL” współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego. Spotkanie odbyło się w auli na ówczesnym Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.

Celem projektu było zwiększenie mobilności zawodowej i zdolności w zakresie dostosowywania umiejętności i kwalifikacji zawodowych studentów Politechniki Lubelskiej do wymogów regionalnego rynku pracy oraz kreowanie aktywnej, przedsiębiorczej postawy w planowaniu przyszłej kariery zawodowej.

W projekcie wzięło udział 180 osób, w tym 87 kobiet i 93 mężczyzn. Każdy z beneficjentów (studentów Politechniki Lubelskiej) miał możliwość wzięcia udziału w następujących spotkaniach doradczych:

Tabela 1. Wyniki uzyskane na podstawie badań uczestników zajęć „Biznes czy e-biznes”

Oceniane elementy	Średnia „przed”	Średnia „po”	Wartość t-Studenta
Wiedza o tym, jak założyć firmę	2,42	4,00	0,00
Wiedza o tym, jak prowadzić i utrzymać firmę na rynku	2,45	3,71	0,00
Wiedza o tym, jak założyć firmę w Internecie	1,84	3,74	0,00
Wiedza o tym, jak prowadzić firmę w Internecie	1,74	3,57	0,00
Wiedza o tym, jak napisać biznesplan	2,68	3,37	0,01

Badaniu poddano 39 osób – uczestników zajęć o tematyce „Biznes czy e-biznes”, przy czym 34% stanowiły kobiety. W badanej grupie większość (66%) stanowiły osoby na stałe zamieszkałe w mieście.

Tabela 2. Wyniki uzyskane na podstawie badań uczestników zajęć „Up to the job market”

Oceniane elementy	Średnia „przed”	Średnia „po”	Wartość t-Studenta
Jak oceniasz swoją znajomość j. angielskiego związanego z tematyką rynku pracy?	2,88	3,53	0,00
Jak oceniasz swoją umiejętność przygotowania CV w j. angielskim?	2,60	4,08	0,00
Jak oceniasz swoją umiejętność przygotowania listu motywacyjnego w j. angielskim?	2,36	3,58	0,00
Jak oceniasz swoje szanse w rozmowie kwalifikacyjnej przeprowadzonej w j. angielskim?	2,76	3,72	0,00
Jaki jest twój poziom pewności siebie w czasie, gdy używasz j. angielskiego?	3,12	3,78	0,00

Badaniu poddano 42 osoby uczestniczące w zajęciach z języka angielskiego, przy czym 53% stanowiły kobiety. W badanej grupie większość – również 53% – stanowiły osoby mieszkające w mieście.

Tabela 3. Wyniki uzyskane na podstawie badań uczestników zajęć „Zadbaj o PR”

Oceniane elementy	Średnia „przed”	Średnia „po”	Wartość t-Studenta
Umiejętność publicznego wywiadania się	3,10	3,78	0,00
Umiejętność odczytywania sygnałów mowy ciała	3,17	3,93	0,00
Opanowanie tremy w wystąpieniach publicznych	2,63	3,48	0,00
Zaprezentowanie się w dokumentach aplikacyjnych	3,24	3,80	0,00
Zaprezentowanie się przed pracodawcą	3,00	3,73	0,00

W badaniu wzięło udział 41 studentów uczestniczących w zajęciach „Zadbaj o PR”. Wśród badanych 60, 98% stanowiły kobiety, a 58, 54% osoby zamieszkałe w mieście.

Tabela 4. Wyniki uzyskane na podstawie badań uczestników zajęć „Zostań Project Managerem. Jak skutecznie zarządzać projektami”

Oceniane elementy	Średnia „przed”	Średnia „po”	Wartość t-Studenta
Ogólna wiedza z zakresu podstawowych zasad zarządzania projektami	2,83	4,09	0,00
Umiejętność świadomego uczestniczenia w pracy zespołu (rola w zespole)	3,72	4,35	0,00
Umiejętność budowania planu zadań w projekcie	3,14	4,06	0,00
Umiejętność szacowania ryzyka w projekcie	2,81	3,80	0,00
Umiejętność wykazania procesów w ramach projektu	2,63	4,15	0,00

Badano 57 osób – uczestników zajęć o tematyce „Zarządzanie projektami”. Większość z nich – 59,7% stanowiły kobiety oraz osoby mieszkające w mieście (68,4%).

Przystanek 1 – „Otwórz się” – moduł integracyjny oraz dodatkowo możliwość wyboru spośród następujących modułów:

Przystanek 2 – „Zadbaj o PR” – skuteczna autoprezentacja i promocja własnej osoby

Przystanek 3 – “Up to the job market” – angielski na rynku pracy

Przystanek 4 – „Biznes czy e-Biznes?” – zakładanie i prowadzenie własnej firmy

Przystanek 5 – „Zostań Project Managerem. Jak skutecznie zarządzać projektami”.

Podczas realizacji projektu osiągnięto założone rezultaty, tj.:

- 180 osób (w tym 93 mężczyźni) wzięło udział w projekcie;
- przeprowadzono 207 godzin poradnictwa zawodowego i 45 godzin indywidualnych rozmów doradczych;
- 180 studentom przekazano komplet materiałów informacyjnych;
- opracowano 36 indywidualnych portfolio zawodowych;
- 36 wyróżniających się uczestników projektu otrzymało listy polecające od Rektora Politechniki Lubelskiej;
- zamieszczono sylwetki 36 osób na stronie www.przystanekkariera.pollub.pl utworzonej specjalnie na potrzeby projektu.

Założeniem organizatorów zajęć doradczych było, poza rozwojem kompetencji uczestników ułatwiających im wejście na rynek pracy, także poprawa istotnych w tym względzie umiejętności miękkich.

W projekcie badane były umiejętności miękkie uczestników zajęć grupowych z zakresu:

- Zadbaj o PR
- Up to the job market
- Biznes czy e-Biznes?
- Zostań Project Managerem. Jak skutecznie zarządzać projektami.

W każdym przypadku zastosowaną metodą badawczą był specjalnie do tego celu zaprojektowany kwestionariusz ankiety. Respondentów badano dwukrotnie – przed przystąpieniem do udziału w wybranych przez nich zajęciach oraz po ukończeniu udziału w zajęciach.

Kwestionariusz ankiety składał się z krótkiej metryczki oraz pytań dotyczących stopnia posiadania przez respondentów wybranych umiejętności (takich, które można było rozwinąć, uczestnicząc w zajęciach).

W wyniku przeprowadzonych badań okazało się, że w każdym module doradczym wartość testu t-Studenta dla każdej z ocenianych pozycji wskazuje istotną statystycznie różnicę między wynikami badanych przed i po przeprowadzonych zajęciach. W wyniku przeprowadzonych zajęć wiedza studentów w każdej z pozycji uległa znaczącej poprawie wg ich własnej oceny.

Wyniki uzyskane na podstawie przeprowadzonych badań przedstawiają poniższe tabele. Ujęte w nich zostały średnie odpowiedzi na poszczególne pytania w badaniach przeprowadzonych przed i po udziale w zajęciach oraz wartość testu t-Studenta dla poszczególnych odpowiedzi.

Organizatorzy zajęć doradczych uznali także za istotne sprawdzenie, jak uczestnicy oceniają poszczególne elementy zajęć. W tym celu po każdym ze spotkań studenci proszeni byli organizatorów o anonimową odpowiedź na pytania dotyczące:

- miejsca organizacji spotkania
- organizacji cateringu
- wyposażenia sali
- przydatności otrzymanych materiałów
- przygotowania merytorycznego doradcy
- różnorodności zastosowanych technik nauczania
- umiejętności przekazywania wiedzy
- doboru treści do tematyki spotkania
- przydatności informacji uzyskanych podczas spotkania.

Uczestnicy zajęć oceniali poszczególne elementy w skali od 1 do 6. W przypadku każdego z zajęć respondenci wysoko oceniali wszystkie wymienione wyżej elementy (na poziomie 5,6). Jest to dla organizatorów istotna informacja, świadcząca o dobrym doborze do projektu zarówno osób prowadzących doradztwo (pod względem przygotowania merytorycznego i umiejętności przekazywania wiedzy), jak również miejsca organizacji zajęć oraz innych form wsparcia (catering, materiały).

Agnieszka Kluska, Monika Jakubiak, Edyta Prządka

Sposób na porządki w swoim zdrowiu i wyglądzie czyli wiosna

Za oknami mamy przedwiośnie i choć to być może nie koniec zimy, ale sygnał dla nas, że wkrótce, jak co roku, przyjdzie wiosna. Uważam, że to najlepszy moment, aby zacząć myśleć o swoim zdrowiu, tzn. fizycznie i psychicznie przygotować się do lata i do wakacji.

Tak jak powoli przyroda zacznie się zmieniać, tak my jako jej składnik również powinniśmy o siebie zadbać. Jeszcze

jesteśmy grubo odziani, ale nieuchronnie warstw odzieży zacznie ubywać. Proponuję zadbać o swoją formę fizyczną i znaleźć sposób, żeby szczupło i młodo wyglądać.

Chcę zaproponować najbardziej dostępną i najbardziej naturalną formę ruchu – bieg. Mam na myśli rekreacyjne bieganie, które spowoduje utratę zbędnych kilogramów. Jak wiadomo zdrowe odchudzanie polega na aktywności fizycznej

oraz właściwej, urozmaiconej diecie. Jeżeli chodzi o dietę, nie będę się zagłębiał w ten temat. Myślę, że należy zachować wyważony umiar w jedzeniu i picciu; pamiętać, żeby jeść dużo warzyw i ogólnie myśleć, co i kiedy spożywamy. Chciałbym się skupić na tym drugim aspekcie odchudzania – aktywności ruchowej, czyli bieganiu.

Przed rozpoczęciem swojej aktywności ruchowej zachęcam do przeprowadzenia kontrolnych badań lekarskich. Trzeba być pewnym, że brak przeciwwskazań do uprawiania danej dyscypliny sportu. Na pewno koniecznie będzie wykonanie badania EKG i kilku podstawowych analiz. Już niezależnie od idei warto przynajmniej raz do roku się przebadać. Jeżeli lekarz uzna, że możemy biegać, możemy wówczas pomyśleć o właściwym obuwiu i ubiorze. Radzę kupić buty przeznaczone do biegania w specjalistycznym sklepie sportowym, tam można liczyć na fachową poradę, natomiast odradzam zakupy w hipermarketach. To samo w przypadku odzieży, ale nie trzeba od razu inwestować pieniędzy

w drogi wycynowy sprzęt. Poczekajmy z tym jak będziemy pewni, że rekreacyjne bieganie jest dla nas.

Zaczynamy. Podstawową regułą biegania dla schudnięcia jest odpowiednio dobrane tempo takie, żeby podczas biegu móc dość swobodnie rozmawiać. Przy tak dobranej intensywności organizm „spala” tłuszcz. Nie chcę zagłębiać się w teorię fizjologii człowieka, przyjmijmy, że tak ma być. Jak widać, wcale nie trzeba się „zarzynać”, żeby zdrowo schudnąć, bieg może być przyjemnością i powinniśmy (w miarę możliwości) połączyć go z obcowaniem z przyrodą. Oczywiście najzdrowiej jest biegać po miękkim podłożu np. w lesie – stawy są wówczas mniej obciążone. Gdy bieg nie jest zbyt męczący, możemy przeplatać go intensywnym marszem. Ważne żeby przez cały trening być w ruchu. Poniżej przedstawiam dziewięciodniowy plan treningowy wg Michała Jarosza propagowania biegania dla osób rozpoczynających od zera lub trenujących jeden, dwa razy w tygodniu.

<p>I tydzień 1. 10' + 1 seria sprawności (w skrócie „spr”) jej realizacja zostanie opisana na końcu artykułu 2. 15' 3. 20' + 1 seria spr.</p>	<p>V tydzień Tydzień odpoczynkowy – ważne jest, aby wykonać ten cykl odpoczynkowy, gdyż twoje serce może być lekko zmęczone po 4 tygodniach nowego bodźca, a ty niekoniecznie musisz czuć ogólne zmęczenie. 1. 20' + 1 seria spr. 2. 20'</p>	<p>IX tydzień Kolejny tydzień odpoczynkowy. 1. 20' 2. 20' + 2 serie spr.</p>
<p>II tydzień 1. 20' + 1 seria spr. 2. 15' 3. 25' + 1 seria spr.</p>	<p>VI tydzień 1. 30' + 2 serie spr. 2. 30' 3. 20' + 2 serie spr. 4. 35'</p>	<p>X tydzień 1. 35' + 3 serie spr. 2. 35' 3. 25' + 3 serie spr. 4. 45'</p>
<p>III tydzień 1. 25' + 1 seria spr. 2. 20' 3. 25' + 1 seria spr.</p>	<p>VII tydzień 1. 30' + 2 serie spr. 2. 35' 3. 20' + 2 serie spr. 4. 40'</p>	<p>XI tydzień Chętni mogą dołożyć kolejną jednostkę treningową. Tą dołożoną będzie zawsze jednostka nr „4”. Jeżeli chcesz dalej trenować tylko 4 razy w tygodniu, pomijaj w planie jednostkę „4”. 1. 35' + 3 serie spr. 2. 40' 3. 25' + 3 serie spr. 4. 35' 5. 50'</p>
<p>IV tydzień W tym tygodniu spróbujemy dołożyć dodatkowy trening. 1. 25' + 1 seria spr 2. 30' 3. 15' + 1 seria spr. 4. 30'</p>	<p>VIII tydzień 1. 35' + 2 serie spr. 2. 35' 3. 20' + 2 serie spr. 4. 45'</p>	<p>XII tydzień Schemat tego tygodnia kontynuuj dalej, co 4 tygodnie robiąc przerwę odpoczynkową. W takiej formie jak w IX tygodniu. 1. 40' + 3 serie spr. 2. 40' 3. 30' + 2 serie spr. 4. 40' 5. 50 – 60'</p>

Serie sprawnościowe (spr.), o których mowa w planie, polegają na wykonaniu głównie ćwiczeń rozciągających np. z wykorzystaniem drzew. Po treningu biegowym należy porzucić rozgrzane mięśnie. Trening już od pierwszego tygodnia powinien odbywać się co drugi dzień, np. w pierwszym tygodniu: poniedziałek, środa i piątek.

Podczas treningu pamiętajmy o stałej intensywności, początek biegu traktujmy jako rozgrzewkę. Tak jak auto, startujemy z pierwszego przełożenia. Próbuje „nauczyć” się

swojego ciała, swoich możliwości. Nie spodziewajmy się rezultatów już po tygodniu ćwiczeń. Przedstawiony plan ma być realizowany konsekwentnie, ale ma być również przyjemnością. Pamiętajmy o przeplataniu biegu marszem (jeżeli nie damy rady). Trening sportowy przynosi rezultat, gdy jest zaplanowany i przemyślany. W razie pytań, każdy wykładowca z SWFiS służy pomocą i radą (w tym piszący te słowa). Najważniejsze to chcieć. Życzę powodzenia i wytrwałości.

Bożydar Spólnicki

Z życia kół naukowych

**I FORUM STUDENCKICH
KÓŁ NAUKOWYCH
WYDZIAŁU
MECHANICZNEGO PL**

Dnia 6.12.2007 r. z inicjatywy studentów **zrzeszonych w Studenckich Kołach Naukowych Podstaw Inżynierii Produkcji i Inżynierii Materiałowej**, przy wsparciu władz Uczelni i władz Wydziału Mechanicznego zorganizowano **I Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego PL**. W Forum wzięły udział studenckie koła naukowe działające w Wydziale Mechanicznym oraz gościnnie Koło Naukowe Zarządzania Przedsiębiorstwem z Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki. Miejscem obrad była „Sala Biała” Stołówki PL.

Koła naukowe reprezentowane były przez 4 osobowe delegacje złożone ze studentów i opiekuna. Przedstawiciele kół naukowych przedstawili swoje osiągnięcia w formie 10-minutowej prezentacji multimedialnej. Forum poprowadzili: dr inż. Jerzy Józwik z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji i prezes SKN Inżynierii Materiałowej Jacek Caban.

Z zaproszonych gości zaszczyteli nas obecnością: Dziekan Wydziału Mechanicznego prof. dr hab. inż. Henryk

Komsta; Prodziekani: dr hab. Barbara Surowska, prof. PL; dr hab. inż. Krzysztof Łukasik, prof. PL; dr inż. Mieczysław Dziubiński oraz Dziekan Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki dr hab. inż. Jerzy Lipski, prof. PL. Sumaryczna liczba uczestników Forum wynosiła 65 osób (łącznie z zaproszonymi gośćmi). Oficjalne otwarcie Forum nastąpiło o godzinie 17.00. Głos zabrali Dziekani Wydziału Mechanicznego oraz Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki, następnie Prodziekani Wydziału Mechanicznego. Został również odczytany przez Dziekana Wydziału Mechanicznego, napisany na tę okoliczność, list Prorektora ds. Ogólnych prof. dr hab. inż. Marka OPIELAKA. Prorektor złożył w nim najserdeczniejsze życzenia uczestnikom Forum oraz życzył owocnych obrad.

Po przemówieniach zaproszonych gości nastąpiły profesjonalne prezentacje 12 kół naukowych. Wszystkie wystąpienia były bardzo interesujące i poparte ożywioną dyskusją i pozytywnymi komentarzami ze strony zaproszonych gości. Po wygłoszeniu wszystkich referatów zostały wręczone

symboliczne dyplomy i nagrody. Następnie przy muzyce Chopina odbyła się uroczysta kolacja.

I Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego PL zakończyli Dziekani: prof. dr hab. inż. Henryk Komsta i dr hab. inż. Jerzy Lipski, prof. PL oraz Pani Prodzikan dr hab. Barbara Surowska, prof. PL, wręczając dyplomy uczestnictwa przedstawicielom kół naukowych. I Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego PL zakończyło się wspólnym śpiewaniem uczestników – *Karaoke*.

W holu Wydziału Mechanicznego została przygotowana wystawa upamiętniająca to wydarzenie. Forum kół pozwoliło na poznanie działalności, wymianę doświadczeń i integrację SKN Wydziału Mechanicznego.

Jacek Caban, Jerzy Józwik

DOKUMENTALIŚCI STREFY 505 WCIĄŻ W AKCJI

Mam nadzieję, że żadnemu czytelnikowi „Biuletynu” nie trzeba przypominać działalności „Dokumentalistów Strefy 505”, czyli Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej, które prowadzi dr inż. Leszek Gardyński. W artykule tym postaram się streścić ostatnich kilka miesięcy z życia dokumentalistów. Wydarzeń było sporo, więc zapraszam do zapoznania się z nimi.

22-28.09.2007 r. Ta data przypomina wszystkim o IV Lubelskim Festiwalu Nauki, do którego członkowie Koła przygotowywali się od paru tygodni. To dzięki ich kosiarce namioty Politechniki przyciągały wzrok, były obiektem zainteresowania, zwracały uwagę każdego przechodnia. Dodatkowymi atrakcjami była parada pojazdów terenowych,

Prezes Jacek Caban udziela wywiadu podczas IV Lubelskiego Festiwalu Nauki

Tereny zielone Politechniki podczas Festiwalu Nauki

zabytkowych oraz motocykli. Dzięki inicjatywie Jacka Cabana atrakcją stał się I Lubelski Zlot Miłośników Samochodów Volvo. Podczas tego Festiwalu kolejny raz mieliśmy okazję zaprezentować Politechnikę w konferencjach prasowych oraz audycjach TVP3, Radia Lublin i Akademickiego Radia Centrum.

19.10.2007 r. staraliśmy się jak najlepiej zaprezentować naszą Uczelnię podczas Dni Otwartych Katedry Inżynierii Materiałowej. Zaprezentowaliśmy laboratoria, pracownie oraz pojazd gąsienicowy, na którym każdy zwiedzający mógł sobie wykonać pamiątkową fotografię. „4x4 Katedra Off Road” – tak brzmiał tytuł relacji Grzegorza

Dni otwarte Wydziału Mechanicznego

Promocja Targów Pracy

Trudny odcinek Przeprawy podczas V Trialu Politechniki

T. Mazurkiewicz odbiera Dyplom za I miejsce

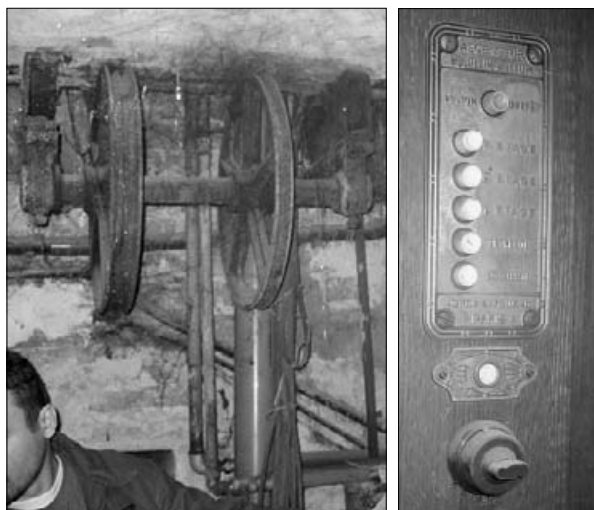
Michałca w programie „Strefa Zgniotu” w TVP3 Lublin, z V TRIALU Politechniki Lubelskiej na Górkach Czchowskich zorganizowanego 4.11.2007 r. Organizatorzy nie spodziewali się tak dużego zainteresowania. W imprezie wzięło udział 18 załóg, w tym studenci Politechniki oraz rzesza kibiców. To wydarzenie zorganizowaliśmy wraz z Kołem Samochodziarzy. Pierwsze miejsce już po raz kolejny zajął student PL i członek naszego koła – Tomasz Mazurkiewicz na „Czapajewie” po głębokim tuningu. Również wysoką lokatę zajął inny kolega – Grzegorz Jaszczewski na własnoręcznie zmodyfikowanym Uazie (mosty – Patrol, silnik – Ford Scorpio 2,9), biorący również czynny udział w przygotowaniu trasy jednego z odcinków.

„Inżynier na Rynku Pracy” – takie hasła zawierały plakaty rozwieszone pomiędzy stoiskami firm, które poszukiwały pracowników 11.11.2007 r. na Wydziale Mechanicznym. Dokumentalistom zostało przydzielone stanowisko na zaprezentowanie swojej działalności. Po raz kolejny okazało się, że kosiarka przyciąga ludzi – zostaliśmy zauważeni przez pracodawców, którzy sami przedstawili nam oferty pracy.

29.11.2007 r. w ramach koła zorganizowaliśmy wycieczkę do Lubelskiej Elektrociepłowni Wrotków. Byliśmy gospodarzami I Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego w dniu 6.12.2007 r. w Sali Białej Stołówki PL.

Dokumentaliści na tropie niezwyklego odkrycia pierwszej windy w Lubelskiej kamienicy

Dla osób, które chciałyby zobaczyć skrót imprezy, powstała wystawa fotografii w holu Wydziału Mechanicznego. 14 grudnia odbyła się natomiast ostatnia organizowana przez koło naukowe w 2007 roku wycieczka dydaktyczna do zakładów WSK PZL Rzeszów, gdzie między innymi zwiedzaliśmy nowoczesną odlewnię i galwanizernię.

22 grudnia o godzinie 11.00 w TVP3 był emitowany program redaktora Adama Sikorskiego z udziałem członków Koła. Była to relacja z odkrywania najstarszego w Lublinie dźwigu osobowego, marki HOUPLAIN & ELLUIN PARIS, pochodzącego z 1913 roku.

Członkowie Koła ciągle mają nowe pomysły oraz czekają na propozycje współpracy. W tej chwili głównym celem jest zorganizowanie IX Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Inżynierowie Nowej Ery” 12-13 maja 2008 r., na które zapraszamy wszystkich chętnych studentów i doktorantów.

Grzegorz Brzostowski, Leszek Gardyński

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE KONSTRUKCJI MOSTOWYCH I DROGOWYCH POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Studenckie Koło Naukowe Konstrukcji Mostowych i Drogowych PL

Koło istnieje i działa na Politechnice Lubelskiej od 2002 roku. Z założenia poszerza zakres aktywność studentów o te obszary kształcenia, które nie są możliwe podczas wykładów i ćwiczeń w czasie studiów. Dotyczy to przede wszystkim weryfikacji wykładanej teorii ze stosowanymi w praktyce nowoczesnymi, ale i tradycyjnymi metodami projektowania, budowy i utrzymania mostów i dróg. Ostatnie 10 lat w polskim budownictwie to napływ nowoczesnych technologii materiałowych i montażowych, systemów projektowania, zarządzania oraz aparatury do diagnostyki obiektów eksploatowanych. To, co kiedyś było prezentowane w czasie zajęć jako ciekawostki z „zachodu” ma miejsce na placach budów także u nas. Stąd okazja, by wybrać się na budowę nowoczesnych mostów czy węzłów autostradowych. Dla studenta kierunku budownictwo jest niesłychanie ważne obejrzeć „na własne oczy” jak myśl projektanta, poprzez rysunek techniczny, przemienia się w nowy obiekt służący transportowi. Tak w skrócie można zapisać przesłanki do działania tego koła.

Ostatnie dwa lata to okres, gdy prace członków koła były organizowane przez Marlenę Kwiatkowską, Magdalenę Bałaban, Agnieszkę Ferenc oraz Jarosława Jarosza i Damiana Łokaja. W najbliższym czasie nastąpi przekazanie kierownictwa koła następnemu „pokoleniu” studentów. Można więc podsumować dotychczasowe efekty studenckiej aktywności. Poniżej omówiono te spośród działań, które miały największe oddziaływanie na środowisko studentów, a w swym wymiarze stanowią ok. 50% wszystkich przedsięwzięć.

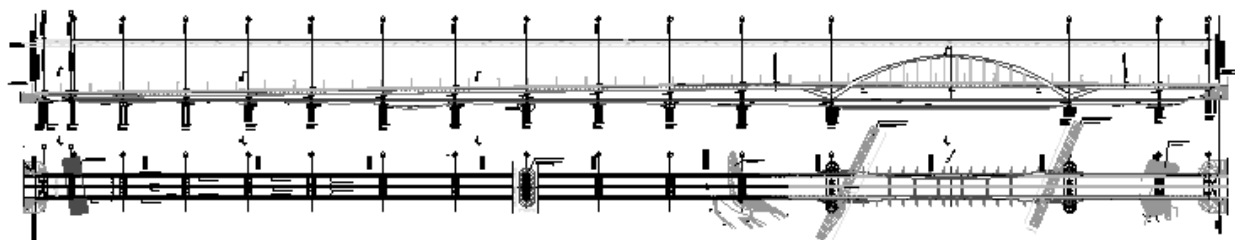
W Puławach trwa budowa jednego z najładniejszych, największych i nowoczesnych mostów przez Wisłę. Łuk ze ściągami o rozpiętości 212 i wysokości 36 m jest elementem głównym. Do niego będzie podwieszony pomost, po którym po czterech pasach ruchu będzie odbywać się tranzytowy ruch samochodowy. W części zalewowej zbudowano estakadę o długości ~1000 m, które dalej przechodzą w dwupasmową drogę ekspresową.

Początki realizowanej obecnie inwestycji sięgają lat 70 minionego wieku, już wtedy potrzebna była obwodnica Puław, ale dopiero teraz można ją realizować. Studenci koła zaprosili w styczniu br. na wykład głównego inżyniera nadzoru mgr. inż. Jerzego Kasperka, który szczegółowo

Obwodnica Puław – fundamenty filarów nurtowych w dn. 16.10.2006 r. oraz węzeł podporowy łuku w dn. 23.04.2007 r.

omówił zakres inwestycji drogowej i 17 mostów w ciągu obwodnicy. Następnie trzykrotnie wizytowali budowę w różnych jej stadiach. W trakcie tych wyjazdów dydaktycznych mieli możliwość rozmawiać z inżynierami oraz z kadrą kierowniczą. Niejeden raz padały trudne pytania z zakresu techniki,

Obwodnica Puław – główna część mostowa

Łącznica – ul. E. Graffa – roboty palowe, zbrojarskie, próbne obciążenie

ale także o możliwość podjęcia pracy w przyszłości i zarobki. Takie rozeznanie jest ważne również z tego powodu, że absolwenci WIBiS podejmują prace także poza Polską.

W rezultacie tych kontaktów powstała dokumentacja fotograficzna archiwizująca przebieg budowy, a powstałe relacje interpersonalne mogą się przełożyć na późniejszą współpracę zawodową.

W ciągu ubiegłego roku trwała budowa łącznicy w ciągu ulicy E. Graffa w Lublinie. Z racji bliskości tej inwestycji studenci z koła systematycznie dokumentowali przebieg budowy od momentu wiercenia pali pod podpory aż do momentu próbnego obciążenia, które zawsze poprzedza oddanie obiektu do eksploatacji. Powstały album historii budowy został przekazany kierownictwu inwestycji.

Dr Sławomir Heller i student Marcin Szwed, maj 2007, Darmstadt

Na zaproszenie studentów wygłosił wykład, goszczący przejazdem w Polsce, dr inż. Sławomir Heller, człowiek który swym talentem i profesjonalizmem wspiął się na szczyt drabiny kariery w dziedzinie diagnostyki konstrukcji nawierzchni drogowych, tworząc i rozwijając technikę znaną jako Pavement Management System. Otwartość i życzliwość dr. Hellera sprawiła, że dwóch studentów mogło odbyć praktyki w Heller Ingenieurgesellschaft mbH w całości finansowane przez firmę. W rezultacie nabytych doświadczeń powstała praca dyplomowa obroniona w Katedrze Budownictwa Drogowego. Dla studentów spotkanie z dr. Hellerem było dodatkowo inspirujące, dlatego że jest to przykład na sukces *par exelance* profesjonalny bez udziału mediów i całej powierzchowności stąd wynikającej.

Innym udanym przykładem praktyk zawodowych był udział dwóch studentek w budowie mostu w Koninie przez Wartę o schemacie statycznym *extra dosed*. Będzie to pierwszy

Studentki: Marlena Kwiatkowska i Agnieszka Ferenc podczas praktyk we Freyssinet

most tego typu w Polsce. Dodatkowo studentki mogły własnoręcznie wprowadzać siły sprężające w powstającej konstrukcji. Sponsorem i organizatorem praktyk był światowy lider w zakresie technologii sprężania – firma Freyssinet. Był to pierwszy efekt planowanej współpracy z Freyssinet, a kolejne dalsze kontakty zapowiadają się również ciekawie.

Działalność kół naukowych to także okazja, by studenci mogli poznać specyfikę pracy badawczo-naukowej. Temu celowi służą studenckie konferencje naukowe. Nasi studenci uczestniczyli w dwóch takich spotkaniach.

W maju 2006 r. miało miejsce spotkanie podczas Ogólnopolskiej Konferencji Kół Naukowych w Białymstoku gdzie przedstawili referat pt.: *Wyzwania przed młodym pokoleniem inżynierów – tworzyć to, co zachwyca*, w którym na zasadzie kontrastu zestawiono dwa obiekty mostowe: supernowoczesny wiadukt we Francji w miejscowości Millau z obecnie zażytkowym i będącym w stanie ruiny mostem w Lublinie (powstał w nowoczesnym systemie Hennebique’a).

W październiku 2006 roku w miejscowości Bystre k. Białogrodu odbyło się Pierwsze Ogólnopolskie Seminarium Studenckich Kół Naukowych Mostowców pod hasłem *Współczesne tendencje w budownictwie mostowym*. W konferencji brali udział studenci z koła, przedstawiając tam dwa

Białystok – prezentacja referatu, zdjęcie uczestników

referaty: *Konieczność budowy nowoczesnych obiektów mostowych oraz Połączona funkcjonalność z estetyką. Realizacja wiaduktu w Lublinie.*

Bystre k. Białogrodu – prace plenarne oraz wycieczka na tamę w Sołynie

Od kilku lat trwa współpraca Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej PL z Narodowym Uniwersytetem Transportu w Kijowie. Jej początek jest związany z wyjazdem studentów koła do Kijowa. W tym roku gościł w Lublinie prof. Albert Lantoukh. Podczas wizyty w czerwcu br. wygłosił

wykład dla studentów i pracowników pt.: *Problem oceny trwałości mostów betonowych*. Prof. Lantoukh jest autorem norm ukraińskich w zakresie interpretacji parametrów degradacji obiektów mostowych i sposobów prognozowania zakresu i czasu ich napraw.

Prof. A. Lantoukh, czerwiec 2007 r.

Największym przedsięwzięciem logistycznym studentów w bieżącym roku była organizacja wyjazdu dydaktyczno-naukowego na trasie Wrocław-Drezno-Praga. Nawiązanie kontaktów i przygotowanie programu zajęło ponad 2 miesiące. W rezultacie tego we Wrocławiu zwiedzanie remontowanego mostu Szczytnickiego odbyło się w towarzystwie studentów ze specjalności mostowej Politechniki Wrocławskiej. W Dreźnie, spacerując bulwarem Brulla, oglądano mosty przez Łabę. Odcinek drogi Drezno-Praga to przejazd po nowej, oddanej wiosną do użytkowania autostradzie, po stronie niemieckiej oznaczonej jako – A17, a po stronie czeskiej – A8.

Most Szczytnicki

Nowe odcinki A17 i D8

Hol Czeskiej Politechniki w Pradze

W Pradze na Wydziale Drogowym Czeskiej Politechniki prof. Frantisek Lehovec wygłosił wykład *Problemy budowy autostrad w Czechach*. Tak jak i w Polsce, tak i w Czechach środowiska proekologiczne są silnym lobby, a ich aktywność jest szczególnie widoczna przy blokowaniu nowych dróg autostradowych. Budowa obwodnicy Pilzna była wstrzymana na czas dziesięciu lat. Po tym okresie drogę wybudowano

Wspólne zdjęcie z prof. F. Lehovcem

Praga – wiadukt im. Prezydenta Masaryka – doc. V. Hrdousek i studenci z koła

bez zmiany jej trasy. Jako komentarz do tej sytuacji przytoczono żart, że dawni kontestatorzy – wyrosli. W godzinach popołudniowych po placu budowy nowego wiaduktu im. Prezydenta Masaryka, w mieszanej technologii półprefabrykatów żelbetowych sprężanych na różnych etapach budowy oprowadzał naszych studentów doc. Vladislav Hrdousek. Ciekawostką było to, że projektanci uwzględnili ewentualne awarie konstrukcji przy zagrożeniach terrorystycznych lub innych przez przygotowanie dodatkowych tras kabli sprężających, które zwiększają nośność obiektu. Wiadukt jest przedłużeniem trasy kolei poprowadzonej wiaduktem i w tunelu.

Wyjazd do Wrocławia, Drezna i Pragi był także okazją zobaczenia tych wspaniałych miast, pełnych zabytków, muzeów i pięknych miejsc. I tak kolejno we Wrocławiu – spacer po Ostrowiu Tumskim, łączył na przemian oglądanie zabytkowych mostów i gotyckich kościołów, a starówka i Panorama Raclawicka domknęła pozatechniczne wrażenia tego dnia.

Zwiedzając Drezno, w samym centrum Altstadt odkryto „dziurę w ziemi” o powierzchni ~1 ha, o ścianach stabilizowanych kotwami w gruncie. Dziura natychmiast została zidentyfikowana jako początek budowy podziemnego parkingu. Drezno to perła architektury barokowej, poza pałacem królewskim, właśnie odbudowaną Frauenkirche najważniejszy jest pałac Zwinger, w którym studenci, płacąc „studencką”

Drezno – Zwinger

cenę 3,5 euro, zwiedzili sławną Gemäldegalerie Alte Meister z obrazami Giorgione, Tycjana, Rembrandta, Vermera, Ruysdaela, Rubensa, Van Dyck'a, van Eyck'a, Dürera, Cranacha, Holbeina, Ribery, Murillo, Poussin'a, Lorraina i wreszcie obejrzeni *Sistine Madonna* Rafaela. Zamknięciem pobytu w Dreźnie było poznanie wspaniałej konstrukcji mostowej *Das Blaue Wunder* na obrzeżach miasta w dzielnicy Loschwitz.

Drezno – *Das Blaue Wunder Brücke*

W Pradze, poczynając od klasztornej wzgórza Strahov, skąd rozpościerał się widok na prawobrzeżne Stare Miasto, spacerując w dół do Mostu Karola ulicą Nerudová, wśród bogato i starannie odrestaurowanych kamienic, pokrytych sgraffiti i dalej od kościoła Św. Martina na Malej Stranie

Praga – sgraffiti i rynek Starego Miasta

do kościoła Św. Martina na rynku Starego Miasta zostały odkryte niemal wszystkie uroki tego pięknego „złotego” miasta nad Vltavą.

Wyjazdy i spotkania z naukowcami oraz z inżynierami sprawiają, że studenci naszej Uczelni położonej na prowincji Europy odkrywają, że wiedza nabywana w PL nie różni się od wiedzy zdobywanej za granicą. Jest to także silny bodziec do dalszej intensywnej pracy w czasie studiów.

Od samego początku powstania naszego koła istnieje stała współpraca ze środowiskami inżynierskimi w Lublinie. Na organizowane w PL wykłady są zapraszani inżynierowie z „miasta”, a studenci uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez Lubelską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa. SITK w Lublinie sponsoruje przedsięwzięcia koła, a uczestniczący w wyjazdach i wykładach członkowie Zarządu SITK wysoko oceniają działalność studentów.

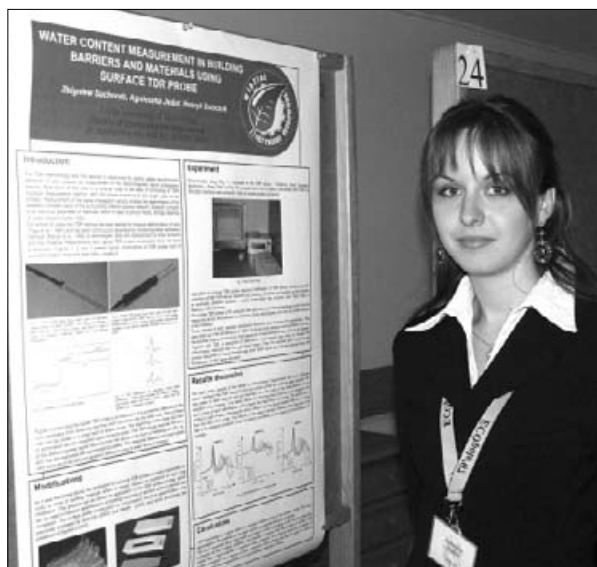
MK, SLK

KOŁO NAUKOWE INŻYNIERII OCHRONY ŚRODOWISKA

W dniu 29 listopada 2007 r. na Politechnice Lubelskiej w sali konferencyjnej obiektu „Spichlerz” odbyło się zorganizowane przez nasze koło V *Symposium Zastosowań Nowoczesnych Technik w Inżynierii Ochrony Środowiska*. Zadaniem organizatorów było zdobycie środków, a także rozpowszechnienie wśród studentów informacji o symposium dla pozyskania uczestników. Głównym celem konferencji było propagowanie tematyki związanej z nowoczesnymi technikami w inżynierii środowiska, a także umożliwienie wymiany informacji między kołami naukowymi. Zaprezentowano 10 referatów przed licznym gronem słuchaczy. Wśród obecnych na sali znaleźli się przedstawiciele najwyższych władz Uczelni, jak również biorący udział w symposium przedstawiciele Uniwersytetu w Rivne na Ukrainie oraz Stowarzyszenia Biobudownictwa.

Członkowie Koła Naukowego Inżynierii Ochrony Środowiska reprezentowali Politechnikę Lubelską na organizowanych przez inne uczelnie symposiumach i konferencjach naukowych oraz brali udział w szkoleniach tematycznie związanych z inżynierią środowiska. Były to w roku 2007 m.in.:

- ◆ Udział w międzynarodowej wymianie studentów w ramach programu SOCRATES/ERASMUS (Politechnika w Pradze – Czechy).
- ◆ Udział w międzynarodowym konkursie wiedzy z zakresu wodociągów, kanalizacji i oczyszczania ścieków „Olimpiada inżynierska” na Uniwersytecie Technicznym w Rivnem – Ukraina (16-20 kwietnia 2007 r.). Członkowie naszego koła (Marta Korniluk, Agnieszka Jedut, Krzysztof Janeczko i Tomasz Borkowski) zdobyli drugie miejsce w etapie grupowym olimpiady oraz otrzymali wyróżnienie i dyplomy od rektora tamtejszej uczelni. Wygłosili także następujące referaty:
 - Borkowski T., Łągód G., *Metody doboru spadków kanałów ściekowych w celu przeciwdziałania akumulacji osadów;*
 - Janeczko K., Wróbel K., Łągód G., *Geograficzne Systemy Informacji – wiadomości ogólne i przykłady zastosowań;*

Agnieszka Jedut podczas sesji posterowej na konferencji ECOpole'07

- Jedut A., Sitko Z., Suchorab Z., *Rola audytu w procesie ustawowego wspierania termomodernizacji budynków*;
- Korniluk M., Piotrowicz A., Łagód G., *Możliwości i zastosowanie programu GPS-X do symulacji pracy oczyszczalni ścieków*.
- ◆ Udział w IX Szkole Membranowej „Membrany i Techniki Membranowe w Ochronie Środowiska”, Pyskowice (6-9 maja 2007 r.).
- ◆ Prezentacja działalności i osiągnięć koła w czasie Juwenaliowego Dnia Wydziałowego, Lublin (23 maja 2007 r.).
- ◆ Udział w XXVII Międzynarodowym Sympozjum im. Bolesława Krzysztofiaka AQUA 2007 – Problemy Inżynierii Środowiska, Płock (14-15 czerwca 2007 r.).

Zostały wygłoszone następujące referaty:

- Cholewa T.: *Przygotowanie i priorytet ciepłej wody użytkowej w mieszkaniowych węzłach cieplnych*;
- Jedut A., Sitko Z., Suchorab Z.: *Audyty energetyczne jako forma wspierania działań termomodernizacyjnych*;
- Wróbel K., Suchorab Z., Spalitabaka K.: *Możliwość pomiaru wilgotności cegły ceramicznej pełnej z zastosowaniem metody TDR*;
- Spalitabaka K., Wróbel K., Suchorab Z.: *Kalibracja metody pomiarowej TDR do wyznaczania wilgotności cegły ceramicznej pełnej*.

Kamil Spalitabaka otrzymał dyplom i nagrodę za 2 miejsce w konkursie na najlepszy referat. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy za udział. Teksty referatów zostały opublikowane w materiałach konferencyjnych.

- ◆ Udział w międzynarodowej konferencji ECOpole'07 (Duszniki Zdrój, 17-19 listopada 2007 r.), prezentacja na „Forum of Young Scientists” przez Agnieszkę Jedut posteru *Water content measurement in building barriers and materials using surface TDR probe*, który został oceniony jako najlepiej zaprezentowany poster i wyróżniony dyplomem oraz nagrodą.

- ◆ Organizacja i udział w V Sympozjum Zastosowań Nowoczesnych Techniek w Inżynierii Ochrony Środowiska (29 listopada 2007 r.).
- ◆ Wizyta w firmie „Perła” i zapoznanie z technikami produkcyjnymi oraz gospodarką wodno-ściekową zakładu (22 marca 2007 r.).
- ◆ Wizyta w firmie „Polmos” i zapoznanie z technikami produkcyjnymi oraz gospodarką wodno-ściekową zakładu (19 listopada 2007 r.).
- ◆ Udział w szkoleniu firmy Rettig Heating Sp. z o.o. producenta grzejników i ogrzewania podłogowego Purmo „Wykorzystanie programu komputerowego Purmo OZC 4.0 do obliczania obciążenia cieplnego budynków zgodnie z normą PN-EN 12831” (Lublin, 6 listopada 2007 r.).

Wyróżnienia:

- ◆ Marta Korniluk (prezes koła poprzedniej kadencji) oraz Agnieszka Jedut (prezes koła) zajęły 1 i 2 miejsca w etapie uczelnianym konkursu na najlepszego studenta PRIMUS INTER PARES 2007 pod honorowym patronatem Prezydenta RP.
- ◆ Marta Korniluk i Agnieszka Jedut za osiągnięcia naukowe i organizacyjne oraz wzorową reprezentację Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej na konferencjach oraz wyjazdach zagranicznych, podczas Rady Wydziału 14.06.2007 r. otrzymały nagrody, dyplomy i listy gratulacyjne przyznane przez Dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska prof. dr. hab. Lucjana Pawłowskiego.

Agnieszka Jedut, Grzegorz Łagód

KOŁO NAUKOWE SAMOCHODZIARZY

Studenci z Koła Naukowego Samochodziarzy wraz z opiekunem dr inż. Zbigniewem Kiernickim wzięli udział w międzynarodowym seminarium nt. „Aktualne problemy mechanizacji i oszczędności energii”, które odbyło się w dniach 5-8.12.2007 r. w Kijowie na Ukrainie. W seminarium wzięli udział studenci i pracownicy naukowcy Państwowego Uniwersytetu Rolniczego Ukrainy, Politechniki Lubelskiej i Akademii Rolniczej w Lublinie. Członkowie Koła Samochodziarzy wygłosili trzy referaty. Łukasz Wyszyński wygłosił referat nt. „Możliwości jezdne samochodu typu BMW 323i przeznaczonego do driftingu”, Robert Kluziak – referat nt. „Właściwości trakcyjne uniwersalnego ciągnika rolniczego w transporcie drogowym”, zaś Marek Kosiński – referat nt. „Przyszłościowe źródła energii odnawialnej”.

Uczestnicy symposium z PL i AR, Lublin

Dyskusja trwała nawet wśród Prezydium sympozjum: od prawej dr Nikołaj Berezowij, dr Krzysztof Śliżga, dr Zbigniew Kiernicki

Studenckie Koło Naukowe Samochodziarzy zrealizowało na przełomie listopada i grudnia 2007 r. obóz naukowy nt. „Obecny stan techniczny samochodów osobowych w Lublinie”. Obóz trwał trzy tygodnie, podczas których przeprowadzono badania statystyczne na stacji kontroli pojazdów.

Zwiedzanie centrum Kijowa

Podsumowanie działalności i obozu naukowego przebiegało w miłej atmosferze

Wyniki badań wstępnie omówiono podczas spotkania podsumowującego działalność koła w roku 2007. Po dalszym opracowaniu zebrany materiał badawczy wykorzystany zostanie do przygotowania referatu na sympozjum studenckie w maju 2008 r.

Zbigniew Kiernicki

TRIAL 4X4

Odbyło się do tej pory 5 rajdów terenowych Trial 4x4 PL. Są to zawody sportowo-terenowe, organizowane przez Politechnikę Lubelską, a dokładniej przez Studenckie Koło Naukowe Samochodziarzy, którego opiekunem jest dr inż. Zbigniew Kiernicki i Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej, którego opiekunem jest dr inż. Leszek Gardyński.

Pierwsza impreza terenowa „Trial 4x4 PL” odbyła się w dniu 11.05.2003 r. w ramach obchodów 50 rocznicy powstania Uczelni. Kolejne Trial'e w latach 2004, 2005, i 2006 związane były z Lubelskim Festiwalem Nauki i odbywały się we wrześniu. V Trial 4x4 PL przeprowadzony został dwa miesiące później – 4.11.2007 r.

Dwaj animatorzy Trialu dr inż. Leszek Gardyński i dr inż. Zbigniew Kiernicki dumni z zamieszania, jakie robią

Zawody terenowe określane mianem „trial” składają się zwykle z trzech etapów. Pierwszy to jazda na czas po równym (w miarę) terenie, czyli próba szybka; drugi to próba ciężka, czyli albo przeprawa wodna albo podjazd pod wzniesienie o dużym kącie nachylenia. Trzeci etap to jazda zręcznościowa po zróżnicowanym terenie i między różnymi przeszkodami. Do tej pory imprezę przeprowadzano na terenie Politechniki, co wiązało się z ograniczonym miejscem wykorzystywanym na tor przeszkód. Tym razem, dzięki uprzejmości

Charakterystyczną cechą Trialu w tym roku była próba jazdy z dużą prędkością

firmy Echo Investment SA z Kielc, która nieodpłatnie udostępniła tor na „górkach czechowskich”, przeprowadzono zawody z większym rozmachem.

Tradycyjnie przy pomocy studentów z Koła Naukowego Samochodziarzy i Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej przygotowano trzy próby: jazdę szybką po torze crosowym, próbę podjazdu i próbę jazdy zręcznościowej, czyli trial właściwy. Impreza trwała od godziny 11.00 do 17.00,

Podsumowanie Trialu 4x4 PL

gdyż wzięło w niej udział 18 pojazdów i wszystkie były klasyfikowane. Były to takie pojazdy, jak: Jeepy Cherokee, Gazy 67 i 69, Nissany Patrole i Nawarra, Land Rover, Uaz, i Suzuki Samuraj.

Jazda szybka, ze względu na dość gładki tor, naprawdę była szybka – niektórzy zawodnicy osiągnęli prawie prędkość maksymalną samochodu. Obyło się jednakże bez żadnych nieprzyjemnych incydentów. Najszybszy zawodnik pokonał dwukrotnie trasę w czasie 3 minut 31 sekund, zaś najwolniejszemu zajęło to ponad 6,5 minuty. Najlepsi w tej próbie byli Jacek Rzeszowski na Jeepie Cherokee, Sebastian Czarski na Land Roverze i Patryk Węgorzek także jadący Jeepem.

Próba podjazdu na wał boczny strzelnicy na Czechowie wydawała się łatwa, jednakże okazało się, że wymaga dużych umiejętności kierowcy, gdyż 6 zawodnikom nie udało się wjechać na to wzniesienie za pierwszym razem.

Trial właściwy, czyli jazda po dołach przy strzelnicy, okazał się nadzwyczaj trudny tak, że długie samochody nawet nie próbowały go pokonywać. Bez błędnie pokonało go tylko 6 samochodów, inne przynajmniej raz musiały cofać na najtrudniejszym podejściu. Ale to przecież o to chodziło.

W klasyfikacji ogólnej zwycięzcami zostali: I miejsce – Tomasz Mazurkiewicz/Przemysław Białota (Gaz 67B), II miejsce – Dariusz Krakowiak/Marcin Nalewajek (Nissan Patrol), III miejsce – Grzegorz Jaszczewski/Krzysztof Stasiak (UAZ 469B).

Impreza zakończyła się wręczeniem dyplomów zwycięzcom. Następnie zawodnicy z organizatorami udali się na podsumowującego grilla, jak każda trialowa tradycja. Tak jak przy poprzednich edycjach Trialu 4x4 PL zgromadziło się sporo kibiców, a z przebiegu imprezy TVP Lublin zrobiła reportaż, emitowany później w programie 3. Można zauważyć, że zmienia się struktura samochodów terenowych wśród pasjonatów rajdu. Jeżdżący kilka lat temu UAZ-ami przesiadli się na Nissany i Jeepy, jednakże podkreślenia godny jest fakt, że siemiężny UAZ trial jednak wygrywa (3 miejsce). A najważniejsze to fakt, że studenci Politechniki Lubelskiej biorą czynny udział w Trialu i to z powodzeniem.

Zbigniew Kiernicki

KOŁO NAUKOWE ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM

W dniach 19-22.11.2007 r. na stołowiec Politechniki Lubelskiej studenci z Koła Naukowego Zarządzania Przedsiębiorstwem przeprowadzili zbiórkę darów w ramach Akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” pod patronatem Radia Lublin SA.

Zainteresowanie akcją było bardzo duże. Samych wolontariuszy, którzy zgłosili się do pomocy w zbiorce było ok. 20. Studenci, pracownicy Politechniki oraz okoliczni mieszkańcy przynieśli bardzo, bardzo dużo potrzebnych darów. Wśród nich znalazły się między innymi 3 pary nart, telewizor, żelazko. Ale przede wszystkim zebraliśmy mnóstwo maskotek, słodyczy i żywności długoterminowej. Łącznie udało

Ilona Kolanowska, Agnieszka Matraszek i Magdalena Markiewicz podczas segregowania i pakowania darów

się nam zgromadzić ok. 153,5 kg darów, które przekazaliśmy do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Spotkaliśmy się z wielką serdecznością i poparciem akcji przez wszystkich, którzy przynieśli dary. Mamy nadzieję, że i w tym roku będzie jeszcze większe zainteresowanie akcją, a zebrane dary ucieszą serduszka tych najmłodszych.

Dziękujemy bardzo za pomoc i już teraz zapraszamy wszystkich do udziału w kolejnej zbiórce darów.

Agnieszka Leszczyńska

KOMITET LOKALNY IAESTE POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Z końcem listopada 2007 r. wznowił działalność Komitet Lokalny IAESTE Politechniki Lubelskiej – organizacja studencka, której zadaniem jest organizowanie zawodowych praktyk zagranicznych zgodnych z kierunkiem studiów. Komitet działa jako koło naukowe przy Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, ale zrzesza studentów wszystkich wydziałów.

Organizacja macierzysta – Polski Komitet IAESTE – jest członkiem międzynarodowej organizacji IAESTE (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience), działającej w ponad 90 krajach. Program wymiany studentów IAESTE to program niekomercyjny, a więc wszyscy członkowie organizacji pracują na zasadzie wolontariatu. Program edukacyjny IAESTE jest realizowany w Polsce już od 1958 roku. Od tego momentu skorzystało z niego ponad 13 000 polskich studentów. Podobna liczba studentów zagranicznych przyjechała do Polski. Program IAESTE działa na zasadzie wymiany – jedna praktyka w naszym regionie za jedną praktykę dla naszego studenta za granicą, dlatego pierwszeństwo w dostępie do praktyk mają studenci biorący udział w działalności organizacji i pomagający w wyszukiwaniu polskich firm, które zobowiążą się przyjąć zgranicznego praktykanta. Praktyki trwają najczęściej od 6 do 12 tygodni w czasie wakacji (czerwiec-wrzesień). Za praktyki studenci otrzymują wynagrodzenie – jego wysokość zależy od kraju, w którym dana praktyka

ma się odbyć oraz od warunków oferowanych przez firmę przyjmującą praktykanta. Wynagrodzenie wystarcza przynajmniej na pokrycie kosztów utrzymania. Daje to możliwość wyjazdu na praktykę każdemu studentowi, a także zwiedzenia innych zakątków świata prawie za darmo. Lokalne komitety IAESTE odpowiadają za zakwaterowanie zagranicznych praktykantów i organizowanie im czasu wolnego. Nasz Komitet Lokalny nie ma jeszcze swojej strony internetowej, ale można się z nim skontaktować, pisząc na adres: iaeste@pollub.pl. Opiekunem praktyk ze strony WIBiS jest mgr inż. Agata Czarnigowska.

Magdalena Rogalska

KOŁO NAUKOWE MELJON

W dniu 27 listopada 2007 r. został wybrany nowy Zarząd Koła Naukowego MELJON działającego przy Katedrze Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć w składzie:

- Prezes – Anna Woźnica (IV rok)
- V-ce Prezes – Agata Koczorowska (IV rok)
- Sekretarz – Grzegorz Powązka (III rok)
- Skarbnik – Mateusz Marciniak (III rok).

Koło liczy ponad 20 studentów głównie III i IV roku studiów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

Planowana działalność naukowa w roku 2008 r. prowadzona będzie w czterech zespołach i będzie dotyczyła:

- zmiany właściwości gruntu wywołane przepływem prądów udarowych o dużych wartościach,
- wpływu wyładowań niezupełnych na parametry materiałów izolacyjnych,
- zmiany właściwości elektrycznych materiałów stykowych pod wpływem implantacji jonowej,
- zaprojektowania i wykonania modelu uziomu.

Planowane jest zorganizowanie w kwietniu 2008 roku kolejnego III Sympozjum Naukowo-Technicznego „Nowa myśl w elektroenergetyce”.

W programie działalności przewidywane jest zorganizowanie wycieczek technicznych do rozdzielni elektroenergetycznych wysokich napięć, zakładów wytwarzających energię elektryczną oraz produkcji rozdzielni i urządzeń elektrycznych.

Spotkania członków koła odbywają się raz w miesiącu.

Na zebranie koła w dniu 17 stycznia 2008 r. na zaproszenie Zarządu przybyli mgr inż. Izabella Budachowska, mgr inż. Przemysław Budachowski i mgr inż. Michał Sztembis – Prezes, Sekretarz i Skarbnik poprzedniego Zarządu. Podzielili się oni z obecnymi informacjami dotyczącymi organizacji Sympozjum oraz wrażeniami z działalności w kole.

Spotkanie upłynęło w miłej atmosferze, co potwierdza załączone zdjęcie.

Czesław Karwat

Koło Naukowe Meljon. Na pierwszym planie od lewej: Agata Koczorowska – V-ce Prezes, mgr inż. Izabella Budachowska – Prezes poprzedniej kadencji, Anna Woźnica – Prezes koła. W drugim rzędzie jest wśród studentów dr hab. inż. Czesław Karwat, prof. PL – opiekun koła naukowego, a obok z jego lewej strony mgr inż. Przemysław Budachowski – sekretarz koła poprzedniej kadencji.

Wydział Mechaniczny

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 21.12.2007 r. nadał Panu **dr hab. inż. Józefowi Kuczmaszewskiemu, prof. PL** z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji tytuł naukowy **profesora nauk technicznych**.

*

Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej *budowa i eksploatacja maszyn* uzyskał **mgr inż. Jacek Poleszak** (temat rozprawy: *Adaptacyjne sterowanie kątem wyprzedzenia wtrysku w silniku o zapłonie samoczynnym*; promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker).

*

Otwarte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Konrad Pietrykowski** (temat rozprawy: *Badanie procesu tworzenia mieszanki w silniku gazowym*, promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Michał Rola** (temat rozprawy: *Wpływ parametrów konstrukcyjnych przewodów wtryskowych na proces zasilania gazem silnika o zapłonie iskrowym*; promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Łukasz Grabowski** (temat rozprawy: *Badania procesu tworzenia mieszanki w silniku o zapłonie iskrowym zasilanym wtryskiem gazu propanbutan*; promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Antoni Nazarewicz** (temat rozprawy: *Badania układu zasilania wtryskiem benzyny silnika gwiazdowego*, promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Leszek Gil** (temat rozprawy: *Badania zużycia trybologicznego elementów układu wtryskowego silnika o zapłonie samoczynnym zasilanego olejami roślinnymi*; promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Niewczas);
- **mgr inż. Robert Myszak** (temat rozprawy: *Analiza procesu kucia wałów stopniowanych w trójsuwkowej prasie kuźniczej*; promotor: dr hab. inż. Andrzej Gontarz, prof. PL).

Anna Rudawska

PUBLIKACJE, PATENTY, WYNAZKI

W Katedrze Mechaniki Stosowanej (KMS) prowadzone są badania modelowe i doświadczalne w zakresie:

- drgań nieliniowych układów mechanicznych,
- analizy modalnej,
- rozwoju uszkodzeń w materiałach kompozytowych,
- stateczności konstrukcji cienkościennych,
- optymalizacji konstrukcji,
- aerodynamiki.

Katedra współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi:

- krajowymi (IPPT, UMCS, Politechnika Warszawska, Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Instytut Lotnictwa, Akademia Medyczna w Lublinie);
- zagranicznymi (Bristol University, University of Trieste, ICTP in Trieste, Max Planck Institute w Dreźnie, Technical University of Dresden, Technical University of Vienna, University of Sao Paulo, Technical University of Kharkov, University of Glasgow, Fraunhofer Institute for Mechanics, Martin Luther Universitaet w Halle, Universidad Rey Juan Carlos w Madrycie).

Praca Oddziału Lubelskiego PTMTS oraz Komisji Nauk Nieliniowych Oddziału Lubelskiego PAN związanych z katedrą owocuje licznymi seminariami naukowymi z udziałem gości z Polski i zagranicy. W ramach programu europejskiego – CT-2004-014058 Transfer of Knowledge (ToK) „Nowoczesne materiały kompozytowe stosowane w lotnictwie, budownictwie, inżynierii mechanicznej: modelowanie teoretyczne i weryfikacja eksperymentalna” organizowane są wykłady światowej klasy specjalistów w dziedzinie szeroko pojętej mechaniki i wytrzymałości materiałów. Ponadto katedra uczestniczy w takich programach, jak DAAD czy Erasmus. Ważnym elementem aktywności naukowej jest udział KMS w pracach Centrum Zaawansowanych Technologii „Dolina Lotnicza” oraz współpraca naukowo-badawcza z WSK PZL Świdnik. W 2007 roku zakończono prace w polsko-amerykańskim projekcie badawczym „Study of Drift in Latch Systems”, obejmującym współpracę z firmą „Magna Clusures”, a dotyczącym dynamiki zachowania systemów zamkowych pod wpływem wymuszeń okresowych i impaktowych.

W dniach 28-31.08.2007 r. pracownicy Katedry Mechaniki Stosowanej uczestniczyli w I Kongresie Mechaniki Polskiej w Warszawie. Ponadto brali aktywny udział w wielu innych – polskich i zagranicznych – konferencjach naukowych: Euromech Colloquium 483 (Porto), III Eccomas Thematic Conference On Smart Structures And Materials (Gdańsk), The Second International Conference on Nonlinear Dynamics (Kharkov), 9th Conference on Dynamical Systems Theory and Applications (Łódź), XLIV Sympozjon PTMTS „Modelowanie w Mechanice” (Wisła); PhysCon 2007 (Potsdam), 6th International Congress on Industrial and Applied Mathematics (Zurich); Second International Workshop On Recurrence Plots (Siena).

Wyniki prowadzonych badań pracownicy Katedry Mechaniki Stosowanej opublikowali w czasopiśmie krajowych i zagranicznych: *Machine Dynamics Problems; Chaos Solitons & Fractals; Shock and Vibration; Zeitschrift fur Angewandte Mathematik und Mechanik; Int. J. Bifurcation and Chaos; Phys. Stat. Sol. B, Physica C, Chaos, Meccanica, Acta Mechanica et Automatica; Thin-Walled Structures; Acta mechanica et automatica*.

Sylwester Samborski

*

W ostatnim okresie ukazało się kilkanaście znaczących publikacji zespołów badawczych wchodzących w skład Katedry Inżynierii Materiałowej. Zespół, kierowany przez

prof. Tadeusza Hejwowskiego, prowadzi między innymi badania dotyczące trwałości nowych powłok w warunkach działania erozji i abrazji. Wyniki najnowszych prac tego zespołu zostały opublikowane w czasopiśmie "Advances in Applied Plasma Science" w postaci dwóch artykułów. Kilka prac, również w języku angielskim, opublikował za wschodnią granicą, w wydawnictwach związanych z uczelniami technicznymi Doniecka i Sewastopola. W kraju najczęściej publikował wyniki w „Przeglądzie Spawalnictwa”.

Prof. Barbara Surowska wraz ze swoim zespołem opublikowała kilka prac w czasopismach krajowych o międzynarodowym zasięgu, takich jak: "Advances in Materials Science", „Inżynieria Materiałowa”, „Przegląd Mechaniczny”. Badania, które przyniosły jej uznanie, obejmują zagadnienia odporności korozyjnej wysokowytrzymałych materiałów funkcjonalnych, biomateriałów oraz powłok ceramicznych.

Dr Leszek Gardyński, który staje się ekspertem w dziedzinie płynnych paliw kopalnych i biopaliw, wraz ze swoim zespołem publikował prace z tego zakresu w Tece Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa wydawanej przez Polską Akademię Nauk oraz w wydawnictwach oficerskich szkół wojskowych.

Zespół dr Jarosława Bieniasia zajmuje się odpornością korozyjną kompozytów na osnowie stopów aluminium z krzemem. Publikował wyniki badań w „Inżynierii Materiałowej” – angielskojęzycznym czasopiśmie o dużym zasięgu oraz „Przeglądzie Mechanicznym”.

O wkładzie pracowników katedry w rozwój nauk technicznych świadczą również uzyskane ochrony patentowe oraz wynalazki. Liderem w tym zakresie, od wielu już lat, jest zespół kierowany przez prof. Andrzeja Werońskiego, który uzyskał 6 patentów i 2 zgłoszenia wynalazcze. W ostatnim czasie pracownicy Katedry Inżynierii Materiałowej uzyskali ochronę patentową ośmiu urządzeń i nowych technologii wytwarzania oraz zgłosili trzy wynalazki. Współautorami tego sukcesu byli: prof. Tadeusz Hejwowski oraz doktorzy Krzysztof Pałka (autor 2 patentów) i Sławomir Szewczyk. Prof. Tadeusz Hejwowski był w roku 2007 autorem bądź współautorem 6 patentów i 3 zgłoszeń wynalazczych, przez co uzyskał najlepszy pod tym względem wynik w Politechnice Lubelskiej.

Wkład w osiągnięcia katedry mają nie tylko pracownicy z tytułami i stopniami naukowymi. Przykładem może być mgr inż. Andrzej Trzciniński, zatrudniony jako pracownik inżynierijno-techniczny, który był współautorem zgłoszenia wynalazku.

Kazimierz Drożdż

*

W Instytucie Technologicznych Systemów Informatycznych ukazały się następujące monografie:

L. Szron, W. Bogucki, A. Świć,
W. Taranenko;
EKSPLOATACJA I REMONT
MASZYN TECHNOLOGICZ-
NYCH W ELASTYCZNYCH SY-
STEMACH PRODUKCYJNYCH,
Wyd. PL, Lublin 2007.

Monografia przedstawia pod-
stawowe zagadnienia eksploatacji

i obsługi technicznej obrabiarek skrawających wchodzących w skład elastycznych systemów produkcyjnych. Przedstawiono zalecenia odnośnie materiałów stosowanych przy obsłudze technicznej i remoncie urządzeń oraz technologii remontu podstawowych części i zespołów obrabiarek.

Monografia przeznaczona jest dla specjalistów zajmujących się eksploatacją systemów produkcyjnych, konstruktorów i technologów w przedsiębiorstwach przemysłu maszynowego, a także studentów kierunków: mechanika i budowa maszyn oraz automatyka i robotyka.

M. Sirotiuk, M. Czerniec,
M. Opielak, A. Sirotiuk,
H. Komsta;
ПОДСТАВЫ МАТЕРИАЛО-
ЗНАВСТВА,
Wyd. Koło, Drohobycz
(Ukraina) 2007.

Autorzy książki w kompleksowy sposób przedstawili stan wiedzy dotyczący właściwości materiałów oraz różnych metod ich badania, zaprezentowali sposoby badania właściwości warstw wierzchnich w procesach odkształceń oraz zużycia elementów mechanicznych w punktach styku.

Tomasz Kusz

*

Pracownicy Katedry Zastosowań Matematyki opublikowali kilka artykułów w znaczących czasopismach związanych z zagadnieniami matematyki oraz w materiałach konferencyjnych m.in. w "The 3rd International IDEE Scientific Conference on Physics and Control" (Poznań, Niemcy).

Pracownicy katedry uczestniczyli również w licznych konferencjach zagranicznych i krajowych, m.in. w "Second International Workshop on Recurrence Plots", która miała miejsce w dniach 10-12.09.2007 r. we Włoszech (Siena), na której zaprezentowali poster.

Teresa Sławińska

*

W Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn oddano do użytku Laboratorium o nazwie *Klaster Obliczeniowy MAX*. Środki na wyposażenie Laboratorium uzyskano w ramach dotacji na inwestycję aparaturową finansowaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności statutowej Katedry PKM w roku 2007. Klaster MAX jest gniazdem obliczeniowym średniej mocy, wydzielonym w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn do obsługi informatycznej

Widok na server zarządzający Klastrem MAX

realizowanych prac badawczych, pozwalającym na prowadzenie złożonych i długotrwałych obliczeń numerycznych (badania symulacyjne procesów zużycia, nieliniowe zagadnienia MES, analiza procesów losowych, analiza procesów pęknięcia materiałów kruchych itp.). Klaster składa się z serwera oraz komputerów współpracujących.

Widok na komputery współpracujące

Irmína Pater

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Dr hab. Tadeusz Hejwowski, prof. PL był po raz trzeci jednym z organizatorów International Symposium on Applied Plasma Science, które odbyło się w dniach 24-28.09.2007 r. w Nikko (Japonia). Podczas obrad przedstawił wyniki własnych badań. Jego prezentacja dotyczyła zużycia w warunkach synergicznych wymuszeń.

Wyniki badań własności smarych biopaliw przedstawiał podczas konferencji na Krymie (Ukraina) dr Leszek Gardyński. Był on również uczestnikiem International Colloquium Fuels w Stuttgart-Esslingen (Niemcy). Prezentował tam wyniki badań wpływu zasilania paliwami alternatywnymi na własności użytkowe silników o zapłonie samoczynnym i charakterystykę zużycia elementów układu zasilania.

Kazimierz Drozd

*

W okresie 29.07-28.08.2007 r. kierownik Katedry Mechaniki Stosowanej dr hab. inż. Jerzy Warmiński, prof. PL prowadził badania naukowe w University of Aberdeen w Wielkiej Brytanii. Dr hab. Grzegorz Litak, prof. PL pracował na Politechnice w Chemnitz oraz w Instytucie Maxa Plancka w Dreźnie. Dr inż. Tomasz Kaźmir oraz dr inż. Jarosław Latalski głosili wykłady na Uniwersytecie Marcina Lutera w Halle, a dr inż. Sylwester Samborski odbył tam 3-miesięczny staż naukowy.

Sylwester Samborski

*

W dniach 17-19.09.2007 r. dr inż. Paweł Drożdźiel uczestniczył w XXXVIII International Conference of Czech and Slovak Universities' Departments and Institutions Dealing with the Research of Combustion Engines: KOKA 2007 zorganizowanej przez Slovenská Technická Univerzita v Bratislave (Uniwersytet Techniczny w Bratysławie, Słowacja), gdzie wygłosił referat pt.: *Some problems of diesel engine start-up process.*

W dniach 26-30.10.2007 r. w ramach programu Erasmus dr inż. Paweł Drożdźiel wygłosił wykłady dla studentów *Department of Road and City Transport* (Katedra Transportu Miejskiego i Drogowego), *Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications* (Wydział Eksploatacji oraz Ekonomiki Transportu i Komunikacji) *University of Žilina* (Uniwersytet w Žilinie). Tematy wykładów:

Dr inż. Paweł Drożdźiel (po lewej) oraz dr inż. Paweł Kordos z Wydziału Podstaw Techniki PL przed budynkiem Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie

- *The matters of the vehicle maintenance,*
- *The problems of the operation research,*
- *The estimation of the engine technical state using the start-up process analysis.*

Dr inż. Paweł Drożdźiel podczas głoszenie wykładów w ramach programu Erasmus

W dniach 30-31.10.2007 r. dr inż. Paweł Drożdźiel uczestniczył w IV International Conference Road and Urban Transport and Sustainable Development CMDTUR 2007 zorganizowanej przez University of Žilina na Słowacji, gdzie wygłosił referat pt.: *The economical difference between container and platform vehicle transport systems*, którego współautorami byli dr inż. Leszek Krzywonos oraz student Wydziału Mechanicznego Piotr Pieczywek.

Dr inż. Paweł Drożdźiel podczas prezentacji referatu
Irmína Pater

*

Prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker z Katedry Silników Spalinowych oraz dr inż. Jacek Czarnigowski z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn wzięli udział w konferencji 2007 JSAE/SAE International Fuels and Lubricants Meeting, która odbyła się 23-27.07.2007 r. w Kyoto, Japonia. Zorganizowały ją wspólnie trzy organizacje zrzeszające inżynierów na całym świecie:

- SAE International – Society of Automotive Engineers,
- JSAE – Society of Automotive Engineers of Japan,
- IMechE – Institution of Mechanical Engineers.

Konferencja ta jest corocznym spotkaniem inżynierów samochodowych z całego świata, organizowanym przez SAE International. W poprzednich latach odbywała się w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, ale ze względu na 60 rocznicę utworzenia japońskiego odpowiednika tej organizacji (JSAE), w roku 2007 została przeniesiona do Japonii. Jest to jedna z największych konferencji tematycznych związanych z transportem samochodowym, ze szczególnym naciskiem na tematykę związaną z silnikami spalinowymi.

Prof. M. Wendeker i dr J. Czarnigowski przedstawili serię 7 artykułów naukowych, prezentujących dokonania lubelskiego zespołu naukowego w dziedzinie silników spalinowych. Zaprezentowali zarówno wyniki badań stanowiskowych, jak i symulacyjnych, obejmujące ogólnie dziedzinę tworzenia mieszanki paliwowo-powietrznej oraz przebiegu procesu roboczego w aspekcie konstrukcji i optymalizacji układów sterowania wtryskiem paliwa. Wystąpienia cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników i organizatorów Konferencji.

Udział w konferencji dr inż. Jacka Czarnigowskiego został w dużej części sfinansowany ze stypendium konferencyjnego Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

Od lewej: dr inż. Jacek Czarnigowski i prof. Mirosław Wendeker
Irmína Pater

*

W dniach 13-15.11.2007 r. prof. Józef Jonak oraz mgr inż. Jakub Gajewski uczestniczyli w międzynarodowej konferencji „Innowacyjne i bezpieczne maszyny i urządzenia dla górnictwa węgla kamiennego”, zorganizowanej

przez Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG w Szczryku, gdzie wygłosili referaty:

- J. Jonak, J. Gajewski: *Badania nad identyfikacją typu noża urabiającego głowicy wielonarzędziowej*, Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG, Innowacyjne i bezpieczne maszyny i urządzenia dla górnictwa węgla kamiennego, 13-15.11.2007 r., Szczryk, str. 391-397;
- J. Jonak, D. Prostański, M. Dudek, D. Jasiulek, J. Rogala: *Model matematyczny trajektorii i głowicy urabiającej kombajnu chodnikowego*, Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG, Innowacyjne i bezpieczne maszyny i urządzenia dla górnictwa węgla kamiennego, 13-15.11.2007 r., Szczryk, str. 398-407.

Prof. Józef Jonak prowadzi jedną z sesji obrad, mgr inż. Jakub Gajewski odpowiada na pytania z sali

Irmína Pater

WYRÓŻNIENIA

Pracownicy Katedry Procesów Polimerowych otrzymali prestiżową nagrodę podczas 59 Internationale Fachmesse Ideen – Erfindungen – Neuheiten IENA 2007 w Norymberdze, przyznaną przez międzynarodowe jury za pracę w dziedzinie wynalazczości. Spośród 700 zgłoszonych wynalazków z 34 krajów nagrodzono 250 prac, w tym 9 z Polski. Wynalazek oparty na polskim zgłoszeniu patentowym nr P 382068 autorstwa prof. Roberta Sikory, dr Tomasza Garbacza, prof. Janusza Sikory oraz mgr Anety Tor pt.: *Urządzenie stabilizujące (ang. Stabilizing device)* został nagrodzony brązowym medalem.

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie stabilizujące próżniowo-ciśnieniowe stosowane jako element składowy linii technologicznej wytłaczania kształtowników z tworzyw termoplastycznych, takich jak: pręty, rury i powłoki kabli

o różnych wymiarach. Istotą wynalazku jest to, że urządzenie stabilizujące próżniowo-ciśnieniowe ma budowę blokową, składającą się z dwóch prostopadłościanów przylegających do siebie płaszczyznami podziałowymi, mające w części środkowej wybrania przelotowe wzdłużne, które po złożeniu obu prostopadłościanów tworzą łącznie otwór przelotowy o kształcie wytwarzanego kształtownika i wymiarach jego przekroju poprzecznego. Zasada działania nowego urządzenia stabilizującego polega na przeciąganiu powierzchni zewnętrznej powłoki kształtownika oraz jednoczesnego ochładzania jego powierzchni za pomocą czynnika chłodzącego oraz powietrza sprężonego.

Aneta Tor

*

Dr hab. Tadeusz Hejwowski, prof. PL, pracownik Katedry Inżynierii Materiałowej Wydziału Mechanicznego został wyróżniony nagrodą Rektora podczas inauguracji roku

akademickiego 2007/2008 za uzyskanie w 2006 r. najlepszych w skali Uczelni wyników w pracy naukowej i wynalazczej. Szczególnie istotne rezultaty uzyskane w 2006 r. to autorstwo dwóch prac opublikowanych w czasopiśmie Vacuum oraz dwóch patentów. Opublikowane prace dotyczyły problematyki odporności na korozję stopów na osnowie niklu oraz kobaltu do napawania metodą GTA i ich odporności na zużycie. Badania korozyjne zostały wykonane w atmosferze spalin, a badania odporności na zużycie powłok wykonano w styku ślizgowym oraz uderowo-ślizgowym przy temperaturze do 600^oC.

Prof. Hejwowski uzyskał w 2006 r. ochronę patentową na urządzenia do badania odporności na zużycie stopów, materiałów ceramicznych oraz kompozytów. Urządzenia umożliwiają prowadzenie badań przy podwyższonej temperaturze oraz w warunkach cyklicznych zmian temperatury.

Kazimierz Drozd

Wydział Elektrotechniki i Informatyki

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Stopnie naukowe doktora uzyskali:

- **mgr inż. Gennadiy Zhelezko** – (11.07.2007 r.), absolwent studiów doktoranckich WEiI, tytuł rozprawy: *Wyznaczanie pola temperaturowego komór spalania metodą akustyczną z uwzględnieniem właściwości fizycznych spalin*; promotor: prof. dr hab. inż. Viktor Lozbin;
- **mgr inż. Wojciech Żmudziński** – (19.09.2007 r.), pracownik Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie, tytuł rozprawy: *Analiza metod obliczania parametrów plazmy łukowej w dyszach palników plazmowych*; promotor: prof. zw. dr hab. inż. Czesław Królikowski;
- **mgr inż. Jacek Kęsik** – (24.10.2007 r.), pracownik Instytutu Informatyki WEiI, tytuł rozprawy: *Wpływ informacji o wzajemnym położeniu kamer na złożoność algorytmów analizy cyfrowych obrazów stereowizyjnych*; promotor: dr hab. Stanisław Grzegórski, prof. PL;
- **mgr inż. Paweł Mazurek** – (24.10.2007 r.), pracownik Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii WEiI, tytuł rozprawy: *Wpływ właściwości materiałów magnetycznych rdzeni dławików przeciwzakłóceńowych na skuteczność filtrowania zakłóceń przewodzonych*; promotor: dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL;
- **mgr inż. Grzegorz Matejko** – (14.11.2007 r.), absolwent studiów doktoranckich WEiI, tytuł rozprawy: *Poprawa segmentacji odbiorców energii elektrycznej*; promotor: prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko;
- **mgr inż. Piotr Kopniak** – (14.11.2007 r.), pracownik Instytutu Informatyki WEiI, tytuł rozprawy: *Metody cyfrowego*

przetwarzania sygnałów na potrzeby steganologii komputerowej; promotor: prof. dr hab. inż. Volodymyr Harbarchuk;

- **mgr inż. Marcin Buczał** – (19.12.2007 r.), pracownik Katedry Inżynierii Komputerowej i Elektrycznej, WEiI, tytuł rozprawy: *Zastosowanie metod przetwarzania obrazów cyfrowych w wybranych zagadnieniach diagnostyki medycznej*; promotor: prof. dr hab. inż. Marek Stabrowski.

*

Od czerwca 2007 roku do końca stycznia 2008 roku Rada Wydziału wszczęła 2 przewody doktorskie:

- **mgr inż. Mariusz Kalita**, pracownik Katedry Elektroniki WEiI; data wszczęcia przewodu 21.11.2007 r.; temat rozprawy: *Adaptacyjna regulacja procesu spalania*; promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL;
- **mgr inż. Piotr Kisala**, pracownik Katedry Elektroniki WEiI; data wszczęcia przewodu 21.11.2007 r.; temat rozprawy: *Metoda wyznaczania rozkładu naprężeń przy zastosowaniu światłowodowych siatek Bragg*; promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL.

Alicja Kwiatkowska

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Współpraca międzynarodowa Instytutu Informatyki

W ostatnim okresie Instytut Informatyki nawiązał współpracę naukową z dwoma ośrodkami zagranicznymi:

- Instytutem Fizyko-Technicznym w Moskwie. W ramach tej umowy Politechnikę Lubelską odwiedził prof. Aleksander Gałuszkin. Na seminarium naukowym Instytutu

Informatyki prof. A. Gałuszkin wygłosił referat *Historia rozwoju i zastosowań neurokomputerów*. Prof. A. Gałuszkin uczestniczył także w X Jubileuszowej Konferencji Informatyk Zakładowej, współorganizowanej przez Instytut Informatyki.

- Ukraińską Akademią Nauk. Współpracę rozpoczął tygodniowy pobyt w Lublinie prof. Jurija Kraka. Na seminarium naukowym Instytutu Informatyki prof. J. Krak wygłosił referat *System rozpoznawania mowy z uwzględnieniem mimiki twarzy*. W czasie dyskusji omówiono możliwe formy współpracy ze szczególnym uwzględnieniem projektów finansowanych przez Unię Europejską.

W ramach współpracy zagranicznej Instytut Informatyki odwiedziły prof. B. Baiachorova oraz mgr G. Mambetalieva.

Wizyta prof. B. Baiachorovej oraz mgr G. Mambetaliejev w Koźłowiec

Stanisław Grzegórski
Marek Miłosz
Magdalena Latkowska

Realizacja programu TEMPUS w Instytucie Informatyki

Instytut Informatyki kontynuuje realizację projektu TEMPUS CD_JEP-26235-2005 pod nazwą „Informatyczne studia wyższe drugiego stopnia jako drugi zawód”. W Instytucie Informatyki dwutygodniowe staże odbyli pracownicy naukowo-dydaktyczni Kirgiskiego Państwowego Uniwersytetu w Biszkeku: mgr A. Fedorov i dr S. Djorupbekov w dniach 5-19.06.2007 r. oraz prof. B. Baiachorova i mgr G. Mambetalieva w dniach 7-21.10 2007 r.

Pracownicy Instytutu Informatyki dr inż. M. Miłosz oraz dr inż. P. Muryjas wzięli udział w seminarium naukowo-dydaktycznym Kirgiskiego Państwowego Uniwersytetu w Biszkeku z wykładami:

- *GUI in Database Systems – problems of design and implementation;*
- *Design and implementation of Data Warehouse.*

Stanisław Grzegórski
Marek Miłosz

KONFERENCJE, SEMINARIA V Międzynarodowa Konferencja NEET 2007

W dniach 12-15.06.2007 r. w Ośrodku Konferencyjno-Wypoczynkowym ANTAŁÓWKA w Zakopanem odbyła się V Międzynarodowa Konferencja pt.: *New Electrical and Electronic Technologies and their Industrial*

Implementation. Organizatorem konferencji była Katedra Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć Politechniki Lubelskiej przy współudziale: Uniwersytetu Białoruskiego w Mińsku, Politechniki Białoruskiej, Białoruskiego Uniwersytetu Pedagogicznego, Uniwersytetu Przykarpackiego (Ukraina) i Uniwersytetu z Kowna (Litwa). Funkcję przewodniczącego Komitetu Naukowego pełnił prof. Paweł Żukowski z Politechniki Lubelskiej, zastępcami zaś byli: prof. V. Odzhaev, prof. L. Pranavicius, prof. F. Romaniuk, prof. D. Freik, prof. I. Tashlykov. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył dr hab. inż. Czesław Karwat, prof. PL.

Sesję inauguracyjną Konferencji NEET 2007 prowadził prof. Paweł Żukowski

W skład Komitetu Naukowego weszli również znani profesorowie z Politechnik: Białostockiej, Śląskiej, Łódzkiej, Opolskiej, Szczecińskiej, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, jak również z Moskiewskiego Instytutu Technologicznego, Instytutu Fizyki Jądrowej z Kazachstanu, Moskiewskiego Instytutu Elektroniki i Matematyki oraz Uniwersytetów z Japonii i Korei.

Konferencja była poświęcona prezentacji osiągnięć i wyników badań w dziedzinie elektrotechniki, elektroniki i informatyki oraz wymianie doświadczeń naukowców i praktyków z krajów europejskich. Omówiono na niej prace dotyczące nowych rozwiązań konstrukcyjnych urządzeń elektrycznych, technologie stosowane w mikroelektronice, materiały używane w elektrotechnice i elektronice oraz sposoby ich modyfikacji, techniki mikroprocesorowe w układach sterowania i automatyki, symulacje komputerowe procesów technologicznych, wykorzystanie technik optoelektronicznych i szereg innych. Prezentowane podczas konferencji prace miały charakter zarówno poznawczy, jak i aplikacyjny.

Sesja plakatowa w trakcie NEET 2007

W tegorocznej konferencji uczestniczyło około 100 przedstawicieli renomowanych ośrodków naukowych nie tylko z Polski, ale również z Anglii, Białorusi, Bułgarii, Kazachstanu, Litwy, Rosji, Ukrainy. Podczas obrad autorzy przedstawili na 8 sesjach (w tym 2 posterowych) 139 referatów przeglądowych, plenarnych oraz prac w formie plakatowej. Prezentowane na Konferencji prace po recenzjach zostaną opublikowane w specjalnym tomie czasopisma z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Przegląd Elektrotechniczny”.

Każdego dnia po obradach odbywały się dyskusje służące wymianie zdań na tematy poruszane w wygłoszonych referatach oraz nawiązaniu bliższych kontaktów pomiędzy uczestnikami konferencji. Dużą atrakcją, szczególnie dla gości z zagranicy, był spływ Dunajcem oraz wyjazd do Niedzicy, połączony ze zwiedzaniem miejscowego zamku.

Janusz Partyka

IV Konferencja Szkoleniowo-Techniczna „Nowoczesna Energetyka NOE 2007”, 5-7.12.2007 r., Nałęczów

Organizatorami konferencji były: Katedra Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć Politechniki Lubelskiej oraz Lubelskie Zakłady Energetyczne LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o.

Patronat nad konferencją sprawowali: Prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA, Prezes Polskiej Grupy Energetycznej „ENERGIA” SA, Prezes Zarządu LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o., Rektor Politechniki Lubelskiej.

W konferencji wzięło udział ponad 200 uczestników reprezentujących zakłady energetyczne wchodzące w skład Polskiej Grupy Energetycznej, środowiska naukowe z całego kraju, firmy współpracujące z energetyką. Tematyka Konferencji dotyczyła nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych wprowadzanych w branży elektroenergetycznej.

Uroczyste otwarcie Konferencji NOE 2007. Od lewej stoi Janusz Partyka, siedzą Paweł Urbański, Mariusz Zawisza, Adam Wasilewski, Marek Lenart

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał jej przewodniczący Janusz Partyka, profesor Politechniki Lubelskiej. Referat

otwierający pt. „Polska Grupa Energetyczna na tle energetyki polskiej, europejskiej i światowej” wygłosił Paweł Urbański prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA. Następnie głos zabrał Prezydent Miasta Lublin Adam Wasilewski, który podkreślił znaczenie dla naszego regionu usytuowania siedziby Polskiej Grupy Energetycznej w Lublinie.

Wystąpienie podczas otwarcia Konferencji NOE 2007 Prezydenta Miasta Lublin Adama Wasilewskiego

Podczas otwarcia konferencji została również podpisana umowa o współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską reprezentowaną przez Rektora PL prof. Józefa Kuczmaszewskiego a LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o., w której imieniu podpis złożył prezes Mariusz Zawisza.

W ramach konferencji wygłoszono 9 referatów generalnych, 14 referatów problemowych oraz 25 referatów promocyjnych. Konferencji towarzyszyła wystawa nowoczesnej aparatury elektroenergetycznej, w ramach której uczestnicy mogli zapoznać się z praktycznymi aspektami omawianych zagadnień technicznych.

Fragment wystawy towarzyszącej Konferencji NOE 2007

Janusz Partyka

Seminarium współorganizowane przez Katedrę Automatyki AGH wraz z Instytutem Informatyki Politechniki Lubelskiej

W dniu 9.11.2007 r. w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej odbyło się jednodniowe seminarium organizowane przez Instytut Informatyki oraz Katedrę

Automatyki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Seminarium złożone było z dwóch części: 2 sesji tematycznych oraz wykładu prof. Tadeusiewicza na temat „Automatyczne rozumienie obrazów”, który odbył się równoległe z jedną z sesji.

Sesje tematyczne umożliwiły wymianę doświadczeń i wiedzy uczestników oraz rozpoczęcie współpracy pomiędzy obiema jednostkami. Tematyką seminarium były szeroko pojęte zastosowania informatyki i badania w zakresie:

- algorytmów, struktur danych i programowania,
- sztucznej inteligencji (sieci neuronowych),
- grafiki komputerowej,
- modelowania i symulacji komputerowych – automatyki i sterowania,
- baz danych,
- ochrony informacji i bezpieczeństwa danych.

Część referatów została wygłoszona w trakcie seminarium, a lista wszystkich zgłoszonych przez pracowników WEiI opracowań, które zostaną wydane w specjalnym tomie półrocznika „Automatyka” wydawnictwa AGH, jest przedstawiona niżej.

Pracownicy Instytutu Informatyki PL:

- Włodzimierz Garbarczyk, *Problemy ochrony informacji jako problemy sztucznej inteligencji*;
- Jacek Kęsik, *Układ pozycjonowania kamer stereowizyjnych – wykorzystanie geometrii epipolarnej w układach niekanonicznych*;
- Edyta Łukasik, *Metody iteracyjne zbieżne nadkwadrato-wo dla zadań nieliniowych – główne tezy obronionej rozprawy doktorskiej*;
- Marek Miłoś, Małgorzata Plechawska, *Architektura Globalnych Systemów Wiedzy Grupowej*;
- Dariusz Bober, *Hierarchiczny system sterowania pracą obiektów rozproszonych*;
- Piotr Kopniak, *Steganograficzne wykorzystanie piramid filtrów kierunkowych*;
- Grzegorz Koziel, *Analiza możliwości wykorzystania niedokładności rytmu utworów muzycznych w steganografii*;
- Maciej Laskowski, *Analiza jakości użytkowej testów CAPTCHA*;
- Maria Paszkowska, *Zastosowanie miar percepcyjnych w kompresji obrazów*;
- Wiesław Piasecki, *Ulepszenia Multi Objective Hierarchical Bayesian Optimization Algorithm poprzez zastosowanie Sporadic Model Building Blocks*;
- Jakub Smółka, *Usuwanie nadmiernej segmentacji w transformacji wododziałowej za pomocą analizy skupień*;
- Tomasz Szymczyk, *Metoda dopasowania wzorców w rozpoznawaniu obrazów-ograniczenia, problemy i modyfikacje metody*;
- Aleksander Wojdyła, *Normalizacja w rachunku lambda z pełnym zestawem spójników*.

Pracownicy Katedry Elektroniki PL:

- Konrad Gromaszek, *Data mining approach to control set prediction*;
- Mariusz Kalita, *Ewolucyjny regulator wirowego palnika pyłowego*;

- Andrzej Kotyra, *Diagnostyka procesu spalania wykorzystująca analizę obrazu*;
- Adam Kurnicki, *Diagnosis of Paper Machine Actuators Using Artificial Intelligence Methods*;
- Konrad Płachecki, Sławomir Przyłucki, *Analiza efektywności przeciwdziałania przeciążeniom chwilowym przez algorytmy wczesnego wykrywania przeciążeń w sieciach TCP/IP*;
- Sławomir Przyłucki, Konrad Płachecki, *Badanie jakości transmisji multimedialnych przy użyciu losowych sieci neuronowych*.

Alicja Kwiatkowska
Magdalena Latkowska

WSPÓŁPRACA Z PRZEMYSŁEM I PROGRAMY KSZTAŁCENIA

Kształcenie zawodowe nauczycieli w Instytucie Informatyki PL

Ustawiczne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych stało się wymogiem stawianym obecnie każdemu pracownikowi, który zaangażowany jest w procesy edukacyjne. Szczególnego znaczenia nabiera tutaj fakt coraz powszechniejszego wykorzystania różnych technologii informatycznych, które z jednej strony mają wspierać nauczyciela w procesie nauczania, a z drugiej – są przedmiotem nauczania.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, Instytut Informatyki Politechniki Lubelskiej od listopada 2004 roku prowadzi w ramach Studium Podyplomowego „Współczesne Technologie Informatyczne” (WTI) specjalność kształcenia „Nauczanie informatycznych przedmiotów zawodowych”. Studia trwają 3 semestry, a ich program obejmuje 350 godzin zajęć dydaktycznych. Studia przeznaczone są dla tych nauczycieli, którzy pragną zaktualizować i usystematyzować wiedzę w zakresie zastosowania nowoczesnych technologii informatycznych oraz podwyższyć swoje umiejętności wykorzystywania tych technologii w związku z uzyskiwaniem kolejnych stopni awansu zawodowego.

W studium o specjalności „Nauczanie informatycznych przedmiotów zawodowych” mogą uczestniczyć absolwenci kierunków matematyczno-fizycznych, absolwenci kierunku edukacja techniczno-informatyczna, wszystkich kierunków inżynierskich oraz osoby, które posiadają uprawnienia nauczania informatyki jako przedmiotu ogólnokształcącego. Specjalność ta jest przeznaczona przede wszystkim dla nauczycieli przedmiotów informatycznych w szkołach zawodowych (kształcących w zawodzie technik informatyk), gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych. Ukończenie studium w ramach tej specjalności upoważnia do nauczania wszystkich przedmiotów informatycznych w szkołach kształcących w zawodzie technik informatyk.

W październiku 2007 roku rozpoczęła się trzecia edycja studiów w ramach tej specjalności. Studia ukończyły dotychczas 34 osoby, a obecnie kształci się kolejna 17-osobowa grupa nauczycieli.

Piotr Murjas

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Postanowieniem z dnia 22 października 2007 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński nadał **tytuł naukowy profesora dr. hab. inż. Zbigniewowi Franciszkowi Baczyńskiemu, prof. PL** byłemu pracownikowi Katedry Konstrukcji Budowlanych Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.

*

Otwarty został przewód doktorski **mgr inż. Marcina Kruka**. Praca pt.: *Kształtowanie cech mechanicznych muru z betonu komórkowego z uwagi na zarysowanie* napisana została pod kierunkiem dr hab. inż. Tadeusza Ciężaka, prof. PL.

*

Pan **dr hab. inż. arch. Zbigniew Radziewanowski** rozpoczął pracę na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego WIBiS PL.

WYRÓŻNIENIE

Politechnika Brzeska nadała tytuł **doctora honoris causa prof. dr hab. inż. Mieczysławowi Królowi** za pracę dydaktyczną oraz udział w międzynarodowej współpracy naukowej.

Profesora Mieczysława Króla z Politechniką Lubelską łączyły więzy początkowo dydaktyczne, a następnie naukowo-dydaktyczne, niemal od początku powstawania Uczelni. W latach 1964-1976 był starszym wykładowcą przedmiotów techniczno-zawodowych na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, pracując w Katedrze Konstrukcji Budowlanych. W roku 1974, pracując w biurze projektów, uzyskał stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo. W 1976 roku przeszedł na stanowisko nauczyciela akademickiego w Politechnice Lubelskiej.

Realizując proces dydaktyczny i rozwijając prace naukowo-badawcze, przeszedł cały cykl awansowy. W kolejności pracował jako: adiunkt, docent, doktor habilitowany, profesor Politechniki Lubelskiej oraz profesor tytularny.

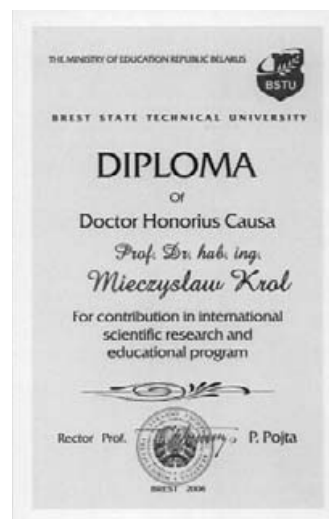
Rozwijając na szeroka skalę prace badawcze, podjął w latach osiemdziesiątych bezpośrednią współpracę naukową z zespołem badawczym profesora Wiktora Tura z Politechniki Brzeskiej (obecnie Uniwersytet Techniczny). Był to dość szeroki zakres prac, w którym dominowała tematyka spoiw mineralnych, betonów specjalnych i ekspansywnych. Rezultaty tych prac publikowano w szeregu czasopism oraz materiałach konferencyjnych. Powstały także opracowania skryptowe, książkowe i monografie wydawane w obu krajach. Jedną z monografii zatytułowaną „Beton ekspansywny” opublikowano w Polsce.

We współpracy znanymiennym było to, że po okresie prac teoretycznych i badań eksperymentalnych, uruchomiono procesy wytwórcze w skali półtechnicznej i technicznej, doprowadzając do pełnego wdrożenia rezultatów tej transgranicznej współpracy.

Badania i prace naukowe prowadzone we współpracy z zespołem naukowym Uniwersytetu Technicznego w Brześciu zyskały uznanie w środowisku akademickim tej Uczelni i współpracujących z nią innych szkół wyższych. Fakt wysoko cenionej współpracy naukowej Politechniki Lubelskiej i Brzeskiej został utrwalony tablicą wmurowaną w gmachu głównym Uniwersytetu Technicznego w Brześciu.

Niedawno odbył się jubileusz 40-lecia tej Uczelni, która z uznaniem odniosła się do faktu wieloletniej współpracy naukowej i nadała tytuł doctora honoris causa profesorowi Mieczysławowi Królowi. Końcowy dokument wręczony został już w Polsce, w toku trwania konferencji naukowej „Krynica 2007”.

KONFERENCJE

V Sympozjum „Wpływy środowiskowe na budowę i ludzi – Obciążenia, oddziaływania, interakcje, dyskomfort”, 24-27.10.2007 r., Kazimierz Dolny nad Wisłą

Sympozjum zostało zorganizowane przez Katedrę Mechaniki Budowli Politechniki Lubelskiej i Laboratorium Inżynierii Wiatrowej Politechniki Krakowskiej, pod patronatem: Komitetu Nauki PZITB, Polskiej Grupy Międzynarodowego Stowarzyszenia Inżynierii Wiatrowej (IAWE) i Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej. Honorowy patronat objęli: Prezydent Miasta Lublin dr inż. Adam Wasilewski, Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Józef Kuczmaszewski, Dziekan Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej prof. Bogusław Szmygin.

Sympozjum to, podobnie jak i czwarte, miało charakter międzynarodowy. Wzięło w nim udział ponad 70 osób z 6 krajów Europy.

Główna tematyka sympozjum była następująca:

- oddziaływania środowiskowe na budowę (oddziaływanie wiatru, obciążenie śniegiem, obciążenie oblodzeniem, oddziaływanie temperatury pochodzenia klimatycznego

i technologicznego, oddziaływanie wynikające z pól ciepło-wilgotnościowych, itp.);

- interakcje: budowla-wiatr, budowla-podłoże;
- kombinacje oddziaływań środowiskowych;
- analiza statyczna i dynamiczna budowli (budynki wysokie, kominy, maszty, mosty, kładki dla pieszych) przy oddziaływaniach środowiskowych;
- siłownie wiatrowe i zagadnienia energetyki wiatrowej;
- wpływy wiatru na ludzi w budynkach i w otoczeniu budynków lub budowli;
- wpływy akustyczne na ludzi;
- wpływy wysokiej temperatury na materiały i konstrukcje;
- sposoby zmniejszania nadmiernych wpływów środowiskowych na budowle i ludzi (głównie wpływów aerodynamicznych i akustycznych);
- zmiany własności mechanicznych i fizycznych materiałów i konstrukcji budowlanych wywołane wpływami atmosferycznymi;
- zagadnienia normalizacji wpływów środowiskowych na budowle i ludzi;
- nowe techniki pomiarowe wpływów środowiskowych na budowle i ludzi.

Symposium adresowane było do pracowników naukowych, projektantów, ekspertów budowlanych, pracowników firm konsultingowych oraz osób stosujących aparaturę pomiarową i prowadzących badania doświadczalne w zakresie analizy i oceny wpływów środowiskowych na budowle i ludzi.

Pośród niemal 50 rozszerzonych streszczeń prac 2-4-stronicowych przesłanych organizatorom, Komitet Naukowy symposium zaakceptował po recenzjach 41 prac 71 autorów do prezentacji podczas obrad. Wszystkie zaakceptowane streszczenia prac w języku angielskim zostały wydane jako księga obrad symposium o objętości 232 strony. Prace te podzielono na 9 grup tematycznych: 1. Aerodynamika budowli; 2. Badania modelowe w tunelu aerodynamicznym; 3. Obciążenie śniegiem i transport śniegu; 4. Obliczeniowa inżynieria wiatrowa; 5. Tłumienie i tłumiki drgań; 6. Energia wiatru i siłownie wiatrowe; 7. Wpływy termiczne na budowle, konstrukcje i materiały budowlane; 8. Korozja stali i betonu; 9. Prace różne.

Z kolei zaś wszystkie prace prezentowane na symposium zostały ocenione przez członków Komitetu Naukowego obecnych na obradach i na tej podstawie dokonano wyboru najlepszych prac, które w pełnej wersji w języku angielskim, po ponownej recenzji przez ten sam zespół recenzentów, zostaną wydane na początku 2008 r. jako specjalna monografia V Symposium.

Zarówno materiały symposium zawierające rozszerzone streszczenia 41 prac, jak i specjalną monografię wybranych, pełnych wersji prac V Symposium można zamówić u organizatorów symposium pod adresem: Katedra Mechaniki Budowli, Symposium *Wpływy środowiskowe na budowle i ludzi*, ul. Nadbystrzycka 40, 20-618 Lublin, tel. (081) 538-44-33, fax. (081) 538-44-35, e-mail: t.lipecki@pollub.pl,

<http://akropolis.pol.lublin.pl/sympo/index.htm>.

Uczestnikom symposium zapewne na długo pozostaną w pamięci takie imprezy towarzyszące, jak: ognisko, zwiedzanie

zabytkowego Kazimierza Dolnego, czy wycieczka statkiem po Wiśle z przepięknymi krajobrazami po obu brzegach rzeki.

Uczestnicy symposium uznali, że potrzebne i celowe jest organizowanie dalszych cyklicznych spotkań poświęconych tej tematyce.

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. dr hab. inż. Andrzej Flaga, a Przewodniczącym Komitetu Naukowego prof. dr hab. inż. Janusz Kawecki.

ZAPOWIEDŹ KONFERENCJI

TRWAŁA RUINA II. Problemy utrzymania i adaptacji. Chełm 7-9.05.2008 r.

Konferencja organizowana jest przez Zakład Remontów i Konserwacji Zabytków Instytutu Budownictwa Politechniki Lubelskiej, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków. Konferencja będzie kontynuacją poprzedniej z maja 2006 roku.

W Polsce w postaci ruin dotrwało do naszych czasów kilkadziesiąt obiektów. W większości są to ruiny obiektów średnio-wiecznych i architektury militarnej, które ze względu na pierwotne przeznaczenie, stopień zniszczenia i położenie są bardzo trudne do utrzymania lub adaptacji do współczesnych funkcji użytkowych. Dlatego forma utrzymania zabytkowej ruiny jest jednym z najtrudniejszych problemów współczesnego konserwatorstwa. Zabytkowe ruiny były do tej pory zabezpieczone w postaci tzw. trwałej ruiny. Kanon tzw. trwałej ruiny określa rozwiązania konserwatorskie i techniczne. Obecnie jednak – w warunkach gospodarki rynkowej i prywatyzacji wielu obiektów – tradycyjne zagadnienia konserwatorskie zostały poszerzone o kwestie architektonicznej ingerencji w ruiny oraz funkcjonalnego zagospodarowania. W celu rozwiązania tych zagadnień nie ma obowiązujących standardów, a wiążą się one przecież z nieodwracalnym przekształceniem zabytku. Dlatego tak pilna jest potrzeba dokonania kompleksowego przeglądu zagadnień związanych z zabytkowymi ruinami.

Konferencja będzie obejmowała cztery sesje tematyczne:

- adaptacja ruin do współczesnych funkcji (prezentacja przykładów);
- rozwiązania architektoniczne w adaptacji i utrzymaniu ruin historycznych;
- problemy konserwatorskie w utrzymaniu ruin historycznych;

- problemy techniczne w utrzymaniu i adaptacji ruin historycznych.

Uczestnikami konferencji będą specjaliści zajmujący się teorią i praktyką konserwacji zabytków. Konferencja jest w szczególności skierowana do:

- pracowników urzędów konserwatorskich,
- projektantów i wykonawców prac konserwatorskich w obiektach zabytkowych,
- pracowników naukowych specjalizujących się w problemach ochrony i konserwacji zabytków,
- kadry technicznej firm specjalizujących się w produkcji materiałów dla potrzeb konserwacji zabytków.

Celem konferencji jest dokonanie przeglądu problemów architektonicznych, funkcjonalnych, konserwatorskich i technicznych związanych z utrzymaniem i zagospodarowaniem zabytkowych ruin oraz prezentacja najciekawszych przykładów współczesnego zagospodarowania ruin historycznych oraz prezentacja rozwiązań szczegółowych, zastosowanych w utrzymaniu i zagospodarowaniu ruin historycznych.

Do udziału w konferencji są zaproszone trzy środowiska związane z zabytkowymi ruinami: przedstawiciele służb konserwatorskich, naukowcy oraz właściciele i użytkownicy zabytkowych ruin. Współpraca z Polskim Komitetem Narodowym ICOMOS oraz z Krajowym Ośrodkiem Badań i Dokumentacji Zabytków gwarantuje, że uczestnikami konferencji będą najważniejsi specjaliści zajmujący się w Polsce problematyką ruin historycznych. Ze względu na przewidywany udział wielu opiniodawczych specjalistów, celem konferencji będzie nie tylko wymiana doświadczeń i prezentacja najciekawszych przykładów zagospodarowania ruin, ale również sformułowanie współczesnych zasad określających zagospodarowanie ruin historycznych.

Organizatorzy mają nadzieję, że z racji tematyki, konferencja będzie okazją do prezentacji i przedyskutowania nowatorskich (może kontrowersyjnych) projektów architektonicznych, rozwiązań technicznych i teorii konserwatorskich.

Magdalena Rogalska

Wydział Inżynierii Środowiska

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2007/2008

W dniu 5.10.2007 r. odbyła się inauguracja roku akademickiego 2007/2008 na Wydziale Inżynierii Środowiska. Uroczystość ta miała miejsce w auli znajdującej się w nowo-wybudowanym skrzydle budynku, co dodatkowo podniosło uroczystą oprawę wydarzenia. Inaugurację uświetnili swoją obecnością licznie przybyli goście – przede wszystkim profesorowie z zaprzyjaźnionych i współpracujących z Politechniką i Wydziałem uczelni, przedstawiciele władz krajowych i samorządowych oraz firm zatrudniających absolwentów Wydziału. Wśród gości znaleźli się również wykonawcy i projektanci nowego skrzydła budynku.

Tradycyjnie inaugurację rozpoczęto od odśpiewania hymnu państwowego. Następnie w swoim przemówieniu Dziekan Wydziału prof. dr hab. Lucjan Pałowski przywitał studentów, pracowników Wydziału oraz wszystkich przybyłych gości. W kolejnych słowach podkreślił osiągnięcia Wydziału

Studenty, pracownicy oraz zaproszeni goście na uroczystej inauguracji

oraz możliwości kształcenia na poziomie europejskim, które zauważalnie wzrosły dzięki znacznej rozbudowie obiektu. Dużą uwagę zwrócił fakt umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale Inżynierii Środowiska, który jako jeden z nielicznych w skali kraju, prowadzi semestr zajęć w języku angielskim (biorą w nich udział również liczni studenci zagraniczni). Kolejnym ważnym elementem kształcenia dostępnym dla studentów Wydziału jest program umożliwiający uzyskanie podwójnego dyplomu Politechniki Lubelskiej oraz Politechniki Brandenburskiej.

W związku z prowadzonymi wymianami zagranicznymi, wiele wdrażanych przedsięwzięć ma na celu stworzenie studentom warunków do nauki języka angielskiego. Wydział uzyskał akredytację do przeprowadzania egzaminów z języka angielskiego, które umożliwiają uzyskanie, honorowanego na całym świecie, certyfikatu TOEFL. Przy współpracy ze Studium Języków Obcych PL prowadzone są także kursy przygotowawcze dla wspomnianych egzaminów.

Obok dobrej bazy dydaktycznej, Wydział posiada również jedno z najnowocześniejszych w Polsce laboratoriów analityczno-badawczych, które dorównuje standardem wyposażenia najlepszym laboratoriom w krajach UE. Umożliwia to wykonywanie nawet najbardziej skomplikowanych analiz zanieczyszczeń środowiska.

W przemówieniu podkreślone zostało znaczenie oraz korzyści dla absolwentów i pracodawców, jakie niesie ze sobą ukierunkowanie prac magisterskich na potrzeby przedsiębiorstw działających w regionie. Jako przykład posłużyła między innymi bardzo owocna współpraca pomiędzy Wydziałem a Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie.

Po przemówieniu dziekana wręczono nagrody i wyróżnienia pracownikom Wydziału, dyplomy najlepszym absolwentom

oraz dyplomy i wyróżnienia dla przedstawicieli wykonawców i projektantów nowego skrzydła budynku.

Wręczenie indeksów studentom pierwszego roku

Kolejnym punktem uroczystości była immatrykulacja studentów I roku. Uroczyste ślubowanie złożyło i odebrało indeksy 145 nowych studentów rozpoczynających studia stacjonarne. Następnie, jak każda stara akademicka tradycja, przed odśpiewaniem „Gaudeamus igitur” wszyscy obecni na uroczystości wysłuchali wykładu inauguracyjnego. W tym roku był to wykład na temat ozonu w środowisku, wygłoszony przez dr hab. inż. Janusza Ozonka prof. PL, Kierownika Zakładu Inżynierii Ochrony Atmosfery.

Grzegorz Łagód

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

W minionym roku przed Radą Wydziału Inżynierii Środowiska obronione zostały trzy doktoraty:

- **mgr Adam Lesiuk** obronił pracę doktorską pt. *Badania wpływu źródeł komunikacyjnych na poziom emisji NO₂ w otoczeniu dróg przy zastosowaniu metody pasywnej*; promotor: dr hab. Henryk Sobczuk prof. PL; recenzenci: prof. dr hab. Jacek Namieśnik (Politechnika Gdańska) oraz prof. dr hab. Tadeusz Borowiecki (UMCS);
- **mgr inż. Aneta Duda** obroniła pracę doktorską pt. *Oceńna zmienności okresowej stężeń wybranych zanieczyszczeń powietrza na obszarze miasta Lublin na przestrzeni lat 2002-2005*; promotor: dr hab. Krystyna Pomorska, prof. PL; recenzenci: prof. dr hab. Jan Konieczny (Politechnika Śląska) oraz dr hab. inż. Janusz Ozonka, prof. PL;
- **mgr inż. Grzegorz Łagód** obronił pracę doktorską pt. *Modelowanie procesów biodegradacji ścieków w kolektorach kanalizacji grawitacyjnej*; promotor: dr hab. Henryk Sobczuk, prof. PL; recenzenci: dr hab. Ewa Klimiuk, prof. UWM (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) oraz prof. dr hab. Kazimierz Szymański (Politechnika Koszalińska).

Grzegorz Łagód

INWESTYCJE

Dzień przed inauguracją roku akademickiego, to jest 4 października 2007 r. odbyło się uroczyste poświęcenie oraz oddanie do użytku auli Wydziału Inżynierii Środowiska wraz z zapleczem naukowo-dydaktycznym i nowym skrzydłem budynku. W uroczystości udział wzięli: ks. abp Józef Życiński, prof. Franciszek Ziejka z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ks. abp Józef Życiński poświęca aulę WIŚ

Obecny był Rektor i Prorektorzy Politechniki oraz studenci i pracownicy Wydziału, a także projektanci i wykonawcy oddanych do użytku obiektów.

Grzegorz Łagód

KONFERENCJE, WARSZTATY, SPOTKANIA

IV Workshop Naukowej Sieci Tematycznej Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems

Członkowie i sympatycy Międzynarodowej Sieci Naukowej “Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems” koordynowanej przez Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej spotkali się w dniach 16-19 września 2007 r. w Kazimierzu Dolnym na kolejnym, czwartym już workshopie. Problematyka workshopu skupiała się wokół zagadnień związanych z migracją w środowisku metali ciężkich, polichlorowanych węglowodorów alifatycznych, pestycydów i innych związków niebezpiecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osadów

Uczestnicy workshopu podczas prezentacji referatów

ściekowych jako źródła tych zanieczyszczeń. Ponadto dyskutowano nad sposobami monitoringu i zapobiegania degradacji gruntów, przyjaznymi dla środowiska sposobami zagospodarowania odpadów organicznych, skutecznymi sposobami oczyszczania odcieków ze składowisk odpadów i odorów z powietrza.

W warsztatach uczestniczyło 68 osób, reprezentujących 17 ośrodków krajowych i zagranicznych. Obecni byli przedstawiciele Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Politechnik: Białostockiej, Częstochowskiej, Gdańskiej, Koszalińskiej, Lubelskiej, Łódzkiej, Rzeszowskiej, Świętokrzyskiej, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obecni byli także naukowcy z Litwy (Vilnius Gediminas Technical University), Indii (dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University) i Francji (University of Limoges).

Uczestnicy workshopu podczas przerwy na kawę

W czasie 3 sesji tematycznych wygłoszono 12 referatów plenarnych oraz przedstawiono 40 posterów w dwóch sesjach posterowych. Wybrane prace zostaną opublikowane w czasopiśmie z listy filadelfijskiej *Archives of Environmental Protection*.

Małgorzata Pawłowska

Spotkanie z Profesorem Andrzejem Zollem

Dnia 17 stycznia 2008 roku w auli Wydziału Inżynierii Środowiska odbyło się spotkanie studentów i pracowników naszej Uczelni z prof. dr hab. Andrzejem Zollem. Profesora przywitani Rektor Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. Józef Kuczmaszewski oraz Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska prof. dr hab. Lucjan Pawłowski. Gospodarze spotkania w krótkich słowach przybliżyli studentom sylwetkę szanownego gościa, podkreślając zasługi, jakie oddał dla budowy państwa demokratycznego w Polsce. Wspomnieli o działaniach opozycyjnych w czasach komunizmu, oraz po przemianach ustrojowych piastowaniu ważnych urzędów państwowych, między innymi przewodniczącego Krajowej Komisji Wyborczej, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich. Po oficjalnym powitaniu prof. Andrzej Zoll wygłosił wykład związany tematycznie ze środowiskiem społecznym człowieka, który w szczególności odnosił się do roli mechanizmów prawnych w sprawnym

i sprawiedliwym funkcjonowaniu państwa demokratycznego. Po bardzo interesującym wykładzie studenci mieli możliwość zadawania pytań i dyskusji ze znamienitym gościem. Pytania dotyczyły głównie zagadnień związanych z integracją europejską i roli, jaką będą odgrywać w niej państwa narodowe, praw obywatelskich poszczególnych jednostek oraz praw większych grup społecznych – między innymi praw studentów.

Grzegorz Łagód

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Bangladesz

Od stycznia 2007 roku na Wydziale Inżynierii Środowiska, w Katedrze Inżynierii Ochrony Powierzchni Ziemi realizowany jest międzynarodowy projekt *Safe and Sustainable Management of Municipal Solid Wastes in Bangladesh through the Practical Application of WasteSafe Proposal* (WasteSafe-II). Projekt jest realizowany w ramach programu EC's Asia Pro Eco Programme.

Podstawowym celem projektu WASTE SAFE II jest poprawa stanu środowiska naturalnego w słabo rozwiniętych krajach azjatyckich poprzez zachęcenie użytkowników i udziałowców do opracowania i zastosowania odpowiednich metod zarządzania w gospodarce komunalnej. Opracowane w ramach projektu poradniki wraz z technicznym know-how pomogą uporać się ze wciąż wzrastającym problemem komunalnych odpadów stałych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na warunki lokalne, relacje socjalno-ekonomiczne i możliwości techniczne występujące w Bangladeszu jako kraju realizacji programu.

Grupami docelowymi realizowanego projektu są: lokalne władze, ministerstwa rządowe, profesjonalne przedsiębiorstwa inżynierskie, środowiska naukowe i obywatelskie, organizacje pozarządowe, sektor prywatny oraz mieszkańcy miast, które odczuwają bezpośrednie skutki wprowadzenia ulepszonoego i zrównoważonego zarządzania odpadami komunalnymi. Projekt jest realizowany w mieście Khulna (1,5 mln. mieszkańców), Bangladesz, do tej pory pozbawionym składowiska odpadów. Realizacja projektu poprzez m.in. transfer wiedzy, doświadczeń i technologii umożliwi wybudowanie pierwszego, przyjaznego dla środowiska naturalnego i w pełni funkcjonalnego składowiska odpadów stałych w mieście Khulna.

W realizację projektu zaangażowane są następujące ośrodki naukowe i administracyjne:

- Khulna University of Engineering & Technology, Bangladesz;
- Khulna City Corporation, Bangladesz;
- Asian Institute of Technology, Tajlandia;
- Bauhaus University Weimar, Niemcy;
- Bauhaus International Research & Education Centre, Niemcy;
- Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej, Polska.

Koordynatorem polskiego zespołu projektowego jest prof. dr hab. Witold Stępniewski. W skład zespołu wchodzi ponadto dr inż. A. Wysocka oraz dr inż. M. Widomski. W ramach projektu WASTE SAFE II zespół z Wydziału

Inżynierii Środowiska zajmuje się poza współpracą przy bieżących zadaniach także m.in.:

- wykonaniem projektu biookna zapewniającego naturalną biodegradację metanu;
- prognozowaniem natężenia erozji wodnej gleb pokrywy składowiska;
- opracowaniem możliwego do zastosowania w bangladeskich warunkach monitoringu ilościowego i jakościowego bilansu wodnego i gazowego składowiska.

W ramach realizacji projektu w roku 2007 prof. dr. hab. W. Stępniewski brał udział w dwóch seminariach projektowych w Khulnie, Bangladesz (15-22.02) oraz w Bangkoku, Tajlandia (30.11-6.12).

Konferencja prasowa podczas spotkania w Khulnie, Bangladesz

Ponadto prof. dr. hab. W. Stępniewski oraz dr inż. M. Widomski uczestniczyli w dniach 28-31.10.2007 r. w roboczym spotkaniu projektowym na terenie Bauhaus University w Weimarze, Niemcy.

Uczestnicy programu podczas spotkania roboczego w Weimarze, zwiedzający składowisko odpadów stałych w Erfurcie, Niemcy

Więcej informacji na stronie projektu: http://www.waste-safe.info/02_project.htm

Marcin Widomski, Grzegorz Łagód

Goście zagraniczni

15 października 2007 r. Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej odwiedził Pan Esq. Phillip Berry z USA, który przez kolejne tygodnie prowadził wykłady i seminaria w języku angielskim związane tematycznie z prawem ochrony środowiska.

Było to ciekawym uzupełnieniem oferty dydaktycznej Wydziału i dało możliwość konwersacji z „native speaker” studentom inżynierii środowiska, którzy w ramach wykładów fakultatywnych na IV i V roku są zobligowani wybrać

1–2 wykłady w języku angielskim. Większość zajęć w języku angielskim prowadzi jest przez pracowników Wydziału – jest to część oferty kierowanej do studentów zagranicznych.

Studenci przyjeżdżający na jeden semestr do naszego Wydziału w ramach wymiany bilateralnej z Politechniką Brandenburską w Cottbus oraz studenci z różnych uczelni europejskich, którzy przyjeżdżają w ramach wymiany europejskiej (program Erasmus) mogą uczestniczyć w zajęciach w języku angielskim w pełnym wymiarze godzin, to znaczy uzyskać w ciągu semestru 30 punktów ECTS (co pozwala im zaliczyć semestr). Natomiast studenci polscy doskonaleją język „fachowy”, uczestnicząc nie tylko w zajęciach z języka angielskiego (takie mają na I i II roku studiów), lecz również w zajęciach z przedmiotów zawodowych w języku angielskim, gdzie stykają się z profesjonalnym słownictwem branżowym. Sprawdzają w ten sposób także swoje umiejętności komunikowania się na płaszczyźnie zagadnień naukowych i zawodowych, prezentując referaty w języku angielskim i uczestnicząc w dyskusjach w międzynarodowych grupach.

Międzynarodowa grupa studentów podczas seminarium

Prowadzenie zajęć w języku angielskim przyniosło jednak dość nieoczekiwany efekt – przez kilka lat znacznie więcej zagranicznych studentów przyjeżdżało na Wydział Inżynierii Środowiska, niż polskich wyjeżdżało w ramach wymiany na uczelnie europejskie. Dopiero od dwóch lat wymiana jest bardziej zbalansowana.

Na kilkudniowe pobyty związane z działalnością dydaktyczną i naukową przyjeżdżali dotychczas na Politechnikę wykładowcy z zaprzyjaźnionych uczelni francuskich, niemieckich, czeskich, węgierskich i rumuńskich. W tym roku jednak po raz pierwszy studenci mieli okazję uczestniczyć w całym cyklu wykładów oraz seminariach prowadzonym przez specjalistę z USA.

Pan Esq. P. Berry jest emerytowanym prawnikiem amerykańskiego wymiaru sprawiedliwości, specjalizującym się w prawie środowiska, wiceprzewodniczącym Sierra Club – najstarszej organizacji zajmującej się ochroną środowiska w USA (a także najstarszej tego typu organizacji na świecie, powstałej jeszcze w XIX wieku). Był zaangażowany w wiele sporów prawnych dotyczących praw Indian i parków narodowych. Jego zajęcia to część programu nauczania poszerzającego horyzonty przyszłych inżynierów,

a jednocześnie wspaniała okazja do sprawdzenia umiejętności językowych z kontaktem z osobą, dla której angielski jest językiem ojczystym.

Pan Esq. P. Berry oraz studenci biorący udział w zajęciach

Pobyt w Polsce P. Berry był możliwy dzięki wsparciu organizacji *Center for International Legal Studies* z siedzibą w Salzburgu, która skupia emerytowanych prawników i kontaktuje ich z uczelniami zainteresowanymi goszczeniem wykładowców z USA.

Marzenna R. Dudzińska, Grzegorz Łagód

Współpraca międzynarodowa w zakresie dydaktyki na kierunku inżynieria środowiska

Wymiana studentów kierunku inżynieria środowiska Politechniki Lubelskiej z Brandenburger Technical University w Cottbus (Niemcy) jest programem realizowanym na Wydziale Inżynierii Środowiska od kilku lat. Studenci przyjeżdżający kształcą się przez jeden semestr w ramach kursu International Course of Study "Environmental and Resource Management". W roku akademickim 2007/2008 w zajęciach odbywających się w semestrze zimowym uczestniczyło sześciu studentów pochodzących z Kamerunu i Nigerii, studiujących w Cottbus oraz jedna studentka z Turcji.

Studenci z wymiany zagranicznej podczas zajęć

Zajęcia dla studentów zagranicznych prowadzone są w języku angielskim w szerokim zakresie tematycznym. Zajęcia obejmują tematykę związaną z inżynierią środowiska, m.in.: Solid Waste Utilization, Advanced Soil Science, A Sustainable Baltic Region, Computer Science – programming, Land Use and Conservation, Advanced Methods for Water Purification, Technological Water and Wastewater Utilization, Characteristic of Water Supply and Sewage Treatment Systems. Zajęcia prowadzone są podobnie jak w latach ubiegłych w postaci wykładów, seminariów, laboratoriów komputerowych oraz wyjść terenowych. Tematyka zajęć pozwala studentom na zapoznanie się z ciekawymi aspektami ochrony środowiska, a różnorodność poruszanych tematów daje

możliwość wyboru interesujących ich przedmiotów. Aktywne uczestnictwo studentów w zajęciach jest niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Przygotowują oni prace własne w postaci raportów, prezentacji multimedialnych oraz sprawdzani są za pomocą testów kontrolnych. Studenci zagraniczni uczęszczają na zajęcia wspólnie ze studentami polskimi trzeciego i czwartego roku, co daje im możliwość nawiązania nowych znajomości.

Według oceny studentów zajęcia pozwalają na rozszerzenie ich wiadomości związanych z tematyką typowo inżynierską. Dodatkowo w ramach zajęć terenowych mogą zobaczyć i zapoznać się z różnymi obiektami lubelskiego MPWiK, co pozwala na pełniejsze zrozumienie nie tylko wagi takich obiektów, ale również nakładów inwestycyjnych i eksploatacyjnych takich inwestycji, co jest dość istotnym elementem ich kierunku studiów w Niemczech. W Cottbus studenci kształceni są bowiem na kierunku "Environmental Protection and Management", dlatego studia w Polsce są dla nich ciekawym doświadczeniem pozwalającym zauważyć inne aspekty interesujących ich tematów.

Tematyka zajęć prowadzonych na Politechnice Lubelskiej pozwala także studentom na ukierunkowanie własnych zainteresowań pod kątem pisania przyszłych prac zaliczeniowych w Cottbus.

Ewa Szkutnik

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2007/2008 przyznane zostały pracownikom Wydziału następujące nagrody:

nagroda zbiorowa II° dla:

- dr hab. Marzenny R. Dudzińskiej i dr Artura Pawłowskiego – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2006/2007

nagrody indywidualne III° dla:

- dr inż. Marcina K. Widomskiego – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2006/2007
- dr inż. Zbigniewa Suchoraba – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2006/2007
- dr inż. Małgorzaty Aliny Iwanek – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2006/2007
- dr inż. Andrzeja Raczkowskiego – za osiągnięcia w działalności dydaktyczno-wychowawczej w roku akademickim 2006/2007

nagroda indywidualne II° dla:

- mgr inż. Grzegorza Łagóda – za osiągnięcia w działalności dydaktyczno-wychowawczej w roku akademickim 2006/2007
- mgr Bartłomieja Ruta – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2006/2007

nagrody indywidualne I° dla:

- dr inż. Jacka Czerwińskiego – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2006/2007
- mgr Marty Kołodyńskiej – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2006/2007
- mgr Justyny Kujawskiej – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2006/2007

nagroda indywidualna II° dla:

- pani Grażyny Czerwińskiej – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2006/2007

Nasi najlepsi absolwenci w roku akademickim 2006/2007:

I lokata – mgr inż. Marta Korniluk – jako najlepsza absolwentka naszego Wydziału otrzymała Medal Politechniki Lubelskiej, który wręczył Rektor na inauguracji 4.10.2007 r.

II lokata – mgr inż. Karolina Miller

III lokata – inż. Tomasz Kloch.

Grzegorz Łagód

Wydział Zarządzania

Zgodnie z Uchwałą Senatu Politechniki Lubelskiej nr 24/2007/VI Senatu z dnia 20 września 2007 r. Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki został przekształcony w Wydział Zarządzania.

KONFERENCJE

Kongres Psychologów Europejskich 2007

W dniach 2-8.07.2007 r. odbył się w Pradze X Międzynarodowy Kongres Psychologii Europejskiej. Jego organizatorem była Europejska Federacja Towarzystw Psychologicznych (EFPT), która powstała w 1981 roku, a celem jej działania jest współpraca i integracja psycholo-

gów europejskich, ponadto wzrost znaczenia psychologów w Europie oraz zbudowanie podstaw partnerstwa dla bardzo silnej i wpływowej pozycji psychologii w USA.

Obecnie Federacja skupia Towarzystwa Psychologiczne z 32 krajów europejskich i blisko 200 000 indywidualnych członków, a jej Prezydentem jest Turmo Tikkanen.

Kongres był sponsorowany również przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Psychologii Stosowanej (IAAP), którego jestem członkiem oraz Międzynarodową Unię Nauk Psychologicznych ((IUPS), przy największym zaangażowaniu organizacyjnym czeskich stowarzyszeń psychologicznych. Główne motto kongresu: Mapping Psychological Knowledge for Society (stworzenie mapy umysłu wiedzy psychologicznej w odniesieniu do potrzeb społecznych) obejmowało trzy grupy celów łączących naukę z praktyką profesjonalną:

1. Prezentacja współczesnej wiedzy oraz praktyki profesjonalnej w piętnastu dziedzinach psychologii, ale także wskazanie białych plam oraz wskazówek w zakresie rozwoju zawodowego w danej dziedzinie;
2. Prezentacja współczesnych problemów społecznych, a wymieniono ich 21, np. takich jak: starzenie się społeczeństw, emocje i stres, bezrobocie, ubóstwo, terrorizm, jakość życia; rezultatów ich interpretacji oraz sposobów rozwiązywania zarówno od strony teoretycznej, jak i praktycznej; możliwości uczestniczenia psychologów europejskich w światowych projektach dotyczących problemów społecznych;
3. Rozwój i aplikacje rozmaitych dyscyplin psychologicznych w różnych sektorach gospodarki i aktywności ludzkiej,

takich jak: kultura, turystyka, finanse, zdrowie, informacja, bezpieczeństwo, administracja, nauka, transport itp. W ramach tej części kongresu odbyło się sympozjum dotyczące prawnych i etycznych aspektów zawodu psychologa, jak też sympozjum młodych psychologów oraz studentów psychologii.

Ścisłe naukowy program Kongresu (3-6.07.2007 r.) był nadzwyczaj bogaty (blisko 2000 uczestników z całego świata), a jego druk stał się ogromną, grubą księgą – uginaliśmy się pod jej ciężarem. Na szczęście do domu przywieźliśmy go w postaci płytki CD.

Moje wystąpienie, w formie prezentacji, pod tytułem: *Job outcomes – person fit in two groups of glassblowers. Case study* mieściło się w ramach 1 części celów Kongresu i zostało wygłoszone na sympozjum psychologii pracy (occupational, organizational and work psychology).

Kongres odbywał się w Centrum Kongresowym tuż przy stacji metra Vysehrad. Od 3 do 6 lipca trwały sympozja przedpołudniowe i popołudniowe, równoległe w wielu salach, zaś w godz. 12.00-15.00 odbywały się sesje plenarne oraz sesje plakatowe. Wieczorem 3 lipca wszyscy uczestnicy Kongresu byli zaproszeni na powitalny wieczór galowy, kiedy to mogliśmy obejrzeć spektakl teatru tańca „Laterna Magika”. Zostaliśmy przywitani przez Prezydenta EFPT Turmo Tikkanena oraz organizatorów. Przed spotkaniem, przy szklaneczce wina, zostały wręczone ważne nagrody psychologiczne: Arystotelesa, Wundta-Jamesa, Comeniusa – dla młodych naukowców oraz Nagroda Specjalna Komitetu Naukowego i Organizacyjnego Kongresu.

Kongresowi towarzyszyły wystawy okolicznościowe dotyczące psychologii europejskiej i stoiska handlowe najważniejszych światowych wydawnictw psychologicznych, w tym Amerykańskiego Stowarzyszenia Psychologicznego (APA), a te pokusy przyniosły uszczerbek finansowy.

Niestety nie mogłam uczestniczyć w wieczorze zamykającym Kongres, podczas którego zostały wręczone nagrody za najlepszą ustną prezentację, najlepszy pokaz video

i projekt interwencyjny. Przed, jak i po Kongresie, odbywały się warsztaty oraz główny zjazd władz EFTA. Organizatorzy w programie przygotowali uczestnikom Kongresu i osobom towarzyszącym zwiedzanie zachwycającej Pragi – nocą i dniem, jak też wielu innych interesujących miejsc w Czechach.

Następne spotkanie psychologów europejskich z tematem przewodnim: “A Rapidly Changing World – Challenges for Psychology” odbędzie się za dwa lata w Oslo.

Anna Manek

Konferencja Amerykańskiego Towarzystwa Higieny Przemysłowej AIHCE'07

W dniach 2-7.06.2007 r. w Filadelfii odbyła się Konferencja Amerykańskiego Towarzystwa Higieny Przemysłowej AIHCE'07 pod hasłem „Tradycja Roziskrzona Inwencją”. W tym jedynym, na taką skalę światową, kongresie profesjonalistów i naukowców zajmujących się problematyką środowiska pracy i ergonomii wzięło udział ponad 7000 osób ze wszystkich krajów świata, a na towarzyszącej ekspozycji swoje wytwory i usługi (w tym edukacyjne) prezentowało ponad 300 wystawców. W 32 sesjach tematycznych zaprezentowano ponad 350 referatów oraz ok. 80 plakatów. Pośród polskich ośrodków naukowych reprezentowane na konferencji były Politechnika Lubelska oraz Instytut Medycyny Pracy im. Nofera w Łodzi. Uczestniczący w konferencji pracownicy Katedry Ergonomii PL: dr inż. K. J. Czarnocki oraz dr E. Czarnocka przedstawili referat nt. *S-Phenyl-Mercapturic Acid SPMA in Occupational Exposure Modeling* – Czarnocki K. J., Czarnocka E., Baum T. Prezentowane badania zyskały znaczne zainteresowanie zarówno w trakcie dyskusji sesyjnej, jak też podczas dyskusji kuluarowych. Udział reprezentantów Katedry Ergonomii PL zauważony został także w trakcie Międzynarodowego Forum Specjalistów Ergonomii i Higieny Przemysłowej, odbywającego się 4.06.2007 r., będącego spotkaniem specjalistów zagranicznych z przedstawicielami placówek naukowych oraz federalnych organizacji rządowych USA. Pojawiły się w tym zakresie notki prasowe oraz informacje telewizyjne w kanałach ogólnokrajowych.

Krzysztof Czarnocki

Konferencja Management International Conference 2007

W dniach 20-24.11.2007 r. w Portoroz (Słowenia) odbyła się konferencja “Managing Global Transitions: Globalisation – Localisation – Regionalisation” zorganizowana przez University of Primorska. W ramach konferencji przedstawiono 140 artykułów (wybranych z spośród 350) zgrupowanych w 35 sesjach tematycznych, w tym: ekonomia, marketing, innowacje i uczenie się, zachowania organizacyjne, e-biznes, metody badawcze itp. Uczestnicy konferencji mieli również możliwość poznania wymogów redakcyjnych wybranych międzynarodowych czasopism (Panel Redaktorów i Recenzentów) oraz ofert edukacyjnych dziesięciu uniwersytetów (Panel Dziekanów). Politechnikę Lubelską reprezentowała dr inż. Agnieszka Leszczyńska, która przedstawiła referat *The impact of Knowledge Management on the performance of Polish organizations*.

Poprowadziła ona również sesję tematyczną poświęconą zarządzaniu wiedzą.

Agnieszka Leszczyńska

WYDARZENIA

Finisz Studiów EFS

Przypomnijmy, od 1.10.2007 r. Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa rozpoczęła realizację projektu *Przedsiębiorstwo w erze społeczeństwa informacyjnego*. Projekt ten jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2.3.

Głównym celem projektu ma być poprawa konkurencyjności i zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw. Cel ten osiąga się poprzez doskonalenie umiejętności i kwalifikacji ich zasobów ludzkich oraz działania towarzyszące (tj. wzmacnianie współpracy z sektorem naukowo-badawczym oraz inicjowanie wśród firm skonsolidowanych działań).

Projekt cechuje się innowacyjnością oraz ma charakter kompleksowy. Obejmuje pomoc w identyfikacji potrzeb szkoleniowych, szkolenia w urozmaiconych i nowoczesnych formach, doradztwo przy praktycznym wykorzystywaniu nabywanych kompetencji i w rozwiązywaniu problemów firm, podejmowanie inicjatyw lokalnych oraz opracowywanie ekspertyz i systemu gromadzenia informacji na potrzeby szkolenia ustawicznego. Dzięki takim działaniom ostateczni beneficjenci (tj. uczestniczący w projekcie pracownicy przedsiębiorstw) mają możliwość zdobycia nowoczesnej kompleksowej wiedzy i umiejętności z zakresu organizacji i zarządzania oraz praktycznego jej zastosowania.

W ramach projektu zostały utworzone dwusemestralne studia podyplomowe na kierunku „Przedsiębiorstwo w erze społeczeństwa informacyjnego” oraz przeprowadzono 20 edycji 24-godzinnych kursów tematycznych, m.in. z zakresu:

- profesjonalnych negocjacji w biznesie,
- technik komputerowych w zarządzaniu przedsiębiorstwami,
- strategii CRM,
- logistyki w biznesie,
- monitoringu finansowego zmian w przedsiębiorstwie,
- nowoczesnych technik i metod zarządzania,
- oprogramowania wspierającego zarządzanie firmą w różnych obszarach,
- nowoczesnych form zatrudniania.

W styczniu 2008 r. w ramach projektu zakończono zajęcia na studiach podyplomowych. Uczestnicy studiów są w trakcie pisania prac końcowych, których obrona zaplanowana jest na miesiąc luty. Zakończono także realizację wszystkich edycji kursów, w ramach których przeszkolono 197 pracowników z mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczestników kursów wykazują, iż realizowane kursy zostały ocenione bardzo wysoko, zarówno pod względem jakości kształcenia, jak i ich organizacyjnego przygotowania. Uczestnicy są zadowoleni z merytorycznego przygotowania osób prowadzących

szkolenia, ich profesjonalnego podejścia oraz z działań towarzyszących szkoleniom (głównie z możliwości uzyskania doradztwa w zakresie praktycznego wykorzystywania nabywanej wiedzy). Większość uczestników wykazuje zainteresowanie ponownym wzięciem udziału w tego typu szkoleniach organizowanych przez Katedrę Organizacji Przedsiębiorstwa. To świadczy o tym, iż realizowany projekt został dobrze

zaplanowany oraz profesjonalnie zarządzany, oraz iż jest odpowiednią na rzeczywiste potrzeby szkoleniowe przedsiębiorstw. Projekt kończy się 31 marca bieżącego roku, a zatem pracownicy Katedry Organizacji Przedsiębiorstwa mogą powinni wykorzystać zdobyte doświadczenie przy realizacji innych podobnych projektów?

Elżbieta Małyszczek

Wydział Podstaw Techniki

Zgodnie z Uchwałą Senatu Politechniki Lubelskiej nr 24/2007/VI z dnia 20 września 2007 r. utworzony został w Uczelni Wydział Podstaw Techniki. Swoją działalność rozpoczął on 28.12.2007 r.

WYBÓR DZIEKANA I PRODZIEKANÓW

Dnia 5.12.2007 r. na stanowisko Dziekana Wydziału Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej na kadencję 2005-2008 wybrany został

- **prof. dr hab. inż. Mykhaylo Pashechko.**

Dnia 13 grudnia 2007 r. na stanowiska Prodziekanów Wydziału Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej na kadencję 2005-2008 wybrani zostali:

- **dr hab. Józef Waniurski prof. PL** na stanowisko Prodziekana ds. Nauki. Profesor jest absolwentem Wydziału Mat. Fiz. Chem. UMCS. W PL pracuje od 2002 r., pełniąc funkcję Kierownika Katedry Matematyki Stosowanej. Przez 2 lata pracował na Université de Montreal oraz wygłaszał wielokrotnie wykłady w zagranicznych ośrodkach naukowych. Obecnie pełni funkcję Prezesa Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego.
- **dr inż. Franciszek Dziubiński** na stanowisko Prodziekana ds. Ogólnych. Doktor jest absolwentem Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej. Pracuje w PL od 35 lat. Pełnił wiele funkcji z wyboru na Wydziale Mechanicznym oraz Wydziale Zarządzania i Podstaw Tech-

niki. Przez 3 lata pracował na uczelniach technicznych w Algierii i Tunezji. Pełnił także funkcje kierownicze w przemyśle i na uczelniach.

- **dr Mirosław Malec** na stanowisko Prodziekana ds. kształcenia. Doktor jest absolwentem Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS. W PL pracuje w Katedrze Podstaw Techniki od 1990 roku. Przez wiele lat był członkiem Rady Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki, a ponadto pełnił funkcję pełnomocnika Dziekana ds. wyboru specjalności na kierunku edukacja techniczno-informatyczna. W obszarze działalności naukowo-dydaktycznej zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi inżynierii warstwy wierzchniej oraz informatyki w zastosowaniach edukacyjnych.

JeM

NOWY WYDZIAŁ – NOWE WYZWANIA

Wywiad z prof. dr hab. inż. Mykhaylo Pashechko, Dziekanem Wydziału Podstaw Techniki

– Panie Profesorze, na początku pragnę pogratulować decyzji o kandydowaniu i oczywiście wyboru na stanowisko Dziekana Wydziału Podstaw Techniki. Ta kadencja jest bardzo specyficzna z dwóch powodów: po pierwsze, że jest tak krótka – jej koniec to 31 sierpnia 2008 roku, po drugie – Wydział, którym Pan kieruje jest w trakcie organizowania.

Faktycznie. Wydział Podstaw Techniki został powołany do życia uchwałą Senatu PL we wrześniu 2007 roku, a swój samodzielny żywot rozpoczął 28 grudnia 2007 roku. Wydział powstał przede wszystkim poprzez podział Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki i stał się szóstym wydziałem Politechniki Lubelskiej. Jego siedzibą jest budynek nazywany potocznie „Oxfordem”. W skład WPT weszły takie jednostki organizacyjne, jak: Katedra Podstaw Techniki, Katedra Metod i Technik Nauczania, Instytut Fizyki, Katedra Matematyki Stosowanej, ponadto Katedra Zastosowań Matematyki z Wydziału Mechanicznego oraz zespół matematyków z Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.

Od lewej: dr inż. Franciszek Dziubiński, dr hab. Józef Waniurski prof. PL, prof. dr hab. inż. Mykhaylo Pashechko, dr Mirosław Malec

– Jakie główne zadania widzi Pan Dziekan w swojej kadencji?

Mimo, że ta kadencja jest tak krótka, to widzę kilka problemów, które niezwłocznie należy podjąć i w miarę możliwości rozwiązać. Dotyczą one następujących obszarów: opracowanie struktury organizacyjnej Wydziału, zapewnienie właściwych warunków pracy zespołowi dziekanów i stworzenie zespołu do obsługi ich działań oraz Wydziału, podjęcie aktywnego marketingu w celu przyciągnięcia młodzieży do studiowania na naszym Wydziale.

– Co w tej chwili udało już się zrealizować?

Po pierwsze, podpisano porozumienie z Dziekanem Wydziału Zarządzania o sposobie korzystania z sal dydaktycznych i pracowni informatycznych będących własnością byłego WZiPT. Wydzielono pomieszczenia dydaktyczne, w których będą prowadzone zajęcia przez pracowników obu wydziałów, z tym że wskazano pierwszeństwo z ich korzystania. Dzięki temu sale będą zapelnione optymalnie, a studenci nie będą mieli tzw. okienek. Pozytywnie jest także jeden pokój dla Dziekanów, aby mieli miejsce na przyjmowanie interesantów. Ja na razie będę korzystał z gabinetu Dziekana Wydziału Zarządzania. Ponadto przygotowano wniosek dotyczący kategoryzacji naszego Wydziału, aby zapewnić mu właściwe finansowanie. Dzięki zaangażowaniu prof. G. Gładyszewskiego uruchomiono już własną stronę internetową.

– Co jeszcze ważnego należy zrobić w tym obszarze?

Należy podjąć działania dotyczące przebudowy sali numer 9 na pomieszczenia dla Dziekana i jego zespołu. To zostało zagwarantowane w porozumieniu przygotowującym utworzenie naszego Wydziału. Posiadanie własnych pomieszczeń administracyjnych pozwoli na intensyfikację działań organizacyjnych, a także rozwijanie kontaktów naukowych i współpracę z przemysłem.

– Jak Pan Dziekan widzi problemy dotyczące edukacji?

Wydział prowadzi obecnie studia na dwóch kierunkach: edukacja techniczno-informatyczna oraz fizyka techniczna. Ponadto w bieżącym roku uruchamiamy trzeci kierunek – matematykę. Musimy zintensyfikować pracę nad skutecznym marketingiem, aby w dobie istniejącego niżu demograficznego zapewnić Wydziałowi właściwą liczbę studentów. Ponadto czeka nas również praca nad dostosowaniem planów studiów do nowych minimum programowych. Mamy dużo pracy do zrobienia.

– Dziękuję za rozmowę i życzę owocnej pracy.

Rozmawiał: Jerzy Montusiewicz

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Mgr inż. Aneta Maria Duda obroniła na Wydziale Inżynierii Środowiska PL pracę doktorską pt. „Ocena zmienności okresowej wybranych zanieczyszczeń powietrza na obszarze miasta Lublina na przestrzeni lat 2002-2005”. Obrona

odbyła się dnia 19 grudnia 2007 roku; promotor: dr hab. Krystyna Pomorska, prof. PL; recenzenci: prof. dr hab. inż. Jan Konieczny z Politechniki Śląskiej oraz dr hab. inż. Janusz Ozonek, prof. PL.

JeM

DYDAKTYKA

Nowy Wydział Podstaw Techniki charakteryzuje się bogatą ofertą dydaktyczną. Od 2008 roku Wydział będzie prowadził kształcenie na trzech kierunkach: edukacja techniczno-informatyczna, fizyka techniczna oraz matematyka.

Edukacja techniczno-informatyczna jest kierunkiem, na którym kształcenie studentów prowadzone jest od 1988 roku (wcześniejsza nazwa kierunku to wychowanie techniczne). Obecnie na tym kierunku kształcenie realizowane jest na studiach I stopnia (inżynierskich) oraz na studiach II stopnia, zarówno w formule studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Nowy program studiów inżynierskich nie wprowadza specjalności o charakterze technicznym oraz informatycznym. Wszyscy absolwenci tego kierunku uzyskują uprawnienia pedagogiczne pozwalające im podjąć pracę w szkołach podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych jako nauczyciele techniki oraz informatyki. Studia II stopnia, trwające trzy semestry, przewidują kształcenie w następujących specjalnościach: elektronika z eksploatacją sieci komputerowych oraz informatyka z techniką. Absolwenci obu specjalności będą posiadali wystarczające kwalifikacje, aby podjąć pracę poza szkolnictwem.

Kierunek **fizyka techniczna** o specjalności konwersja energii został uruchomiony w 2007 roku. Studia I stopnia mają profil inżynierski. Obecnie na pierwszym roku naukę podjęło blisko 30 studentów na studiach stacjonarnych. Profil kształcenia ukierunkowany jest na zagadnienia związane z przekształcaniem oraz wykorzystaniem energii odnawialnej. Absolwenci tego kierunku zdobędą stosowną wiedzę, aby podjąć pracę w zakładach związanych z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych oraz w firmach, które zajmują się wdrażaniem takich systemów w praktyce.

W roku 2008 Wydział podjął wysiłek uruchomienia studiów na kierunku **matematyka**, na razie będą to studia I stopnia o profilu inżynierskim. Dla studentów przygotowano dwie specjalności: matematyka w finansach i ubezpieczeniach oraz matematyka techniczna. Program studiów jest pomyślany w taki sposób, by po nabyciu ogólnej wiedzy matematycznej móc przejść do przedmiotów specjalistycznych. Specjalność matematyka w finansach i ubezpieczeniach jest adresowana do osób zainteresowanych możliwościami wykorzystania metod matematycznych w tych dwóch, dynamicznie rozwijających się sektorach gospodarki. Zapotrzebowanie na matematyków ze strony wspomnianych branż wiąże się z koniecznością wyboru między innymi: sposobów inwestowania, szacowania rezerw, ustalania wysokości składek, oceny ryzyka. Specjalność matematyka techniczna została zaproponowana jako odpowiedź na zapotrzebowanie nowoczesnego przemysłu. Jej absolwenci będą matematykami, którzy rozumieją problemy techniki i potrafią nawiązać współpracę z inżynierami różnych dyscyplin oraz twórcami nowych technologii. Połączenie wiedzy

matematycznej, technicznej i informatycznej ma w zamierzeniu umożliwić wykształcenie przyszłego konsultanta i twórcy techniki.

Doświadczenia krajów rozwiniętych dowodzą, że rozwój techniki nie jest możliwy bez wykorzystania metod matematycznych oraz modelowania i symulacji. U źródeł sukcesów technicznych i technologicznych znajdują się gruntownie wykształcone kadry inżynierów oraz wspierających ich matematyków, fizyków i informatyków.

JeM

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W dniach 26-30.10.2007 r. dr inż. Paweł Kordos z Katedry Podstaw Techniki w ramach programu Erasmus wygłosił wykłady dla studentów na Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications, University of Žilina, Žilina, Słowacja.

Dr inż. Paweł Kordos podczas prezentacji referatu

Tematy wykładów wygłoszonych przez dr inż. Pawła Kordosa:

- *The vehicle diesel engine wear during the operation;*
- *Some observations on operation of a diesel engine;*
- *Reliability research of automotive engines;*
- *New test stand reliability research method based on startups.*

Dr inż. Paweł Kordos i dr inż. Paweł Drożdżiel (z prawej) z grupą studentów Wydziału Eksploatacji oraz Ekonomiki Transportu i Komunikacji Uniwersytetu w Żylinie

*

W dniach 17-19.09.2007 r. dr inż. Paweł Kordos uczestniczył w XXXVIII International Conference of Czech and Slovak Universities' Departments and Institutions

Dealing with the Research of Combustion Engines: KOKA 2007 zorganizowanej przez Slovenská Technická Univerzita v Bratislave (Uniwersytet Techniczny w Bratysławie, Słowacja), gdzie wygłosił referat pt.: *Some problems of diesel engine cylinder wear obtained during the operation.*

JeM

WYDARZENIA

Pod koniec roku 2007 ukazał się kolejny zeszyt czasopisma *Crystal Research and Technology*, którego redaktorem gościnnym był prof. Keshra Sangwal. W redagowanym zeszycie ukazały się wybrane, oryginalne prace zaprezentowane podczas Fifth International Conference on Solid State Crystals (ICSSC-5) oraz Eight Polish Conference on Crystal Growth (PCCG-8). Wszystkie opublikowane prace przechodziły wymaganą przez redakcję procedurę akceptacji. Rolę redaktora powierzono prof. Sangwalowi ze względu na jego duże doświadczenie w tej dziedzinie oraz że jest on wieloletnim członkiem kolegium redakcyjnego tego czasopisma. Równocześnie w dowód uznania dla jego zasług od 1.01.2008 r. został członkiem komitetu redakcyjnego *Crystal Research and Technology*.

Dariusz Chocyk

*

W 2007 roku ukazała się książka autorstwa prof. Keshry Sangwala pt. *Additives and Crystalization Processes. From Fundamentals to Applications* wydana przez międzynarodowe wydawnictwo Wiley. Książka ta jest efektem wieloletniej pracy nad wpływem domieszek na procesy związane ze wzrostem kryształów. Jest również efektem pobytu profesora na Uniwersytecie w Hiroshimie w okresie od 1.10.2004 r. do 31.01.2005 r. jako *visiting professor*. Książka prezentuje mechanizmy działania domieszek w trakcie zarodkowania, wzrostu i łączenia się kryształów podczas różnych typów wzrostu. Wiele z poruszanych problemów odnoszą się do wyspecjalizowanych obszarów, takich jak: krystalizacja przemysłowa, technologia wzrostu kryształów oraz biomineralizacji. Stanowi ona również doskonałą pozycję wskazującą na ważną rolę domieszek w procesie krystalizacji. Ogromnym atutem książki jest jej rozpoczęcie od prezentacji ogólnych koncepcji roztworów stężonych, trójwymiarowego zarodkowania oraz procesów wzrostu kryształów, a skończywszy na aspektach aplikacyjnych domieszek w przemyśle farmaceutycznym, spożywczym i petrochemicznym pozwalającym na korzystanie z niej przez szerokie grono osób. Książka składa się z dziewięciu rozdziałów oraz wstępu i literatury.

Dariusz Chocyk

*

Zespół Inżynierii Nowych Materiałów – nowe perspektywy rozwoju

Powołanie nowego Wydziału jest ważnym wydarzeniem składającym do podsumowań i zastanowienia się, co poszczególne jednostki mogą wnieść do nowej struktury. Jedną z takich jednostek jest Zespół Inżynierii Nowych Materiałów, który wraz z Instytutem Fizyki od 28.12.2007 r. wszedł w skład Wydziału Podstaw Techniki. Zespół istnieje od czerwca 2006 roku. Jednostka ta została utworzona na bazie

grupy badawczej pod kierownictwem prof. dr hab. Grzegorza Gładyszewskiego, funkcjonującej wcześniej w ramach Laboratorium Fizyki Cienkich Warstw Zakładu Fizyki Doświadczalnej. Grupa już wcześniej uzyskała odrębność tematyczną i wykazała się znacznym dorobkiem naukowym. W skład zespołu oprócz prof. Grzegorza Gładyszewskiego wchodzi następujące osoby: dr Dariusz Chocyk, mgr Adam Prószyński. Działalność naukowa Zespołu rozwija się wokół szeroko pojętych badań struktury i naprężeń w metalicznych strukturach cienko- i wielowarstwowych. Bazą doświadczalną Zespołu jest Laboratorium Fizyki Cienkich Warstw, które dysponuje trzema stanowiskami pomiarowymi: (1) do wytwarzania i badania naprężeń w trakcie wytwarzania cienkich warstw, (2) do modyfikacji naprężeń podczas próżniowego wygrzewania oraz (3) stanowisko do pomiaru ewolucji naprężeń w trakcie osadzania elektrolitycznego. We wszystkich stanowiskach pomiarowych zastosowano układ do pomiaru naprężeń oparty na pomiarze promienia krzywizny próbki poprzez skanowanie wiązką laserową. W ramach Laboratorium prowadzone są również badania struktury układów cienkowarstwowych technikami dyfrakcyjnymi w ramach współpracy z Katedrą Elektroniki AGH oraz Instytutem Nauki o Materiałach Uniwersytetu Śląskiego. Jednym z celów Zespołu jest kompleksowe podejście do zagadnienia – prowadzenie badań doświadczalnych w konfrontacji z badaniami teoretycznymi (symulacje numeryczne). Dotychczas w Laboratorium powstały dwie prace doktorskie: *Naprężenia w cienkich warstwach metalicznych* – T. Pieńkos oraz *Modyfikacja naprężeń w cienkich warstwach metalicznych* – A. Prószyński. Zespół posiada szerokie kontakty zarówno w ośrodkach w kraju, jak i za granicą.

Mamy nadzieję, że wejście w skład nowego wydziału stworzy wszechstronne warunki do rozwoju Zespołu zarówno kadrowego, jak i bazy laboratoryjnej przez podjęcie starań o pozyskanie nowych stanowisk pomiarowych.

Dariusz Chocyk

*

WSPÓŁPRACA NAUKOWA

W marcu 2007 r. Zakład Fizyki Doświadczalnej Instytutu Fizyki pod kierownictwem dr hab. Elżbiety Jartych, prof. PL podpisał porozumienie o współpracy naukowej z Zakładem Badań i Pomiarów Wytwórci Sprzętu Komunikacyjnego Państwowych Zakładów Lotniczych SA w Świdniku. W ramach współpracy prowadzone są badania dyfrakcyjne i mössbauerowskie różnych gatunków stali używanej do produkcji elementów konstrukcyjnych śmigłowców. Wyniki badań zaprezentowano na 9 International Conference Intermolecular and Magnetic Interactions In Matter IMIM'2007 w Gdańsku w dniach 2-5.09.2007 r. Ponadto, 6.11.2007 r. w sali Rady Wydziału ZiPT zorganizowano wspólnie Seminarium pt. „Spektroskopia mössbauerowska w badaniach stali”. Spotkanie zaszczycił swą obecnością Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski. Seminarium rozpoczęło referatem mgr Tomasza Pikuli (Instytut Fizyki PL), który omówił podstawowe zasady spektroskopii mössbauerowskiej, możliwości pomiarowe i zalety tej metody badawczej oraz przykładowe wyniki badań. Następnie dr inż. Dariusz Oleszak z Politechniki Warszawskiej zaprezentował *Przemiany fazowe generowane w procesie mielenia*

proszków stali. W swoim wystąpieniu przedstawił jeden ze światowych nurtów badań, tj. wpływ działania mechanicznego na właściwości strukturalne i magnetyczne różnych gatunków stali. Kolejny gość, dr inż. Janusz Krawczyk z AGH Kraków, omówił *Zastosowanie spektroskopii mössbauerowskiej w badaniu stali narzędziowych na przykładzie stali manganowo-chromowej*. Przedstawione wyniki badań są efektem współpracy dr inż. J. Krawczyka i dr inż. Piotra Bały (AGH) z dr Anetą Hanc z Uniwersytetu Śląskiego. W referacie J. Krawczyk szczególnie podkreślił zalety spektroskopii mössbauerowskiej jako metody, dzięki której można m.in. określić skład fazowy stali po procesie tzw. odpuszczania, zmiany składu chemicznego faz oraz sposoby zarodkowania węglików. Na zakończenie, dr inż. Piotr Budzyński z Katedry Pojazdów Samochodowych Wydziału Mechanicznego PL przedstawił referat pt. *Wpływ implantacji jonowej na właściwości fizyczne i mechaniczne stali*. Badania prowadzone są we współpracy m.in. z Instytutem Fizyki UMCS oraz Zjednoczonym Instytutem Badań Jądrowych w Dubnej w Rosji. W swoim wystąpieniu P. Budzyński omówił wpływ implantacji jonami azotu (o energiach do 300 keV) i kryptonu (o energii 250 MeV) na takie właściwości stali, jak: współczynnik tarcia, zużycie i mikrotwardość. Po wygłoszeniu wszystkich referatów trwała długa, ożywiona dyskusja z udziałem przedstawicieli WSK PZL Świdnik. Wymieniono uwagi i doświadczenia zdobyte zarówno w badaniach naukowych, jak i w praktycznym zastosowaniu stali.

Uczestnicy Seminarium „Spektroskopia mössbauerowska w badaniach stali”

*

W dniu 12.12.2007 r. Instytut Fizyki wraz z Katedrą Pojazdów Samochodowych gościli Dyrektora Laboratorium Fizyki Neutronowej Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej profesora Aleksandra Bieluszki. Profesor wygłosił referat na temat strategicznego planu badań ZIBJ w Dubnej, przedstawiając szereg możliwości badawczych, jakimi dysponuje Instytut. Omówił w szczególności zalety dyfrakcji neutronów w badaniach nanomateriałów, układów biologicznych, ciekłych kryształów, itp. Celem wizyty było zachęcenie pracowników lubelskiego ośrodka naukowego do odbywania staży w ZIBJ w Dubnej. Na spotkanie przybyli goście z Instytutu Fizyki UMCS oraz Wydziału Chemii UMCS. Na efekty wizyty nie trzeba było długo czekać, już w roku 2008 dwie osoby odbędą w Dubnej staże podoktorskie.

Elżbieta Jartych

Życie studenckie

Kulturalny student

Do zorganizowania wydarzeń kulturalnych, które miały miejsce w semestrze zimowym roku akademickiego 2007/2008, Samorząd Studencki przygotowywał się już od początku wakacji. Wypoczętych studentów przywitaliśmy akcją rozdawania plannerów. Wiemy, że każdy student potrzebuje tak zorganizować sobie czas, by sprawnie wywiązywać się ze swych obowiązków. Dlatego właśnie niezbędny jest mu plan działania, który skrzętnie zapisuje w terminarzu i według którego postępuje. Aby ułatwić to naszym studentom, Samorząd jak co roku przyłączył się do akcji „Planner”. Ponieważ w tym roku pomagały nam misie, spośród wszystkich lubelskich samorządów nasz okazał się liderem.

Najlepsi pod względem obecności okazali się również nasi studenci podczas październikowych prawyborów. Na żadnej innej uczelni lubelskiej nie zagłosowało tylu żaków, co na PL! Najwyraźniej wiemy, czym jest obywatelski obowiązek.

Po raz kolejny wykazaliśmy się także ogromną aktywnością podczas akcji krwiodawstwa, która jak zwykle miała miejsce na Wydziale Mechanicznym. Z około 130 chętnych, krew oddało 100 osób. „Krwawa Impira” organizowana jest na Politechnice Lubelskiej już od wielu lat i cieszy się coraz większą popularnością. Postawa naszych studentów jest niezwykle budująca i godna uznania.

W dniach 18-21 października 2007 r. w progach Uczelni gościli przedstawiciele studentów uczelni technicznych z całej Polski. W tym czasie odbyło się u nas Forum Uczelni Technicznych, na którym poruszone zostały sprawy ważne dla studentów. Aby dobrze wywiązać się z roli organizatorów takiego spotkania, musieliśmy dopiąć wszystko na ostatni guzik. Przybyli goście brali udział w debatach, dyskusjach i prezentacjach, a w wolnym czasie staraliśmy się przybliżyć im historię i charakter naszego miasta. Ponadto rozmawialiśmy na temat praktyk studenckich, wymiany międzyuczelnianej, roli jaką odgrywa język angielski techniczny. Ważnym wątkiem był także temat przyszłościowego kierunku, który daje duże możliwości rozwoju oraz znalezienia zadowalającej pracy. Wiadomym jest, że w ostatnim czasie dużym popytem na rynku pracy cieszą się inżynierowie, ponieważ brakuje specjalistów w wielu dziedzinach. Chętnych na studia techniczne jednak nie przybywa, zatem staraliśmy

się odpowiedzieć na pytanie: co należy zrobić, aby to zmienić? Spotkanie to przyniosło owocne efekty, a nasze pomysły zostaną przekazane na forum Parlamentu Studentów.

Również w październiku odbyły się tradycyjne otrzęsiny. Nowoprzybyli żacy musieli zostać potraktowani w odpowiedni sposób, aby od samego początku przyzwyczajali się do studenckiej rzeczywistości. Mogli wziąć udział w różnego rodzaju konkursach i zabawach i zostać nagrodzeni przydatnymi upominkami. Podobna, choć nieco bardziej tajemnicza atmosfera, towarzyszyła nam podczas andrzejek, które odbyły się w klubie Fashion. Zabawowicze mieli do swej dyspozycji dużą przestrzeń do tańca, a także do wyboru dwa rodzaje muzyki. Odważniejsi mieli okazję poznać swoją przyszłość korzystając z pomocy obecnych na zabawie czarownic, które raczej przychylnym okiem spoglądały na przybyłych.

W grudniu bawiliśmy się na integracji międzyuczelnianej, wzięliśmy również udział w Kabaretonie zorganizowanym wspólnie przez lubelskie uczelnie.

Czasy studenckie są najpiękniejszym okresem w życiu, dlatego powinniśmy z niego czerpać pełnymi garściami. Wiedza zdobywana w czasie studiów jest ogromnie ważna, ale by nasze myślenie było bardziej płynne i efektywne powinniśmy brać udział w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych, których Samorząd Studencki stara się nam dostarczyć jak najwięcej.

Agnieszka Tyczyńska-Świć

„Teatr Tańca – koniec roku... początek roku...”

Jeśli Lublin – jak chcą niektórzy – wciąż jest „zagłębiem teatralnym” (nie jest ani to ładne, mądre, ani nawet zabawne określenie), to zagłębiem – ale teatru... tańca. O ile się nie mylę, to w całej tej gadce o zagłębiu chodzi o „zasoby naturalne”, czyli o bogactwo nieodkrytych jeszcze talentów i zespołów. O zaskoczenie, o potencjał. A tak się składa, że te walory w swojej pracy docenia w Kozim Grodzie jedynie kilku sprawiedliwych. Wśród nich wysoko należy ocenić właśnie uporczywą pracę środowiska teatrów tańca. Często bywa tak, że działania istotne są często niezbyt widowiskowe, i to jest właśnie ten przypadek. Tymczasem tancerze skupieni wokół Hanka Strzemieckiej jako nieliczni z lubelskiego grona „teatrów” od lat prowadzą regularną, przemyślaną i systematyczną działalność na polu sztuki, i – co bardzo ważne – edukacji w sztuce teatru. A Lublin nie ma przecież, i mieć nie będzie, żadnej szkoły teatralnej. Lublin wyrasta na miasto kultury dzięki tym ludziom, i chcę jasno to powiedzieć. (...) Tancerze wraz ze swoimi zespołami pracują z młodymi, budują środowisko, a także jeżdżą po świecie, wyrażając nam dobrą opinię i markę (a nazywają się – przypomnę LUBELSKI Teatr Tańca i Grupa Tańca Współczesnego Politechniki LUBELSKIEJ). Ponieważ mamy ich tu obok siebie, na wyciągnięcie ręki, więc wciąż nie dość dobrze zdajemy sobie sprawę z faktu, że na naszych oczach powstało silne, mobilne centrum nowoczesnej sztuki. Sztuki bardzo dziś na świecie cenionej, i mimo elitarności, dosyć popularnej. Historię jego powstawania zapisana jest w dziesięciu edycjach festiwalu Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca. W środę rozpoczyna się edycja jedenasta...

Marceli Rozwadowski
Gazeta Wyborcza

Tak zapowiadano kolejną edycję Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca, w których Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej uczestniczy od początku ich istnienia jako wykonawca i współorganizator.

Tegoroczna 11 edycja Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca stanowiła odstęp odzwoń młodych artystów tworzących nowe nurty myśli teatralnej. Rozpoczynając kolejną dekadę Spotkań, założeniem organizatorów było zaprezentowanie twórców, którzy pojawili się na światowej scenie w ostatnim dziesięcioleciu (czyli w czasie, w którym festiwal dojrzewał), wnosząc nowe nieznanne w Polsce trendy. Jednocześnie celem organizatorów było zaproszenie młodych twórców tworzących w krajach, które w świadomości Polaków przez dziesięciolecia odcięte były od nowatorskich pomysłów, a w których paradoksalnie aktywnie działali artyści także w dziedzinie teatru tańca (Chorwacja, Serbia, Rumunia). Zostali oni zaprezentowani obok artystów z krajów uznanych za korzenne dla tańca współczesnego, w których

wolność wypowiedzi twórczej istniała od zawsze (Holandia, Szwajcaria, Norwegia).

Jak każdego roku w listopadzie Lublin stał się stolicą teatru tańca, przyciągając na Festiwal uczestników z całej Polski i Europy. Bardzo cieszy fakt, że Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej ma swój znaczący udział w tym Festiwalu... a Festiwal ma swoje źródło w studenckim ruchu artystycznym reprezentowanym przez Grupę Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej.

W programie edycji Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca otwierającej nową dekadę znalazły się: Compagnie 7273 (Szwajcaria/Francja), Company B. Valiente (Norwegia), Serbian National Theatre (Serbia), Ann van den Broek (Holandia), Sodaberg (Chorwacja), Teatr Narodowy Luciana Blaga (Rumunia), Narodowe Centrum Tańca (Rumunia), RemDance/Tugce Tuna Project Company (Turcja), Śląski Teatr Tańca – Laboratorium Choreograficzne (Bytom), Atelier Polskiego Teatru Tańca (Poznań), Teatr Tańca Arka (Wrocław), Towarzystwo Gimnastyczne (Poznań), mufmi teatr tańca (Warszawa), Lubelski Teatr Tańca, z cyklu „Tancerze polscy tworzący za granicą”: Wojciech Mochniej/W&M Physical Theatre (Polska/Kanada), Anka Majcher (Polska/Holandia), Dawid Lorenc (Polska/Belgia) w duecie z Mikko Hyvönen (Finlandia/Belgia), laureaci Projektu Stary Browar – Nowy Taniec (Kulczyk Foundation): Konrad Szymański (Polska/Holandia), Renata Piotrofska (Warszawa), Dominika Knapik (Kraków) oraz Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej (Lublin) z premierowym pokazem spektaklu „clear/n”.

JEŚLI KTO KOCHA TYLKO PIĘKNO I CZYSTOŚĆ, TO KOCHA ZALEDNIE POLOWE ISTOTY
Witold Gombrowicz

Program prezentacji wzbogaciły dwie wystawy fotograficzne „Wspomnienie o Conradzie Drzewieckim” oraz pokonkursowa wystawa „Taniec – energia ciała i wyobraźni”, Kino Tańca, które prezentowało filmy z projektu holenderskiego, pokazywane tylko w sześciu miastach Polski “Dutch dance films on tour”. Nowością były „Nocne rozmowy o tańcu”, a tradycją już Warsztaty Tańca Współczesnego oraz wykłady o tańcu.

To była bardzo udana edycja festiwalu teatrów tańca. Ten gatunek sztuki w zaskakujący sposób stał się nośnym medium komunikacji i wyzwaniem dla widza w dyskusji o współczesnej wrażliwości. W niedzielę zakończyła się jedenasta edycja Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca. W ciągu dziesięciu lat trwania tego festiwalu w Lublinie wokół teatru tańca

uksztaltowało się silne, mobilne centrum nowoczesnej sztuki. Hanna Strzemiecka wraz z Lubelskim Teatrem Tańca i Grupą Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej zainicjowała szkołę warsztatu tańca współczesnego prowadzoną przez najlepszych światowych specjalistów – i wychowała sporą gromadę młodych, zdolnych tancerzy i choreografów. Jeśli Lublin jest jeszcze „zagłębiem teatru”, to jest to najwidoczniej zagłębie teatru... tańca, obiecująca i wciąż nie do końca odkryta kraina artystycznych możliwości. W swoją nową dekadę festiwal wchodzi mocnym akcentem. Z całą pewnością można już mówić o lubelskim fenomenie teatru tańca, nie tylko za sprawą wysokiego poziomu artystycznego prezentacji. Oto nieznaną szerszej publiczności, niekiedy trudną w odbiorze dziedzina sztuki spotyka się w Lublinie z wielkim zainteresowaniem. Na spektakle „Spotkań...” przychodzą komplety, a żywa reakcja sali i jej wysoka temperatura świadczą o tym, że pomiędzy artystami i widownią zawiązało się porozumienie. Rzecz ciekawa – lubelscy widzowie akceptują nawet najbardziej hermetyczne, kontrowersyjne, stawiające opór propozycje. Najwidoczniej ten nowy gatunek sztuki, o ciągle płynnych, nieustalonych do końca regułach odpowiada współczesnej wrażliwości.

Teatr tańca wychowuje sobie publiczność, ale i sam pozostaje w procesie ciągłych przeobrażeń. Jest nośnym medium, wyrazistym komunikatem w ponowoczesnym świecie stale zmieniającym się na naszych oczach. Nie jest już tylko i wyłącznie sztuką do oglądania. Spektakl teatru tańca często bywa dla widza prawdziwym wyzwaniem, odrębną propozycją własnego, niepowtarzalnego języka sztuki czy manifestacją doktryny artystycznej.

Grzegorz Kondrasiuk
„Taniec nie tylko do oglądania”,
Gazeta Wyborcza Lublin

Doprawdy żal, że już za nami XI Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca. Festiwal podbił publiczność. Po jubileuszowej X edycji, która zmobilizowała wszystkie siły, istniała groźba, że odstona jedenasta wypadnie bładziutko. Nic z tych rzeczy! (...) Ci ludzie wiedzą, co dobre w światowym tańcu i potrafią ustrzelić taką perełkę jak „Co(te)lette” w choreografii Ann Van Den Broek z niezawodnej Holandii.(...) Przez dekadę Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca zdołali nie tylko wykształcić znakomitych artystów, zajmujących wciąż nietłwą w odbiorze, enigmatyczną częstokroć, pozbawioną wyraźnych kryteriów oceny odmianę sztuki, ale i wychować publiczność. Lubelscy admiratorzy sztuki tańca z wrażliwością chłoną ten teatr, waląc na spektakle drzwiami i oknami.(...) Dzięki połączeniu świetnej (...) organizacji, wysokiego poziomu produkcji własnych LTT i GTWPL, odwagi innowacyjnej i przemyślanej do końca propozycji programowej, objawia się nam festiwal z najwyższej półki.

Andrzej Molik
Kurier Lubelski

Grupa od lat z powodzeniem prezentuje się na scenach obok profesjonalnych teatrów tańca. Kończąc rok, Grupa występowała obok teatru z San Francisco – Liss Fine Dance podczas Jesiennego Forum Tańca Współczesnego.

Niedługo potem XI Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca. A już na sam koniec roku – V jubileuszowy Festiwal Tańca Współczesnego „Impresje” w Elku obok Poznańskiego Teatru Tańca, Kieleckiego Teatru Tańca i Teatru Tańca Zawierowania z Warszawy (w którym karierę taneczną szlifował Michał Piróg, znany obecnie jako juror w programie „You can dance”). Taki to koniec roku...

A początek? Początek roku to Koncert Karnawałowy pod patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej. Tegoroczny, poświęcony muzyce filmowej „Tanecznym krokiem z Nowym Rokiem” poruszył wiele strun... Bo któż nie wspomina sentymentalnie „Casablanki” lub „Titanica”?... Wszystkie zespoły artystyczne Politechniki Lubelskiej stanęły na wysokości zadania i wspólnie pozwoliły odczuć Widzom magię kina. Goście koncertu zobaczyli impresje na temat „Miszji”, „Pana Tadeusza”, „Polskich dróg”, „Fortepianu”, Zapomnianych melodii”, „Doktora Zhivago”, „Przygody na Mariensztacie”, „Mission Impossible”, „Matrixa”, „Janosika”, „Grease”, „Dirty Dancing”, „Francuskiego pocałunku”, „Zapachu kobiety”, „Ojca Chrzestnego”, „Desperado”, „Titanica” i „Gwiezdnych wojen”.

Bardzo gorąco DZIĘKUJĘ Wszystkim Twórcom Koncertu.

... Czy to koniec roku... czy początek... styczeń, maj, wrzesień czy grudzień. Praca artystyczna nie ustaje... W tej chwili trwają prace nad poszerzoną wersją spektaklu „clear/n”. O kolejnych działaniach Grupy Tańca Współczesnego PL na stronie www.gtwpl.pollub.pl

Anna Żak

Wyśpiewali Złoty Medal

Akademicki Chór to aktywny współtwórca życia kulturalnego w naszym mieście. Tradycyjnie bierze udział w koncertach organizowanych przez Polski Związek Chórów i Orkiestr. Tak było też tej jesieni. Zespół śpiewał w ramach Triduum Cecylińskiego (kościół pw. św. Michała), Rekolekcji dla Artystów (kościół oo. Jezuitów) i Ars Chori (Archikatedra). Najważniejszym jednak osiągnięciem zespołu było w tym półroczu wzięcie udziału w II Międzynarodowym Konkursie Pieśni Adwentowej i Bożonarodzeniowej w Bratysławie. W terminie 6-9 grudnia 2007 r., 25 chórów z 14 krajów – łącznie 900 śpiewaków – prezentowało cudowne pieśni o narodzeniu Chrystusa. Wystąpili młodzi wykonawcy, m.in.: z Afryki, Singapuru, Hiszpanii, Irlandii i wszyscy przedstawiali odrębną kulturowo, ale jakże piękną tradycję śpiewu w okresie Bożego Narodzenia. O uroku polskich kolęd nikogo nie trzeba zapewniać, toteż zrobiły znakomite wrażenie na jury i konkursowej publiczności, przynosząc zespołowi Złoty Medal oraz

dyrygentce prof. Elżbiecie Krzemińskiej Nagrodę dla Najlepszego Dyrygenta.

Przesłuchania konkursowe odbywały się w pięknych salach bratysławskiego Pałacu Prymasowskiego, a koncerty towarzyszące w kościołach i na cudownie udekorowanym placu przed ratuszem. Wszystko to sprzyjało integracji między zespołami, która mamy nadzieję zaowocuje wspólnymi planami artystycznymi.

W drodze powrotnej zespół odwiedził Wiedeń, gdzie na zaproszenie tamtejszej Polonii dał koncert w kościele polskim pw. św. Małgorzaty. Koncerty dla polskiej publiczności na obczyźnie zawsze są wyjątkowe, a kiedy w repertuarze znajdują się kolędy, wtedy wzruszeniom i podziękowaniom nie ma końca. Tak było i tym razem, a my byliśmy świadomi, że to nie nam dziękują, nie nas podziwiają, ale swój rodzinny kraj i wzmocnione wrażliwością i oddaniem wspomnienia.

W nas jednak na zawsze pozostanie niezatarte wrażenie głębokiego przeżywania ludzi obcujących z muzyką.

Dariusz Kopiński

Zapraszamy do tańca

Rozpoczęcie roku akademickiego dla członków Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej to nie tylko powrót do sal wykładowych, ale przede wszystkim spotkanie z grupą tancerzy na wspólnych próbach.

Z dużą dawką energii i entuzjazmu przystąpiliśmy do realizacji kolejnych wyzwań artystycznych. Wiąże się to z przygotowaniem nowych układów choreograficznych, a także aranżacji wokalnych.

W tym roku zainicjowaliśmy serię spotkań z młodzieżą szkolną na Lubelszczyźnie. Wizyty w szkołach pozwoliły nam przybliżyć uczniom folklor oraz popadającą w zapomnienie tradycję ludową. Prezentowaliśmy tańce i przyśpiewki z różnych regionów Polski. W przygotowanie tych koncertów włożyliśmy dużo serca i zaangażowania, aby nowa choreografia nie zawiodła oczekiwań naszej widowni.

Pierwszą ze szkół, którą odwiedziliśmy było VII Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Lublinie. Mieliśmy tam przyjemność przedstawić nasz dorobek artystyczny również gościom z izraelskiej miejscowości Rishon LeZion. Program składał się z trzech części. Pierwsza obejmowała polskie tańce narodowe: polonez, mazur, kujawiak, oberek i krakowiak. Drugą część stanowiły tańce i przyśpiewki regionu lubelskiego. W skład trze-

ciej części wchodziły piosenki francuskie, hiszpańskie i włoskie. Niespodzianką dla gości z Izraela były piosenki, które wykonaliśmy w ich ojczystym języku. Znana na całym świecie pieśń „Hevenu Shalom Aleichem” połączyła młodzież polską i izraelską.

Gorące przyjęcie i żywe reakcje ze strony publiczności utwierdziły nas w przekonaniu, że podjęta inicjatywa

koncertowania w szkołach jest warta naszego wysiłku.

Kolejnym odwiedzionym przez nas miejscem była miejscowa szkoła w Skorczycach. Występ połączony z zabawą andrzejkową, przyciągnął szerokie grono publiczności, wśród której znaleźli się również przedstawiciele lokalnych władz samorządowych. W ramach koncertu przedstawiliśmy tańce narodowe oraz elementy folkloru związanego z regionem lubelskim i rzeszowskim. Przygotowana specjalnie z okazji tego koncertu suita tańców opoczyńskich składała się z: polki kucanej, polki dryganej, kowola, żyda, walczyka, polki mijanej.

Największą satysfakcją dla naszego zespołu jest radość i zadowolenie odbijające się w oczach publiczności. Każdy kolejny występ motywuje nas do większego zaangażowania

w dalszą działalność i sprawia, że liczy się coś więcej niż tylko formalna strona występów.

Magdalena Biernikiewicz

Ciągle tańcząca Formacja

Studenci tańczący w Formacji „GAMZA” odpoczywali jedynie dwa miesiące. Po wszystkich czerwcowych i lipcowych koncertach przyszedł czas na wrześniowe zgrupowanie. Z wielkim zaangażowaniem 30 tancerzy z I i II Reprezentacji wyjechało do Muszyny, gdzie pod bacznym okiem trenera doskonalili nie tylko technikę tańca towarzyskiego. Wydawać by się mogło, że zatańczenie pokazowej choreografii na scenie jest rzeczą prostą, dla teledzielnika na pewno tak. Dla tancerza to wiele godzin spędzonych na parkiecie i niekiedy monotonne powtarzanie danej figury czy sekwencji kroków. I tak było w Muszynie. Plan dnia został ściśle określony. Przed śniadaniem obowiązkowe półgodzinne bieganie, następnie dwie godziny techniki jazzowej i kolejne dwie techniki tanecznej. Po obiedzie „tylko” trzy godziny, oczywiście tańca. Na zakończenie dnia jeszcze dwie i pół godziny practise’u i stretchingu. Podsumowanie – dziesięć godzin. Dostyc często z bolącymi stopami i drobnymi kontuzjami studenci stawali czoła kolejnym dniom, by przygotowywać taneczne prezentacje w nadchodzącym roku akademickim.

Tej bardzo efektywnej pracy towarzyszyły przyjemności w Centrum SPA w pobliskim hotelu, ognisko z prawdziwym góralem czy 30 kilometrowa wędrówka po przepięknie ubarwionych zboczach i szczytach Beskidu. Wszyscy wyjeżdżali z uśmiechem i stwierdzeniem „...warto było”.

I już na początku października pierwsze pokazy okazały się scenicznym sukcesem. Wiele lubelskich firm chce gościć Formację „GAMZA” podczas różnych spotkań i konferencji. Tańczący studenci odbierają te zaproszenia z zadowoleniem.

Przecież w ten sposób mogą zaprezentować swoje umiejętności. Zdarza się, że „wytanczą” sobie przyszłą pracę.

18 grudnia 2007 r., dokładnie jak rok wcześniej, tym razem w Collegium Maius Akademii Medycznej w Lublinie odbył się Koncert Świąteczny. Patronat nad tym niecodziennym wydarzeniem objęli Prorektorzy ds. Studenckich: Politechniki Lubelskiej – prof. Andrzej Wac-Włodarczyk i Akademii Medycznej – prof. Jacek Roliński.

Z wielką dostojnością Formacja „GAMZA” wkraczała na scenę w kolejnych choreografiach tańców standardowych do znanych, światowych szlagierów muzyki świątecznej. Gorące rytmy latynoamerykańskie wprawiały w ruch zarówno pióra i cekiny, jak również zgromadzoną publiczność.

Z przepięknym koncertem kolęd i pastorałek wystąpił Akademicki Chór Akademii Medycznej pod kierownictwem Pani Moniki Mielko. Z dużym zaciekawieniem i zainteresowaniem zostały przyjęte aranżacje muzyczne do znanych kolęd w wykonaniu Big-Band’u Instytutu Muzyki UMCS pod kierownictwem Pana Tomasza Momota.

Publiczność z zalem opuszczała salę widowiskową po blisko dwóch godzinach artystycznych prezentacji. Panowie Prorektorzy czuli się zaszczytzeni, że objęli patronat nad tak doniosłym wydarzeniem.

Piotr Robert Mochol

StuArt

Studencka Inicjatywa Artystyczna „StuArt”, zawiązana w styczniu 2008 roku, jest organizacją studencką działającą na terenie Politechniki Lubelskiej. Rozwijamy się prężnie i pomimo krótkiego okresu działania mamy już w dorobku organizację koncertów, LanParty, wystawy fotografii, współpracujemy także z Samorządem Studenckim PL m.in. przy organizacji Juwenaliów.

StuArt wyrósł spoza szeregów typowych organizacji działających na uczelniach. Od innych organizacji odróżnia się tym, że idea jego powstania zawiązała się wśród samych studentów. Zaiszła z poczucia konieczności zmian w życiu kulturalnym Politechniki, nie zaś z inicjatywy lub pod szyldem organów uczelnianych. Inicjatorem całego przedsięwzięcia jest Darek Kwiatkowski, student informatyki naszej Uczelni. Wraz z innymi studentami o podobnych zainteresowaniach założyli organizację StuArt.

Kierując się potrzebą propagowania kultury (w szerokim znaczeniu tego słowa) wśród studentów, pomagamy wszystkim artystom, którzy się do nas zgłoszą. Jest to pomoc w organizacji koncertów, wystaw, wernisaży, wieczorów autorskich. Aktywnie poszukujemy młodych artystów, ułatwiając im zaprezentowanie swojej twórczości. Osobom nieposiadającym uzdolnień artystycznych, a mającym chęć działania i realizowania się, dajemy możliwość ujawnienia swoich umiejętności na polu organizacyjnym i w działaniach o charakterze technicznym.

Studio fotograficzne dla SAF-u

Na jedenastym piętrze DS 4 Politechniki Lubelskiej powstaje właśnie studio fotograficzne. Pomysł pojawił się już kilka lat temu, ale dopiero teraz udało się go zrealizować. W tej chwili trwają prace remontowe, które wykonują członkowie Studenckiej Agencji Fotograficznej.

Cel studia to przede wszystkim edukacja safowiczów w zakresie fotografii studyjnej, no i oczywiście fotografie na zlecenie uczelni np. sesje zespołów artystycznych działających na Politechnice – mówi Łukasz Pięka, kierownik Studenckiej Agencji Fotograficznej.

Cała inwestycja kosztowała do tej pory 1600 złotych i w całości sfinansowała ją Politechnika Lubelska. Za tę sumę SAF zakupił studyjne lampy błyskowe i statywy. W następnej kolejności Agencja planuje zakupić m.in. tło fotograficzne i softbox, co będzie kosztowało następne 1000 złotych.

W celu uzyskania szczegółowych informacji o wszystkich naszych akcjach kulturalnych zapraszamy na stronę internetową www.stuart.pollub.pl, a także czekamy na e-maile pod adresem: kontakt@stuart.pollub.pl.

Struktura Zarządu:

Dariusz Kwiatkowski – Przewodniczący Zarządu

Paweł Detka – Zastępca Przewodniczącego Zarządu

Kamil Bartoszczyk – Zastępca Przewodniczącego Zarządu

Kamil Bartoszczyk

Studencka Agencja Fotograficzna powstała na Politechnice Lubelskiej kilka lat temu. Pod przewodnictwem jej pierwszego kierownika, Kuby Krzysiaka, stworzono kilka ciekawych projektów min. warsztaty fotograficzne „Fotomania” czy ogólnopolski konkurs „Miss Foto Studentek”. Studio fotograficzne ma pomóc w realizacji nowych pomysłów.

Wkrótce ruszy pierwszy projekt Studenckiej Agencji Fotograficznej, jakim jest wykonanie portretów pracowników Politechniki Lubelskiej. Już teraz członkowie Agencji wykonują zdjęcia redakcji czasopisma Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej „Plagiat”. Wiosną studio będzie wykorzystywane także w trakcie warsztatów fotografii studyjnej, w których będą mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani.

Jolanta Mazur

Okiem i uchem instruktora zespołów muzycznych

Pracowity był styczeń AD 2008 dla zespołów artystycznych Politechniki Lubelskiej. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, gościnne występy niektórych formacji na terenie miasta, koncerty charytatywne, wreszcie koncert karnawałowy „Filmowym Krokiem z Nowym Rokiem”, to najbardziej czytelne formy aktywności naszych zespołów.

Powróćmy jednak do finału WOŚP, który odbył się na powietrzu, na peronie za ścianą boczną dworca PKP. Czyżby miastu już przeszkadzały tego typu imprezy, dzięki którym kupuje się sprzęt medyczny ratujący zdrowie i życie polskim dzieciom?

W finale imprezy wystąpiły pośród innych dwie grupy rockowe PL – HANGOVER i WHISKY. Ta pierwsza zadebiutowała w koncercie i ożywiła dotąd statyczne pokazy (karatecy, żużlowcy), wnosząc razem ze światłami bijącymi ze sceny więcej ciepła. W HANGOWERZE wyróżniało się soczyste brzmienie gitary Łukasza Lichoty (zapracował sobie na nią podczas pobytu w USA) oraz rozkręcający kontakt z widownią wokalisty grupy – Pawła Zielińskiego. Dzielnie sekundowali im Tomek Dul (bas gitara), Jacek Adamski (perkusja) oraz II gitarzysta – Karol Lichota. Widownia zaczęła się rozrastać, młodzieży przybywało coraz więcej. Pojawiło się także więcej dorosłych, choć dość zróżnicowanych „klasowo”. Coraz częściej widziało się podrygujące nogi. Zaczęłam sam to czynić, zwłaszcza po ponad czterogodzinnym staniu na mokrej glebie dworca w oczekiwaniu na występy „naszych”.

Temperaturę na widowni podniósł występ kolejnej grupy PL – WHISKY. Zespół wystąpił w składzie: Grzegorz Janczak (solo vocal), Szymon Hatała (perkusja), Jacek Radziejewski (gitara basowa), Marcin Sady (organy, vocal) i Piotr Kostrzewski (gitara solowa). Doświadczenie

estradowe, nabyte w czasie klubowych występów; zgranie instrumentalistów, którym w sekcji rytmicznej przewodził Szymon Hatała, wspierany przez gitarzystę basowego – Jacka Radziejewskiego; motoryka rytmu – wszystko to sprawiło, że dość statyczna widownia ożywiła się coraz bardziej. Pojawiły się grupki tańczących. Widownię do reszty w swoje władanie wziął znakomicie nawiązujący z nią kontakt solista grupy – Grzegorz Janczak. Rozgrzewając się coraz bardziej, Grzesiek cisnął w podrygujący tłum część swojej garderoby. Już do niego nie wróciła. Czyżby to był wyraz sympatii dla wokalisty? „Kupię sobie w ciuchach nową” – powiedział po koncercie Grzegorz. Wracalem z dworca zziębnięty, ale w dobrym nastroju i dwoma sercami w klapie.

W bardziej przytulnych warunkach odbywał się Koncert Karnawałowy zespołów PL w Chatce Żaka. Już grający w holu, przed wejściem na salę, zespół muzyczny zwiastował dalsze innowacje. Pomysł młodzieżowej reżyser p. Ani Żak, umieszczenia zespołów rockowych na oddzielnym, niezależnym planie okazał się rozwiązaniem kapitalnym. Zespoły muzyczne spełniły rolę kłamry koncertu – uwertury i zakończenia. Uwalniając scenę od swego sprzętu ułatwiły i usprawniły próby oraz występ w koncercie zwłaszcza mobilnych grup tanecznych – Grupy Tańca Współczesnego, GAMZY i Zespołu Pieśni i Tańca. Mogły również lepiej przygotować się do występu i zaprezentować nie w kilku łącznikach, lecz w bloku repertuaru.

Grupa WHISKY poprzedziła koncert programem półgodzinnym na wejście słuchaczy, a zespół HANGOVER takim samym blokiem na ich wyjście. Było więc „dla każdego coś miłego” i do wyboru.

Nie zawiodły widzów prezentacje na scenie sali głównej. Wartka akcja, wsparta grą światła i odpowiednio dobranymi nagraniami wzmocniły wydźwięk koncertu. Powiało świeżością i było na temat. W programie grup pojawiły się nowe elementy (ZPiT, GTW), co w połączeniu z solidnym przygotowaniem chóru i tancerzy GAMZY, a także muzycznym duetem, dało widowisko dojrzałe i zarazem młodzieńcze.

Znakomicie nagrodziła je wypełniona po brzegi widownia Chatki Żaka, potwierdzając wieloletni już prymat naszych zespołów artystycznych w gronie uczelni lubelskich. Jeśli koncerty będą tak długo organizowane, jak długo żyć będzie Politechnika Lubelska (a będzie zdaniem Rektora żyć wiecznie)..., to chciałbym jeszcze długo pożyć.

Zbigniew Zastawny

Szermierka Historyczna

Szermierka Historyczna jest klubem działającym przy Politechnice Lubelskiej i skupia grupę entuzjastów zafascynowanych dawnymi sztukami walki z wykorzystaniem broni białej. Formalnie nasza grupa powstała w 2003 r. przy wsparciu ówczesnego Prorektora ds. Kształcenia dr inż. Adama Wasilewskiego.

Od czasu powstania wzięliśmy udział w wielu wydarzeniach kulturalnych, między innymi: Dniach Sportu Politechniki, Juwenaliach, Festiwalu Nauki. Czynn timerz działamy również w Ruchu Rycerskim, corocznie wyjeżdżając na liczne turnieje organizowane w kraju i za granicą (Tykocin, Rawa Mazowiecka, Janowiec, Ogrodzieniec, Zamość, Ujazd,

Gniezno, Grunwald, Kamieniec Podolski), zdobywając wyróżnienia i nagrody.

Inauguracją sezonu turniejowego 2007 był wyjazd do Tykocina, na który członkowie naszej grupy wyruszyli wspólnie z przyjaciółmi z ruchu rycerskiego – ChRZL. Impreza zorganizowana przy współudziale Pospolitego Ruszenia Ziemi Tykockiej rozgrywała się w malowniczej scenerii skutych lodem rozlewisk Narwi. Biorący udział w turnieju zostali zakwaterowani w zabytkowym budynku alumnatu, który już od XVII wieku pełnił funkcję domu weterana. Organizowane w zimowej porze, przy 15° mrozie inscenizacje bitew są upamiętnieniem wydarzeń, które rozegrały się 27 stycznia 1657 roku, kiedy to wojska hetmana Pawła Sapiehy wraz z pospolitym ruszeniem okolicznej szlachty odbijały z rąk szwedzkich zamek należący do zdrajcy Janusza Radziwiłła.

Odprawa wojsk przed bitwą

Poprzednie próby odbicia zamku zlokalizowanego na wyspie wśród bagien i rozlewisk kończyły się niepowodzeniem, lecz tego właśnie dnia siarczysty mróz pozwolił po zmarzniętych trzęsawiskach dotrzeć wojskom Rzeczypospolitej do fortyfikacji.

Atak wojsk Rzeczypospolitej na pozycje szwedzkie

Również i podczas turnieju pogoda dopisała, zaś wojskom polskim udało się zdobyć odbudowany zamek, lecz tym razem bez znacznych strat i wysadzenia umocnień w powietrze. Po inscenizacji bitwy wieczorem odbyła się wystawna uczta przygotowana przez organizatorów w zabytkowych wnętrzach alumnatu.

Kolejnego dnia nasza grupa oprócz zwiedzania okolicznych zabytków – kościoła, synagogi i muzeum – wzięła również udział w pokazie i konkursie inscenizacji historycznych. Opracowany przez nas pokaz walk ze wstawką rodzajową zajął drugie miejsce w konkursie i został nagrodzony kompletem srebrnej biżuterii (nasze dziewczyny były zadowolone).

Wyjazd do Tykocina uważamy za bardzo udane otwarcie ubiegłorocznego sezonu. Również w tym roku zamierzamy odwiedzić naszych znajomych z Pospolitego Ruszenia Ziemi Tykockiej.

Wszystkich chętnych, którzy chcieliby wziąć udział w podobnych imprezach serdecznie zapraszamy na treningi grupy, które odbywają się w ciągu roku akademickiego w sali gimnastycznej Politechniki Lubelskiej.

Grzegorz Łagód

Mistrzostwa Polski Kick-Boxing Full-contact w Lublinie

W Sportowym Klubie Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej wakacje były pracowite. Przybyli nowi instruktorzy Jacek Puchacz i Robert Sigłowy, którzy w lipcu w Zielonej Górze ukończyli część specjalistyczną kursu na instruktorów kick-boxing i muaythai oraz zdobyli uprawnienia sędziowskie.

Rafał Aleksandrowicz 18 lipca 2007 r. na gali w Mielnie zadebiutował w wersji K-1. Według relacji Piotra Siegoczyńskiego I runda była wyrównana. Obaj zawodnicy bardzo silnie uderzali rękoma i kopali low. Zawodnik z Lublina, naprawdę dobrze przygotowany, rozpoczął walkę bez żadnych kompleksów. W II rundzie przewagę zyskał Wojtek. Walka nadal była bardzo ciekawa, czego dowodem były powtarzające się oklaski na widowni. Mimo przewagi w III rundzie dla Myślińskiego, wszystko zapowiadało, iż zakończy się ona w regulaminowym czasie. Pod koniec tej rundy Rafał niespodziewanie opuścił lewą rękę, co wykorzystał przeciwnik i czystym prawym sierpowym na brodę powalił go na deski.

Zawodnik wstał jednak, ale nie był zdolny do dalszej walki i sędzia prowadzący Pan Kacperski poddał go.

We wrześniu 2007 r. w czasie IV Festiwalu Nauki reprezentowaliśmy Uczelnię, dając pokaz kick-boxingu na Starym Mieście.

W dniach 6-7 października 2007 r. w Łochowie k. Węgrowa odbyły się Mistrzostwa Polski Seniorów semi-contact oraz Puchar Polski Juniorów Semi- i Light-contact. Wśród seniorów w wersji semi-contact **Sylwester Protas**, reprezentujący Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej po raz kolejny zdobył srebrny medal i tytuł Wicemistrza Polski w kategorii wagowej do 94 kg. Sylwek przegrał nieznacznie walkę finałową z Krzysztofem Wiśniewskim z klubu Orient Częstochowa – aktualny Mistrz Świata Taekwondo-Birmingham (Anglia) w walkach ciągłych, kategoria senior oraz Mistrz Polski Taekwondo-Zawiercie w walkach przerywanych. W zawodach tych startowało 182 JUNIORÓW i 80 SENIORÓW z 32 klubów.

W dniach 26-28 października 2007 r. w Legnicy odbyły się Mistrzostwa Polski Kick-Boxing Full-contact Młodzieżowców oraz Międzynarodowy Puchar Polski Kick-Boxing Full-contact Seniorów. Klub Politechniki Lubelskiej reprezentowało dwóch młodzieżowców oraz jeden senior. Bardzo dobrze spisali się młodzieżowcy: **Krzysztof Floriańczyk i Rafał Budzyński**, którzy zdobyli srebrne medale i tytuły Wicemistrzów Polski. Krzysiek w kategorii wagowej do 81 kg w drodze do finału wygrał 3 walki, w tym pierwszą walkę niespodziewanie musiał stoczyć w piątek tuż przed północą. Wygrał ją przed czasem poprzez trzykrotne liczenie przeciwnika – Marcina Witczaka z Brzezina przez sędziego. Następne dwie walki wygrał zdecydowanie z Łukaszem Słupińskim z Piaseczna i Przemysławem Lisem z Krakowa. W finale zmierzył się z Bartłojem Świątkiem z Zielonej Góry. Mógł również ją wygrać, ale stłuczenia odniesione w poprzednich walkach ograniczyły repertuar technik i zwycięzcą został ten drugi.

Rafał w kategorii wagowej do 63,5 kg również stoczył dwie bardzo dobre walki. W pierwszej wygrał z Wojciechem Tomczakiem z Torunia, a w finale przegrał przez wskazanie 2:1 z Damianem Krawczykiem z Nowego Sącza. Rafał następnego dnia wystartował również w Pucharze Polski Seniorów i w finale stoczył bardzo zacięty 3 rundowy pojedynek z Jakubem Jasionem z Piotrkowa Trybunalskiego. W pierwszej rundzie sędziowie nawet liczyli przeciwnika, ale zwycięzcą jednak ogłosili Jasiona, który jest członkiem Kadry Polski. Rafał otrzymał puchar za drugie miejsce w kategorii wagowej do 63,5 kg. Trzeci zawodnik SKKB PL senior **Rafał Aleksandrowicz** w kategorii do 91 kg nie miał szczęścia w losowaniu i w pierwszej walce trafił na utytułowanego Bartłoję Bociana z Siedlec. Walczył bardzo dobrze, ale do sukcesu zabrakło przekonującej przewagi ze strony Rafała. Przegrał ten pojedynek, a Bocian następną walkę wygrał przed czasem i wygrał również walkę finałową.

W sobotę 17 listopada 2007 r. w Lublinie w **hali sportowej Politechniki Lubelskiej** odbyły się **Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego Kick-Boxing Light-contact**. Zawody organizował Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej przy wsparciu finansowym województwa lubelskiego, Urzędu Miasta Lublin, Politechniki Lubelskiej

Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego Light-contact w Lublinie. Od lewej: Jacek Puchacz, dwaj zawodnicy i Tadeusz Poljański

Puchar Polski i Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Full-contact. Od lewej: Rafał Budzyński, Tadeusz Poljański, Marek Piotrowski, Rafał Aleksandrowicz i Krzysztof Floriańczyk

oraz Elektrociepłowni Lublin-Wrotków. W mistrzostwach wzięło udział 54 zawodników i zawodniczek z 6 klubów województwa lubelskiego. Wśród zawodników było 12 kadetów i juniorów młodszych oraz 7 kobiet. Walki na zawodach stały na wysokim poziomie i odbyły się bez kontuzji przy licznie zgromadzonej publiczności. Sędzią głównym zawodów był Tadeusz Poljański. Mistrzami naszego Klubu zostali: **Rafał Budzyński, Kamil Łuczkiwicz, Paweł Tatara, Krzysztof Floriańczyk, Rafał Aleksandrowicz i Monika Tokarska**. Wicemistrzami zostali: **Damian Kowalczyk, Damian Beldowski, Bartek Skrzypek**. Brązowy medal zdobył **Michał Soborski**.

W dniu 15 grudnia 2007 r. w Tarczynie odbył się Otwarty Puchar Kadetów, Juniorów i Seniorów Kick-boxing Light-contact & Pointfighting (Impreza z cyklu Grand Champion Pointfighting Cup). W zawodach brało udział ok. 200 zawodników i zawodniczek z 15 klubów z całej Polski. Dobrze wypadli nasi zawodnicy. **Sylwester Protas** zajął II miejsca w wersji semi-contact i light-contact w kategorii wagowej do 94 kg. **Rafał Aleksandrowicz** zajął II miejsce w wersji light-contact w kategorii wagowej do 89 kg. **Paweł Kawalerski** wśród juniorów zajął II miejsce w wersji light-contact oraz III miejsce w wersji semi-contact w kategorii wagowej do 79 kg.

Zawodnicy: **Jacek Puchacz, Rafał Aleksandrowicz, Kamil Łuczkiwicz i Sylwester Protas** oraz instruktorzy: **Tadeusz Poljański, Dariusz Sigłowy i Kazimierz Piwowarczyk** już kolejny rok z rzędu zostali docenieni i w dniu 21 grudnia na podsumowaniu sportowych osiągnięć za rok 2007 otrzymali pamiątkowe statuetki z rąk Prezydenta Miasta Lublina oraz nagrody pieniężne.

Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej został wybrany organizatorem Mistrzostw **Polski Kick-Boxing Seniorów i Kobiet w wersji full-contact**. Mistrzostwa odbędą się w dniach 25-27 kwietnia 2008 r. w Lublinie w hali MOSIR przy alejach Zygmuntońskich.

Wszystkich zainteresowanych kick-boxingiem zapraszamy na naszą stronę www.skkb.pollub.pl.

Ze sportowym pozdrowieniem
Tadeusz Poljański

Bo z nami trzeba się liczyć

Po umiarkowanie pozytywnym początku rywalizacji akademickiej w kolarstwie górskim, w drugiej części sezonu odkuliśmy się, odnosząc szereg zasłużonych sukcesów.

Dla większości ludzi związanych z życiem studenckim wakacje to okres wypoczynku, wyjazdów, podróży, urlopów, opalenizny. Okazuje się jednak, że nie dla wszystkich. Wakacje akademickie to dla kolarzy druga i zasadnicza zarazem część sezonu. Zawodnicy Sekcji Kolarstwa Górskiego Politechniki Lubelskiej okres ten spędzają na treningach, wyścigach oraz na podróżach, jeśli do podróży zaliczyć 10-14-godzinne przejazdy pociągiem na miejsce zawodów. Z podobieństw można wskazać jeszcze opaleniznę, bo rzeczywiście kolarze opalają się w czasie jazdy, jednak w niepełnym wymiarze, co daje niezwykle uroczy efekt opalenizny miejscowej – dane jest to oglądać (na szczęście) nielicznym.

Wspomniana już druga część sezonu okazała się dla nas bardziej szczęśliwa niż pierwsza. W tym czasie startowaliśmy w trzech edycjach Akademickiego Pucharu Polski w Maratonach MTB w Krakowie, Poznaniu i Polanicy Zdroju, które organizowane były przy ogólnopolskim cyklu maratonów Mio Fujifilm Bikemaraton. Skład naszej drużyny MOELLER UNIQA Politechnika Lubelska był najobszerniejszy z dotychczasowych: Sabina Grzegorzczak-Sztembis, Marta Pietrzak, Anna Rowińska, Piotr „Filip” Filipiuk, Konrad Goral, Kamil Mazurek, Maciej „Drabina” Mitura, Tomasz „Soyer” Sawicz i Michał „Misiek” Sztembis.

1 lipca 2007 r. miał miejsce dość łatwy technicznie, aczkolwiek długi maraton w Krakowie, gdzie organizatorzy „zamówili” dobrą pogodę i mieliśmy okazję ścigać się w piękny lipcowy dzień. Jak to zwykle bywa, niski stopień trudności trasy został zastąpiony dystansem 62 km dla kobiet i niespełna 100 km dla mężczyzn. Tutaj o pechu mogą mówić – Sabina, która w wyniku defektu zmuszona była prowadzić rower przez 13 km oraz Drabina, który w wyniku upadku poturbował się i połamał nowy kask. Mimo tego, nasza drużyna pokazała się w Krakowie z dobrej strony, zajmując **1 miejsce**

w klasyfikacji drużynowej kobiet, **3 miejsce** w klasyfikacji drużynowej mężczyzn. Na wyróżnienie zasługują również **2 miejsce** Anny Rowińskiej w klasyfikacji indywidualnej kobiet oraz **4 miejsce** Kamila Mazurka w klasyfikacji indywidualnej mężczyzn.

Po Krakowie przyszedł czas na maraton w Poznaniu (2 września). Dla studentów naszej Uczelni był to w tym sezonie już czwarty start w Akademickim Pucharze Polski w Maratonach MTB. To kolejny maraton, który odbywał się w dużym mieście, mający na celu popularyzację tego typu aktywnego spędzania wolnego czasu. Start i meta zlokalizowane były na poznańskiej Malcie. Wyścig okazał się ciężki, jak zwykle zresztą. Trasa była bardzo łatwa technicznie: szerokie drogi asfaltowe, szutrowe i polne, ale w zamian wiele odcinków mieliśmy pod wiatr. Dodatkowo organizatorzy brak utrudnień technicznych uzupełnili dystansem. Dziewczyny musiały przejechać 65-kilometrową trasę, a my (chłopcy) mieliśmy do pokonania 96 wielkopolskich kilometrów. Tutaj odnotowaliśmy kolejne sukcesy. Drużyna kobiet zdobyła **2 miejsce** w klasyfikacji AZS, przegrywając z drużyną Politechniki Poznańskiej, a drużyna mężczyzn wywalczyła **3 miejsce**, ustępując jedynie Politechnice Śląskiej i Politechnice Poznańskiej. Dodatkowym sukcesem zakończył się wyścig dla najmłodszego zawodnika naszej Uczelni – Kamila Mazurka, obecnie studenta II roku budownictwa. Zajął 8. miejsce OPEN oraz 6. w swojej kategorii wiekowej, a jednocześnie wywalczył **2 miejsce** w klasyfikacji indywidualnej AZS i przed finałową edycją w Polanicy Zdroju był liderem klasyfikacji generalnej.

Dwa tygodnie później, 15 września 2007 r., po raz trzeci z kolei finał maratonów, w tym APPwM MTB odbywał się w Polanicy Zdroju. Niemal niezmienniana od lat trasa stawiała przed zawodnikami nie lada wyzwanie. Wyścig zapowiadał się bardzo interesująco nie tylko z uwagi na uroki trasy, ale i ze względu na sytuację w klasyfikacji indywidualnej i drużynowej, kobiet i mężczyzn, gdzie różnice w czołówce były bardzo małe. Na przykład wśród mężczyzn w indywidualnej klasyfikacji generalnej czterech pierwszych zawodników miało teoretycznie szansę na zwycięstwo. Jeśli chodzi o warunki pogodowe to na szczęście nie padało, ale temperatura była daleka od ideału, a na trasie w górach wiał silny, zimny wiatr. Trasa była wytyczona tak samo jak w ubiegłym roku, pokazując przyrodę i dając nam odczuć „uroki” Gór Bystrzyckich na własnej skórze. Nie mogło oczywiście zabraknąć, słynnego już, podjazdu „na Hutę”, który to liczy sobie 4 km długości, a jego przewyższenie (od początku do końca) wynosi około 420 m. Takie same jak w roku ubiegłym były również dystanse, kobiety miały do pokonania 55 km, a mężczyźni 84 km. Po tym maratonie wielkie gratulacje należą się naszym dziewczynom i to nie tylko ze względu na wynik. Trasa, choć nie była bardzo trudna technicznie, stawiała ogromne wymagania zawodnikom. Poza wcześniej wspomnianym podjazdem (z którym mężczyźni mieli okazję zmierzyć się dwukrotnie) należy wymienić bardzo długi zjazd na końcówce trasy, który wiódł po kamienistych

i ekstremalnie niewygodnych drogach. Nie dość, że trzeba było zjeżdżać na stojąco, to wibracje były tak silne, że palce u rąk sztywniały i jakkolwiek ruch sprawiał ogromny ból, a przecież trzeba było hamować i zmieniać przełożenia. Na szczęście mniej więcej na kilometr przed metą, przy wjeździe na polanickie ulice, ból mijał.

Nasza drużyna odnotowała kolejny bardzo dobry start zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Dodatkowo cieszą indywidualne sukcesy naszych zawodników. Anna Rowińska była **druga** indywidualnie w klasyfikacji AZS kobiet, a Kamil Mazurek **zwyciężył** w indywidualnej klasyfikacji mężczyzn. Drużyna kobiet zajęła **2**, a drużyna mężczyzn **3 miejsce** w klasyfikacji drużynowej AZS.

Całość przypieczętowały sukcesy w klasyfikacji generalnej w poszczególnych kategoriach. W klasyfikacji indywidualnej kobiet **1 miejsce** zdobyła Anna Rowińska, **3 miejsce** zdobyła Sabina Grzegorzczak-Sztembis, wśród mężczyzn

tryumfował nasz debiutant Kamil Mazurek. Podobnie w klasyfikacji drużynowej nasze dziewczyny wywalczyły **1 miejsce**, a drużyna mężczyzn (i tu największa niespodzianka sezonu) **2 miejsce**.

Był to nasz zdecydowanie najlepszy do tej pory sezon, a w tym momencie już przygotowujemy się do nowego, zapowiadającego się również bardzo ciekawie.

Nasze sukcesy na bieżąco relacjonowane były w gazecie „Nowy Tydzień w Lublinie”, ale można o nich również przeczytać na stronach Politechniki Lubelskiej oraz na stronie internetowej sekcji www.mtb.pollub.pl, gdzie można znaleźć galerie i relacje z poszczególnych startów. Natomiast AP-PwM MTB został podsumowany na łamach Akademickiego Przeglądu Sportowego (nr 07/2007).

Zapraszamy do śledzenia naszych zmagania oraz do uprawiania sportu, choćby rowerowego.

Michał Sztembis

„Piraci z Karaibów”

Tradycyjnie mijający sezon żeglarski obfitował w wiele różnych wydarzeń związanych z życiem i działalnością klubu. Wydawałoby się, że żeglować można tylko wtedy, kiedy jeziora nie są skute lodem, jednak w Yacht Clubie sezon trwa cały rok.

Początek roku 2007 rozpoczęliśmy od jazdy na bojerach. Klubowa flota wzbogaciła się o nowego iceboarda – deskę windsurfingową z płozami, równolegle trwały prace nad budową icaflyera – ślizgu lodowego podobnego konstrukcyjnie do znanych bojerów klasy DN.

Kolejnym ważnym wydarzeniem było Walne Zgromadzenie YCPL, na którym m.in. wybrano nowy Zarząd Klubu, podsumowano miniony sezon oraz omówione zostały plany działalności na rok 2007.

W okresie zimowo-wiosennym rozpoczęły się zajęcia na kursach żeglarskich. W klubowych szkoleniach uczestniczyło kilkadziesiąt osób. Uczestnicy po ukończeniu kursu i zdanych egzaminach otrzymali patenty żeglarskie.

Warto wspomnieć o kilku osobach, które pomyślnie zdały egzaminy na patent sternika jachtowego, uzyskując uprawnienia do prowadzenia jachtów po wodach morskich.

Tradycyjnie już w długi weekend majowy zorganizowaliśmy rejs po Adriatyku. Druga edycja tej wyprawy odbyła się we wrześniu. Łącznie w obu wyjazdach uczestniczyło blisko 130 osób na 20 jachtach. Odwiedziliśmy wiele portów chorwackiego wybrzeża, pływając między licznymi wyspami i zatokami Chorwacji.

Jak corocznie zorganizowaliśmy z okazji Dni Kultury Studenckiej regaty o Puchar JM Rektora PL. W zawodach rozgrywanych na Zalewie Zembrzyckim wzięło udział 9 załóg. W trakcie regat przedstawiciel Komisji Szkolenia Polskiego Związku Żeglarskiego wręczył naszemu klubowi Licencję Szkoleniową PZZ, zostaliśmy pierwszą, jak do tej pory jedyną w Lublinie, licencjonowaną Szkołą Żeglarstwa.

Otrzymanie Licencji poprzedzone było audytem PZZ, w ramach którego weryfikowano standardy szkolenia

żeglarskiego w Yacht Clubie PL. Dokument ten poświadcza, że prowadzone przez nas szkolenia realizowane są na wysokim poziomie.

Na zakończenie regat odbył się koncert szantowy połączony z ogniskiem i pieczeniem kiełbasek.

W dniach 3-5 sierpnia 2007 r. w Szczecinie odbył się zlot żaglowców. Była to jedna z większych imprez masowych zorganizowanych w Polsce. Nie mogło na tak ważnym święcie żeglarskim zabraknąć załogi naszego klubu. Specjalnie na tą imprezę zwodowaliśmy w Szczecinie własny jacht. Impreza ta dostarczyła nam niezapomnianych wrażeń, mogliśmy podziwiać ogromne żaglowce zarówno z lądu, jak i wody.

Udział naszego klubu w tym zlocie był związany z zakończeniem projektu „Hej żeglarzu – Akcja Szczecin!” realizowanego dzięki wsparciu środków z unijnego Programu Młodzież. Projekt ten został przygotowany przez członków YCPL.

Mijający rok to dla członków naszego klubu czas wielu ambitnych wypraw. Odwiedziliśmy między innymi Polską Stację Polarną – Hornsund na Spitsbergenie na jachcie o wdzięcznej nazwie s/y Hoorn. Szukaliśmy potwora na jeziorze Loch Ness w Szkocji, przez które przepływaliśmy na lubelskim jachcie s/y „Roztocze” w trakcie dwuetapowego rejsu. Rejs ten rozpoczynaliśmy w Bergen w Norwegii,

kończąc pierwszy etap w Liverpoolu, następnie z Liverpoolu drugi etap prowadził do Amsterdamu.

Jednak najważniejszym wydarzeniem 2007 roku był grudniowy rejs po Wyspach Morza Karaibskiego. W rejsie tym brało udział 65 osób na 7 jachtach. Żeglowaliśmy wzdłuż wysp Zawietrznych od Martyniki do Grenady. Odwiedziliśmy wiele ciekawych zakątków, kąpaliśmy się na rafach koralowych, zwiedzaliśmy liczne atrakcje od wulkanów po bajeczne ogrody z tropikalną roślinnością. Byliśmy m.in. w słynnej malowniczej zatoce, gdzie był kręcony film „Piraci z Karaibów”.

Poza tym żeglowaliśmy również wokół Balearów po Wyspach Kanaryjskich, a także po Cykladach. Warto również odnotować krótki listopadowy rejs po Bałtyku na pięknym *oldtimerze* – *s/y BryzaH*.

W mijającym sezonie bardzo dynamicznie rozwinęła się sekcja regatowa klubu. Brałiśmy udział w Eliminacjach Pucharu Polski w Klasie Omega. Uczestniczyliśmy również w regatach Rosman Women Cup rozgrywanych na Zalewie Zegrzyńskim oraz Regatach o Mistrzostwo Branż Tworzyw Sztucznych i Opakowań. Jednak najbardziej cieszy nas udział w XXIV Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych w Że-

glarstwie w Klasie Omega i wywalczony brązowy medal w klasyfikacji Politechnik.

Nie zabrakło nas również na Lubelskim Festiwalu Nauki, podczas którego zorganizowaliśmy wystawę sprzętu klubowego oraz prezentowaliśmy działalność klubu.

Podsumowanie wszystkich klubowych wydarzeń odbyło się w listopadzie 2007 r. na oficjalnym zakończeniu sezonu żeglarskiego. W trakcie tej imprezy spotkaliśmy się w bardzo dużym gronie, kiedy to każdy mógł zaprezentować swoje zdjęcia czy filmy oraz podzielić się swoimi żeglarskimi wspomnieniami.

Mamy nadzieję, że również 2008 rok będzie obfitował w co najmniej tyle samo różnych przedsięwzięć co ubiegły, a członkowie klubu zaznaczą swoją obecność na wielu akwenach świata.

Zapraszamy również do odwiedzania naszej strony www.ycpl.pl, gdzie można znaleźć najświeższe informacje dotyczące działalności klubu. Jak zawsze jesteśmy otwarci na osoby chcące spróbować swojej przygody z żeglarstwem, zapraszamy na nasze szkolenia, jak również do działalności w klubie.

Wojciech Wójtowicz

Turniej Mikołajkowy

Tegoroczny Turniej Mikołajkowy rozpoczął się 1.12.2007 r. Udział w nim wzięło 168 studentów Politechniki Lubelskiej oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Turniej objęty został honorowym patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej prof. Józefa Kuczmaszewskiego oraz Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prof. Wiesława Kamińskiego. Organizatorem była Komisja Sportu Samorządu Studenckiego PL i Samorząd Studencki UMCS. Rozgrywki odbywały się w hali sportowej Politechniki Lubelskiej przy ulicy Nadbystrzyckiej 36 B. Koordynatorami projektu byli Arkadiusz Urzędowski (PL) oraz Marcin Kruk (UMCS), a pomoc ze strony Uczelni zapewnili: mgr Grzegorz Stefanowski, mgr Elżbieta Dąbrowska, mgr Waldemar Nieleśzczuk, mgr Jerzy Mac oraz mgr Bożydar Spólnicki.

Na fotografiach turniej został upamiętniony dzięki Studentckiej Agencji Fotograficznej.

Turniej rozgrywany był w dwóch dyscyplinach: piłce nożnej i piłce siatkowej. W dniach 1-2.12.2007 r. miały miejsce rozgrywki w piłce siatkowej. Zawody odbyły się w godzinach 9.00-15.00. Zagrało osiem siedmioosobowych drużyn, w skład których wchodziłi studenci Politechniki. Pierwsze miejsce zajęła drużyna „Kosmiczni Władcy”, drugie miejsce „Walec drogowy”, a trzecie „Znaki zapytania”.

Dwa tygodnie później, w dniach 15-16.12.2007 r., rozegrane zostały mecze w piłce nożnej. Udział wzięli studenci Politechniki, UMCS oraz pracownicy PL, tworząc 16 siedmioosobowych drużyn. Pierwsze miejsce zajęli studenci UMCS „Geografia 1+2+3”, drugie „AC Bazył”, a trzecie „Probably the best team of the world”.

Dnia 16.12.2007 r. o godzinie 21.00 w klubie D-SIGN odbyło się rozdanie nagród z obydwu dyscyplin. Swoją obecnością zaszczylił nas Prorektor ds. Nauki prof. Witold Stępniewski, obecni byli też: Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu mgr Grzegorz Stefanowski oraz mgr Jerzy Mac. Po rozdaniu nagród w klubie do późnych godzin nocnych trwała impreza, której uczestnikami byli studenci obu uczelni.

Turniej nie odbyłby się bez sponsorów, którymi byli: Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Józef Kuczmaszewski, ING BANK ŚLĄSKI Oddział przy ul. Grotgiera 8, EMPIK ul. Krakowskie Przedmieście 44, BUDREM, Zakład Instalacji Sanitarnych C.O. i Gazowych Sławomira Mączki, Sportico, CCUSA, klub D-SIGN, Cisowianka oraz KU AZS. Łączna pól nagród wyniosła ponad 3 tys. złotych.

Arkadiusz Urzędowski

Czy humanizacja studiów inżynierskich pójdzie tak daleko, że sprawozdania z laboratoriów będą musiały mieć formę wierszowaną? Jedna ze studentek II roku Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej naszej Uczelni udowodniła, że i to jest możliwe...

Próby twardości metali

Każdy wie, że twardość, jakkolwiek się nie
kojarzy,
znacząco o właściwościach materiału waży.
Badanie twardości opiera się na doświadczeniu,
jaki opór dany materiał stawia wgłębieniu.
Istnieją aż trzy sposoby badania twardości,
dla inżyniera to na pewno powód do radości.
Metoda Brinella polega na wgniataniu w materiał
pod obciążeniem
małej kulki, lecz z takim zastrzeżeniem,
że ma być to kulka stalowa, hartowana, o dużej
średnicy,
by problemu z badaniem nie mieli laicy.
Twardość policzymy z następującego wyrażenia:
stosunek siły obciążającej kulkę, do powierzchni
wgniecenia.
Diamant może zjednać nawet feministkę
zjadliwą,
dlatego pod jego urokiem gnie się też żeliwo.
Rockwell więc użył do robienia wgłębienia
diantowego stożka pod wpływem obciążenia.
Teraz twardość określa się z głębokości odcisku,
który stożek pozostawia po dwustopniowym
nacisku.
Czujnikiem mierzy się odkształcenie trwałe
w wyniku działań zdolnych studentów powstałe.
Powierzchnię materiału trzeba oczyścić
i wypolerować,
aby prawdopodobieństwo powstania błędu
zredukować.
Aby studenci mieli rozrywkę, skrypt daje
wytyczną,
by doświadczenie wykonać trzy razy i policzyć
średnią arytmetyczną.
Tak wyglądają te doświadczenia w poemacie
o twardości,
który kończy moją przygodę z laboratorium
wytrzymałości.

Małgorzata Kacejko

TEKSTY NAPISALI LUB OPRACOWALI DO DRUKU:

Elżbieta Anasiewicz, Kierownik Biura Rektora i Organizacji Uczelni
Kamil Bartoszczyk, Z-ca Przewodniczącego Zarządu StuArt
Magdalena Biernikiewicz, Zespół Pieśni i Tańca PL
Grzegorz Brzostowski, Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej, WM
Jacek Caban, prezes SKN Inżynierii Materiałowej, WM
Dariusz Chocyk, adiunkt, Instytut Fizyki, WPT
Małgorzata Ciośmak, adiunkt, Katedra Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki, WM
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Krzysztof Czarnocki, adiunkt, Katedra Ergonomii, WZ
Kazimierz Drozd, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Marzena Dudzińska, prof. nadzw. PL, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Jarosław Gajda, bibliotekarz, Biblioteka PL
Leszek Gardyński, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Elżbieta Gontarz, specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Stanisław Grzegórski, prof. nadzw. PL, Instytut Informatyki, WEI
Milena Jagiello, st. referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Elżbieta Jartych, prof. nadzw. PL, Instytut Fizyki, WPT
Agnieszka Jedut, Koło Naukowe Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Monika Jakubiak, specjalista, Biuro Karier Studenckich
Jerzy Józwiak, adiunkt, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Małgorzata Kacejko, studentka, WIBiS
Piotr Kacejko, prof. nadzw., Katedra Sieci Elektrycznych i Zabezpieczeń, WEI
Czesław Karwat, prof. nadzw. PL, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWN, WEI
Zbigniew Kiernicki, adiunkt, Katedra Pojazdów Samochodowych, WM
Beata Kijak-Mitura, sam. referent, Biuro Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych
Agnieszka Kluska, st. referent, Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii
Dariusz Kopiński, Akademicki Chór PL
Marek Kosmowski, prof. nadzw., Katedra Energetyki i Elektrochemii, WEI
Tomasz Kusz, specjalista, Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych, WM
Alicja Kwiatkowska, specjalista, Dziekanat, WEI
Magdalena Latkowska, st. technik, Instytut Informatyki, WEI
Agnieszka Leszczyńska, Koło Naukowe Zarządzania Przedsiębiorstwem, WZ
Grzegorz Łagód, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Agnieszka Łęka, studentka, WEI
Elżbieta Małyszek, adiunkt, Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, WZ
Anna Manek, prof. nadzw. PL, Katedra Ergonomii, WZ
Anna Mazur, st. referent, Biuro Karier Studenckich
Jolanta Mazur, SAF
Marek Miłoś, adiunkt, Instytut Informatyki, WEI
Piotr Mochol, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Piotr Murjas, adiunkt, Instytut Informatyki, WEI
Andrzej Nikitiuk, st. wykładowca, Studium Języków Obcych
Janusz Partyka, prof. nadzw. PL, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWN, WEI
Irmína Pater, specjalista, Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Małgorzata Pawłowska, adiunkt, Katedra Inżynierii Ochrony Powierzchni Ziemi, WIS
Tadeusz Pojński, Prezes Sportowego Klubu Kick-Boxing PL
Edyta Prządka, sam. referent, Biuro Karier Studenckich
Elżbieta Przesmycka, prof. nadzw. PL, Katedra Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, WIBiS
Sławomir Przyłucki, adiunkt, Katedra Elektroniki, WEI
Magdalena Rogalska, adiunkt, Instytut Budownictwa, WIBiS
Anna Rudawska, adiunkt, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Sylwester Samborski, adiunkt, Katedra Mechaniki Stosowanej, WM
Kryszyna Schabowska, st. wykładowca ze st. dr. Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Teresa Sławińska, specjalista, Katedra Zastosowań Matematyki, WM
Bożydar Spólnicki, st. wykładowca, SWFIS
Henryka Stryczewska, prof. nadzw., Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Paweł Surdacki, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Edward Śpiewła, prof. zw., Instytut Fizyki, WZIPT
Ewa Szkutnik, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Michał Sztembis, Sekcja Kolarstwa Górskiego PL
Dominika Szymoniuk, przewodnicząca Samorządu Studenckiego PL
Anet Tor, asystent, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Agnieszka Tyczyńska-Swić, Samorząd Studencki PL
Barbara Tymicka, specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. nadzw. PL, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEI
Katarzyna Weinper, mł. bibliotekarz, Biblioteka PL
Mirosław Wendeker, prof. nadzw., Katedra Silników Spalinowych i Transportu, WM
Marcin Widomski, asystent ze stopniem dr. Katedra Inżynierii Ochrony Powierzchni Ziemi, WIS
Wojciech Wójtowicz, Yacht Club PL
Anna Wysocka, asystent ze st. dr. Katedra Inżynierii Ochrony Powierzchni Ziemi, WIS
Zbigniew Zastawny, instruktor, Dział Spraw Studenckich
Anna Żak, specjalista, Dział Spraw Studenckich

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą rektora
Adres redakcji: Politechnika Lubelska,
ul. Nadbystrzycka 38d, 20-618 Lublin
tel. 538-11-08, fax 532-26-12

Rada Programowa

mgr Marta Bijas, prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko (przewodniczący),
dr inż. Magdalena Rzemieniak, dr hab. inż. Barbara Surowska, prof. PL,
dr hab. inż. Bogusław Szmygin, prof. PL

Zespół redakcyjny

mgr Iwona Czajkowska-Deneka (redaktor naczelny), mgr Milena Jagiello

Stali współpracownicy

dr inż. Jerzy Montusiewicz, dr inż. Sławomir Przyłucki, dr inż. Magdalena Rogalska,
dr inż. Anna Rudawska, mgr inż. Jarosław Mądro, dr inż. Grzegorz Łagód

Zdjęcia: archiwum, SAF, Hanna Celoch, Iwona Czajkowska-Deneka

Nakład: 500 egz.

Numer zamknięto 14.02.2008 r.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych
oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania.

KONCERT KARNAWAŁOWY

FESTIWAL NAUKI

